

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE ZLÍNSKÉHO KRAJE - 2015

Regionální statistiky

Zlín, 31. 8. 2016

Kód publikace: 330129-16

Č. j.: 2 / 2016 – 64

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu ve Zlíně

Ředitelka odboru: Hana Hruboňová

Kontaktní osoba: Leona Tolarová, e-mail: leona.tolarova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 648, 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Sportovní 28, 360 01 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 080
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 509
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 931, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků.....	5
1. Demografický vývoj.....	7
2. Sociální vývoj.....	20
3. Ekonomický vývoj.....	45
4. Životní prostředí.....	74
5. Mezikrajské srovnání.....	85
Tabulková příloha.....	95
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	96
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj.....	97
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj.....	98
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí.....	99
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Zlínského kraje v letech 2000–2015.....	100
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – demografický vývoj.....	102
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj.....	103
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – ekonomický vývoj.....	106
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – životní prostředí.....	108
Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje v roce 2010 a 2015.....	109

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Zlínského kraje v roce 2015, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2010). Zahnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

V textu posuzujeme vývoj na území kraje i vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky. Zařadili jsme také samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2015. Proto můžeme v některých oblastech (především makroekonomika) zpracovat hodnocení pouze do roku 2014, v dalších oblastech jsou údaje za rok 2015 zatím pouze předběžné a budou se postupně zpřesňovat.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Nově je v ní zařazen dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2000, tedy od vzniku krajů jako územně samosprávných celků. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Širší rozsah informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz> nebo můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetové adrese www.zlin.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Zlínského kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Zlínského kraje, který vždy vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 22. 8. 2016. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Shrnutí hlavních poznatků

- Demografický vývoj**
- Počet obyvatel se snížil, a to díky přirozenému i migračnímu úbytku.
 - Jsme krajem s druhým nejmenším počtem cizinců.
 - Přibývá obyvatel důchodového věku.
 - Průměrný věk při rozvodu se zvýšil.
 - Úhrnná plodnost se mírně zvýšila.
 - Úhrnná potratovost v kraji je dlouhodobě pod republikovými hodnotami.
 - Průměrný věk obyvatel v kraji roste, stejně jako ve všech ostatních regionech ČR.
 - Roste naděje dožití u žen i mužů.
 - Nejčastější příčinou úmrtí byly nemoci oběhové soustavy.
- Sociální vývoj**
- Objem pracovní síly meziročně vzrostl na 294,5 tis. osob. Největší zastoupení mají osoby ve věku 30 až 44 let, zvyšuje se podíl osob ve věku 60 a více let.
 - Počet zaměstnaných v národním hospodářství dosáhl 280,6 tis., meziročně tedy vzrostl o 2,4 %.
 - Průměrná měsíční mzda v kraji je dlouhodobě druhá nejnižší mezi kraji. V roce 2015 dosáhla 24 554 Kč, medián mezd činil 21 770 Kč.
 - Počet příjemců důchodu meziročně vzrostl, v roce 2015 nějaký druh důchodu pobíralo 167,8 tis. obyvatel kraje, z toho starobní 137,3 tis. Průměrný starobní důchod v roce 2015 byl u mužů 12 292 Kč a u žen 11 122 Kč.
 - Průměrné důchody v kraji patří dlouhodobě mezi nejnižší.
 - Počet žáků základních škol roste, na ostatních stupních klesá. Na středních školách se snížil počet studentů proti roku 2010 o čtvrtinu, počet vysokoškolských studentů bydlících v kraji o 20 %.
 - Během pětiletého období klesl počet žadatelů o práci o 11,9 %.
 - Mezi uchazeči o práci převládaly osoby ve věku nad 40 let.
 - Počet nabízených volných pracovních míst se zvýšil a zároveň se snížil průměrný počet uchazečů na jedno pracovní místo.
 - Z hlediska vzdělání představovali největší podíl mezi uchazeči o zaměstnání vyučení a dále pak osoby se základním vzděláním.
 - Nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti meziročně přibylo.
 - V průměru v roce 2015 v pracovním procesu denně v kraji chybělo 10 591 pracovníků.
 - V kraji byl zjištěn třetí nejmenší počet trestných činů v přepočtu na tisíc obyvatel.
 - V roce 2015 se stalo 3 680 dopravních nehod, 167 osob se zranilo těžce, 41 osob nehodu nepřežilo. Škody způsobené při dopravních nehodách se meziročně zvýšily o 17,4 %.
 - Počet nehod spáchaných pod vlivem alkoholu a drog v kraji mezoročně klesl o 5,3 %, při těchto nehodách zemřelo 5 lidí, 18 bylo zraněno těžce a 162 lehce. Hmotné škody byly vyčísleny na 12,6 mil. Kč.
 - V roce 2015 Hasičský záchranný sbor zasahoval u 723 požárů, což bylo nejméně mezi kraji. Celková přímá škoda dosáhla 96,3 mil. Kč a byla mezi kraji třetí nejnižší.
 - Při požárech v roce 2015 bylo zraněno 76 osob a usmrceno 5.
- Ekonomický vývoj**
- Hrubý domácí produkt (HDP) Zlínského kraje se v roce 2014 meziročně zvýšil o 9,0 % a taktéž hodnota HDP na obyvatele se meziročně zvýšila o 9,1 %.
 - V roce 2014 vykázal Zlínský kraj nejvyšší meziroční přírůstek HDP ve stálých cenách.
 - I když v bytové výstavbě meziročně vzrostl počet zahájených i dokončených bytů na 934 a 1 043 jednotek, úrovně z let 2010 až 2012 nebylo dosaženo.
 - Výdaje na vědu a výzkum meziročně vzrostly o 36,1 %. Podílel se na nich především podnikatelský sektor.
 - Neustále rostl podíl domácností vybavených počítačem a docházelo ke stále vyššímu využívání internetu. V roce 2014 přes internet nakoupilo 39,9 % obyvatel kraje ve věku 16 a více let.
 - Počet podnikatelských subjektů se meziročně zvýšil o 1,0 %. V roce 2015 bylo evidováno 140 175 subjektů se sídlem ve Zlínském kraji. Z nich největší podíl připadal na fyzické osoby.
 - Zemědělská produkce v roce 2014 byla třetí nejnižší mezi kraji.
 - Trend snižování zemědělské půdy se zastavil. Během pěti let došlo ke snížení

- o necelé 1 %. Orná půda tvořila 62,9 % z celkové zemědělské půdy a oproti roku 2010 se snížila o 2,0 %. Naopak nezemědělská půda se zvětšila.
- Celkové osevní plochy se snižovaly. Snížení bylo zaznamenáno u brambor, olejnin, řepky a obilovin. Naopak nárůst byl zaznamenán u osevních ploch luskovin, cukrovky technické a pícnin.
 - V roce 2015 klesla meziročně sklizeň řepky o 26,7 %.
 - Snižování stavu skotů se zastavilo a v roce 2014 začalo růst. V roce 2015 byl stav skotu nejvyšší, chovalo se přes 61 tis. kusů. Nejvýrazněji se během posledních let snižovaly počty drůbeže.
 - Těžba dřeva od roku 2010 klesla o 16,4 %.
 - V roce 2015 v kraji sídlilo 177 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, což bylo nejvíce během sledovaného období. Průmyslové podniky zaměstnávaly přes 52 tis. zaměstnanců, kteří měli průměrnou mzdu 26 189 Kč.
 - Počet zaměstnanců ve stavebních podnicích s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji se snížil během pěti let o 15,8 %, naopak jejich průměrná mzda vzrostla o 7,8 %. V přepočtu na jednoho obyvatele byla v kraji stavební aktivita nejnižší ve srovnání s ostatními kraji ČR.
 - Od roku 2010 výrazně klesla celková orientační hodnota staveb.
 - V roce 2015 došlo k nárůstu počtu návštěvníků Zlínského kraje. Nejvíce hostů přijelo ze Slovenska, Německa a Polska.
 - Zvýšil se podíl obyvatel napojených na vodovod i kanalizaci. Kapacita čističek odpadních vod v kraji vzrostla na 196,8 tis. m³ za den.
 - V roce 2015 bylo v kraji fakturováno 113,2 l vody na osobu den, tedy nejméně ze všech krajů. Cena vody vzrostla na 34,70 Kč/m³, cena stočného zůstala na úrovni loňského roku, tj. 29,1 Kč za m³.
 - Spotřeba pitné vody v kraji neustále klesá, cena vody roste.
 - Celková produkce podnikového odpadu byla meziročně o zhruba 17 % nižší; téměř polovinu vyprodukovalo stavebnictví.
 - Každý obyvateľ kraje v roce 2014 vyprodukoval 308 kg komunálního odpadu.
 - Zlínský kraj patří ke krajům se středně znečištěným ovzduším.
 - Výdaje na ochranu životního prostředí v roce 2014 byly od roku 2010 na nejvyšší úrovni a tvořily 2 045 275 tis. Kč. Meziročně se zvýšily o 73,6 %.
 - Objem neinvestičních nákladů investorů se sídlem v kraji v celém pětiletém období vzrostl o 0,5 %.

1. Demografický vývoj

Demografie: Opět zaznamenán pokles počtu obyvatel kraje

Zlínský kraj svou rozlohou 3 963 km² je čtvrtým nejmenším krajem v republice, avšak hustotou obyvatel 147,5 osob/km² je pátým nejlidnatějším. Na jeho území se v roce 2015 nacházelo 307 obcí.

Do roku 2013 žili obyvatelé kraje ve 305 obcích a od 1. ledna 2013 se k obcím ve vsetínském okrese přiřadily dvě nové obce, a to Krhová a Poličná, které se vyčlenily z města Valašské Meziříčí. V členění obcí do skupin podle počtu jejich obyvatel došlo v roce 2015 také ke změnám. V obci Bystřička (okres Vsetín) se zvýšil počet obyvatel a přesunula se tak do vyšší skupiny. A naopak ve městě Valašské Klobouky se počet obyvatel snížil a město tak kleslo do kategorie obcí s nižším počtem obyvatel. Z obcí Zlínského kraje má 30 statut města. Ve městech žilo koncem roku 2015 58,9 % lidí z celkového počtu 584 676 obyvatel kraje. Od vzniku kraje v roce 2000 se celkový počet bydlících v kraji každoročně snižoval s výjimkou let 2007 a 2008. Celkově tak v kraji během 15 let ubylo 13 214 obyvatel. Výše tohoto úbytku lidí by se dala srovnat s počtem obyvatel města Uherský Brod.

Tabulka 1.1 Sídelní struktura Zlínského kraje

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obcí	305	305	305	307	307	307
v tom s počtem obyvatel:						
- 199	19	18	17	18	17	17
200 - 499	83	84	85	83	86	86
500 - 999	101	101	98	99	96	95
1 000 - 4 999	82	82	85	87	88	90
5 000 - 19 999	15	15	15	15	15	14
20 000 - 49 999	4	4	4	4	4	4
50 000 - 99 999	1	1	1	1	1	1
100 000 +	-	-	-	-	-	-
Podíl obyvatel ve skupinách obcí s počtem obyvatel:						
- 199	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
200 - 499	4,9	5,0	5,0	4,9	5,1	5,1
500 - 999	12,5	12,6	12,1	12,2	11,9	11,8
1 000 - 4 999	28,2	28,2	28,8	29,5	29,6	30,7
5 000 - 19 999	22,7	22,5	22,5	22,4	22,4	21,5
20 000 - 49 999	18,5	18,4	18,3	17,7	17,7	17,6
50 000 - 99 999	12,8	12,8	12,9	12,8	12,8	12,9
100 000 +	x	x	x	x	x	x
Hustota obyvatel	149,0	148,6	148,3	147,9	147,7	147,5
Podíl městského obyvatelstva	60,0	59,8	59,7	59,0	59,0	58,9
Stav obyvatel k 31. 12.	590 361	589 030	587 693	586 299	585 261	584 676

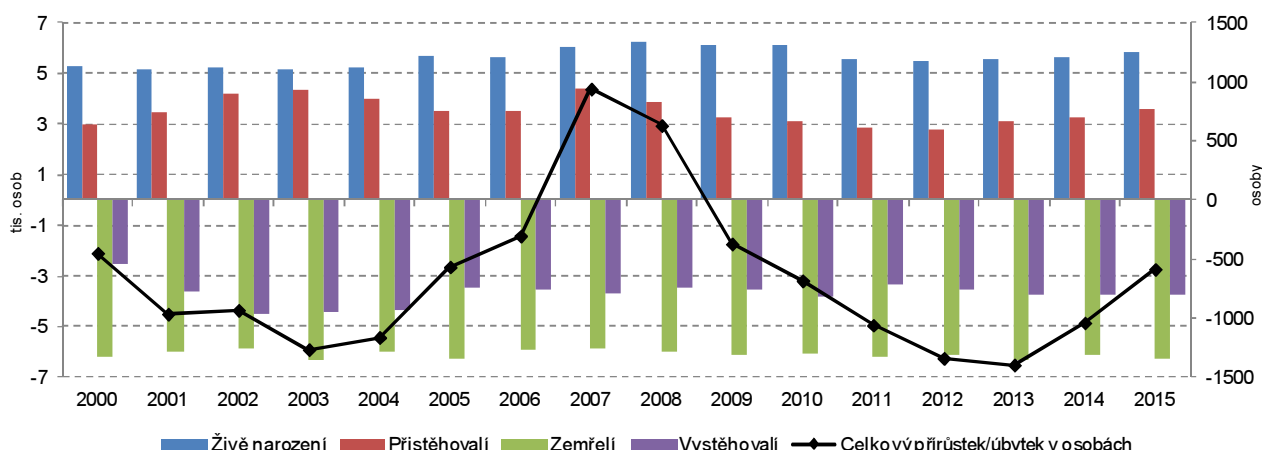
Počet obyvatel se během roku 2015 snížil o 585 osob, tj. o 0,1 %. Ze 14 krajů v republice došlo ke snížení počtu obyvatel za rok 2015 celkem v osmi krajích, z nichž zlínské bylo páté nejvyšší. Nejvyšší roční úbytek obyvatel byl zjištěn v Moravskoslezském kraji (4 365 osob). Vyšší snížení počtu obyvatel než ve Zlínském kraji bylo zjištěno ještě v Karlovarském (pokles o 1 465 osob), Ústeckém (o 1 146) a Olomouckém kraji (o 993). Naopak nejvíce obyvatel meziročně přibýlo ve Středočeském kraji, a to 11 577.

Vývoj počtu obyvatel v jednotlivých okresech se od krajského příliš nelišil. Ke zvýšení počtu obyvatel došlo pouze ve zlínském okrese, a to o 37 osob. Ve všech ostatních okresech kraje bylo zaznamenáno jeho snížení. Největší bylo zachyceno ve vsetínském okrese (o 0,2 %, tj. o 289 osob). Dále pak klesl počet obyvatel v okresech Kroměříž (o 0,2 %, tj. o 174 osob) a Uherské Hradiště (o 0,1 %, tj. o 159 lidí).

Na úbytku obyvatel v kraji se podílel jak přirozený úbytek (více lidí zemřelo, než se živě narodilo dětí), tak i záporné migrační saldo (více osob se z kraje vystěhovalo, než přistěhovalo). Přirozený úbytek obyvatel v kraji v roce 2015 dosáhl 443 osob. Stejná byla i situace v okresech. Ve všech okresech byl zaznamenán přirozený úbytek obyvatel, z toho nejvyšší v kroměřížském okrese

(142 osob) a dále pak v uherskohradištském (o 106), zlínském (o 101) a nejnižší ve vsetínském okrese (o 94 osob).

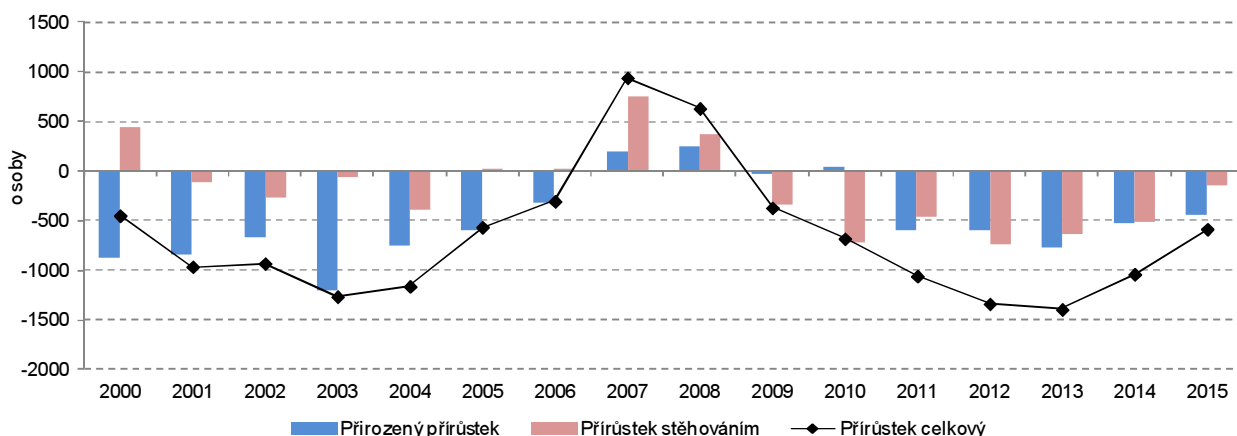
Graf 1.1 Pohyb obyvatel ve Zlínském kraji

Ve sledovaném roce se v kraji živě narodilo celkem 5 847 dětí, z toho nejvíce ve zlínském (1 933 dětí) a nejméně v kroměřížském okrese (1 031 dětí). V přepočtu na tisíc obyvatel středního stavu se v kraji živě narodilo 10,0 dětí na tisíc obyvatel. Nejvyšší přepočet byl zjištěn ve vsetínském (10,3) a nejnižší v kroměřížském okrese (9,7 dětí na tis. obyvatel). Ve stejném roce v kraji zemřelo 6 290 osob. Nejvíce v okrese Zlín (2 034), nejméně v okrese Kroměříž (1 173 osob). V přepočtu na tisíc obyvatel v kraji zemřelo 10,8 osob. Největší přepočet byl zachycen v okresech Kroměříž a Vsetín (shodně 11,0), nejmenší v okrese Uherské Hradiště (10,5 osob na tis. obyvatel).

Migrační saldo kraje v roce 2015 dosáhlo záporné hodnoty v počtu 142 osob. Přírůstek obyvatel stěhováním byl zachycen pouze ve zlínském okrese, a to 138 osob. V ostatních třech okresech kraje byl zjištěn úbytek obyvatel stěhováním. Největší pokles byl vypočítán v okrese Vsetín (o 195 osob), dále pak v okresech Uherské Hradiště (o 53) a Kroměříž (o 32 osob).

Graf 1.2 Přirozený, migrační a celkový přírůstek obyvatelstva ve Zlínském kraji

V roce 2015 se do kraje celkem přistěhovalo 3 583 lidí, z nichž bylo 52,2 % žen. Meziročně přistěhovaných lidí přibýlo o 10,6 %, z toho počet žen se proti předchozímu roku zvýšil o 9,2 % (o 157 žen), počet mužů vzrostl o 12,1 % (o 185 osob). Nejvíce přistěhovaných osob bylo v produktivním věku 15 až 64 let (68,7 %). Děti (věková skupina 0 až 14 let) se přistěhovalo 24,6 % a osob ve věku 65 a více let 6,7 %. Nejvíce přistěhovaných osob do kraje bylo ve věkové skupině 20 až 39 let (45,0 %). Nejvíce lidí se v roce 2015 přistěhovalo do okresu Zlín (1 796 osob) a dále pak do okresů Kroměříž (1 280), Uherské Hradiště (1 109) a nejméně do vsetínského okresu (919 osob).

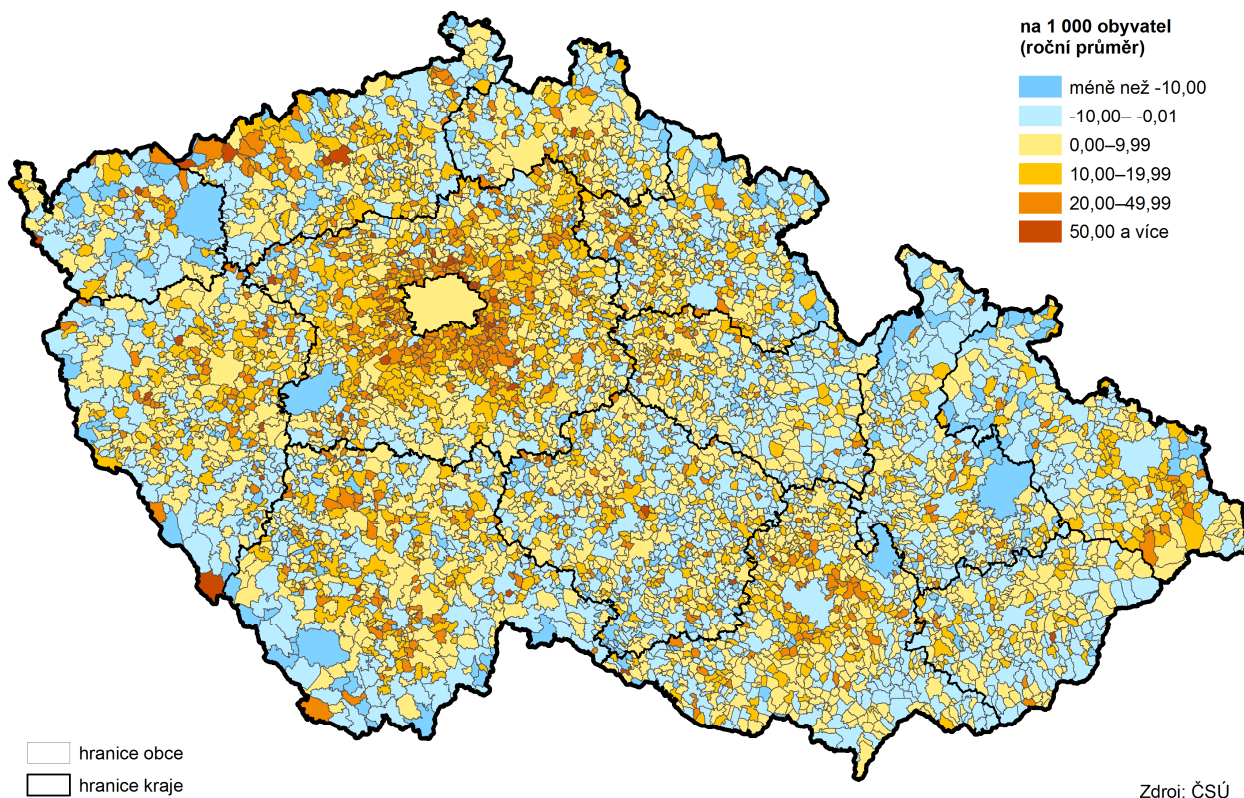
V přepočtu na tisíc obyvatel se do kraje v roce 2015 přistěhovalo 6,1 osob.

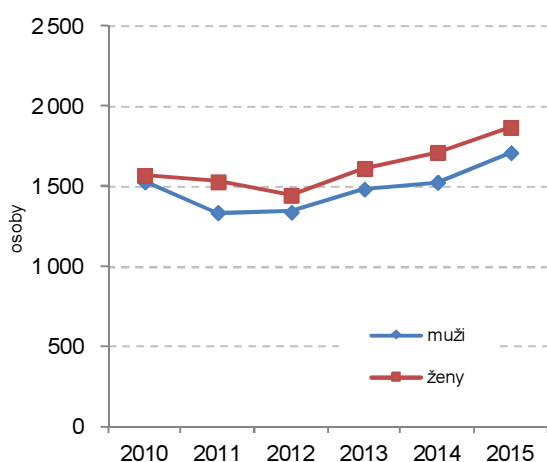
U okresů byl zaznamenán nejvyšší přepočít v okrese Kroměříž (12,0), nejnižší v okrese Vsetín (6,4 přistěhovalých osob na tisíc obyvatel okresu).

Během celého pětiletého období se do kraje přistěhovalo celkem 18 683 osob. Nejvíce lidí se za toto období přistěhovalo do zlínského okresu (8 960 osob) a dále pak do kroměřížského (6 656), uherskohradištského (6 113) a vsetínského okresu (5 331 lidí).

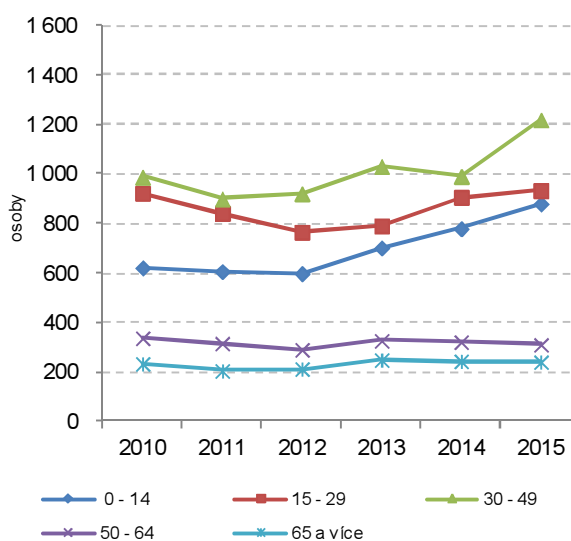
Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v obcích v letech 2010 až 2015

Graf 1.3 Přistěhovalí do Zlínského kraje podle pohlaví

Graf 1.4 Přistěhovalí do Zlínského kraje podle věkových skupin

V roce 2015 se z kraje celkem vystěhovalo 3 725 lidí, z nichž bylo 54,1 % žen. Meziročně vystěhovalých lidí ubylo 0,9 %, z toho počet vystěhovalých žen se proti předchozímu roku snížil o 1,8 % (o 37 žen), počet mužů se zvýšil o 0,2 %

(o 4 muže). Nejvíce vystěhovaných osob bylo ve věkové skupině 15 až 64 let (73,8 %). Děti (věková skupina 0 až 14 let) se vystěhovalo 20,6 % a osob ve věku 65 let a více celkem 5,6 %.

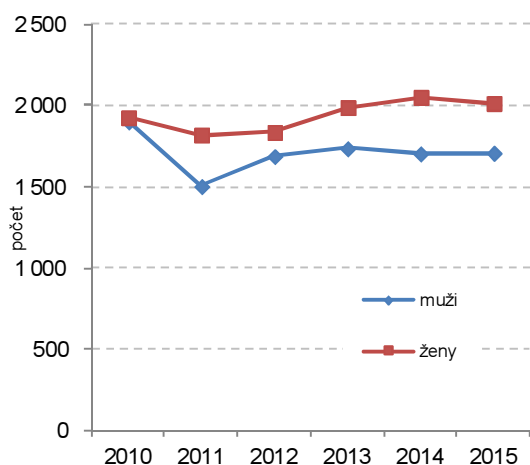
Početně nejsilnějšími skupinami byly osoby ve věku 30 až 39 let (27,6 % z celkového počtu vystěhovaných) a 20 až 29 let (26,8 %).

Nejvíce lidí se v roce 2015 vystěhovalo z okresu Zlín (1 658), dále pak z okresů Kroměříž (1 312 osob), Uherské Hradiště (1 162) a nejméně ze vsetínského okresu (1 114 osob).

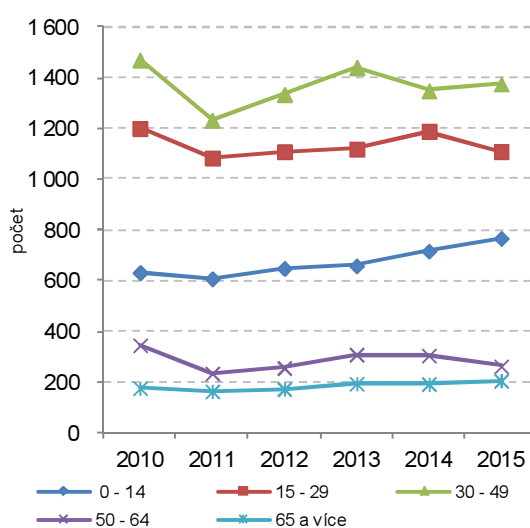
V přepočtu na tisíc obyvatel se z kraje v roce 2015 vystěhovalo 6,4 osob.

Během celého pětiletého období se z kraje vystěhovalo celkem 21 886 osob. Nejvíce lidí se za toto období vystěhovalo ze zlínského okresu (9 829 osob) a dále pak z kroměřížského (7 094), uherskohradištského (6 709) a vsetínského okresu (6 631 lidí).

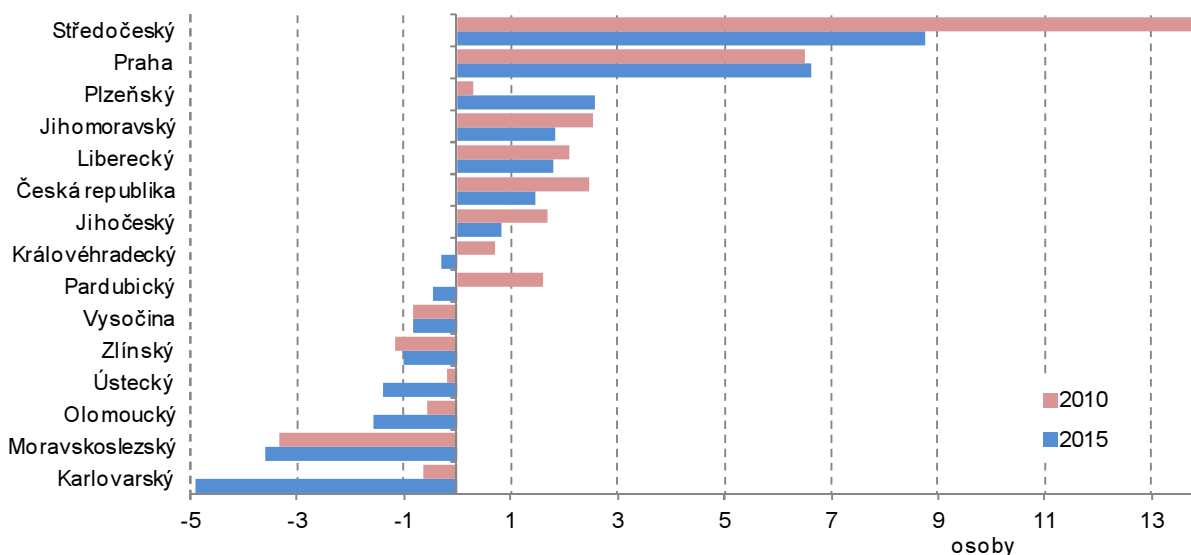
Graf 1.5 Vystěhovaní ze Zlínského kraje podle pohlaví

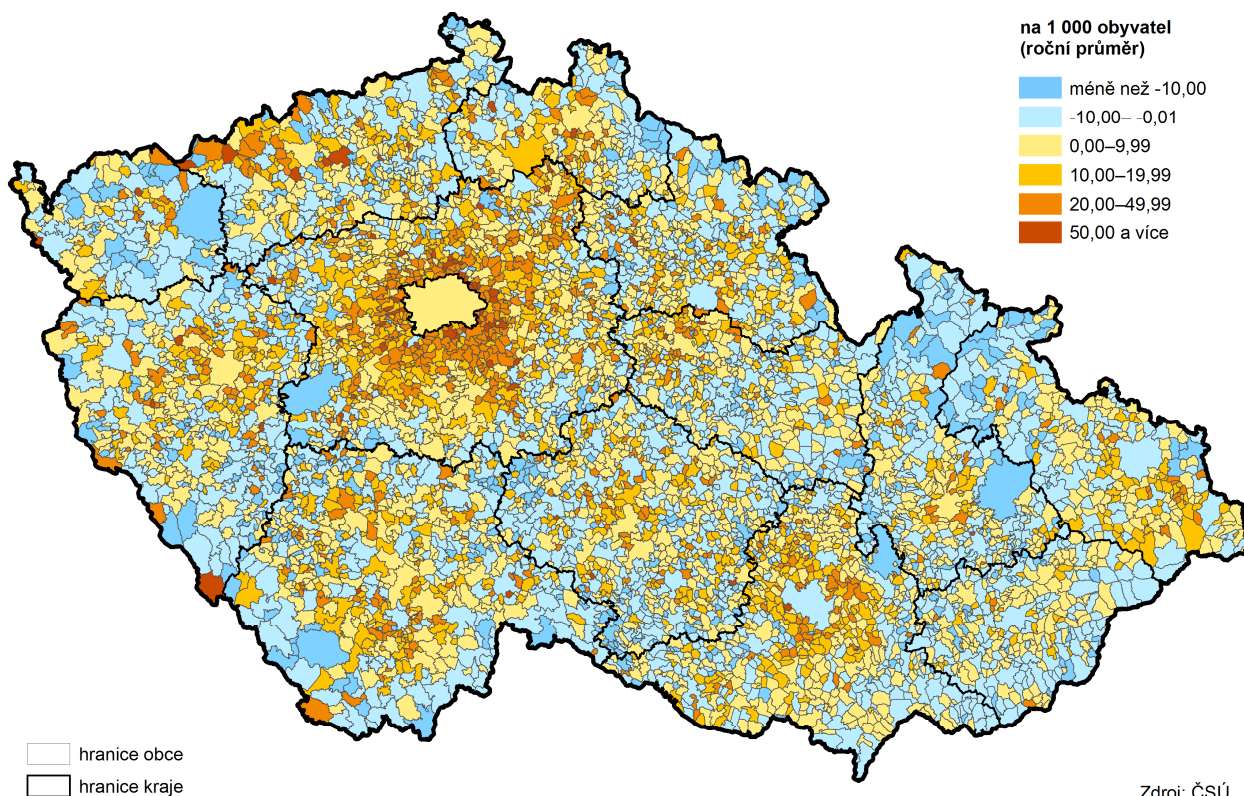
Graf 1.6 Vystěhovaní ze Zlínského kraje podle věkových skupin

Graf 1.7 Celkový přírůstek (úbytek) na tisíc obyvatel středního stavu v krajích ČR k 31. 12.

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v letech 2010 až 2015

Jsme krajem s druhým nejmenším počtem cizinců

Podle údajů Ředitelství služby cizinecké policie žilo na území České republiky k 31. 12. 2015 celkem 464,7 tis. cizinců, z nich na území Zlínského kraje 1,8 %. Ve Zlínském kraji bylo tedy na konci hodnoceného období evidováno celkem 8 538 cizinců (z toho 43,1 % žen). Zlínský kraj měl ze všech krajů po celé sledované pětileté období po Kraji Vysočina druhý nejnižší počet cizinců. V podílu cizinců na obyvatelstvu celkem dosáhl Zlínský kraj nejnižších hodnot ze všech krajů, a to 1,4 % od roku 2010 do 2014 a v roce 2015 podíl dosáhl 1,5 %. V tomto přepočtu cizinců si Zlínský kraj s Vysočinou vyměnil pozici a obsadil tak místo s nejnižší hodnotou v celém pětiletém období. V posledním roce období dosáhl podíl Kraje Vysočina druhé nejnižší hodnoty, a to 1,6 cizinců na tisíc obyvatel kraje celkem.

Z celkového evidovaného počtu cizinců bylo ve Zlínském kraji v roce 2015 61,9 % cizinců ze zemí EU a 38,1 % z ostatních zemí.

V třídění podle národnosti bylo v roce 2015 nejvíce Slováků (46,0 %) z celkového počtu cizinců (Slovenek 47,1 % z celkového počtu cizinek). Dále pak 11,0 % Ukrajinců (Ukrajinek 11,7 %), 9,0 % Vietnamců (Vietnamek 8,9 %), 4,0 % Mongolů (Mongolek 5,4 %), 3,7 % Poláků (Polek 5,2 %). 2,9 % Rusů (Rusek 4,6 %) a 2,5 % Němců (Němek 1,2 %). Ostatní národnosti cizinců se pohybovaly v jednotkách a desetinách procent.

Podle podkladů Ministerstva průmyslu a obchodu ČR mělo z celkového počtu cizinců v kraji na konci roku 2015 1 840 živnostenské oprávnění, tj. 21,6 %. Podíl těchto cizinců se v pětiletém období pohyboval od 21,6 % do 24,7 %.

Z celkového počtu cizinců s živnostenským oprávněním v republice činil zlínský podíl 2,2 %.

Nejvíce cizinců po celé sledované období žilo v okrese Zlín, a to zhruba 40 %, dále pak v okresech Uherské Hradiště (28 %), Vsetín (19 %) a Kroměříž (13 %). Podíly cizinců s živnostenským oprávněním se v celém období pohybovaly v okrese Kroměříž od 22,5 do 30,9 %, Zlín od 23,2 do 25,0 %, Vsetín od 22,2 do 25,3 % a Uherské Hradiště od 18,3 do 20,6 %.

Tabulka 1.2 Struktura obyvatel Zlínského kraje a jeho okresů podle věkových skupin

	Zlínský kraj			Okres Kroměříž			Okres Uherské Hradiště			Okres Vsetín			Okres Zlín		
	2010	2015	rozdíl 2015 - 2010 v bodech	2010	2015	rozdíl 2015 - 2010 v bodech	2010	2015	rozdíl 2015 - 2010 v bodech	2010	2015	rozdíl 2015 - 2010 v bodech	2010	2015	rozdíl 2015 - 2010 v bodech
Počet obyvatel	590 361	584 676	¹⁾ 99,0	108 055	106 294	¹⁾ 98,4	144 203	142 830	¹⁾ 99,0	145 464	143 722	¹⁾ 98,8	192 639	191 830	¹⁾ 99,6
v tom ve věku (%):															
0 - 14	14,0	14,6	0,6	13,7	14,5	0,8	13,9	14,4	0,5	14,4	15,0	0,6	14,0	14,7	0,7
15 - 64	69,8	66,5	-3,3	70,1	66,4	-3,6	69,7	66,7	-3,1	69,8	66,6	-3,2	69,6	66,4	-3,2
64 a více	16,2	18,8	2,6	16,2	19,1	2,8	16,4	19,0	2,6	15,7	18,4	2,6	16,5	19,0	2,5
Průměrný věk	41,2	42,5	²⁾ 1,3	41,4	42,7	²⁾ 1,3	41,2	42,6	²⁾ 1,4	40,7	42,0	²⁾ 1,3	41,4	42,6	²⁾ 1,2
Index stáří	115,7	128,6	12,9	118,7	131,4	12,7	117,6	132,0	14,3	109,0	122,6	13,6	117,7	129,1	11,4

¹⁾ změna v %

²⁾ změna v letech

V kraji přibývá obyvatel důchodového věku

Z hlediska věkové struktury došlo ke změnám, které jsou zřejmé zvláště v kategoriích produktivních osob (15 až 64 let) a poproduktivních osob (65 let a starších). Mezi počátečním a koncovým rokem sledovaného období se v kraji výrazně změnil podíl produktivní věkové skupiny, snížil se o 3,3 procentní body. Naopak se zvýšil podíl poproduktivní skupiny, a to o 2,6 procentního bodu. O 0,6 p.b. se také zvětšil podíl dětské věkové skupiny. V souvislosti s tímto vývojem tak během pěti let průměrný věk obyvatel kraje vzrostl z 41,2 let na 42,5 let. Tedy v absolutních hodnotách za pět let v kraji přibylo 2 901 dětí, ubylo 22 988 osob v produktivním věku a zvýšil se počet osob poproduktivního věku o 14 402 lidí.

V roce 2015 se meziročně také změnilly podíly v kraji. Podíl produktivní skupiny obyvatel se zmenšil o 0,6 procentního bodu a naopak se zvětšily podíly osob v poproduktivním věku o 0,5 p.b. a také v předproduktivním věku (dětské složky) o 0,1 p.b. Tedy během jednoho roku se tak zvýšil v kraji počet dětí o 689, klesl počet osob v produktivním věku o 4 109 a vzrostl počet osob ve věku 65 let a více o 2 835. Průměrný věk se zvýšil z 42,2 let v roce 2014 na 42,5 let v roce 2015.

Ke stejným změnám věkové struktury obyvatel jak v kraji, docházelo i v okresech. K nejvýraznějším posunům došlo během celého sledovaného období v kroměřížském okrese. Zde se podíl nejmladší věkové skupiny (0 až 14 let) zvětšil o 0,8 p.b., produktivní skupiny osob (15 až 64 let) snížil o 3,6 p.b. a poproduktivní skupiny (65 let a více) se zvýšil o 2,8 procentního bodu. Tedy v průběhu pěti let v kroměřížském okrese přibylo celkem 638 dětí, ubylo 5 108 osob v produktivním věku a vzrostl počet osob 65letých a starších o 2 709. Průměrný věk se zde zvýšil ze 41,4 let v roce 2010 na 42,7 let v roce 2015.

Obyvatelstvo kraje dál stárne

Ukazatelem, který zřetelně ukazuje na stárnutí obyvatel, je index stáří (podíl mezi nejstarší a nejmladší věkovou kategorií v %). Index stáří v kraji vzrostl z 115,7 % v roce 2010 na 128,6 % ve sledovaném roce 2015. Vzhledem k rozdílné věkové struktuře obyvatel podle pohlaví je index stáří odlišný pro muže a ženy. Průměrný věk mužů se zvýšil z 39,4 let v roce 2010 na 40,8 let v roce 2015 a index stáří během pěti let vzrostl o 13,0 procentních bodů na 100,8 %. Průměrný věk žen Zlínského kraje v roce 2010 dosáhl 42,8 let a do roku 2015 se zvýšil na 44,1 let a index stáří během sledovaného období zvedl o 12,7 p.b. na 157,9 %.

Z toho vyplývá, že tím, jak se nejstarší věková skupina obyvatel zvětšuje za současného daleko pomalejšího početního růstu dětské skupiny, tak výrazně stárne obyvatelstvo Zlínského kraje. Jak rychle bude v dalších letech obyvatelstvo stárnout, závisí jak na počtu narozených dětí, tak na počtu a věku přistěhovalých lidí.

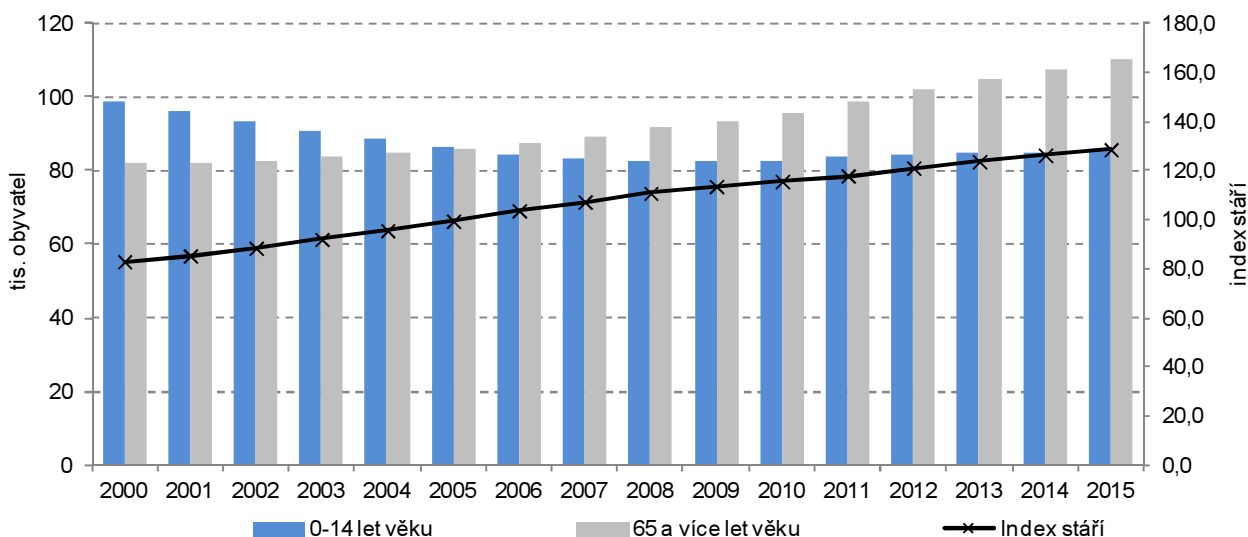
Děti se narodilo více než v minulém roce

V roce 2015 se ve Zlínském kraji živě narodilo 5 847 dětí, což je o 248 více než v předchozím roce. Meziročně vzrostl počet živě narozených dětí ve všech okresech. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v okrese Zlín (o 131 dětí, tj. o 7,3 %). Následovaly okresy Vsetín (o 73 dětí, tj. o 5,2 %), Kroměříž

(o 37 dětí, o 3,7 %) a Uherské Hradiště (o 7 dětí, o 0,5 %). Průměrný věk matky v kraji se během roku snížil z 30,9 let na 30,8 let (při narození 1. dítěte průměrný věk matky vzrostl z 28,8 let v roce 2014 na 29,0 let v roce 2015). Podíl narozených dětí mimo manželství se proti roku 2014 zvýšil z 39,1 % na 40,6 % ve sledovaném roce. I přes meziroční nárůst o 1,5 procentních bodů, zůstal zlínský podíl mimomanželsky narozených dětí nejmenší ze všech krajů.

Graf 1.8 Věkové skupiny obyvatel celkem Zlínského kraje a index stáří

Úhrnná plodnost se v kraji meziročně mírně zvýšila

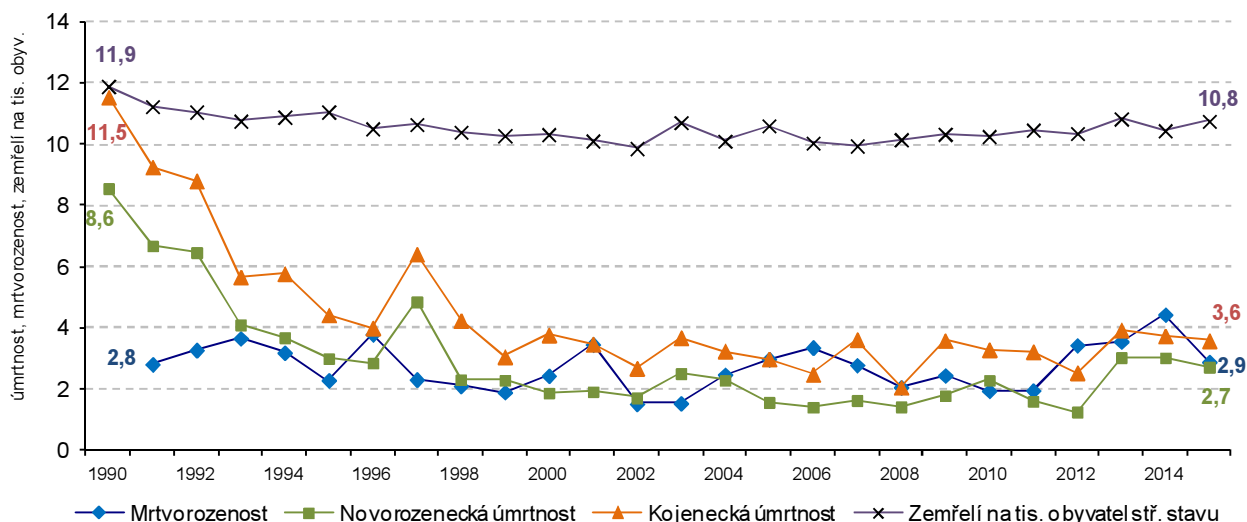
Úhrnná plodnost ve Zlínském kraji se od roku 2010 zvýšila z 1,414 na 1,530 v posledním roce sledovaného období. V roce 2015 meziročně vzrostla o 0,099 bodu. I tak byly krajské hodnoty po celé toto pětileté období pod úrovní úhrnné plodnosti ČR. Rozdíl plodností Zlínského kraje a České republiky v roce 2015 činil 0,040 bodů.

Naděje na dožití jak u mužů, tak u žen se zvýšila

Ke změnám docházelo i u naděje na dožití. Tento ukazatel říká, kolika let se v průměru dožije člověk právě narozený za předpokladu setrvání úmrtnostních poměrů platných v roce, ve kterém se osoba narodila. Případně vyjadřuje počet roků, který v průměru ještě prožije osoba právě např. 60letá za předpokladu, že po celou dobu jejího dalšího života se nezmění řád vymírání platný v době konstrukce úmrtnostních tabulek. Naděje na dožití při narození se za celé období zvýšila v kraji u mužů ze 73,49 let v roce 2010 na 75,43 let v roce 2015, u žen z 80,87 let na 81,76 let. Změny, i když méně výrazné, byly zachyceny také u naděje na dožití u osob právě ve věku 60 let. Za posledních pět let se počet dalších let života prodloužil u mužů z 18,39 na 19,33 let, u žen z 23,08 na 24,04 let.

V průměru se v kraji dožili lidé v roce 2010 74,1 let a za pět následujících let v roce 2015 76,0 let. Muži se v průměru v kraji dožili na začátku hodnoceného období 69,8 let a na jeho konci 72,1 let. Ženy se v počátečním roce v průměru dožily 78,7 let a v roce 2015 80,1 let.

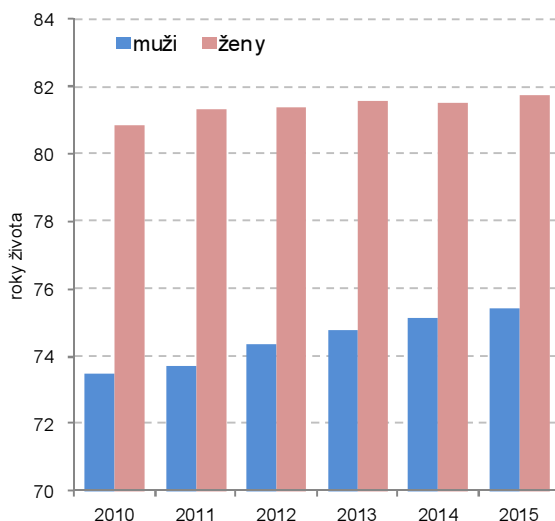
Graf 1.9 Úmrtnost ve Zlínském kraji

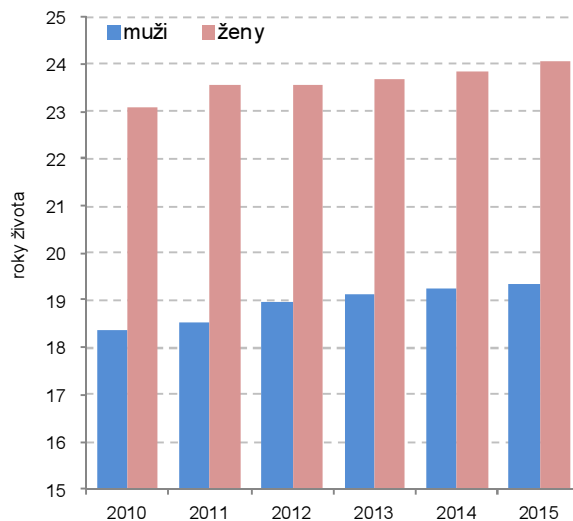
V roce 2015 meziročně ubylo úmrtí na novotvary

Nejčastějšími příčinami úmrtí v roce 2015 byly, stejně jako v předchozích letech, nemoci oběhové soustavy, jejichž podíl z celkového počtu zemřelých se proti roku 2014 zvýšil o 0,3 procentního bodu na 49,2 %. Do této skupiny příčin úmrtí patří především ostatní formy ischemické choroby srdeční, cévní nemoci mozku a infarkt myokardu. Druhou nejčastější příčinou smrti byly v roce 2015 s podílem 23,0 % novotvary, Podíl těchto příčin úmrtí meziročně klesl o 1,9 p.b. Třetí nejčastější skupinu úmrtí tvořily vnější příčiny. Ty zapříčinily v roce 2015 v kraji úmrtí 363 lidem, to je 5,8 % z celkového počtu zemřelých.

Graf 1.10 Naděje na dožití ve Zlínském kraji při narození

Graf 1.11 Naděje na dožití ve Zlínském kraji osob ve věku 60 let

Mezi vnější příčiny úmrtí patří také sebevraždy, jejichž podíl ve skupině vnějších příčin činil 20,4 % a proti předchozímu roku o 5,9 procentního bodu klesl, a také dopravní nehody, jejichž podíl meziročně poklesl o 0,5 p.b. na 12,9 %. Další častou příčinou úmrtí byly nemoci dýchací soustavy a jejich podíl se meziročně zvýšil o 0,1 p.b. na 5,2 %.

Počet uzavřených sňatků vzrostl

V roce 2015 bylo v kraji uzavřeno celkem 2 696 sňatků, což proti předchozímu roku znamená zvýšení o 214 sňatků (o 8,6 %). Proti počátečnímu roku sledovaného období 2010 jejich počet vzrostl o 132 (o 5,1 %). Nejvíce sňatků bylo uzavřeno ve zlínském okrese, a to 873, což proti roku 2010 znamená snížení o 14 sňatků (o 1,6 %). Meziročně se počet sňatků v okrese Zlín

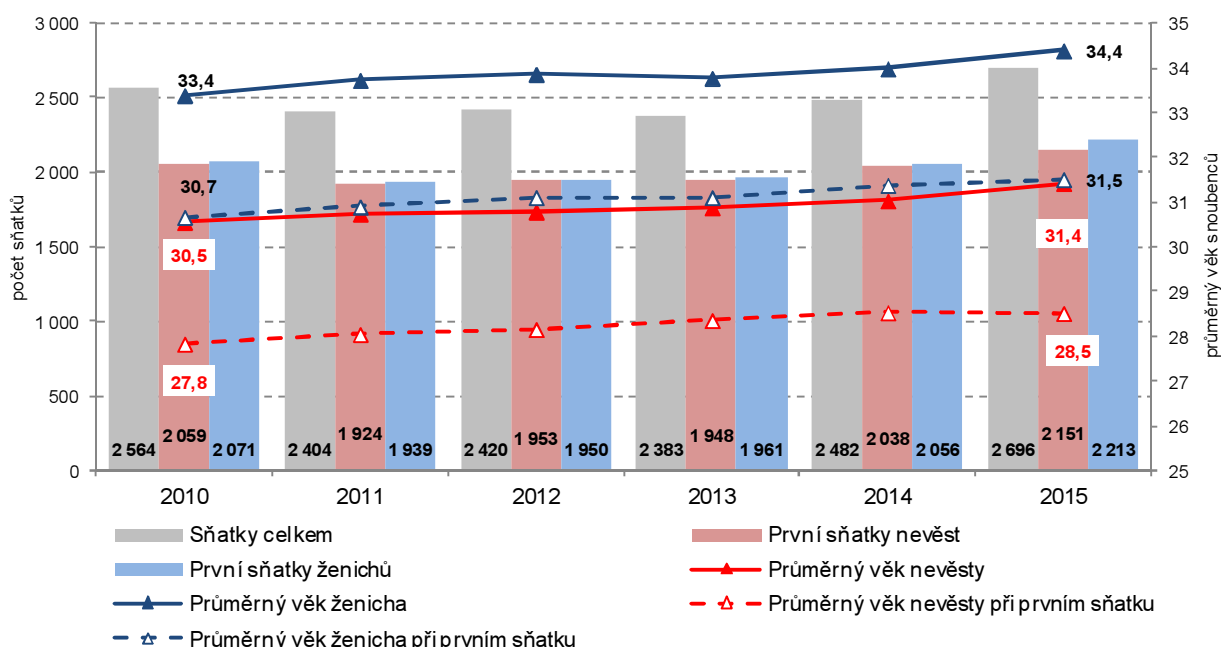

nezměnil. K nejvýraznější změně v počtu uzavřených sňatků došlo v okrese Uherské Hradiště. Zde se počet sňatků v roce 2015 proti roku 2010 zvýšil o 67 (o 10,7 %) a proti předchozímu roku o 115 (o 19,8 %). V ostatních dvou okresech také sňatků přibýlo jak proti roku 2010, tak i 2014, jen přírůstky byly menší. V okrese Vsetín proti roku 2010 se jejich počet zvýšil o 2,4 % (o 15) a meziročně o 12,8 % (o 72 sňatků). V kroměřížském okrese byl nárůst po pěti letech 14,9% (o 64) a meziročně 5,8% (o 27 sňatků).

Věk snoubenců se mírně zvýšil

Zvyšování věku snoubenců i v roce 2015 pokračoval. Průměrný věk nevěsty se meziročně zvýšil z 31,0 na 31,4 let stejně jako u ženicha, a to z 34,0 na 34,4 let. U prvních sňatků byl průměrný věk snoubenců o něco málo nižší, a to u nevěsty 28,5 let (bez meziroční změny) a u ženicha 31,5 let (meziroční zvýšení o 0,1 procentního bodu). Počty sňatků v přepočtu na tisíc obyvatel měly od roku 2010 mírný klesající trend, ale už v roce 2014 se meziročně tento podíl o 0,1 p.b. zvýšil a tento nárůst pokračoval i v následujícím roce 2015, a to o 0,4 p.b. na 4,6 sňatků na tisíc obyvatel.

Graf 1.12 Sňatky a průměrný věk snoubenců ve Zlínském kraji

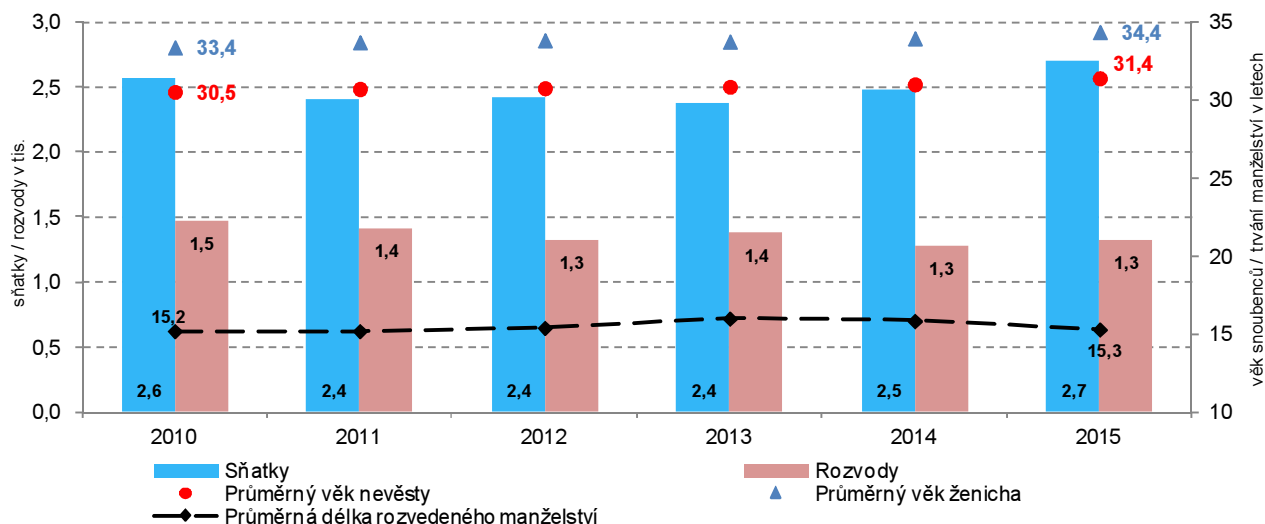

Počet rozvodů se meziročně zvýšil o 3,6 %

V posledním roce hodnoceného období bylo rozvedeno o 46 manželství více (o 3,6 %) než v předešlém roce, a to celkem 1 323. V roce 2015 bylo nejvíce rozvedeno manželství, která trvala 5 až 9 let (celkem v 262 případech), dále pak 20 až 24 let (208), 10 až 14 let (201) a také 15 až 19 let (194 rozvodů). Meziročně nejvíce vzrostl podíl rozvodů trvajících 20 až 24 let, a to o 1,5 procentních bodů a dále také manželství s délkou 2 až 4 roky (o 1,4 p.b.). Naopak nejvíce proti předchozímu roku poklesl podíl rozvodů u manželství trvajících 10 až 14 a 15 až 19 let, a to shodně o 1,7 p.b.

V průběhu sledovaných pěti let se nejvíce zvýšil podíl rozvodů manželství trvajících 5 až 9 let, a to ze 17,3 % v roce 2010 na 19,8 % v roce 2015 (o 2,5 p.b.). Další nárůst podílu za celé období byl zaznamenán u manželství trvajících 35 a více let, a to z 2,8 % v roce 2010 na 4,1 % v roce 2015 (o 1,3 p.b.).

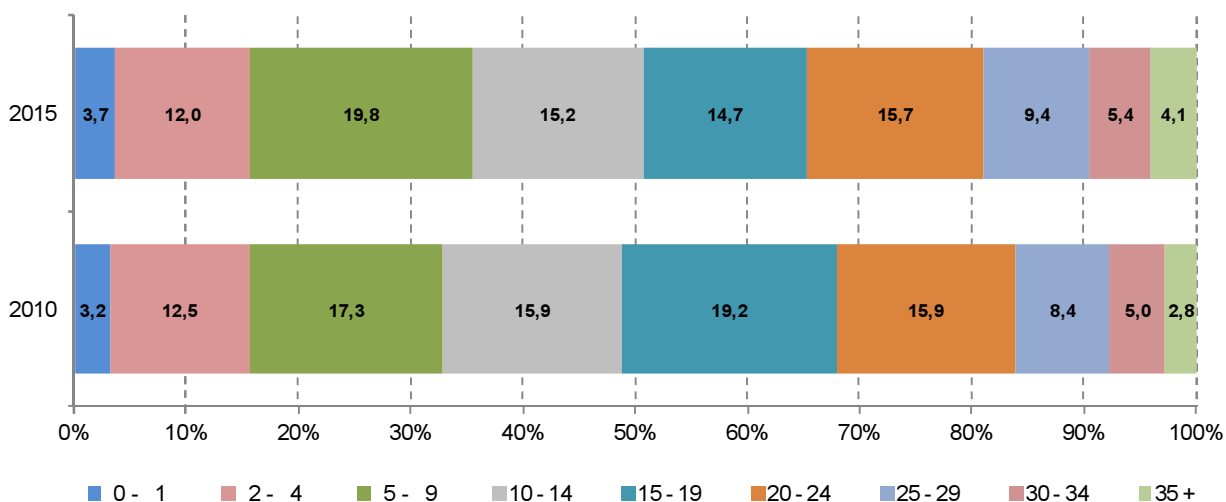
Graf 1.13 Rozvody a sňatky s průměrným věkem snoubenců ve Zlínském kraji

Nejvýraznější snížení bylo zachyceno u manželství trvajících 15 až 19 roků, a to z 19,2 % v roce 2010 na 14,7 % v posledním sledovaném roce (o 4,5 p.b.), dále pak s délkou trvání 10 až 14 let z 15,9 % na 15,2 % (o 0,7 p.b.). Další pokles podílu se projevil u manželství trvajících od 2 do 4 let, a to o 0,5 p.b. na 12,0 % v koncovém roce období.

Průměrný věk při rozvodu se během pěti let zvýšil, a to u mužů o 1,3 roku na 43,9 let a také u žen o 1,0 rok na 41,0 let. Meziročně se průměrný věk při rozvodu u mužů nezměnil a u žen mírně poklesl o 0,2 roku na 41,0 let.

Graf 1.14 Rozvody ve Zlínském kraji podle délky trvání manželství – podíly %

Nejčastější příčinou rozvodů ve všech sledovaných letech, a to stejně ze strany jak mužů, tak i žen, byl uveden rozdíl povah, názorů a zájmů. Podíl této příčiny rozvodů se v průběhu pěti let zmenšil u mužů o 5,6 procentního bodu na 65,8 %, u žen klesl o 14,5 procentního bodu na 58,8 %.

Největší podíl rozvedených manželství v roce 2015 byl bez nezletilých dětí (39,7 %), dále pak 28,5 % bylo manželství s jedním nezletilým dítětem a 27,8 % bylo se dvěma nezletilými dětmi.

V průběhu pěti let vykazoval index rozvodovosti (počet rozvodů na 100 sňatků) v jednotlivých letech rozkolísané hodnoty. Ve sledovaném období klesl z 57,4 v počátečním roce období o 8,3 procentního bodu na 49,1 v posledním roce sledování. Meziročně se tento index snížil o 2,4 procentního bodu.

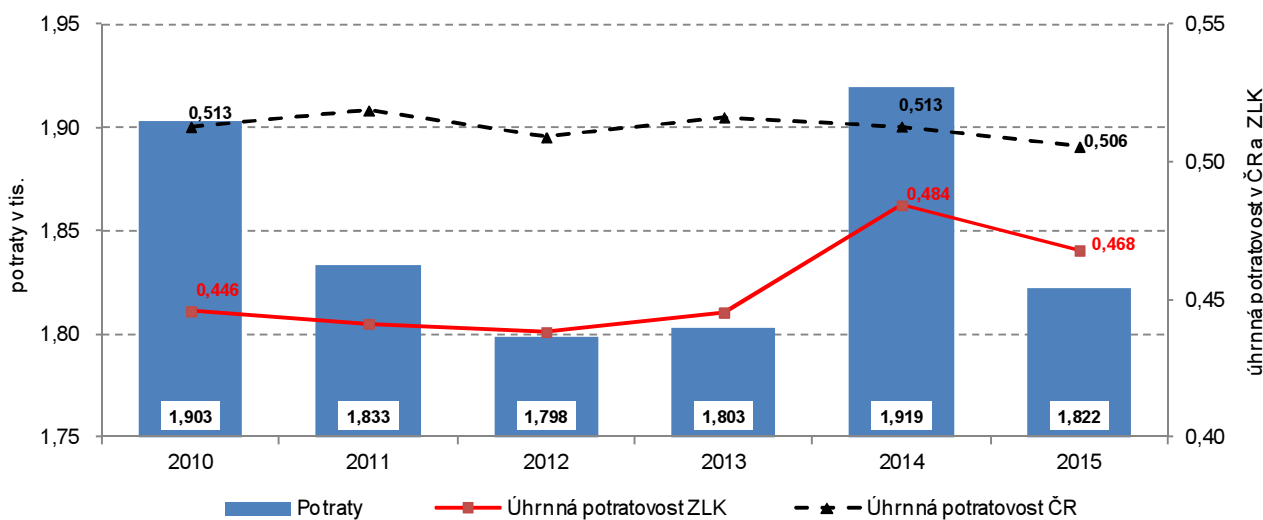

Počet potratů v kraji meziročně poklesl

V roce 2015 bylo ve Zlínském kraji přerušeno celkem 1 822 těhotenství (z toho podíl umělých přerušení těhotenství činil 47,7 %). Proti minulému roku došlo ke snížení počtu potratů o 97, tj. 5,1 %. Z pohledu ukazatele úhrnné potratovosti (průměrný počet potratů připadající na jednu ženu za předpokladu dané neměnné potratovosti a nulové úmrtnosti do 50 let) jsou zlínské hodnoty v posledních pěti letech pod republikovými hodnotami. V hodnoceném roce dosáhla potratovost v ČR hodnoty 0,506, ve Zlínském kraji 0,468.

Největší počet potratů připadl do zlínského okresu (585), dále pak do okresů Uherské Hradiště (443), Vsetín (430) a Kroměříž (364). Meziročně se jejich počet zvýšil pouze v okrese Uherské Hradiště (o 12). V ostatních okresech bylo zjištěno snížení, a to v okresech Zlín (o 74), Kroměříž (o 21) a Vsetín (o 14 potratů).

Graf 1.15 Potraty ve Zlínském kraji

Od začátku sledovaného období se v kraji počet přerušovaných těhotenství snížil o 4,3 % (o 81 potratů). V okresech Kroměříž a Uherské Hradiště se v průběhu pěti let jejich počet zvýšil o 3,7 % a 12,7 %. V okresech Vsetín a Zlín naopak počet potratů poklesl o 16,0 % a 9,6 %.

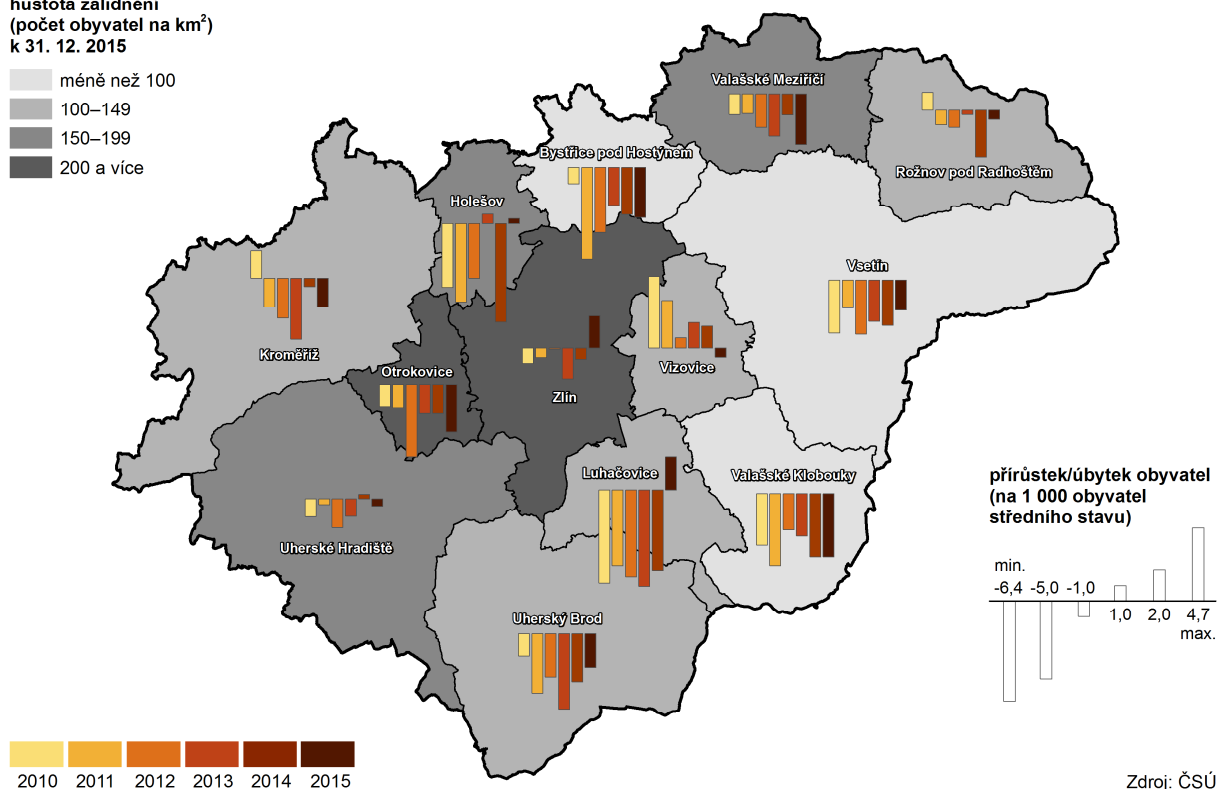
Největší počet zákroků v roce 2015 byl proveden u svobodných žen (podíl 43,4 % ze všech potratů) a s minimálním rozdílem podílu o 0,1 procentního bodu u žen vdaných. Podíl potratů u rozvedených žen dosáhl 10,6 %. Meziročně se podíl svobodných žen zvětšil o 2,6 p.b. a naopak podíl vdaných žen klesl o 3,8 p.b. Výraznější byly rozdíly za celé sledované pětileté období, za které se podíl zákroků u svobodných žen zvýšil o 7,8 procentních bodů a u vdaných naopak se snížil o 8,0 p.b.

Nejvíce žen prodělalo potrat u prvního těhotenství (podíl 34,9 %) a dále pak u druhého (9,4 %) a u třetího (2,4). Meziročně podíl zákroků u žen při druhém těhotenství poklesl o 2,1 procentních bodů, u prvního se zvýšil o 0,2 p.b. a u třetího zůstal beze změny. Během pěti let se tyto podíly změnily nevýrazně. U prvního těhotenství se podíl potratů snížil o 1,0 p.b., u druhého o 1,9 p.b. a u třetího také klesl, a to o 1,8 p.b.

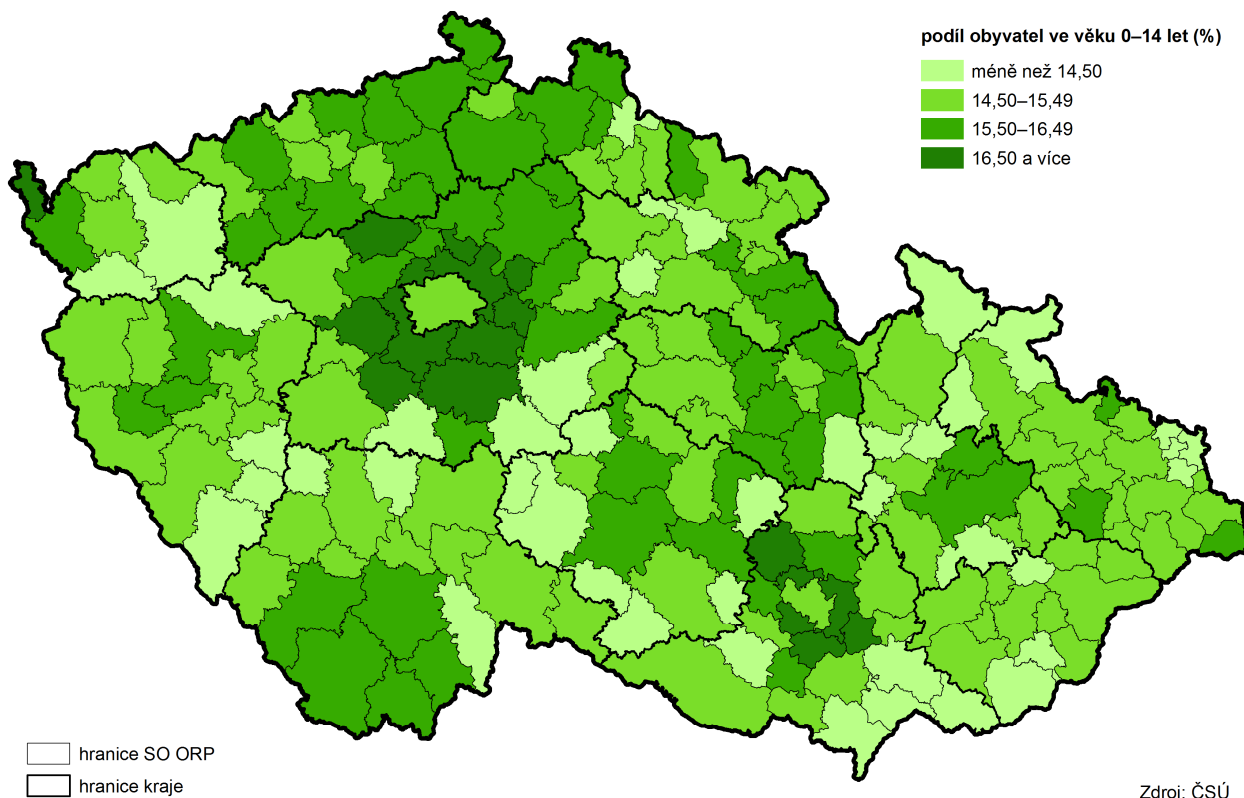
Pohyb obyvatel ve správních obvodech ORP Zlínského kraje v letech 2010 až 2015

hustota zalidnění
(počet obyvatel na km²)
k 31. 12. 2015

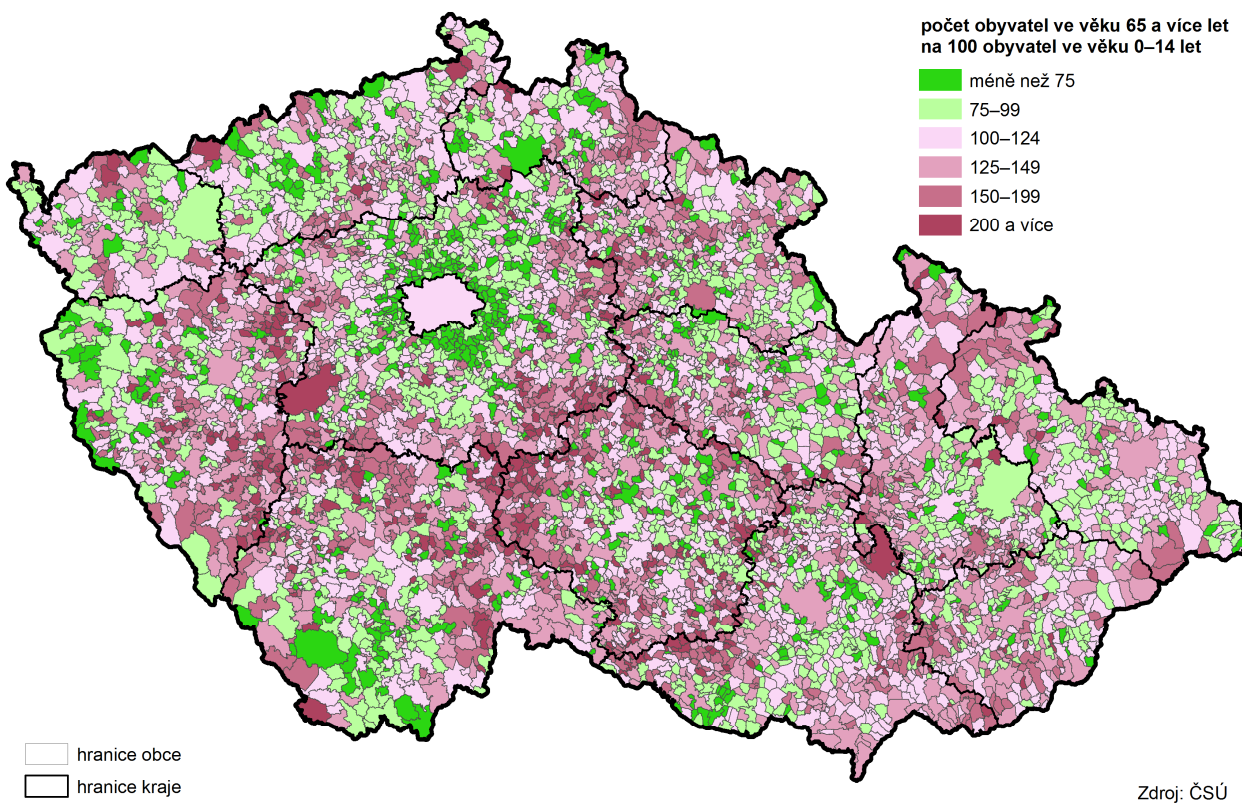
- méně než 100
- 100–149
- 150–199
- 200 a více

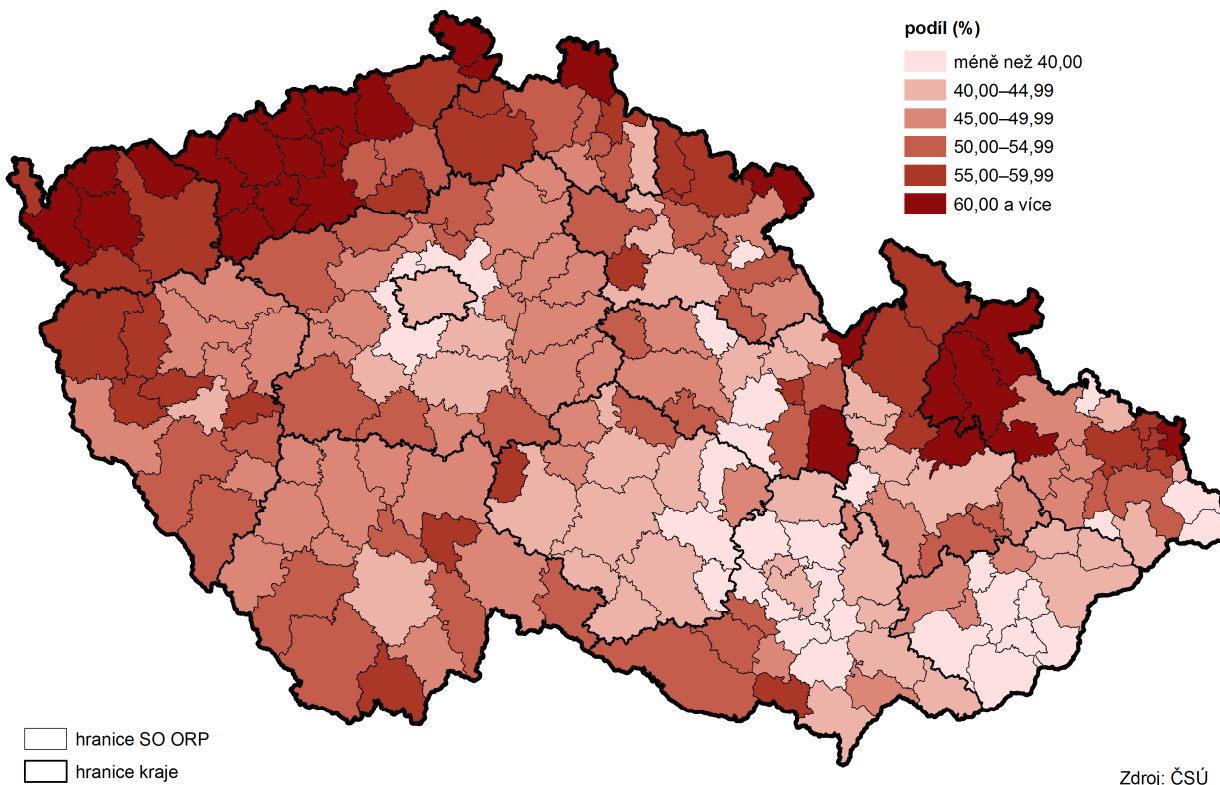
Děti ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

Index stáří v obcích k 31. 12. 2015

Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2015

2. Sociální vývoj

Trh práce:

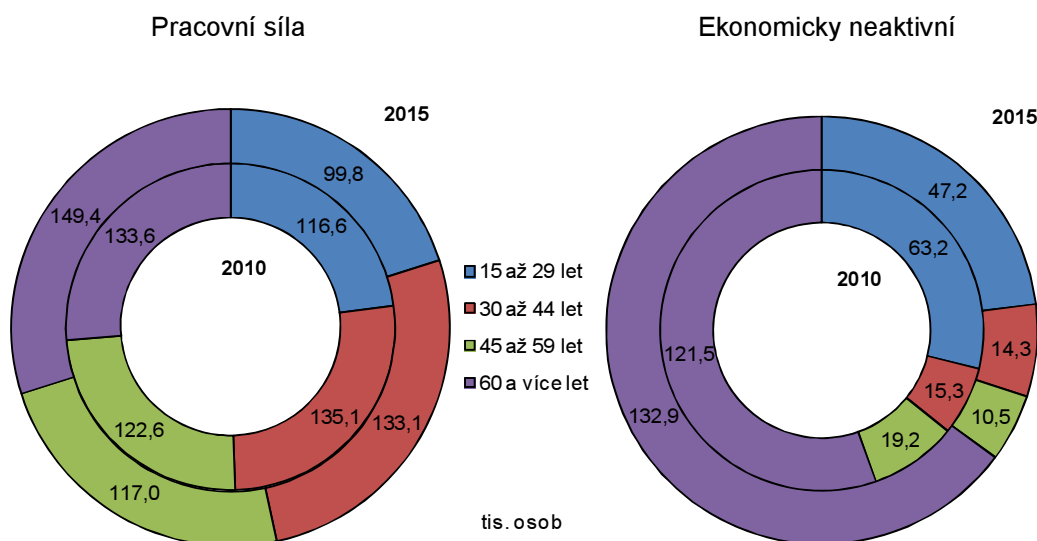
Objem pracovní síly meziročně vzrostl

I když počet obyvatel ve věku 15 a více let každoročně klesá, vývoj pracovní síly není rovnoměrný. Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)¹⁾ tvořilo v roce 2015 pracovní sílu v kraji 294,5 tis. osob, tj. o 2,6 tis. více než v roce 2014 a o 6,0 tis. osob více než v roce 2010. V období 2010 až 2015 dosáhla pracovní síla v kraji svého maxima v roce 2013 (296,3 tis. osob).

Pracovní síla stárne

Změny ve věkové skladbě obyvatel spolu se zvyšováním věku odchodu do důchodu se promítají i v pracovní síle. Jestliže se v roce 2000 osoby do 30 let podílely na pracovní síle 27 %, v roce 2015 to bylo 17,9 %. Naopak podíl osob ve věku 60 a více let vzrostl za stejné období z 2,0 na 5,6 %. Nejsilnější je kategorie 30 až 44 let, představuje 40,4 % objemu pracovní síly.

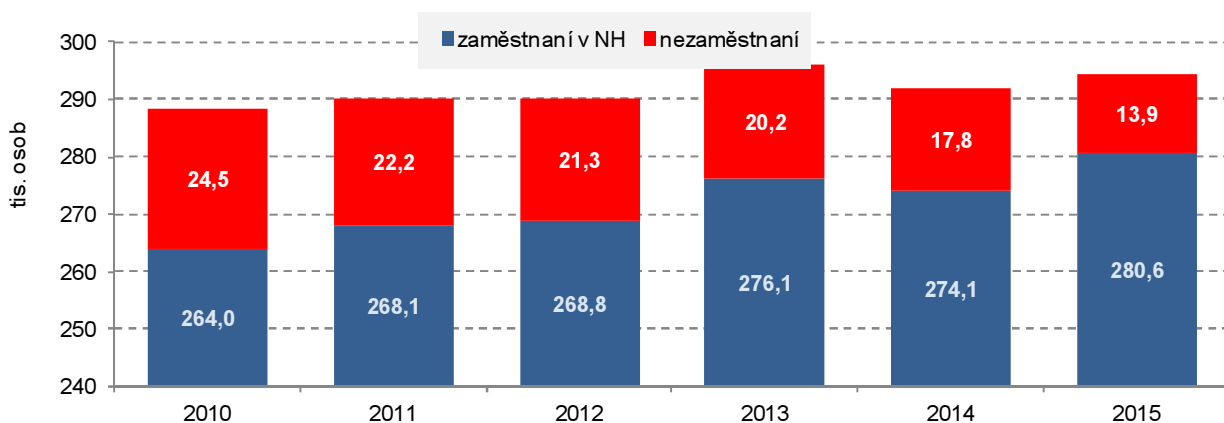
Graf 2.1 Pracovní síla a ekonomicky neaktivní podle věku ve Zlínském kraji v letech 2010 a 2015

Míra ekonomické aktivity meziročně vzrostla

Od roku 2000 byla nejnižší míra ekonomické aktivity v roce 2010, a to 56,8 %. Stejně jako na úrovni republiky vzrostla míra ekonomické aktivity výrazně v roce 2013, kdy dosáhla 59,0 %, v ČR 59,3 %. Zatímco republikový průměr zůstal v následujících letech zhruba na stejné úrovni, v kraji nastal pokles na 58,3 % a opět nárůst v roce 2015 na stejnou hodnotu jako v roce 2013.

Graf 2.2 Struktura pracovní síly ve Zlínském kraji v letech 2010 až 2015

¹⁾ Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS) poskytuje údaje ve čtvrtletní periodicitě, v textu však uvádíme především roční průměry. VŠPS je organizováno od roku 1993, řídí se definicemi a doporučeními Mezinárodní organizace práce (ILO), respektuje definice a obsahovou náplň celoevropského šetření Labour Force Survey a jeho data jsou mezinárodně srovnatelná.

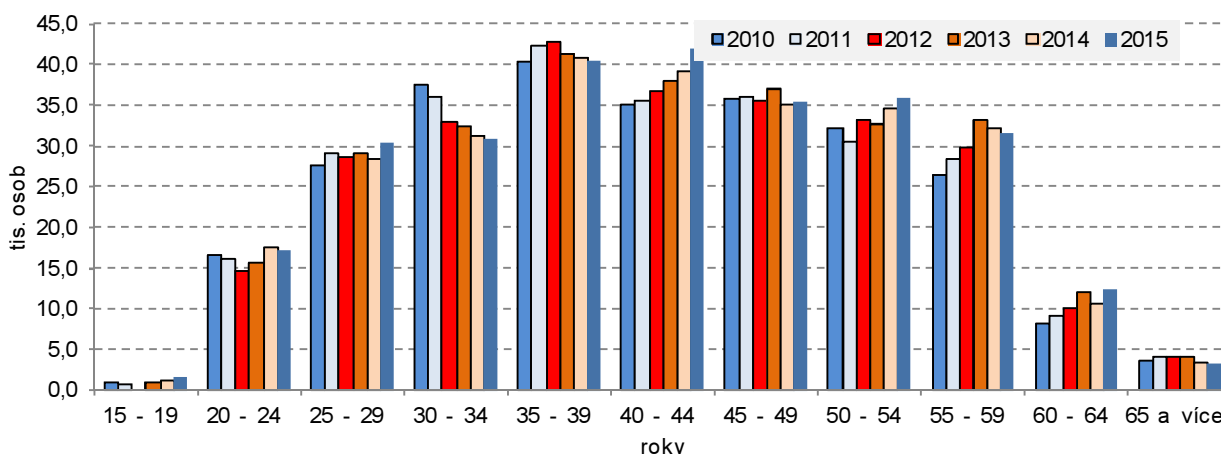
Vzdělanost pracovní síly se zvyšuje

Ve struktuře pracovní síly se zvyšuje podíl vysokoškoláků, u ostatních stupňů vzdělání se podíly snižují. V roce 2015 vzrostl podíl vysokoškoláků v kraji na 20,7 %, přitom v roce 2010 byl na úrovni 15 % (za průměrem ČR přesto zaostává o 1,9 procentního bodu). Pod republikovým průměrem je i podíl středoškoláků s maturitou, který v roce 2015 představoval 34,2 %.

Meziroční nárůst zaměstnaných o 2,4 %

Rozhodující složkou pracovní síly jsou zaměstnaní v národním hospodářství, v roce 2015 představovali 95,3 % pracovní síly, zatímco v roce 2010 to bylo 91,5 %. Absolutní přírůstek představoval 16,6 tis. osob. Nárůst nebyl rovnoměrný. Počet zaměstnaných výrazně vzrostl v roce 2013, pak poklesl a následně vzrostl na 280,6 tis., maxima ve sledovaném období. V souvislosti s postupným zvyšováním věkové hranice pro odchod do důchodu se zvýšilo pracovní zapojení osob ve vyšším věku (60 a více let). Počet zaměstnaných osob o 35 % a podíl ve struktuře zaměstnaných o 1,2 procentního bodu.

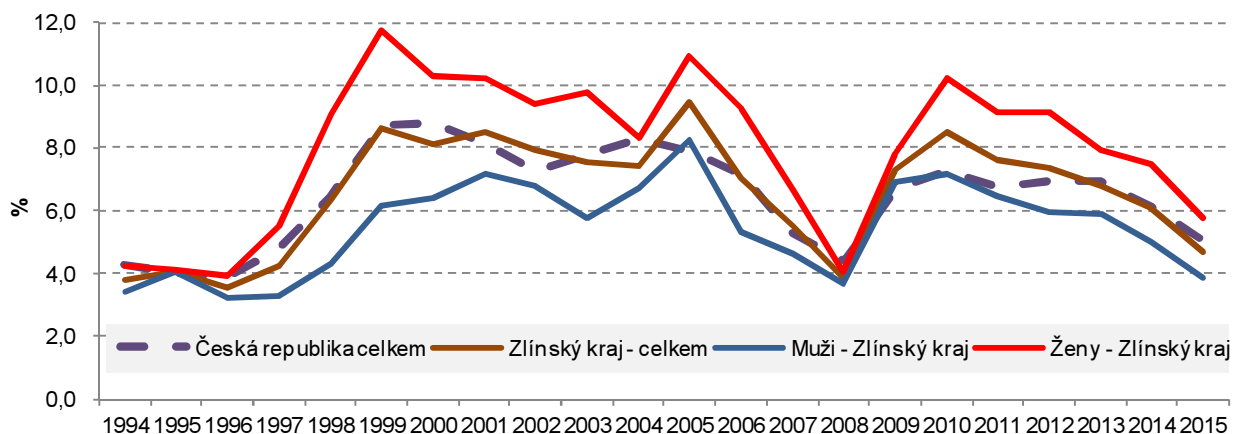
Graf 2.3 Zaměstnaní podle věku ve Zlínském kraji v letech 2010 až 2015

Nejvíce osob je zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu

Z hlediska sektorů ve struktuře zaměstnaných vzrostl počet zaměstnaných v primárním sektoru (2,7 %), klesl v sekundárním (47,9 %) a v terciárním sektoru zůstal na úrovni 49,3 %. Nejvíce osob pracuje ve zpracovatelském průmyslu, a to 37,3 %. Následuje velkoobchod o maloobchod s podílem 11,1 % a stavebnictví s 8,3 %.

Graf 2.4 Obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a ČR v letech 1994 až 2015

Míra zaměstnanosti meziročně vzrostla o 1,5 proc. bodu

Míra zaměstnanosti na úrovni republiky od roku 2010 každoročně roste, v kraji byl rostoucí trend přerušen v roce 2014, kdy došlo k poklesu o 0,2 procentního bodu. V následujícím roce vzrostla hodnota na 56,2 %, tedy nejvyšší ve sledovaném období 2010 až 2015. Proti republikové úrovni je míra zaměstnanosti v kraji dlouhodobě nižší, nejvíce se přibližovala republikovým hodnotám v letech 2013 a 2015, kdy byl rozdíl 0,2 procentního bodu. V mezikrajském srovnání se kraj posunul z 11. příčky v roce 2010 na 7. místo.

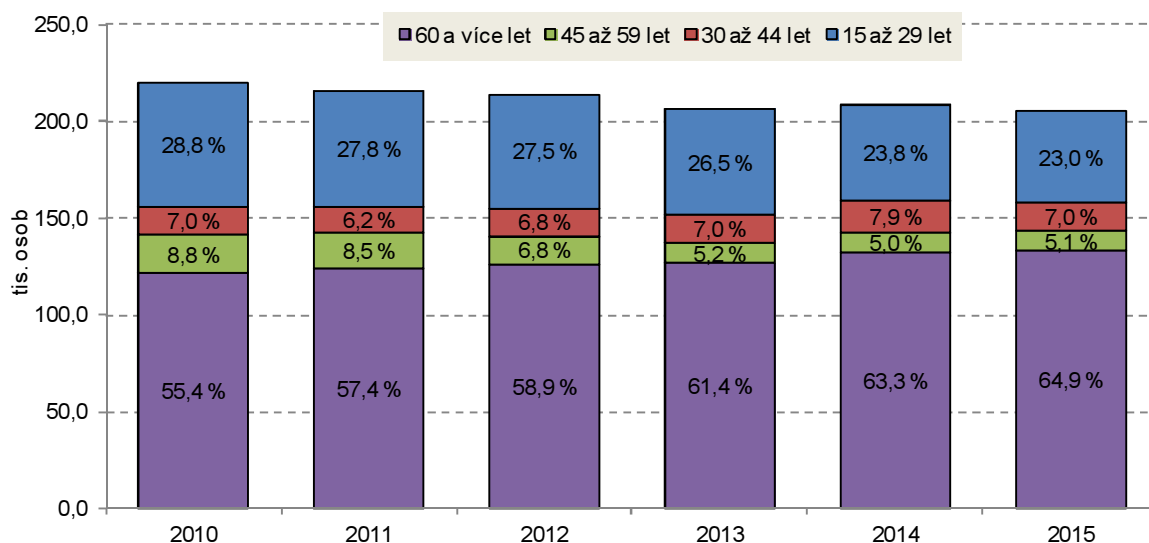
Míra nezaměstnanosti klesá

Obecná míra nezaměstnanosti v kraji má klesající tendenci, v roce 2015 dosáhla 4,7 %. Zatímco na počátku sledovaného období byla hodnota v kraji vysoko nad republikovým průměrem, od roku 2013 se hodnoty v kraji pohybují mírně pod republikovými, v roce 2015 to bylo 0,3 procentního bodu. Klesající trend je zřejmý u obou pohlaví, u žen zůstává míra nezaměstnanosti vyšší než u mužů. V roce 2015 to bylo 5,7 %, zatímco u mužů 3,9 %.

Pokles počtu ekonomicky neaktivních osob

Počet ekonomicky neaktivních osob v kraji klesl proti předchozímu roku o 4,0 tis. osob, proti roku 2010 o 14,5 tis. osob. V souvislosti s demografickým vývojem roste počet ekonomicky neaktivních obyvatel ve věku 60 a více let, u ostatních věkových kategorií došlo ke snížení počtu, a to meziročnímu i proti roku 2010. Ve struktuře vzrostl podíl ekonomicky neaktivních obyvatel ve věku 60 a více let na 64,9 %, naopak u nejmladší věkové kategorie došlo k poklesu na 23,0 %.

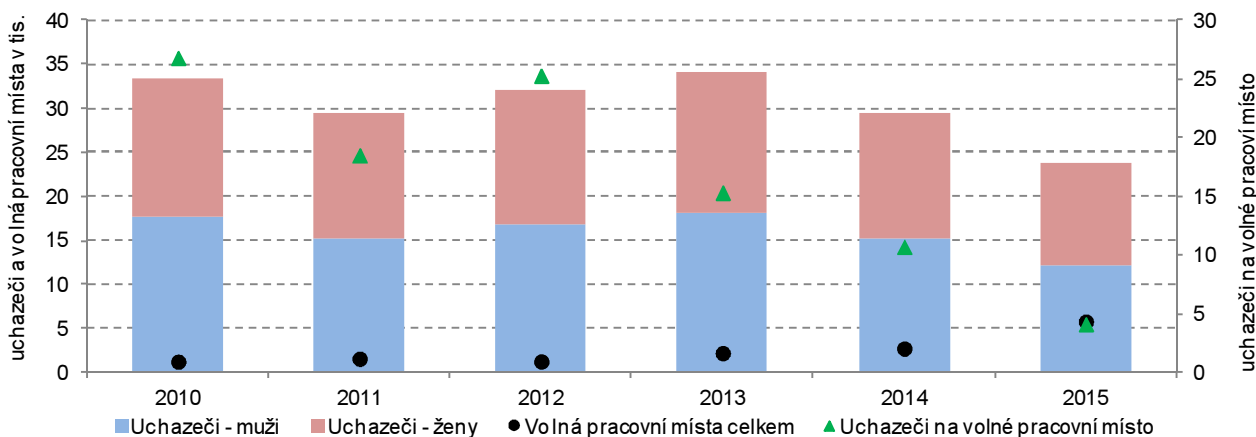
Graf 2.5 Struktura ekonomicky neaktivních osob podle věku v letech 2010 až 2015

Nezaměstnanost: Počet nezaměstnaných v kraji se meziročně snížil

Na konci roku 2015 bylo ve Zlínském kraji registrováno úřady práce celkem 23 874 uchazečů o zaměstnání. V porovnání s předchozím rokem tak došlo ke snížení počtu o 5,6 tisíce osob, tj. o 18,9 %. Podíl nezaměstnaných, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku, tak na konci sledovaného roku dosáhl 5,98 % a proti podílu nezaměstnaných v celé republice byl o 0,26 p.b. nižší. Meziročně došlo k poklesu podílu nezaměstnaných v kraji o 1,38 p.b.

Graf 2.6 Žadatelé o práci a volná pracovní místa ve Zlínském kraji k 31. 12.

Od konce roku 2010 do následujícího roku klesl počet žadatelů o práci z 33 386 na 29 418 osob (o 11,9 %). Mezi lety 2011 až 2013 počet evidovaných uchazečů narůstal a dosáhl na konci roku 2012 32,1 tis. osob a roku 2013 34,0 tis. nezaměstnaných. Od roku 2013 se počet registrovaných uchazečů o práci v kraji snižoval. Na konci roku 2014 bylo registrováno 29 439 žadatelů a k 31. 12. 2015 jejich počet činil 23 874 osob. Během sledovaného pětiletého období se tak počet žadatelů o práci snížil celkem o 28,5 % (o 9 512 osob).

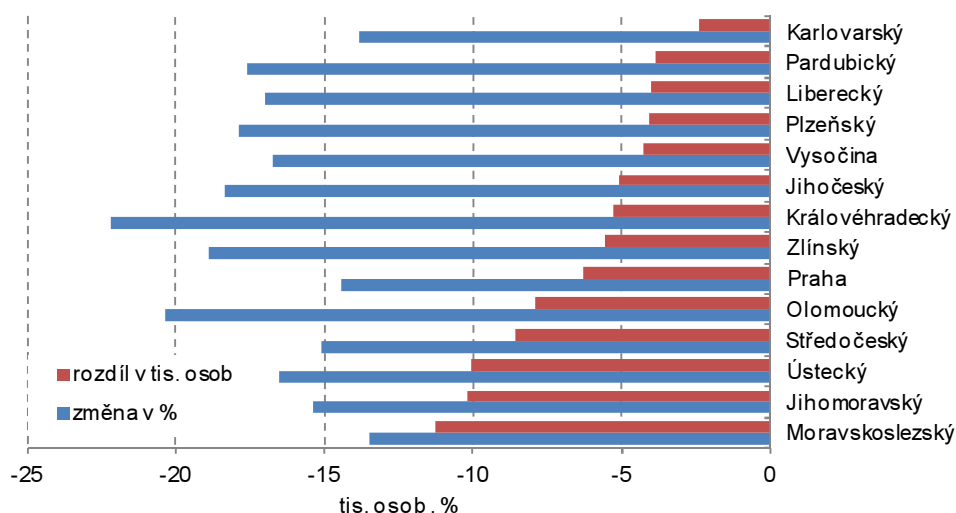
Mezi uchazeči po celé sledované pětileté období od roku 2010 převažoval podíl mužů.

Zlínský podíl z celkového počtu registrovaných nezaměstnaných celé republiky se meziročně snížil o 0,2 procentního bodu na 5,3 %. Za celé pětileté období tento podíl v kraji poklesl o 0,7 p.b.

Obdobná situace se projevila ve všech krajích. Žádný kraj se svými hodnotami v celém hodnoceném období nevymyká situaci. V prvním roce sledovaného období, na konci roku 2011, začaly počty žadatelů o práci klesat ve všech krajích. Nejvýraznější poklesy v absolutní hodnotě se projevily v Moravskoslezském (o 7,8 tis. osob, tj. o 9,4 %) a Jihomoravském kraji (o 6,6 tis. tj. o 9,5 %). Nejméně se meziročně snížily počty v Hlavním městě Praze (o 853 osob, tj. o 2,6 %).

V následujícím roce 2012 byl ve všech krajích republiky naopak zachycen nárůst počtu žadatelů. Největší zvýšení zaznamenaly kraje Moravskoslezský (o 6,1 tis. osob, tj. o 8,1 %) a Hlavní město Praha (o 4,2 tis. tj. o 12,9 %), nejmenší Plzeňský (o 416 osob, tj. o 1,8 %) a Liberecký kraj (o 899, tj. 3,9 %). V následujícím roce 2013 se opět ve všech krajích projevilo zvýšení počtu registrovaných nezaměstnaných. Nejvíce v Moravskoslezském kraji (o 8,9 tis., 10,9 %) a Hlavním městě Praze (o 8,2 tis., o 22,2 %), nejméně v Pardubickém (o 1,1 tis., 4,4 %) a Karlovarském kraji (o 1,2 tis., o 6,5 %). V posledních dvou letech sledovaného období bylo ve všech krajích zjištěno snížení počtu uchazečů. V koncovém roce období byl nejvýraznější pokles zachycen v Moravskoslezském (o 11,3 tis. osob, tj. o 13,5 %), Jihomoravském (o 10,2 tis., tj. o 15,4 %) a Ústeckém kraji (o 10,0 tis. lidí, tj. o 16,5 %). Naopak nejnižší v Karlovarském kraji (o 2,4 tis. osob, tj. o 13,8 %). Ve Zlínském kraji bylo v roce 2015 meziroční snížení počtu uchazečů o práci 7. největší, a to o 5 565 osob, tj. o 18,9 %.

Graf 2.7 Meziroční změna na konci roku 2015 v počtu nezaměstnaných podle jednotlivých krajů

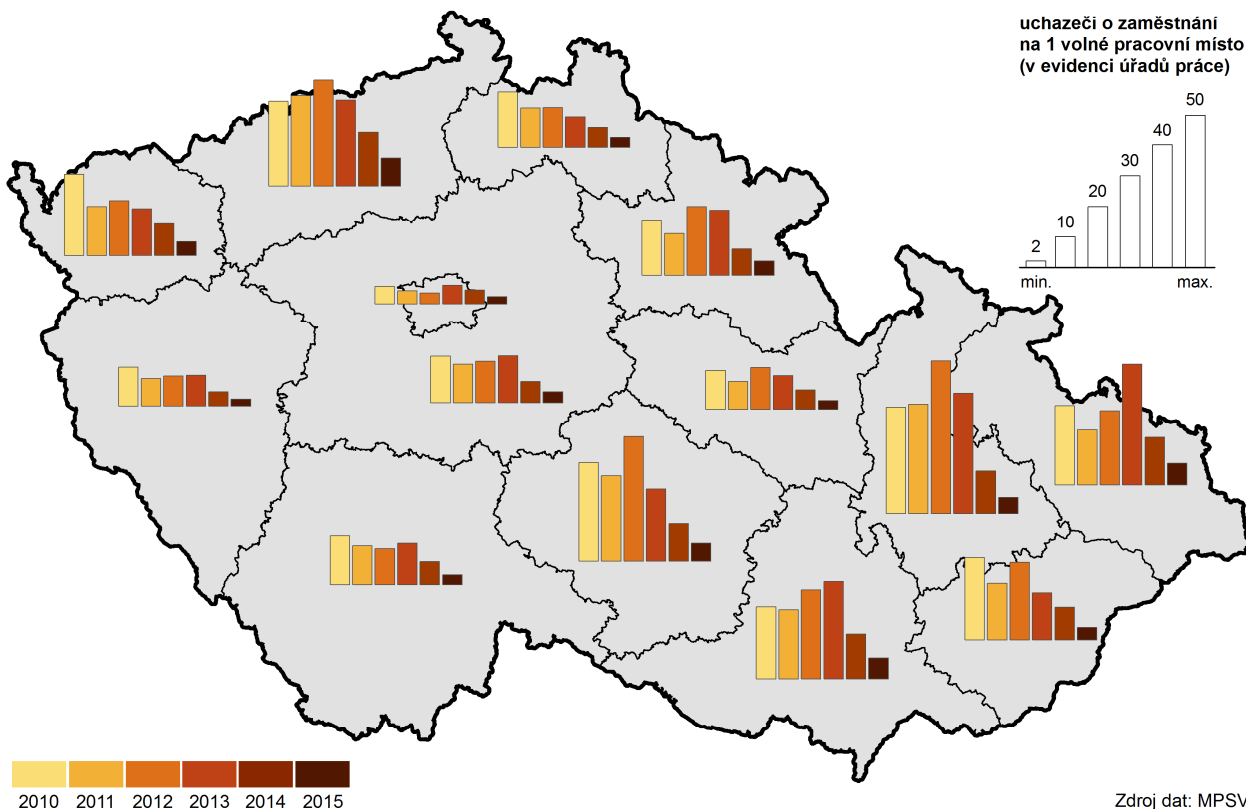

Podíl počtu registrovaných nezaměstnaných Zlínského kraje na republikovém celku se v jednotlivých letech 2010 až 2013 pohyboval těsně pod 6%, v roce 2014 podíl dosáhl 5,4 % a v roce 2015 činil 5,3 %.

Největší podíl nezaměstnaných na jeho celkovém počtu v republice zůstal po celé pětileté období v Moravskoslezském kraji, ve kterém v počátečním roce sledovaného období dosáhl 14,7 % a na konci roku 2015 již činil 16,0 %. Druhý

nejvyšší podíl byl vypočten v Jihomoravském kraji, kde v roce 2010 činil 12,3 % a bez výrazných změn v následujících letech dosáhl v roce 2015 12,4 %. Také v Ústeckém kraji se podíl z počtu nezaměstnaných v republice příliš neměnil. Pohyboval se mírně přes 11 % a v roce 2015 dosáhl 11,2 %. Naopak nejmenší podíl bez větších výkyvů vykazoval po celé pětileté období Karlovarský kraj a v posledním roce podíl dosáhl 3,3 %.

Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2010 až 2015 (stav k 31. 12.)

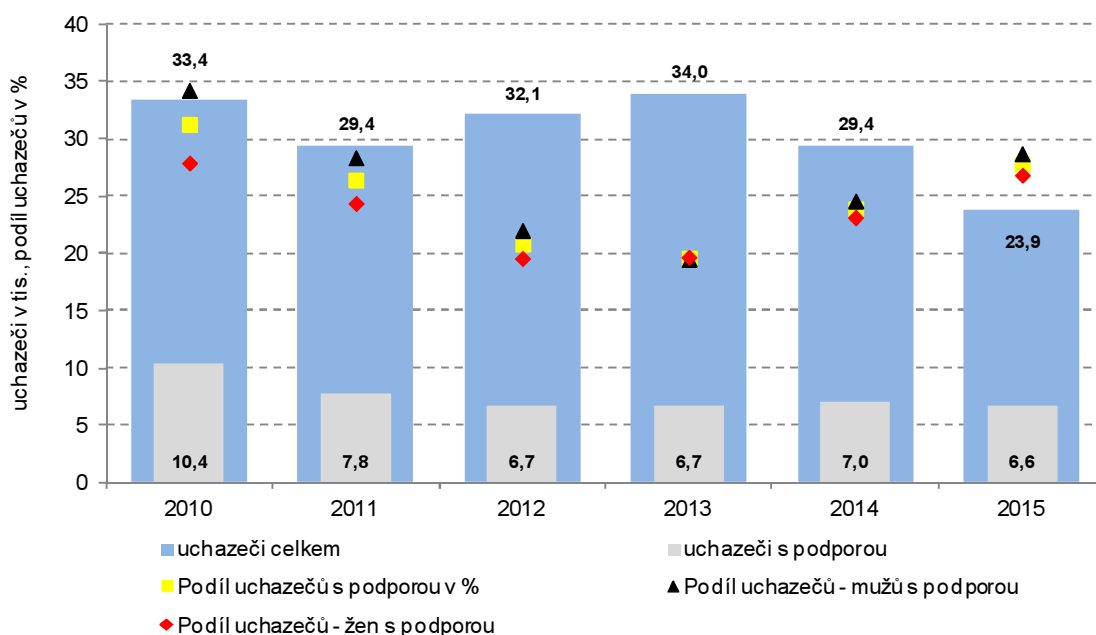
Ve struktuře uchazečů byl v kraji na konci roku 2015 ve srovnání s údaji za republiku o 1,1 procentního bodu nižší podíl žen. Naopak vyšší podíl byl v kraji zjištěn u uchazečů se zdravotním postižením (o 2,1 p.b.) a u absolventů škol (o 1,3 p.b.). Ve Zlínském kraji byl také vypočítán o 3,9 p.b. vyšší podíl uchazečů nárokem na podporu v nezaměstnanosti.

Podíl nezaměstnaných s podporou se zvýšil

Na konci roku 2015 byl počet registrovaných uchazečů o práci s nárokem na podporu v nezaměstnanosti 6 638 a proti předchozímu srovnatelnému období tak došlo k poklesu o 399 osob (o 5,7 %). Podíl nezaměstnaných s podporou k celkovému počtu žadatelů o práci se však meziročně zvýšil o 3,9 procentního bodu a činil 27,8 %. Celkem byla v kraji ve sledovaném roce přiznána podpora 6,6 tis. nezaměstnaným a její průměrná výše činila 5 819 Kč měsíčně. Tato částka byla o 432 Kč nižší než činil republikový průměr. V roce 2014 byla průměrná měsíční podpora v kraji 5 623 Kč, v republice 6 039 Kč. Nejčastěji se výše podpory v nezaměstnanosti v kraji pohybovala, stejně jako v předchozím roce ve skupině od 2 501 do 3 500 Kč, a to u 26,2 % osob s nárokem na tuto podporu. Také v republice největší podíl nezaměstnaných s podporou, tedy 23,1 %, dostával podporu v tomto rozmezí.

Graf 2.8 Uchazeči o zaměstnání a žadatelé s nárokem na podporu v nezaměstnanosti ve Zlínském kraji, podíl uchazečů s podporou z celku podle pohlaví (k 31. 12.)

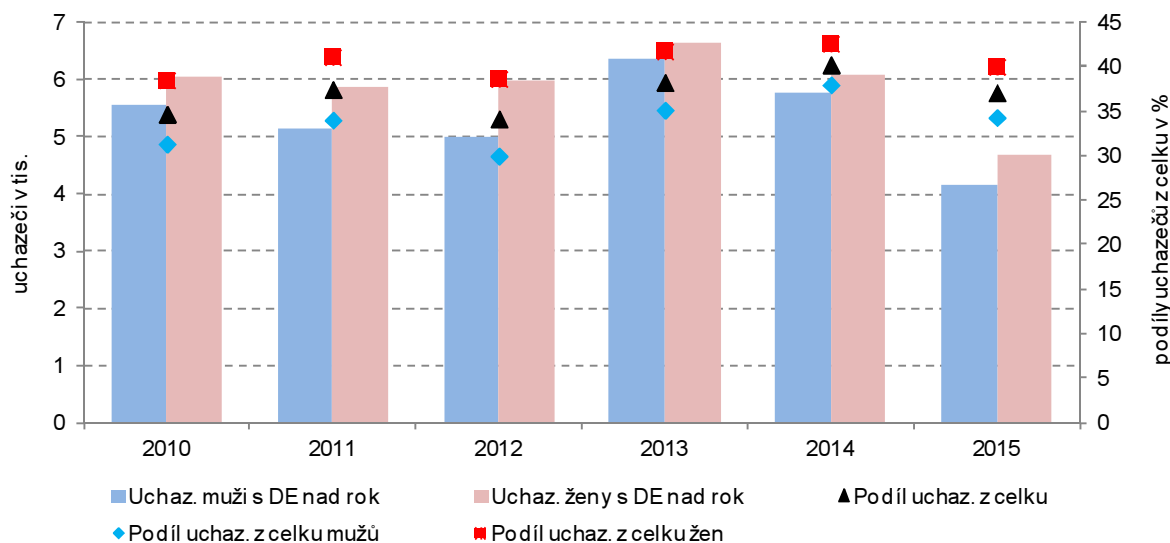

Snížil se podíl nezaměstnaných žen v kraji na celkovém počtu nezaměstnaných žen v republice

Podíl nezaměstnaných žen v kraji z celkového počtu registrovaných žadatelek o práci v republice k 31. 12. 2015 meziročně klesl o 0,2 p.b. na 5,1 %. Celkový počet žadatelů o práci – žen dosáhl k tomuto datu v kraji celkem 11 737 osob. V kraji se podíl žadatelek z celkového počtu nezaměstnaných zvýšil a dosáhl na konci roku 2015 49,2 % (v roce 2014 48,5 %) a byl o 1,1 procentního bodu nižší než republikový průměr.

Počet nezaměstnaných žen s nárokem na podporu v nezaměstnanosti na konci roku 2015 činil 3 152 osob a meziročně se jejich počet snížil o 153 žen (o 4,6 %). Podíl uchazeček o práci s podporou z celkového počtu evidovaných nezaměstnaných žen na konci sledovaného období tak činil 26,9 % a proti předchozímu roku vzrostl o 3,7 procentního bodu.

Graf 2.9 Uchazeči Zlínského kraje s délkou evidence (DE) nad 1 rok

Počty uchazečů o práci všech skupin délek nezaměstnanosti

Z hlediska délky evidence na úřadu práce klesly v kraji meziročně počty nezaměstnaných ve všech skupinách délek evidence. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u délky evidence od 12 do 24 měsíců (o 1,7 tis. osob) a nad 24 měsíců (o 1,3 tis. osob). V ostatních skupinách délek evidence se jednalo

poklesly, nejvíce s délkou evidence od 12 do 24 měsíců

o snížení uchazečů o 760 osob (s délkou evidence do 3 měsíců), o 710 s evidencí od 3 do 6 měsíců, 534 od 6 do 9 měsíců a 578 osob s evidencí od 9 do 12 měsíců.

Podíly uchazečů z jejich celkového počtu v kraji se meziročně zvýšily ve skupinách délky evidence do 3 měsíců (o 3,4 procentní body), od 3 do 6 měsíců (o 0,7 p.b.) a nad 24 měsíců (o 0,3 p.b.). V dalších skupinách délek nezaměstnanosti se podíly uchazečů meziročně zmenšily. Nejvýraznější snížení podílu o 3,4 p.b. patřilo skupině s nezaměstnaností od 12 do 24 měsíců. V ostatních skupinách délek evidencí se pokles podílu pohyboval v desetinách procentního bodu. O 28 dnů se v kraji prodloužila průměrná délka evidence na 632 dnů. Také v celé republice byl zjištěn meziroční nárůst o 43 dnů na 682 dnů.

Mezi uchazeči o práci převládaly osoby ve věku od 40 nad mladšími o 2,5 tisíc osob

Nejvíce uchazečů o práci evidovaných úřady práce ve Zlínském kraji na konci roku 2015 bylo ve věku od 55 až 59 let (3 620 osob). Dále bylo zaregistrováno 2 993 osob ve věku od 50 do 54 let, 5 220 v rozmezí od 40 do 49 let, 5 128 osob mezi 30 a 39 lety, 4 877 lidí od 20 až 29 let, 1 373 ve skupině nad 60 let a 663 uchazečů patřilo do skupiny do 19 let.

V členění evidovaných uchazečů o zaměstnání podle věkových skupin došlo také k meziročním změnám. Pouze ve věkových skupinách od 60let, a to od 60 do 64 let a nad 65 let došlo ke zvýšení počtu žadatelů o práci, a to celkem o 84 osob. V ostatních věkových skupinách došlo k poklesu počtu uchazečů. Nejvýraznější snížení 943 osob bylo zachyceno u věkové skupiny od 20 do 24 let. Dále pak u skupiny od 35 do 39 let (snížení o 794 osob), u skupiny 25 až 29 let (pokles o 686 osob), u skupiny 55 až 59 let (o 656), 30 až 34 let (o 650), 45 až 49 (o 612), 40 až 44 (o 588), 50 až 54 (o 579) a ve skupině do 19 let (o 141 osob).

V pohledu na podíly jednotlivých věkových skupin z celkového počtu nezaměstnaných uchazečů v letech 2014 a 2015 je zřejmé, že se výrazněji zvětšil podíl 60 až 64letých osob (o 1,3 p.b.), 55 až 59letých (o 0,6 p.b.) a 50 až 54letých (o 0,4 p.b.). Také meziročně vzrostl o 0,2 procentní body podíl 40 až 44letých uchazečů. Naopak nejvíce se snížil podíl žadatelů o práci ve věkovém rozmezí od 20 do 24 let (o 1,3 p.b.) a dále také o 0,4 p.b. shodně nezaměstnaných ve věkových skupinách v rozmezí 25 až 29 let, 30 až 34 a 35 až 39 let.

Průměrný věk žadatelů o práci registrovaných úřady práce ve Zlínském kraji vzrostl ze 41,1 let na konci roku 2014 na 41,9 let na konci sledovaného roku. Také v celé České republice se průměrný věk nezaměstnaných zvýšil, a to ze 40,6 v roce 2014 na 41,4 let v roce 2015.

Počet nabízených volných pracovních míst se zvýšil

Počet volných pracovních míst se proti předchozímu roku o 3 061 zvýšil (o 111,4 %) na celkových 5 810. Tento nárůst nabízených míst se současným poklesem uchazečů o práci se projevil ve snížení průměrného počtu uchazečů na jedno pracovní místo, a to z 10,7 na konci roku 2014 na 4,1 na konci roku 2015. Meziroční podíl uchazečů se zdravotním postižením z celkového počtu registrovaných osob se zvýšil o 1,9 procentního bodu na 15,0 %. V absolutní hodnotě se však jejich počet snížil o 271 osob (o 7,0 %). Navýšení počtu volných pracovních míst pro tyto občany dosáhlo 163 míst na celkových 422, a tak se uplatnění těchto lidí alespoň mírně zlepšilo. Na jedno takové volné pracovní místo koncem roku 2015 připadlo v průměru 8,5 žadatelů-OZP (14,9 OZP v roce 2014).

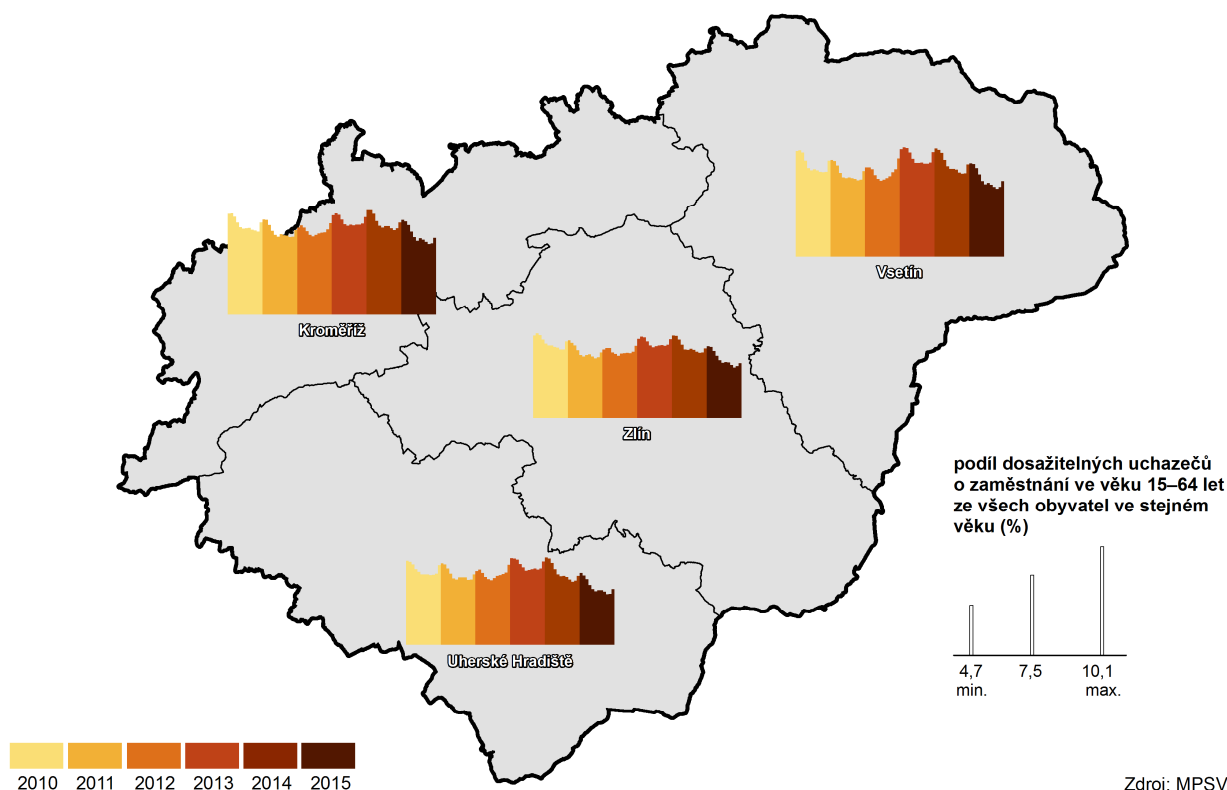
Úřady práce se i v roce 2015 aktivně zapojovaly do vytváření a podpory pracovních míst. Od počátku roku bylo takto v kraji vytvořeno 1 940 míst v oblasti veřejně prospěšných prací, ve kterých bylo v průběhu roku umístěno 2 000 uchazečů o práci. Dále vzniklo 3 682 vyhrazených společensky účelných pracovních míst, která využilo 3 530 žadatelů. Také zde bylo umístěno 157 osob SVČ, z nichž 20 mělo přiznaný překlenovací příspěvek na provoz.

V chráněných dílnách se během sledovaného roku vytvořilo 38 nových pracovních míst (bez SVČ). Na těchto nově vytvořených chráněných pracovních místech se od počátku roku umístilo 106 lidí. Od počátku roku 2015 bylo do rekvalifikací zařazeno celkem 1 264 uchazečů (vč. ESF). Zvolenou

rekvalifikaci v roce 2015 zahájilo celkem 1 616 registrovaných nezaměstnaných (vč. ESF). V roce 2014 bylo do rekvalifikací zařazeno 1 878 žadatelů, z nichž zvolenou rekvalifikaci ve stejném roce zahájilo 1 420 nezaměstnaných.

Nezaměstnanost v okresech Zlínského kraje v letech 2010 až 2015 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Mezi žadateli je nejvíce vyučených

Z hlediska vzdělání představují v kraji největší podíl mezi uchazeči o zaměstnání vyučení (43,0 %). Následují osoby se základním vzděláním (18,7 %), s úplným středním vzděláním (17,3 %), vyučení s maturitou (6,1 %), s vysokoškolským vzděláním (5,5 %), s úplným středním všeobecným vzděláním (3,0 %) a žadatelé o práci s bakalářským vzděláním (2,2 %). Ve srovnání s republikovými průměry byly v kraji podprůměrné pouze podíly uchazečů se základním (o 8,2 p.b.), neúplným základním (o 0,6 p.b.) a nižším středním odborným vzděláním (o 0,3 p.b.). Dále pak žadatelé bez vzdělání (o 1,1 p.b.). U ostatních vzdělanostních skupin byl jejich podíl na celkovém počtu žadatelů o práci ve Zlínském kraji vždy vyšší než republikový podíl. Nejvýraznější byl rozdíl u skupiny vyučených uchazečů (o 5,6 p.b.), s ÚSO s vyučením a maturitou (o 1,8 p.b.) a s ÚSO s maturitou bez vyučení (o 1,5 p.b.). V ostatních vzdělanostních skupinách převyšoval kraj republikové průměry v desetínách procentního bodu.

Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve Zlínském kraji meziročně klesl

Podíl dosažitelných nezaměstnaných osob ve věku 15 až 64 let na obyvatelstvu stejného věku, který v kraji na konci sledovaného roku dosáhl 5,98 %, byl nižší než celorepublikový (6,24 %) a proti předchozímu srovnatelnému období klesl o 1,38 bodu.

Podíl nezaměstnaných osob se meziročně snížil ve všech krajích. Zlínský pokles (o 1,38 p.b.) byl po olomouckém, ústeckém a královéhradeckém úbytku nejvýraznější. Tedy byl ze všech krajských poklesů čtvrtý největší. Podíl nezaměstnaných žen a mužů v kraji na konci loňského roku byl stejný, jako podíl nezaměstnaných celkem ve Zlínském kraji, a to 5,98 %. Meziročně poklesly podíly jak u mužů (o 1,50 p.b.), tak u žen (o 1,26 p.b.).

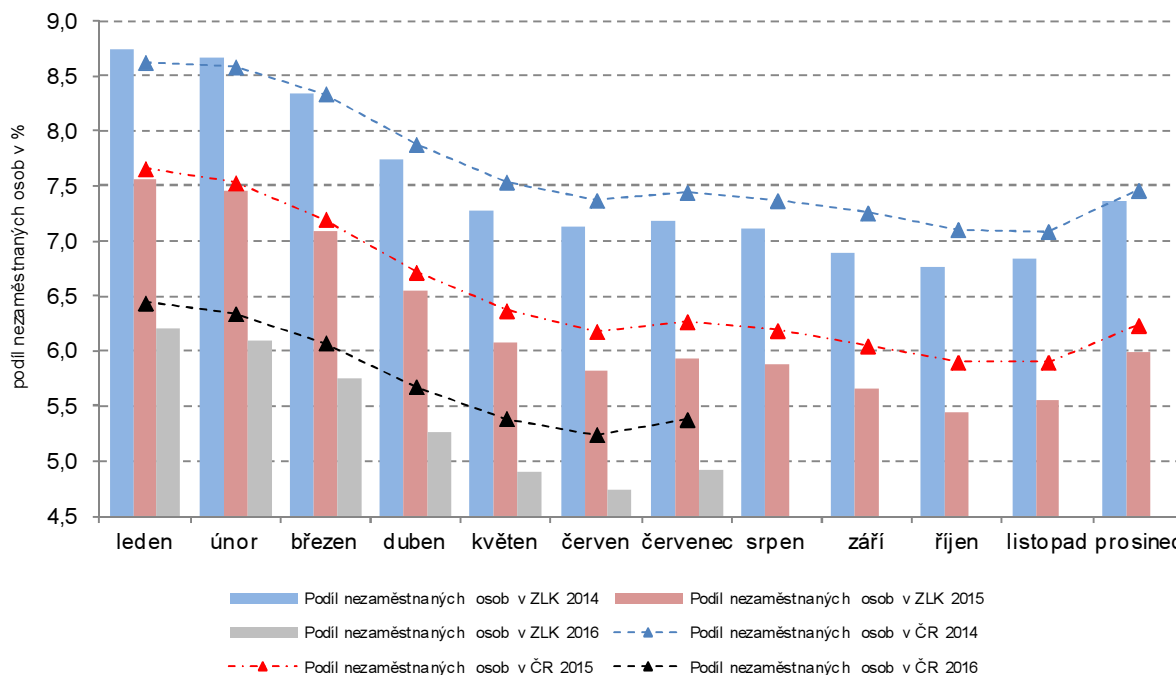
Největší republikový podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu zůstal po celé pětileté období v Ústeckém kraji, který se pohyboval v intervalu od 8,91 % (2015) do 11,47 (2013). Naopak nejmenší podíl po celých pět let vykazovaly

úřady práce v Hlavním městě Praze, a to v rozmezí od 3,59 % (2011) do 5,14 % (2013).

Ve Zlínském kraji v roce 2010 dosáhl podíl nezaměstnaných 7,91 % a byl mezi kraji 8. nejvyšší. V roce 2015 s hodnotou podílu 5,98 % se zařadil také na 8. místo, tedy měl mezi 14 kraji sedmý nejnižší podíl nezaměstnaných.

Ve Zlínském kraji v letech 2010 až 2013 byl podíl nezaměstnaných vyšší než podíl republikový. V posledních dvou letech však dosahoval republikový podíl vyšších hodnot, v roce 2014 o 0,1 p.b. a v roce 2015 o 0,26 procentních bodů.

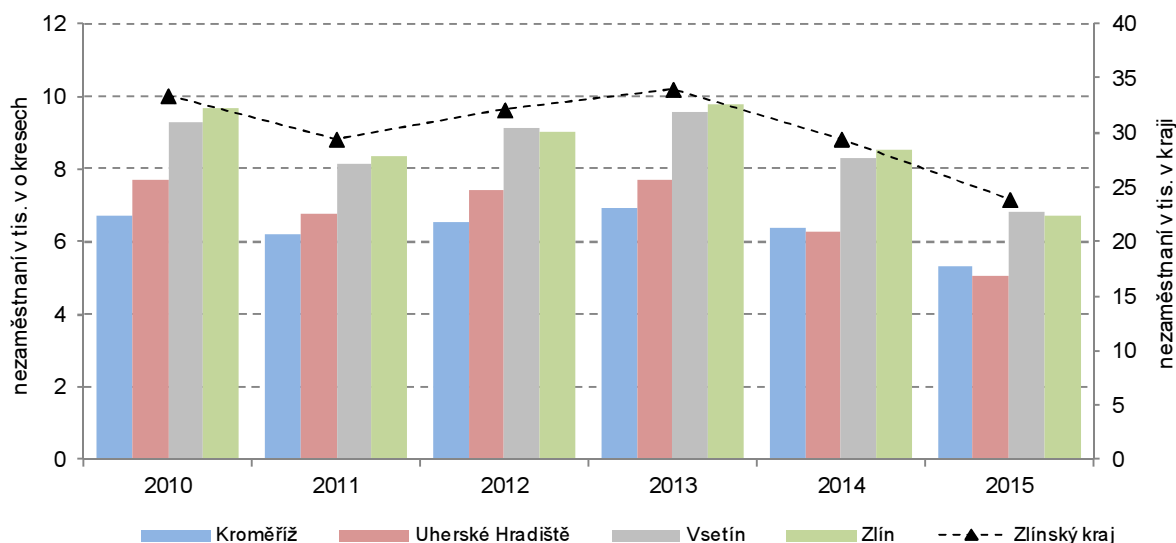
Graf 2.10 Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve Zlínském kraji a ČR v jednotlivých měsících

Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v kraji byl celý rok 2015 pod celorepublikovými hodnotami

Do března 2014 byly podíly nezaměstnaných osob ve Zlínském kraji vyšší než republikové, avšak od dubna až do konce tohoto roku zlínské hodnoty podílu nezaměstnaných byly nižší než republikové. A tento stav pokračoval po celý rok 2015 a začátek roku 2016.

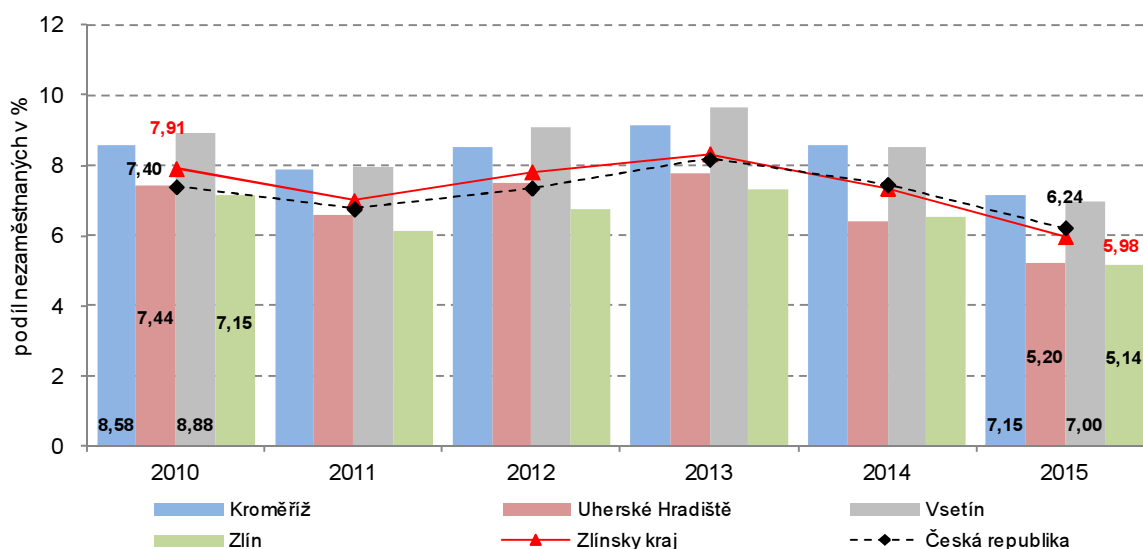
Graf 2.11. Počet nezaměstnaných osob v okresech Zlínského kraje (k 31. 12.)

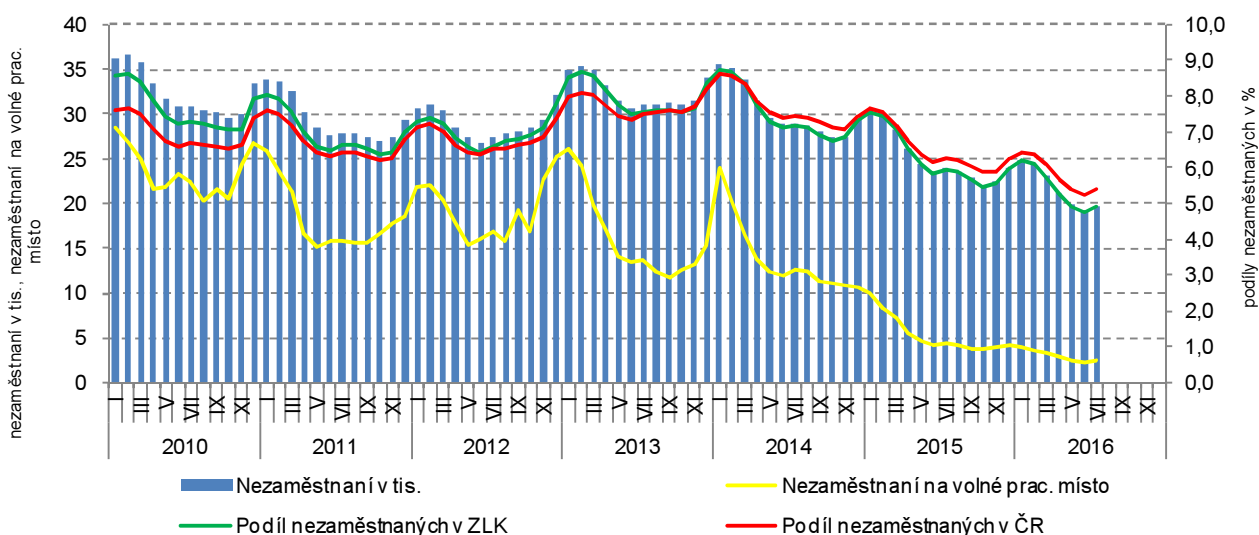
Nejvíce registrovaných žadatelů o práci bylo koncem roku 2015 ve vsetínském okrese

Ve všech okresech kraje byl vývoj počtu uchazečů o práci registrovaných úřady práce obdobný jako krajský. Na konci roku 2010 byl nejvyšší počet uchazečů o práci registrovaný úřady práce v okrese Zlín, a to až do 2012, kdy ve vsetínském okrese bylo registrováno o 83 uchazečů více než v okrese Zlín. Hned v následujícím roce však opět zlínský okres "předběhl" vsetínský (o 258 osob) a v roce 2014 bylo opět v okrese Zlín nejvíc žadatelů o práci (o 174 osob více než ve druhém vsetínském okrese). V následujícím roce ve vsetínském okrese bylo registrováno o 89 osob více než ve zlínském. Okresy Kroměříž a Uherské Hradiště měly od samého počátku sledování výrazně méně registrovaných uchazečů než v okrese Zlín a Vsetín. Od roku 2010 bylo nejméně uchazečů o práci registrováno v okrese Kroměříž a v roce 2014 bylo v uherskohradištském okrese o 127 uchazečů méně než v kroměřížském a také na konci sledovaného roku 2015 bylo nejméně uchazečů o práci registrováno v okrese Uherské Hradiště.

Graf 2.12 Podíl nezaměstnaných osob v republice, ve Zlínském kraji a jeho okresech (k 31. 12.)

Graf 2.13 Nezaměstnaní a podíly nezaměstnaných ve Zlínském kraji a ČR podle měsíců

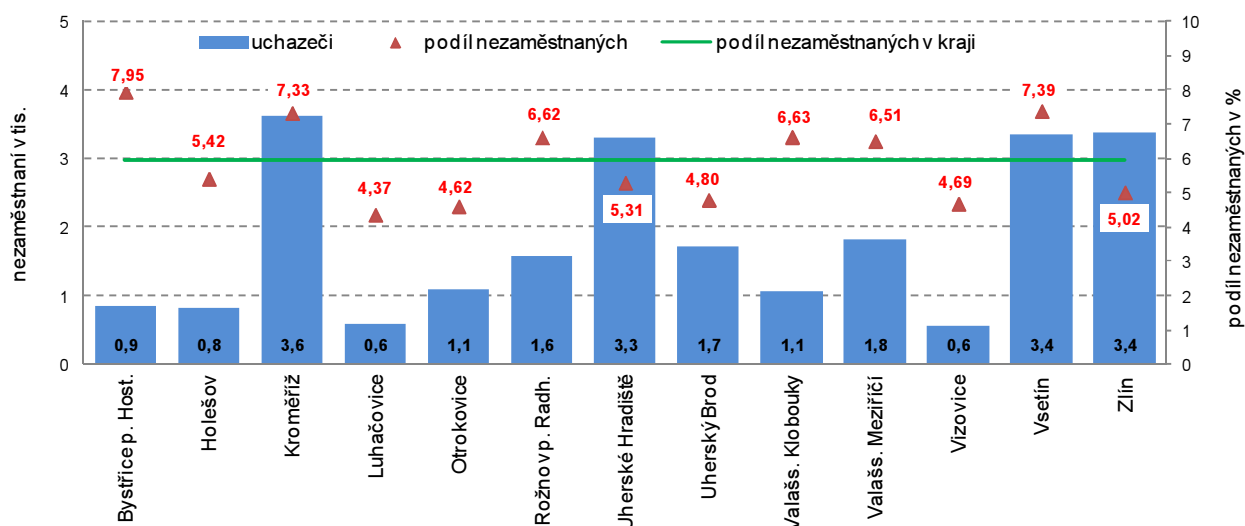
Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl zjištěn ve sledovaném období do roku 2013 ve vsetínském okrese

S podílem nezaměstnaných ve věku 15 až 64 let na obyvatelstvu stejného věku to však vypadalo jinak. Tento ukazatel od roku 2010 do 2013 dosahoval v okrese Vsetín nejvyšších hodnot. V roce 2014 byl zjištěn v okrese Kroměříž podíl nezaměstnaných o 0,05 procentního bodu vyšší než vsetínský a také v roce 2015 byl vypočítán kroměřížský podíl nezaměstnaných o 0,15 p.b. vyšší než vsetínský. Hodnoty podílů těchto dvou okresů převyšovaly po celé

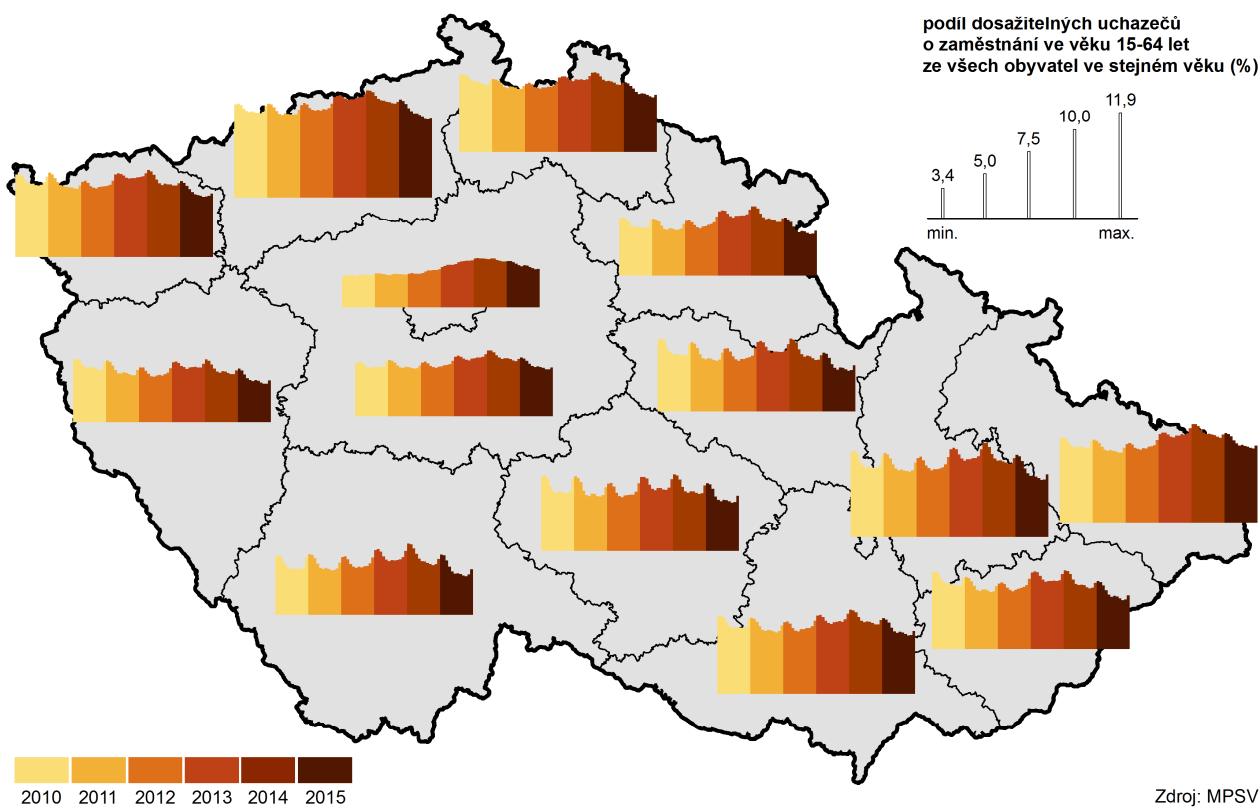
sledované období podíly nezaměstnaných Zlínského kraje i celé republiky.

Nejnižší podíl nezaměstnaných byl ve sledovaném období kromě roku 2014 zjištěn v okrese Zlín. V roce 2014 byl nejnižší podíl zachycen v uherskohradištském okrese. Vypočítaný podíl nezaměstnaných Zlínského kraje byl v celém pětiletém sledovaném období vyšší než v okresech Zlín a Uherské Hradiště. Také hodnoty podílu za celou republiku byly v hodnoceném období mimo rok 2014 vyšší než ve zlínském okrese a kromě let 2010 a 2012 i v okrese Uherské Hradiště.

Graf 2.14 Nezaměstnaní a jejich podíl na obyvatelstvu podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností Zlínského kraje k 31. 12. 2015

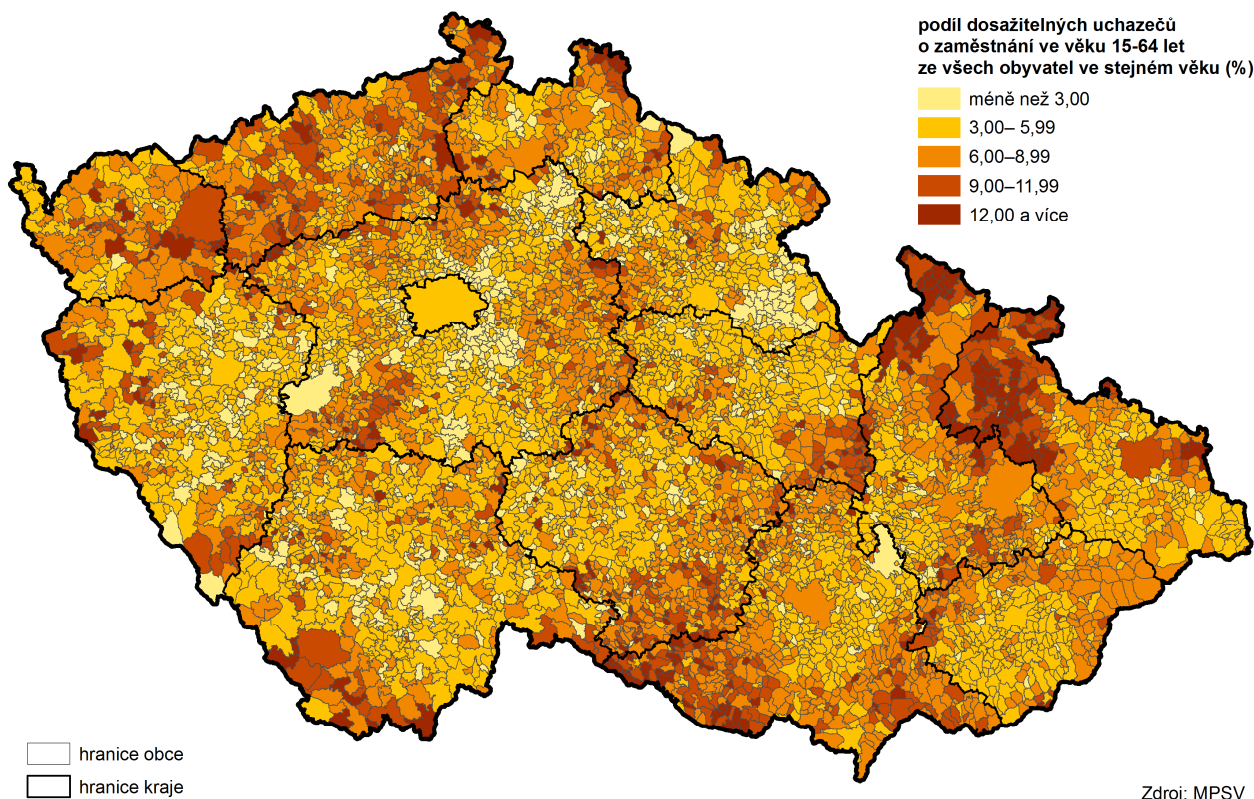
Nezaměstnanost v krajích v letech 2010 až 2015 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

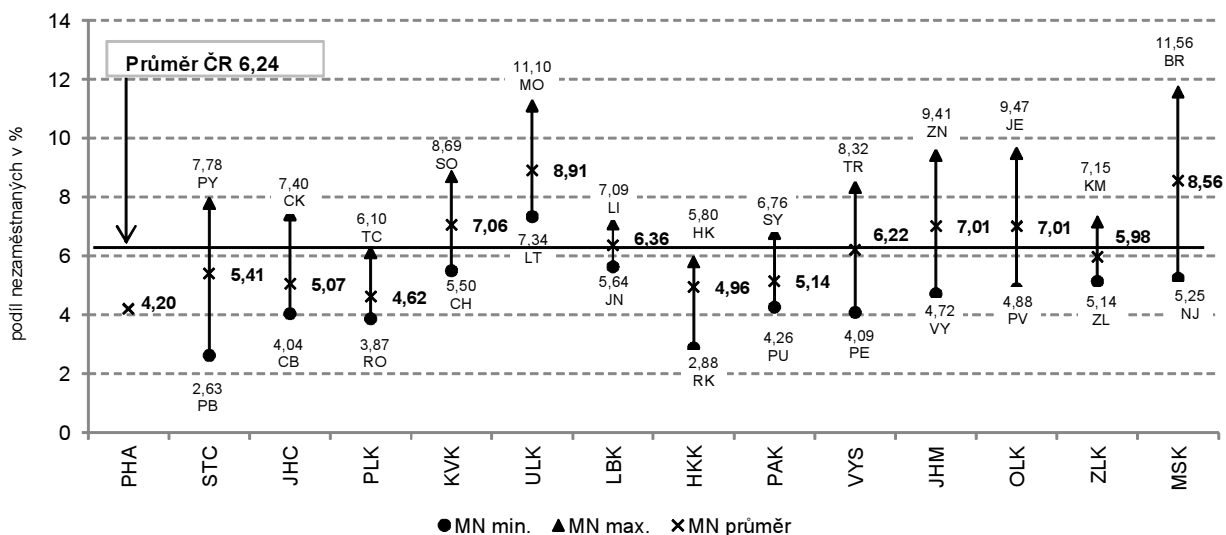
Zdroj: MPSV

Nezaměstnanost v obcích k 31. 12. 2015

Graf 2.15 Podíl nezaměstnaných v krajích a okresech v ČR k 31. 12. 2015

Mzdy:

Dlouhodobě nízká mzdová úroveň

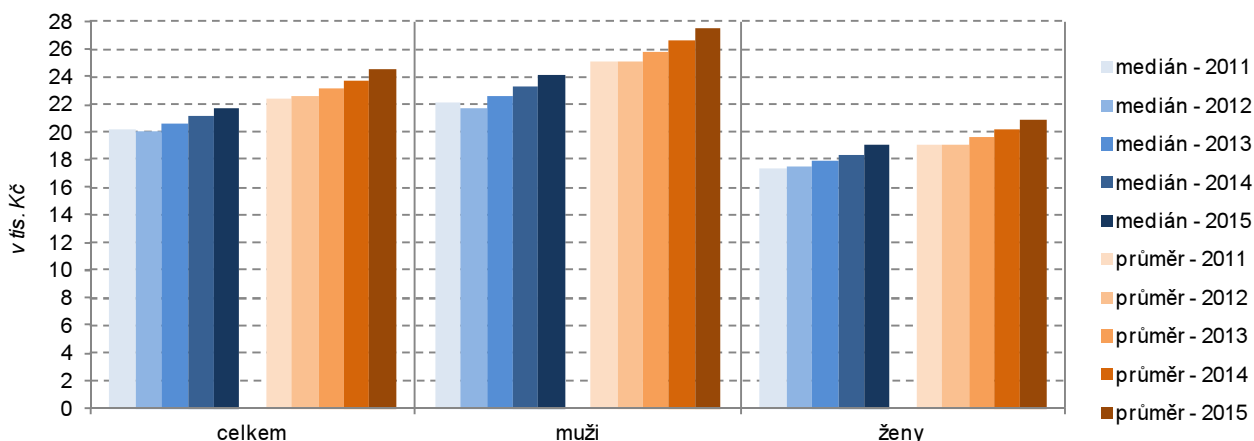
V roce 2015 dosáhla průměrná měsíční mzda v kraji 24 554 Kč. V mezikrajském srovnání to byla druhá nejnižší hodnota, byla jen o 435 Kč vyšší, než je minimum mezi kraji (Karlovarský kraj) a ve srovnání se mzdou v celé ČR byla nižší o 3 257 Kč. Mzdy v kraji rostly pomaleji než na úrovni republiky, proti roku 2014 vzrostla průměrná mzda nominálně o 3,4 % (799 Kč). Vlivem meziročního nárůstu spotřebitelských cen (míra inflace v roce 2015 v ČR činila 0,3 %) představuje reálné zvýšení průměrné mzdy 3,1 %.

Průměrné mzdy žen nejnižší mezi kraji

I když průměrné mzdy žen rostly meziročně o málo rychleji než u mužů, rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen zůstává stále značný. V roce 2015 to byl

6 627 Kč. Ve srovnání s ostatními kraji je průměrná mzda žen nejnižší mezi kraji. V roce 2015 dosáhla výše 20 874 Kč a dosahuje zhruba 76 % mzdy mužů. Ta v roce 2015 představovala 27 501 Kč a byla 5. nejnižší mezi kraji.

Graf 2.16 Medián mezd a průměrná hrubá měsíční mzda podle pohlaví ve Zlínském kraji

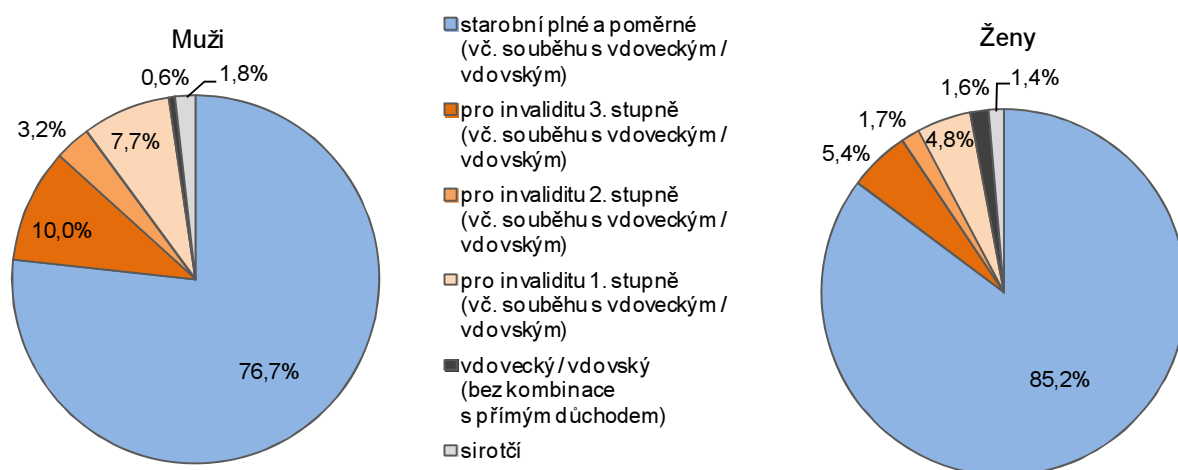
Medián mezd vzrostl meziročně o 3,2 %

Také hodnocení mzdové úrovně krajů na základě mediánu hrubých měsíčních mezd řadí region na předposlední pozici mezi kraji. V roce 2015 činil medián mezd v kraji 21 770 Kč, u mužů dosahoval 24 086 Kč a u žen 19 044 Kč.

**Důchody:
Počet příjemců důchodů meziročně vzrostl o 510 osob**

Meziroční růst počtu příjemců důchodu v kraji (0,3 %) byl jen mírně pomalejší než na úrovni republiky (0,4 %). Od vzniku kraje v roce 2000 bylo nejvíce příjemců důchodu v kraji v roce 2011, pak jejich počet mírně klesal, až v roce 2015 opět mírně vzrostl a dosáhl 167,8 tis. osob. I když to proti roku 2011 bylo téměř o 1,5 tis. osob méně, vzhledem ke snižování počtu obyvatel byla v přepočtu na obyvatele situace stejná jako v roce 2011 - z tisíce obyvatel pobíralo nějaký druh důchodu 287 osob. Stejně tomu bylo i v Kraji Vysočina, více bylo jen v Královéhradeckém kraji (290). Mezi příjemci převládají ženy, v roce 2015 jich bylo téměř 101 tis., tedy 60 % ze všech příjemců důchodu v kraji.

Graf 2.17 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu ve Zlínském kraji v prosinci 2015

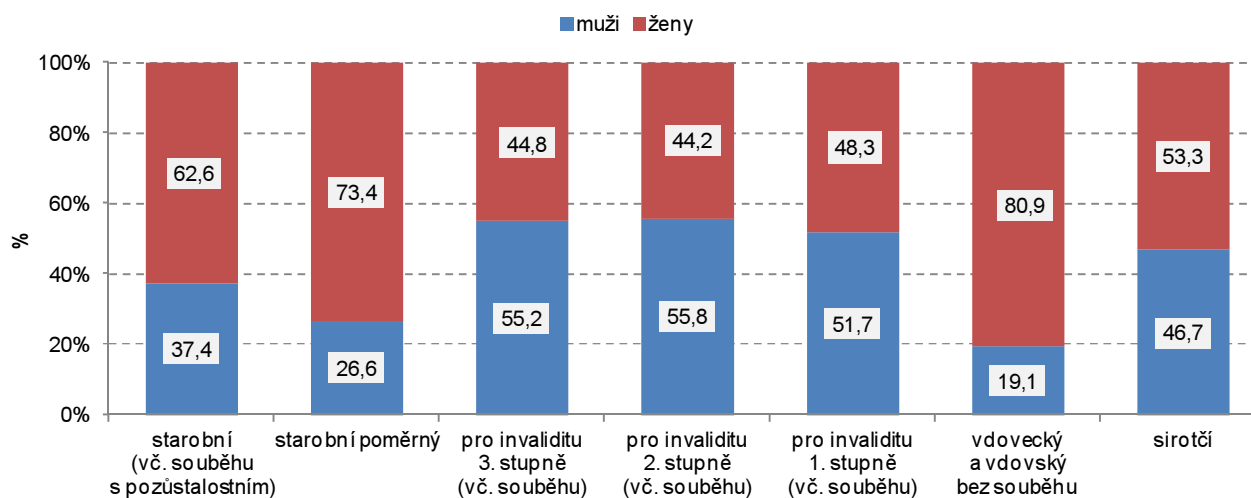
Převládají příjemci starobního důchodu

Rozhodující význam mezi příjemci důchodu mají osoby pobírající starobní důchod, ať už spolu s vdovským/vdoveckým důchodem nebo samostatně. V roce 2015 jejich počet dosáhl 137,3 tis., což představuje téměř 82 % z celkového počtu příjemců důchodu. Osoby s invalidním důchodem představují 15,4 % ze všech příjemců důchodu, osoby s vdovským nebo vdoveckým důchodem (bez souběhu s přímým důchodem) 1,2 % a 1,5 %

připadá na příjemce sirotčích důchodů. Převaha žen je nejvýraznější u příjemců pozůstalostních důchodů bez souběhu s přímým důchodem a také u důchodů starobních. V případě invalidních důchodů představovali větší část příjemců muži, a to bez ohledu na stupeň invalidity.

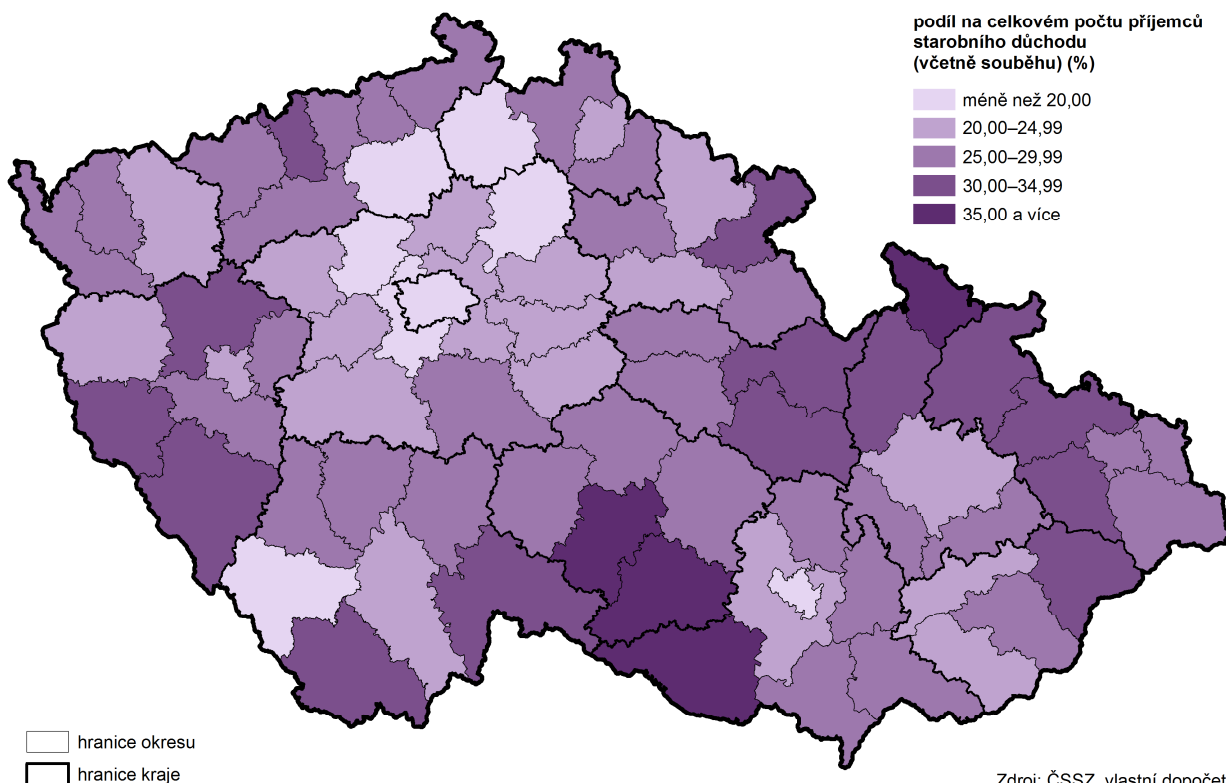
Graf 2.18 Struktura příjemců důchodů podle pohlaví ve Zlínském kraji v prosinci 2015

Počet starobních důchodců se zvyšuje

Počet osob, které pobíraly plný starobní důchod (bez souběhu) se neustále zvyšuje, za celé období (2010 až 2015) byl zaznamenán nárůst o 6,8 %. V roce 2015 byl stav 99,9 tis. osob a vzhledem k věkové struktuře obyvatel kraje bylo větší zastoupení žen, představovaly 54 %. Rostoucí trend byl u mužů zaznamenán každoročně, u žen po mírném poklesu až od roku 2013, tempo však bylo pomalejší než u mužů.

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2015

Zdroj: ČSSZ, vlastní dopočet

Meziroční snížení počtu příjemců vdovských/vdoveckých důchodů ...

Meziročně klesl počet osob pobírajících (včetně souběhu) vdovecký důchod o 0,9 % a vdovský důchod o 1,3 %. Zatímco u žen šlo o pokračování klesajícího trendu, u mužů se jednalo o přerušení rostoucí tendence. Ve srovnání s rokem 2010 se počet příjemců vdoveckého důchodu zvýšil o 113 osob, u vdovských důchodů došlo k poklesu o 1 384 osob. Také počet příjemců sirotčích důchodů každoročně klesal až na 2 574 v roce 2015. Proti roku 2010 se jedná o snížení o 13 %.

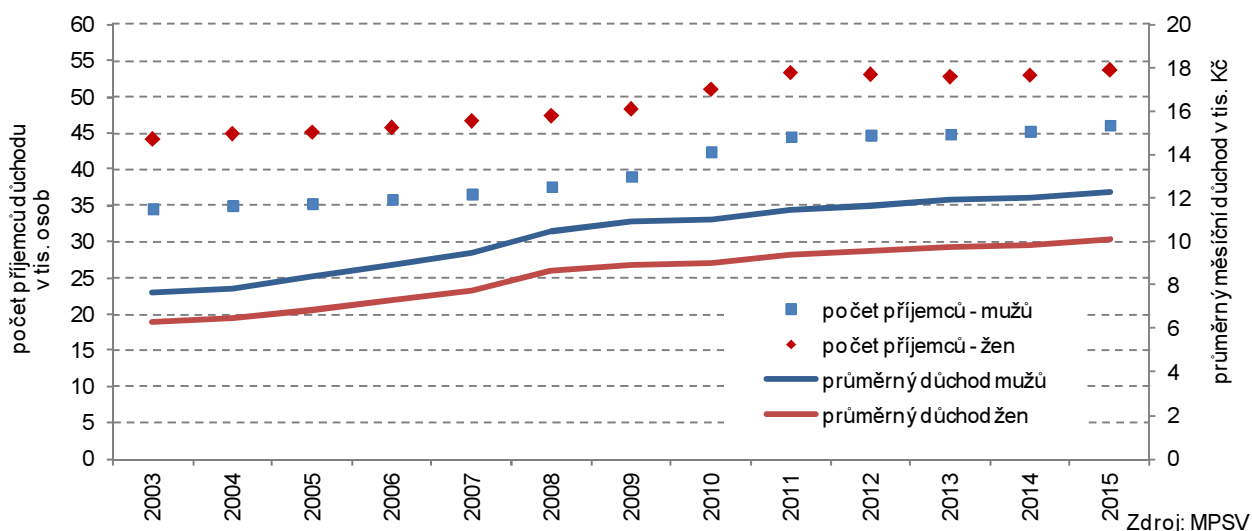
... stejně jako u invalidních důchodů

K meziročnímu snížení počtu příjemců došlo také u invalidních důchodů všech tří stupňů, nejvýrazněji klesl počet příjemců invalidních důchodů 3. stupně, a to o 2,7 %. V předchozím období, tedy letech 2010 až 2014, u důchodů pro invaliditu 2. stupně počet příjemců rostl, u důchodů ostatních dvou stupňů měl klesající tendenci.

Roste počet osob s předčasným důchodem

Zvyšování věku odchodu do starobního důchodu i obtížná situace na trhu práce vede ke zvyšování počtu osob pobírajících předčasný starobní důchod. V roce 2015 to bylo 35 670 osob, tedy o 10,1 tis. osob více než v roce 2010. Podíl na počtu starobních důchodců tak vzrostl na více než jednu čtvrtinu (26,1 %). U mužů je tento podíl vyšší než u žen, v roce 2015 to bylo 29,6 %, zatímco u žen 23,9 %. V kraji je dlouhodobě nejvyšší zastoupení osob s předčasným důchodem v okrese Vsetín, v roce 2015 dosáhlo 31,2 %. Naopak nejmenší je v okrese Kroměříž, 22,2 %.

Graf 2.19 Starobní důchodci a důchody sólo (bez souběhu) ve Zlínském kraji^{*)}

Zdroj: MPSV

^{*)} od roku 2010 uplatněn nový pohled na poměrné důchody (podle metodiky MPSV)

Průměrné důchody v kraji patří dlouhodobě mezi nejnižší

Zvyšování průměrné výše důchodu v kraji odpovídalo vývoji na úrovni celé republiky. V roce 2015 byl průměrný důchod v kraji 10 790 Kč, vzrostl tedy proti roku 2010 o 1 100 Kč. V mezikrajském srovnání tak kraj z předposlední příčky postoupil na 10. pozici mezi kraji.

Meziroční nárůst všech druhů důchodu

Meziročně vzrostla v roce 2015 průměrná výše u všech druhů důchodu. Zatímco průměrné starobní a pozůstalostní důchody stejně jako invalidní 3. stupně rostly po celé sledované období, průměrný důchod pro invaliditu 1. stupně se až do roku 2014 snižoval. Průměrný invalidní důchod pro 2. stupeň invalidity byl nejvyšší v roce 2011 a pak klesal až do roku 2014, kdy byl nejnižší za celé sledované období.

Průměrný starobní důchod meziročně vzrostl o 2,5 %

Průměrný starobní důchod v kraji je pod republikovou úrovní, v mezikrajském srovnání se kraj průměrnou výší starobního důchodu řadí na 11. místo.

V roce 2015 dosáhl průměrný důchod 11 122 Kč, proti roku 2010 tedy vzrostl o 1 212 Kč. Starobní důchodci - muži pobírali v prosinci 2015 v průměru 12 292 Kč, ženy 11 122 Kč. Proti roku 2010 se jedná o zvýšení o 1 322 Kč u mužů

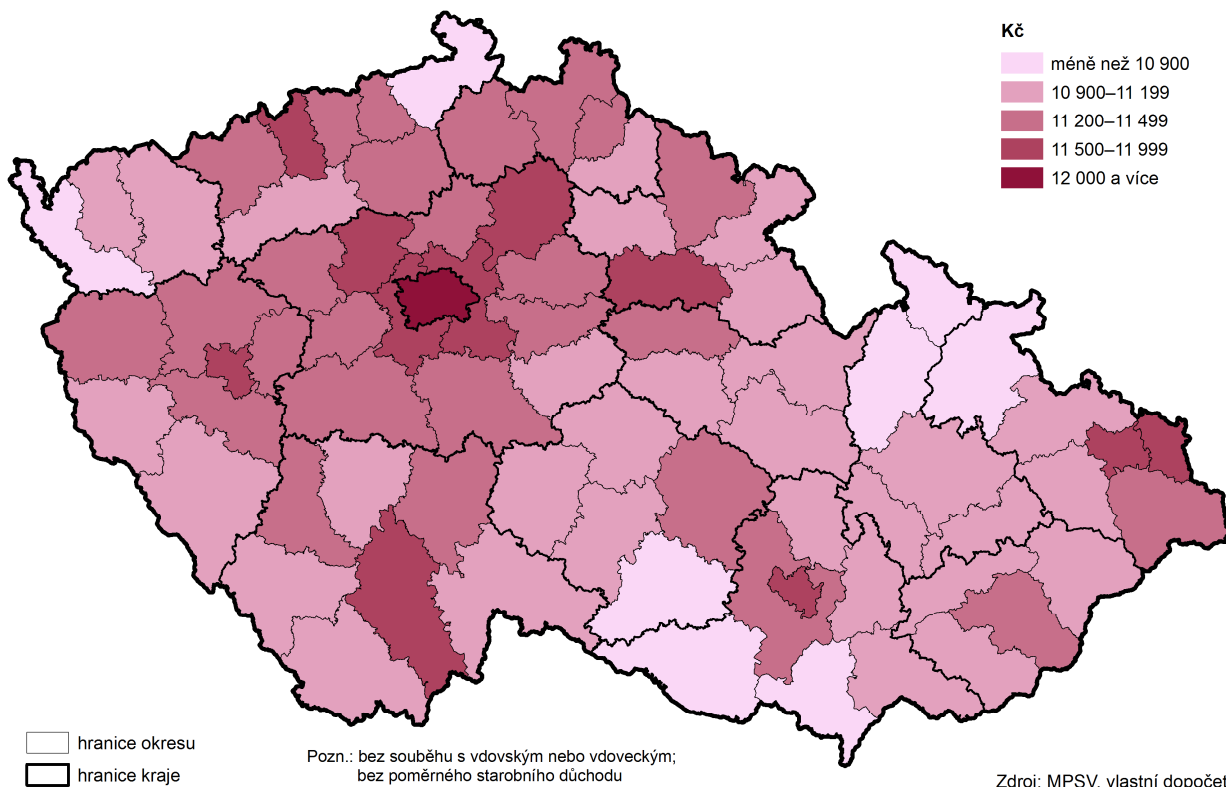

a o 1 093 Kč u žen. Ve srovnání s republikovým průměrem je průměrný starobní důchod v kraji nižší u mužů o 274 Kč a o 197 Kč u žen.

Starobní důchod žen o více než 2 tis. Kč nižší proti mužům

Neustále se zvyšuje rozdíl mezi průměrným důchodem mužů a žen, z 1 944 Kč v roce 2010 se v roce 2015 zvýšil na 2 173 Kč. Průměrný důchod žen představuje 82 % průměrného důchodu mužů. Ve srovnání s mediánem mezd představuje průměrný důchod u mužů 51,0 % a u žen 53,1 % mzdového mediánu.

Průměrný měsíční starobní důchod (sólo) v prosinci 2015

Pracovní neschopnost: Český statistický úřad přebírá údaje o dočasné pracovní neschopnosti z Informačního systému ČSSZ, který eviduje na vyplněných tiskopisech „Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti“ od lékařů případy dočasné pracovní neschopnosti v ČR, které zapříčinily alespoň jednodenní pracovní neschopnost u nemocensky pojištěných osob. Tato data z administrativního zdroje nenavazují na údaje zjišťované do roku 2011 statistickým úřadem a nejsou proto srovnatelná s časovou řadou do tohoto roku.

Počet nemocensky pojištěných osob meziročně vzrostl

V roce 2015 proti předchozímu roku se celkový počet pojištěnců v kraji zvýšil o 765 (o 0,4 %) na 216 404 osob. Zvýšení počtu pojištěnců bylo zachyceno ve třech okresech kraje. Největší nárůst byl zaznamenán v okrese Uherské Hradiště (o 791 osob, tj. o 1,6 %), dále pak v okrese Kroměříž (o 265 lidí) a Vsetín (o 245). V okrese Zlín se počet pojištěnců snížil o 536 osob (o 0,6 %).

U počtu pojištěnců – žen byla meziroční změna v počtu pojištěnců stejná jako v kraji. Ve třech okresech se jejich počet zvýšil. Nejvýraznější meziroční zvýšení bylo zjištěno v uherskohradištském okrese (o 133 žen), dále pak ve vsetínském (o 120 osob) a v kroměřížském (o 63 žen). V okrese Zlín se počet o 83 žen snížil. Celkově tak v kraji přibýlo 233 pojištěnců – žen (meziroční zvýšení o 0,4 %).

Při hodnocení podílů mužů a žen z celkového počtu pojištěnců v kraji bylo zjištěno, že se v kraji meziročně podíl pojištěnců – žen a mužů změnil pouze nepatrně, a to o 0,1 p.b. ve prospěch mužů na 53,2 % a tedy 46,8 % žen.

V okresech Kroměříž a Uherské Hradiště stejně jako v kraji posílila mužská část pojištěnců. V kroměřížském okrese o 0,2 p.b. (48,1 % mužů)

a v uherskohradištském o 0,5 p.b. (52,7 % mužů). Ve vsetínském okrese se poměr mužů a žen meziročně nezměnil (53,1 % mužů). Ve zlínském okrese se zvětšil podíl žen o 0,2 p.b. na 44,5 % žen a podíl mužů tak dosáhl 55,5 %.

Tab.2.1 Dočasná pracovní neschopnost pro nemoc a úraz ve Zlínském kraji jeho okresech v roce 2015 - absolutní údaje, počet případů na 100 pojištěnců

Úhrn organizací (za jednotlivé subjekty bez rozlišení druhu vlastnictví)

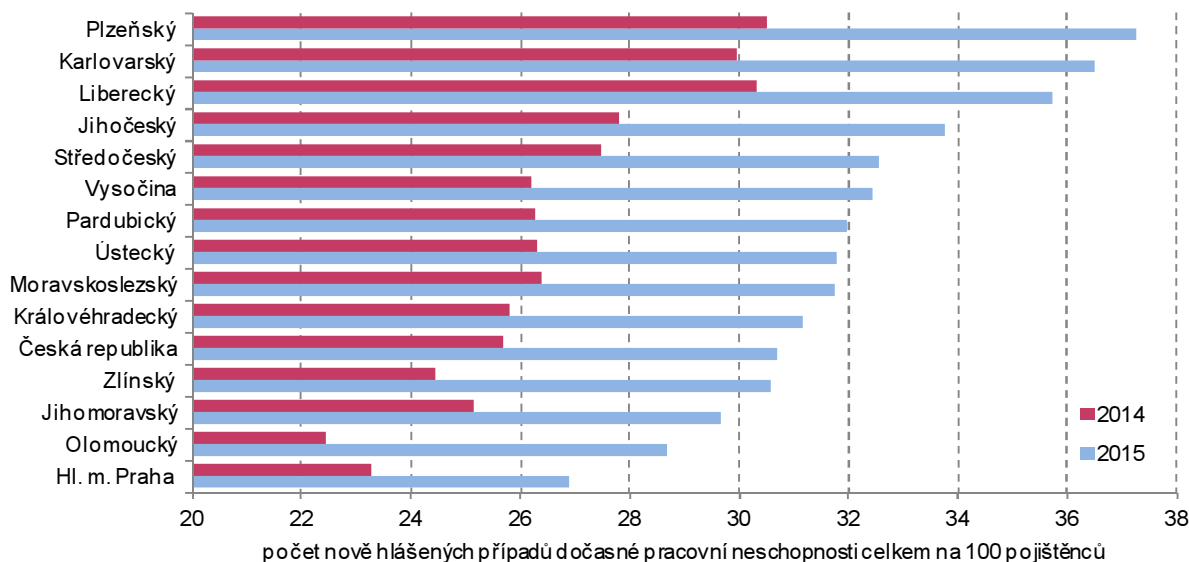
	Počet subjektů	Průměrný počet nemocensky pojištěných	Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti pro			
			nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	celkem
Kraj celkem	24 001	216 404	66 152	2 454	8 280	76 886
v tom okresy:						
Kroměříž	3 368	32 223	9 863	322	1 019	11 204
Uherské Hradiště	5 845	50 839	16 968	652	2 198	19 818
Vsetín	6 301	50 324	14 804	670	1 895	17 369
Zlín	8 487	83 018	24 517	810	3 168	28 495

Úhrn organizací (za jednotlivé subjekty bez rozlišení druhu vlastnictví)

dokončení

	Počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti pro				Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců pro			
	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	celkem	nemoc	pracovní úrazy	ostatní úrazy	celkem
Kraj celkem	3 241 578	141 589	482 487	3 865 654	30,57	1,13	3,83	35,53
v tom okresy:								
Kroměříž	465 545	17 489	56 637	539 671	30,61	1,00	3,16	34,77
Uherské Hradiště	863 175	39 074	130 517	1 032 766	33,38	1,28	4,32	38,98
Vsetín	810 938	41 148	126 090	978 176	29,42	1,33	3,77	34,51
Zlín	1 101 920	43 878	169 243	1 315 041	29,53	0,98	3,82	34,32

Graf 2.20 Nově hlášené případy dočasné prac. neschopnosti celkem na 100 pojištěnců podle krajů

Nově nahlášených případů dočasné pracovní neschopnosti meziročně přibylo

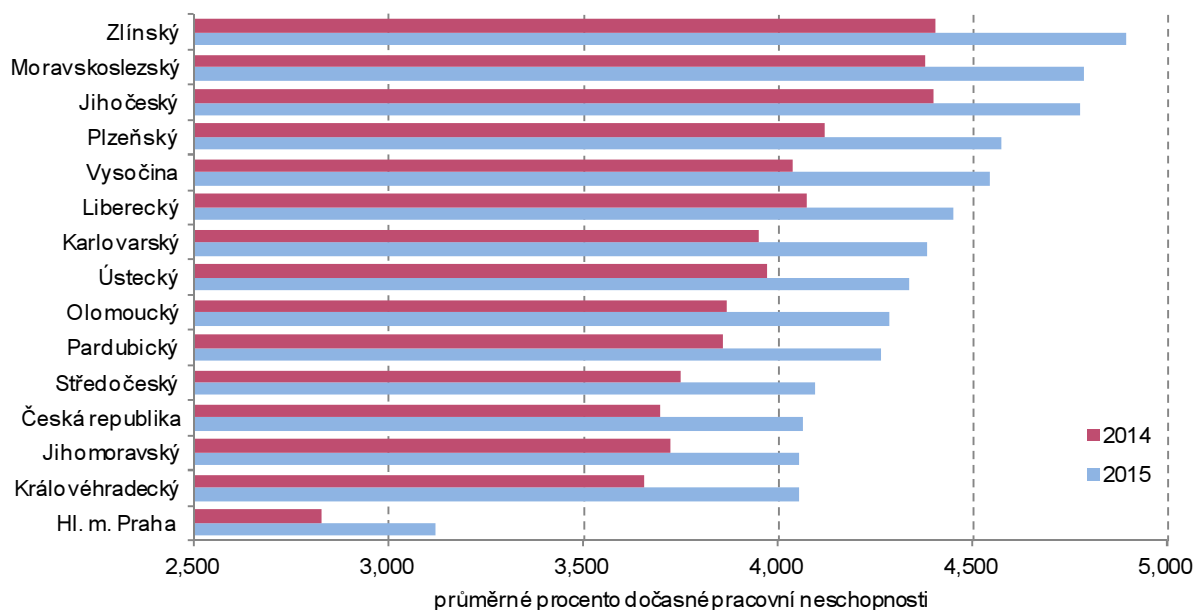
Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti celkem se v kraji meziročně zvýšil o 14,5 tis. případů (o 23,2 %). Ve všech okresech byl zaznamenán nárůst nově hlášených případů. Největší zvýšení se projevilo ve zlínském okrese, ve kterém meziročně přibylo 5,2 tisíc případů (o 22,6 %) a nejmenší přírůstek o 2,3 tis. případů byl zjištěn v okrese Kroměříž (o 25,8 %). V okrese Vsetín se počet meziročně zvětšil o 3,0 tis. případů (o 20,9 %) a Uherské Hradiště o 3,9 tis. (o 24,6 %).

Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti žen se meziročně zvýšil v kraji o 7,2 tis. případů (o 23,8 %). Nejvýraznější nárůst těchto nových případů o 2,6 tis. (o 24,4 %) byl zachycen ve zlínském okrese,

nejmenší zvýšení o 1,3 tis. (o 28,4 %) zase v kroměřížském okrese. V okrese Uherské Hradiště počet nových případů žen proti předchozímu roku vzrostl o 1,8 tis. (o 23,2 %) a Vsetín o 1,4 tis. případů (o 20,5 %).

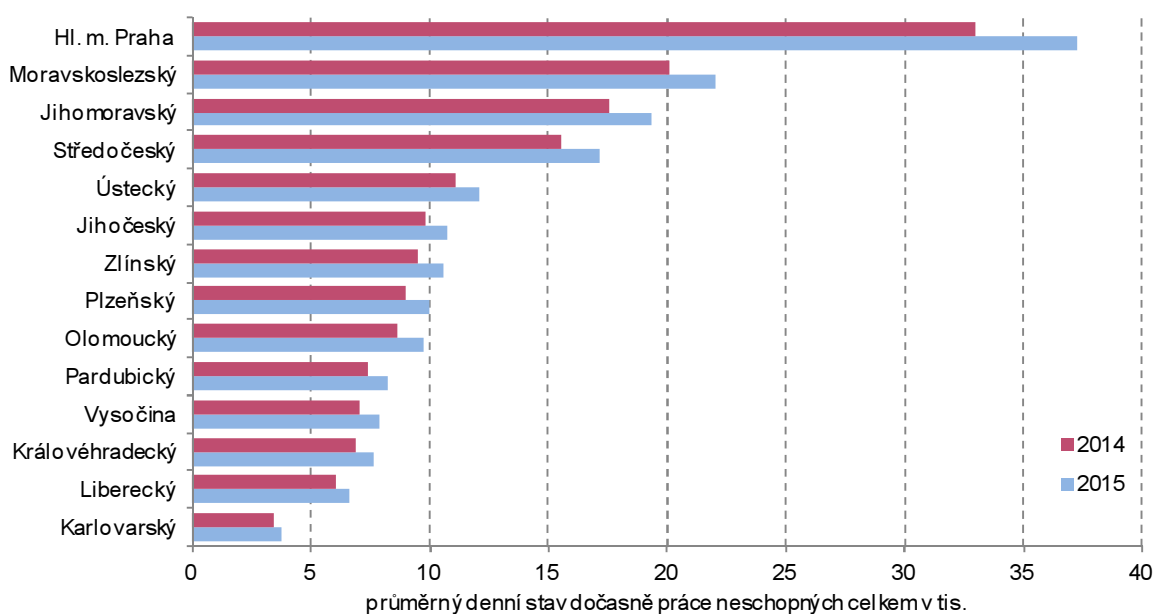
Graf 2.21 Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti celkem podle krajů

V průměru v roce 2015 v pracovním procesu denně v kraji chybělo 10 591 pracovníků

Všechny nahlášené případy ve Zlínském kraji si v roce 2015 vyžádaly celkem 3 866 tis. dnů pracovní neschopnosti, z toho u žen 1 954 tis. dnů. V průměru tak trval jeden případ dočasné pracovní neschopnosti celkem 50,3 kalendářních dní (v roce 2014 to bylo 55,5 dní), z toho u žen 52,3 dní (o rok dříve 58,1 dní). Průměrná délka jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti, a to jak celkově, tak u žen, se v kraji meziročně snížila. Pokles byl zaznamenán i u okresů. Nejvýraznější zkrácení délky jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti celkem bylo zjištěno v okrese Kroměříž, a to o 6,1 kalendářního dne na 48,2 dne. Nejméně se zkrátila tato doba ve zlínském okrese, a to o 4,9 dne na 46,2 dne. U žen se délka pracovní neschopnosti zkrátila také ve všech okresech, nejvíce ve vsetínském o 16,8 dnů na 47,7 dne, nejméně v uherskohradištském o 1,2 dny na 57,8 dne.

Graf 2.22 Průměrný denní stav dočasně práce neschopných celkem podle krajů

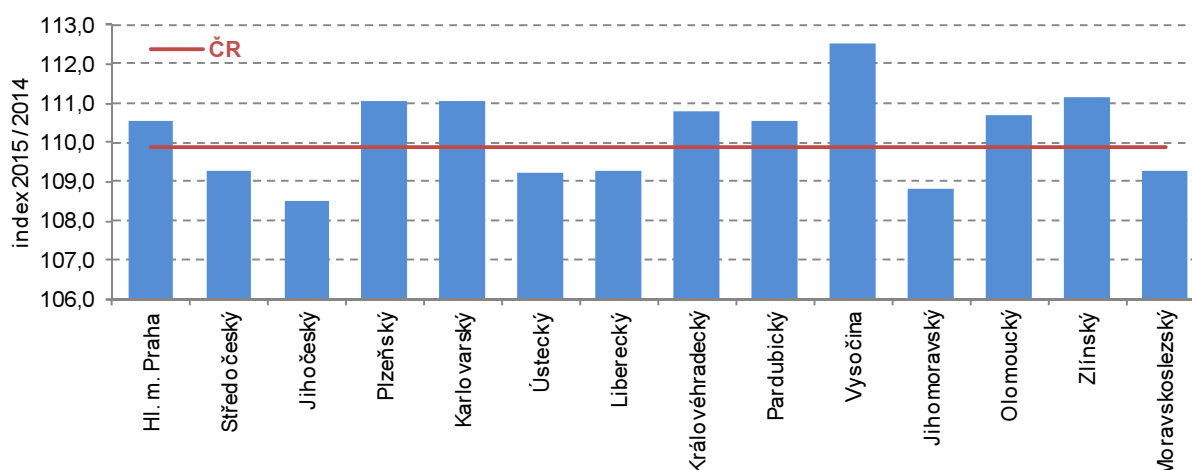
**Průměrný denní stav
dočasně práce
neschopných se zvýšil**

V průměru tak bylo v roce 2015 denně z pracovní činnosti v kraji vyřazeno celkem 10 591 lidí (meziroční nárůst průměrného denního stavu práce neschopných o 1 095 pracovníků, tj. zvýšení o 11,5 %). Z toho bylo 5 353 žen (meziroční zvýšení o 547 osob, tj. o 11,4 %) a mužů 5 238 (nárůst o 548 mužů, tj. o 11,7 %).

K meziročnímu nárůstu průměrného denního stavu práce neschopných došlo ve všech okresech kraje. Ve Zlínském okrese byl zachycen výraznější nárůst, a to celkem o 351 osob (tj. o 10,8 %). K nejmenšímu zvýšení průměrného stavu práce neschopných celkem došlo v okrese Kroměříž (o 153 osob, tj. o 11,5 %). Ve všech okresech kraje došlo ke zvýšení průměrného denního počtu práce neschopných žen. Největší nárůst byl zachycen v okrese Uherské Hradiště, a to o 179 na celkových 1 463 žen. Nejvíce žen v pracovním procesu v roce 2015 denně z důvodu dočasné pracovní neschopnosti v průměru chybělo v okrese Zlín, a to 1 721.

Nejvýraznější nárůst průměrného denního počtu chybějících mužů v zaměstnání byl zjištěn v okrese Zlín (o 173 mužů) a zde také chybělo v roce 2015 v pracovním procesu nejvíce mužů, a to 1 882.

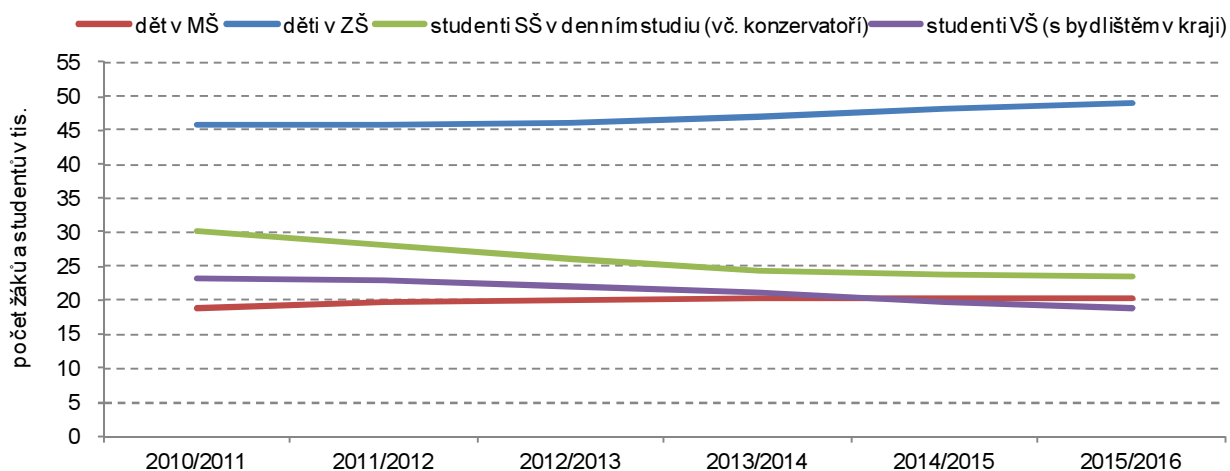
Graf 2.23 Meziroční změna průměrného procenta dočasné pracovní neschopnosti podle krajů v roce 2015

**Vzdělávání:
Počet dětí v MŠ
meziročně klesl...**

Nárůst počtu dětí v mateřských školách v kraji se zastavil ve školním roce 2013/2014, kdy mateřskou školu navštěvovalo 20 384 dětí. V následujících letech počet mírně klesal, úbytek z těchto let představuje 106 osob. V uplynulém roce bylo v 316 mateřských školách v kraji zapsáno 20 278 žáků, v jedné třídě bylo průměrně 24 dětí.

Graf 2.24 Počet žáků ve Zlínském kraji v letech 2010 až 2015

..v základních školách se zvýšil

Počet žáků základních škol v posledních letech roste, proti roku 2010 se zvýšil o 3 050 osob. Počet tříd za stejné období vzrostl o 29 na 2 527. V průměru na jednu třídu připadá 18 až 19 žáků. Počet učitelů (v přepočtu na plně zaměstnané) vzrostl jen mírně, o 1 %, což představuje 32,9 přepočtených osob.

Klesá počet studentů středních i vysokých škol

Pokračující pokles demografických kohort nejčastěji vstupujících na střední a vysoké školy vedl k výraznému snížení počtu studujících v kraji. Počet studentů středních škol a konzervatoří v denním studiu v kraji se proti roku 2010 snížil téměř o čtvrtinu, a to na 24,2 tis. osob. U studentů vysokých škol trvale bydlících v kraji představovalo snížení téměř 20 %.

Každoroční pokles počtu studentů je zřejmý i na 2 vysokých školách se sídlem ve Zlínském kraji. Jsou to Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně se 6 fakultami a soukromá vysoká škola Evropský polytechnický institut, s. r. o., Kunovice. V akademickém roce 2015/2016 měly tyto školy 9 508 studentů (z toho 8 731 studentů se státním občanstvím ČR). Proti roku 2010 se jedná o úbytek zhruba 2,8 tis. osob. Klesá i počet absolventů, v loňském roce úspěšně absolvovalo některou ze zlínských vysokých škol 2 467 studentů, což představuje dvě třetiny z počtu absolventů v akademickém roce 2011/2012, tedy v roce, kdy počet absolventů dosáhl maxima.

Kriminalita:

Ve Zlínském kraji byl zjištěn třetí nejmenší počet trestných činů v přepočtu na tisíc obyvatel

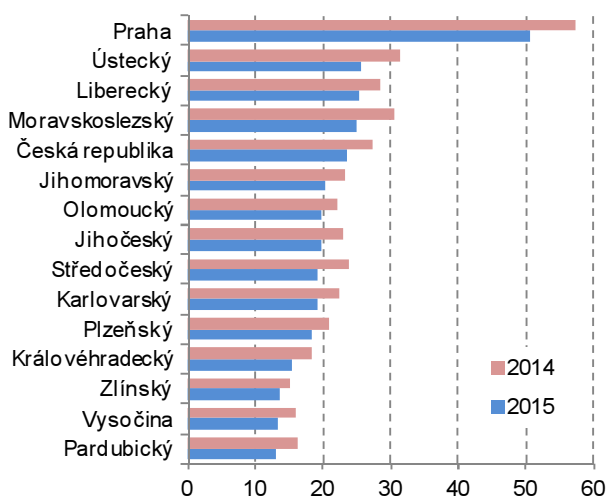
Ve Zlínském kraji od roku 2010 počet zjištěných trestných činů klesal a tento klesající trend byl v roce 2013 přerušen meziročním nárůstem trestných činů o 3,5 % (o 310 trestných deliktů). V následujícím roce se počet zjištěných trestných činů o 390 deliktů (o 4,2 %) opět snížil a v dalším roce se ještě propadl o 843 (o 9,6 %) na celkových 7 964 trestných deliktů v roce 2015. Zlínský podíl na celkovém počtu trestných činů v republice v tomto roce dosáhl 3,2 %. I když se počet trestných činů v kraji meziročně snížil, meziročně republikový podíl o 0,1 procentního bodu vzrostl.

Ve Zlínském kraji byl zjištěn stejně jako v roce 2010 i 2014 čtvrtý nejnižší počet trestných činů. Méně jich bylo spácháno jen v krajích Karlovarském, Pardubickém a Vysočině.

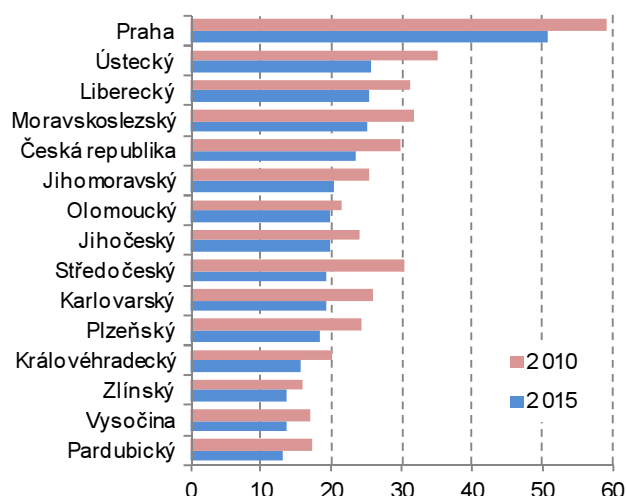
Lépe je na tom kraj v přepočtu na tisíc obyvatel, neboť vykázal ve sledovaném roce třetí nejnižší hodnotu ukazatele v republice. V letech 2010 až 2014 však byl tento přepočet mezi kraji nejvyšší.

Zlínský podíl na zjištěných trestných činech v republice v roce 2015 činil 3,2 % a byl tak po kraji Karlovarském, Pardubickém a Vysočině čtvrtý nejnižší. V roce 2010 byl s republikovým podílem 3,0 % také 4. nejnižší po stejných krajích.

Graf 2.25 Zjištěné trestné činy celkem na tisíc obyvatel podle krajů

Graf 2.26 Zjištěné trestné činy celkem na tisíc obyvatel podle krajů

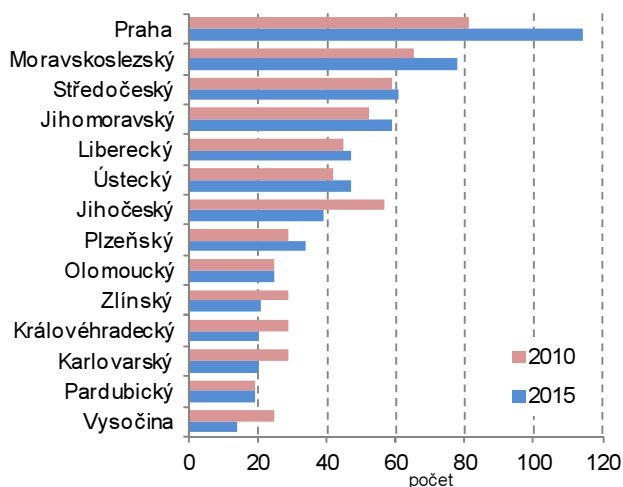

V kraji klesl meziročně počet znásilnění, počet vražd se zvýšil

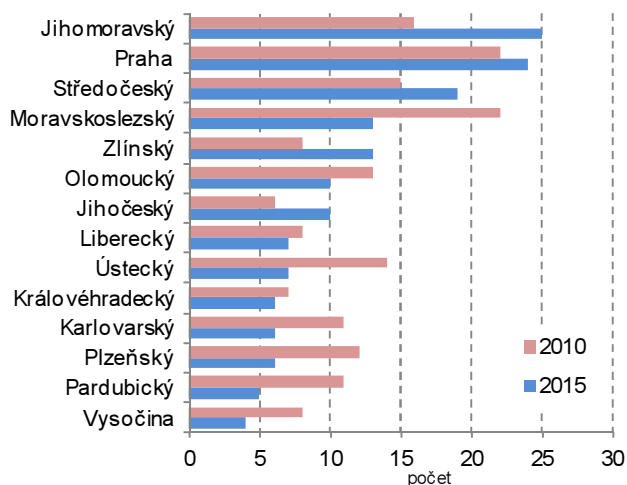
V kraji bylo v roce 2015 zjištěno celkem 13 vražd. Jejich počet proti předchozímu roku o 5 vzrostl (o 62,5 %). Objasněnost byla 85%. Zlínský podíl na celkovém počtu v republice se proti roku 2014 zvýšil o 3,4 p.b. na 8,4 %.

V kraji bylo zaznamenáno celkem 21 znásilnění a jejich počet tak o 8 meziročně poklesl (o 27,6 %). Z nich 2/3 se podařilo objasnit. Zlínský podíl na celkovém počtu znásilnění v celé republice se meziročně o 1,0 p.b. zmenšil a činil 3,5 %.

Graf 2.27 Znásilnění podle krajů

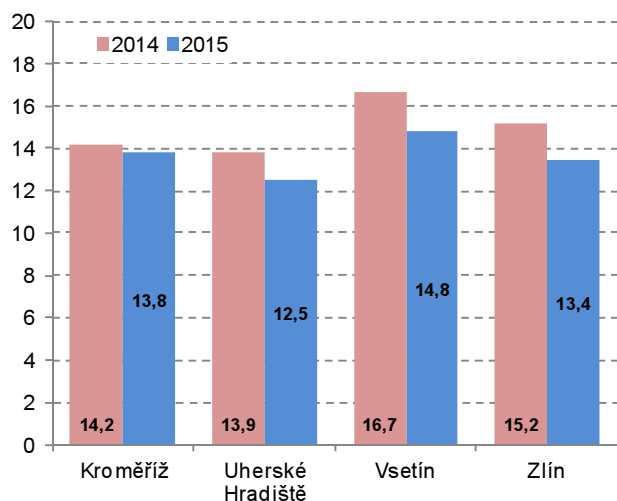
Graf 2.28 Vraždy podle krajů

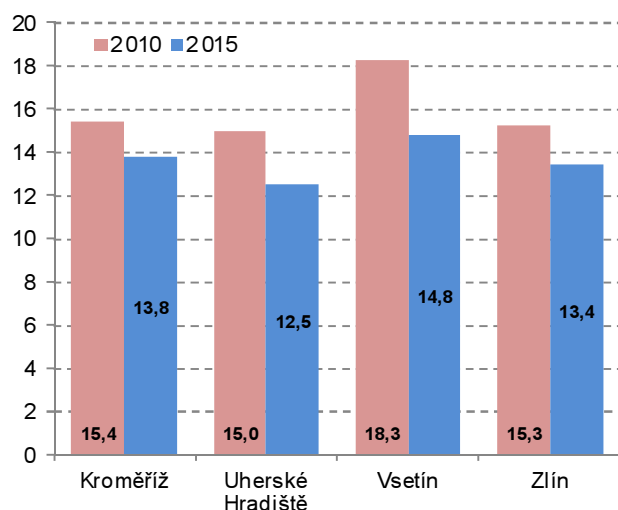
Nejvíce trestných činů v kraji bylo zjištěno v okrese Zlín

V hodnocení okresů ve zjištěné celkové trestné činnosti dopadl nejlépe okres Kroměříž a nejhůře okres Zlín. Tento stav se netýká pouze roku 2015, ale celého období od roku 2010. Ve všech okresech ve sledovaném období byl zachycen klesající trend v počtu zjištěných trestných činů. Nejvýraznější pokles za celé pětileté období byl zjištěn ve vsetínském okrese (o 19,6 %), nejmenší v kroměřížském (o 12,1 %). Největší snížení počtu v roce 2015 proti předchozímu roku bylo zaznamenáno ve zlínském okrese (o 11,5 %), nejnižší v kroměřížském (o 3,2 %).

Graf 2.29 Zjištěné trestné činy na tisíc obyvatel v okresech Zlínského kraje

Graf 2.30 Zjištěné trestné činy na tisíc obyvatel v okresech Zlínského kraje

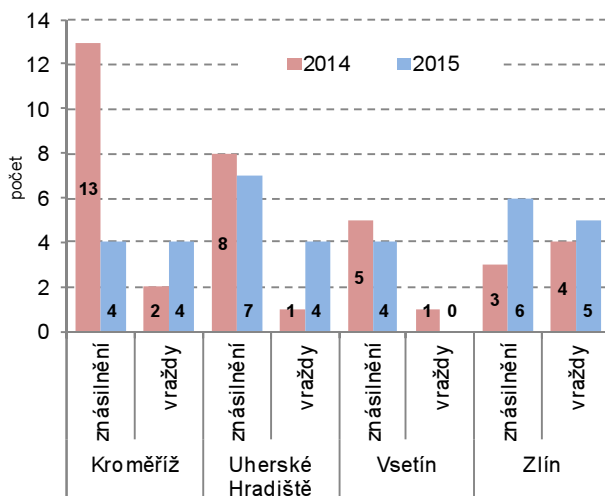
V přepočtu trestných činů na tisíc obyvatel byl pokles proti předchozímu roku zaznamenán ve všech okresech. Nejvýraznější snížení bylo zachyceno v okrese Vsetín (o 1,8 zjištěných trestných činů na tis. obyvatel). Dále následoval okres Zlín (pokles o 1,7), Uherské Hradiště (o 1,3) a nejmenší v okrese Kroměříž (pokles o 0,4 zjištěných trestných činů na tis. obyvatel).

V přepočtu trestných činů na tisíc obyvatel za celé pětileté období byl zaznamenán pokles také ve všech okresech. Nejvýraznější byl zachycen

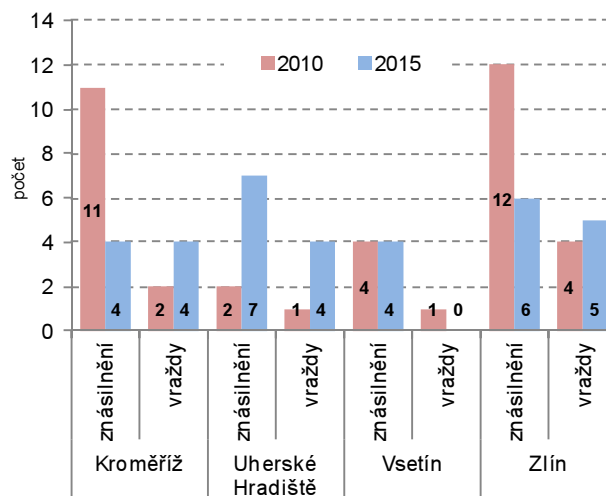

v okrese Vsetín (o 3,4 zjištěných trestných činů na tis. obyvatel), dále pak v uherskohradištském (o 2,4), zlínském (o 1,9) a kroměřížském okrese (o 1,6).

Graf 2.31 Znásilnění a vraždy v okresech Zlínského kraje

Graf 2.32 Znásilnění a vraždy v okresech Zlínského kraje

Šestá nejvyšší objasněnost mezi kraji

Procento objasněných trestných činů je ve Zlínském kraji ve srovnání s republikovým průměrem dlouhodobě vyšší. V roce 2015 bylo o 13,8 procentních bodů vyšší než objasněnost celorepubliková a mezi ostatními kraji se Zlínský kraj umístil na šesté pozici za krajem Karlovarským, Královéhradeckým, Jihočeským, Pardubickým a Vysočinou.

Dopravní nehody: Zlínský kraj měl čtvrtý nejmenší počet nehod

Ve Zlínském kraji bylo k 31. 12. 2015 registrováno 251 128 osobních vozidel, 920 autobusů, 32 227 nákladních automobilů, 1 539 speciálních aut, 2 794 návěsů, 19 841 přívěsů, 263 tahačů a 54 024 motocyklů.

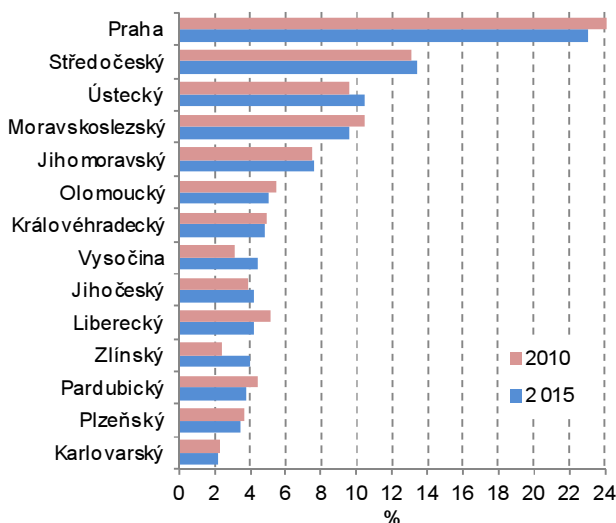
Za rok 2015 bylo v kraji nahlášeno celkem 3 680 dopravních nehod, což byl čtvrtý nejnižší počet po Karlovarském, Plzeňském a Pardubickém kraji. Proti předchozímu roku se počet nehod v kraji o 196 zvýšil (o 5,6 %). Podíl Zlínského kraje na celkovém počtu nahlášených dopravních nehod v ČR v roce 2015 činil 4,0 %. Proti předchozímu roku se tak podíl snížil o 0,1 procentního bodu.

U všech krajů se počet nahlášených dopravních nehod meziročně zvýšil. Největší nárůst byl zachycen v Hlavním městě Praze (o 2 156), nejmenší v Pardubickém kraji (o 31). V porovnání podílů na nehodách v celé republice mezi kraji bylo zjištěno, že u jednoho kraje nedošlo k žádným meziročním změnám, a to u Libereckého. U pěti krajů se podíl proti předchozímu roku zvýšil. Nejvýraznější zvětšení podílu o 0,7 procentního bodu bylo zaznamenáno u Ústeckého kraje. Dále pak o 0,6 p.b. vzrostl podíl Hlavního města Prahy a u ostatních tří krajů se podíl zvýšil o 0,1 p.b. U zbylých osmi krajů bylo v roce 2015 vypočteno meziroční snížení podílu nehod. K nejvýraznějšímu poklesu podílu došlo v Jihomoravském kraji (o 0,5 p.b.) a dále pak o 0,3 p.b. u Pardubického kraje a o 0,2 procentní body u Jihočeského a Královéhradeckého kraje. U ostatních čtyř krajů bylo zmenšení podílu do 0,1 p.b.

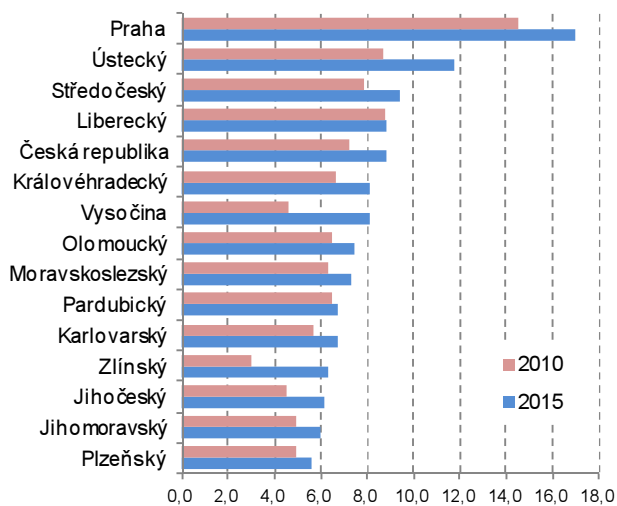
Celkem bylo při nehodách ve Zlínském kraji v hodnoceném roce zraněno 167 osob těžce, 1 306 lehce a nehodu nepřežilo 41 osob. Proti předchozímu roku se o 8 osob zvýšil počet usmrcených (o 24,2 %). O 17 osob (9,2 %) poklesl počet těžce zraněných a naopak o 27 osob (o 2,1 %) vzrostl počet lehce zraněných. Ve srovnání krajů došlo u sedmi z nich k meziročnímu snížení počtu zemřelých při dopravních nehodách. Nejvýraznější pokles byl zaznamenán u Středočeského kraje (o 14 osob). Dále pak v Ústeckém (o 13), Vysočině (o 8), Libereckém (o 5) a po jedné osobě v Jihočeském, Plzeňském a Královéhradeckém kraji. U zbylých krajů se však počet zemřelých zvýšil. Nejvíce v Olomouckém kraji (o 23 osob) a za ním následovaly kraje Jihomoravský (o 15), Pardubický (o 12), Karlovarský (o 9), Zlínský (o 8 lidí), Hlavní město Praha (o 5) a Moravskoslezský (o 2 osoby). V počtu těžce

zraněných osob došlo ke zvýšení pouze u tří krajů, a to u Moravskoslezského (o 21 osob), Pardubického (o 9) a Libereckého (o 6 lidí). U ostatních krajů se jejich počty snížily, a to nejvíce u krajů Královéhradeckého (o 51 osob), Středočeského (o 42) a Olomouckého (o 36 osob). Lehce zraněných při nehodách ubylo pouze ve třech krajích, a to Pardubickém (o 51 osob), Královéhradeckém (o 48) a Karlovarském (o 9 lidí). Ve zbylých 11 krajích počet lehce zraněných vzrostl. Nejvyšší přírůstky byly zjištěny v Plzeňském (o 176 osob), Jihomoravském (o 146), Středočeském (o 134) a Moravskoslezském kraji (o 110 osob). Zlínský kraj měl druhé nejnižší zvýšení (o 27) po Hlavním městě Praze (o 8 lehce zraněných).

Graf 2.33 Republikové podíly dopravních nehod podle krajů v %

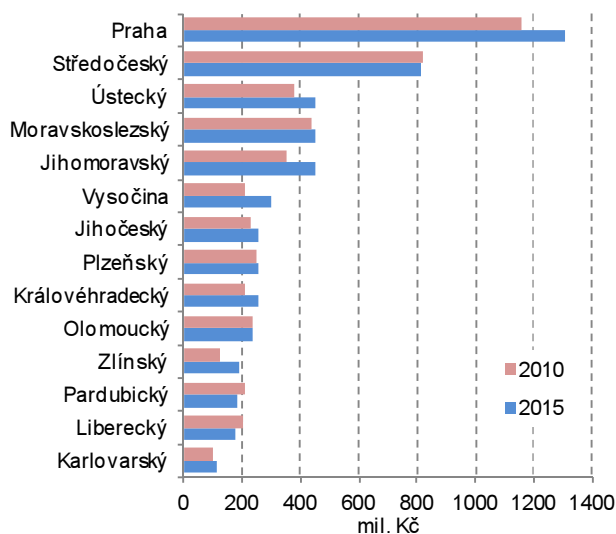
Graf 2.34 Dopravní nehody na tisíc obyvatel podle krajů ČR

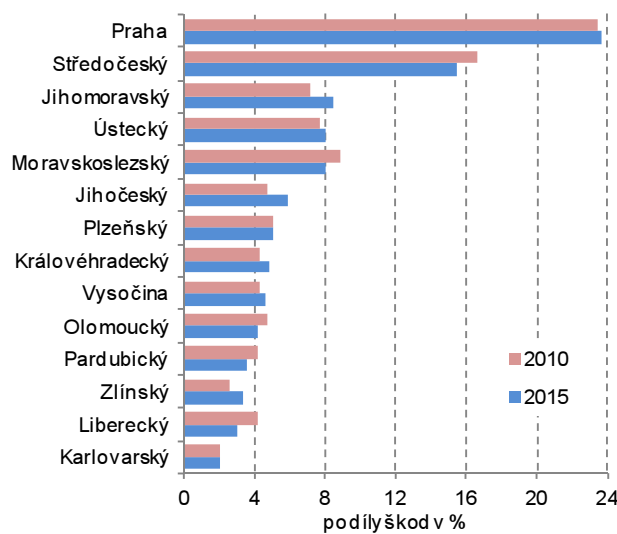
Zlínský kraj měl čtvrtý nejmenší počet nehod v přepočtu na tisíc obyvatel

Zlínský kraj v roce 2015 zaujal ze všech krajů čtvrtý nejmenší počet nehod v přepočtu na tisíc obyvatel a proti roku 2014 si polepšil o jedno místo. Tato hodnota mezitím v kraji vzrostla o 0,3 nehody na tis. obyvatel na celkových 6,3. Nižší a tím lepší hodnoty byly zjištěny v Plzeňském (5,6), Jihomoravském (6,0) a Jihočeském (6,1) kraji.

Graf 2.35 Škody vzniklé při dopravních nehodách v krajích ČR (v mil. Kč)

Graf 2.36 Krajské podíly na celkových škodách způsobených při dopravních nehodách v %

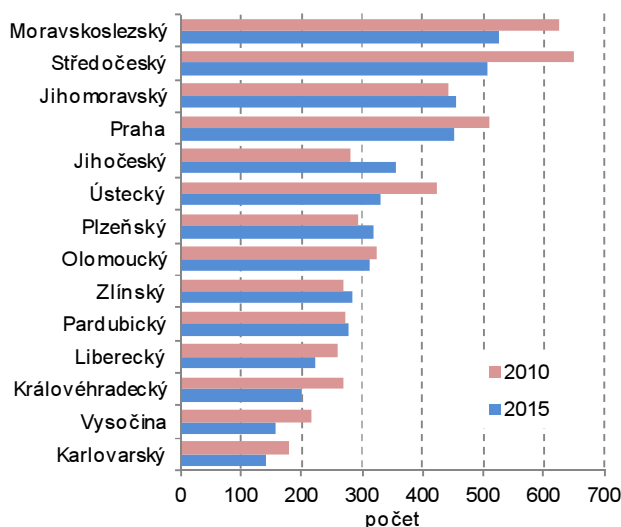

Škody v kraji způsobené při nehodách v průběhu roku vzrostly

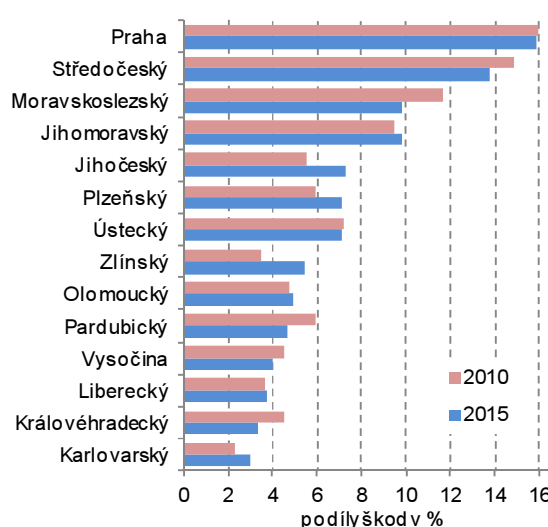
Škody způsobené při dopravních nehodách se meziročně v kraji zvýšily o 17,4 % na 193,1 mil. Kč. Pokles hodnoty způsobených škod proti předchozímu roku byl zaznamenán pouze u Jihočeského kraje, a to o 10,9 % (o 31,3 mil Kč). V ostatních krajích se hodnota způsobených škod při dopravních nehodách zvýšila. Nejvýraznější meziroční nárůst byl vypočten v Hlavním městě Praze (o 142,1 mil. Kč) a dále pak Kraje Vysočina (o 76,6 mil. Kč), Ústecký (o 55,9 mil. Kč) a Moravskoslezský (o 55,5 mil. Kč). U ostatních krajů navýšení nepřekročilo 50 mil. Kč.

Zlínský přírůstek byl mezi kraji 9. nejvyšší (nárůst o 28,6 mil. Kč). Podíl Zlínského kraje na vyčíslených škodách v celé republice se oproti předchozímu roku zvýšil o 0,2 procentní body na 3,5 %.

Graf 2.37 Nehody způsobené pod vlivem alkoholu a drog v krajích ČR

Graf 2.38 Krajské podíly na škodách způsobených při dopravních nehodách spáchaných pod vlivem alkoholu a drog

Nehod spáchaných pod vlivem alkoholu ubylo

Počet nehod spáchaných pod vlivem alkoholu a drog v kraji meziročně klesl o 16 případů na 284 nehod (o 5,3 %), z toho se zraněním osob 160 (meziroční zvýšení o 1,3 %). Při těchto nehodách zemřelo pět lidí a 18 osob bylo zraněno těžce a 162 lehce. Hmotné škody byly vyčísleny na 12,6 mil. Kč (meziroční zvýšení o 28,9 %).

V porovnání se všemi kraji se Zlínský v počtu těchto nehod umístil v pořadí na 9. místě (stejně jako v roce 2014). K meziročnímu zvýšení počtu nehod spáchaných pod vlivem alkoholu a drog došlo v šesti krajích, z toho nejvíce v Karlovarském a Pardubickém kraji (shodně o 20 případů). Dále pak v krajích Plzeňském (o 17), Ústeckém (o 13), Jihočeském a Olomouckém (shodně o 6 případů). U ostatních osmi krajů se počet těchto nehod snížil. K největšímu absolutnímu poklesu došlo ve Středočeském kraji (o 62 případů, tj. o 10,9 %). Dále pak počet těchto nehod poklesl v Královéhradeckém (o 31), Jihomoravském (o 24), Libereckém (o 18), Zlínském (o 16), Moravskoslezském (o 12), Vysočině (o 10) a Hlavním městě Praze (o 2 případy). Pokles počtu nehod spáchaných pod vlivem alkoholu ve Zlínském kraji byl pátý největší.

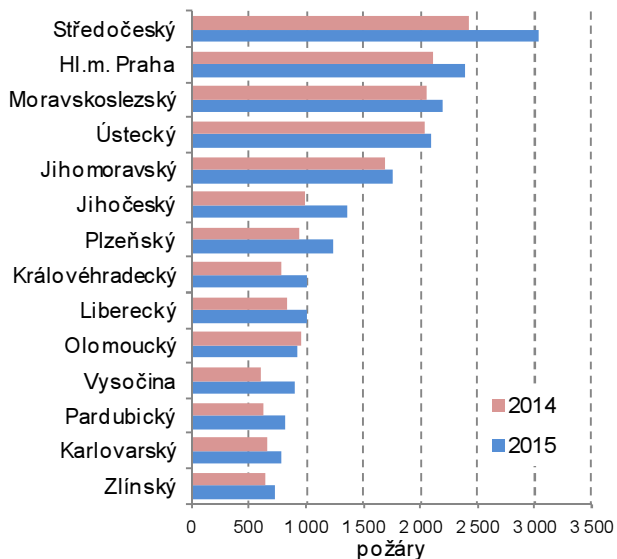
Požáry:

Z krajů měl Zlínský nejnižší počet požárů

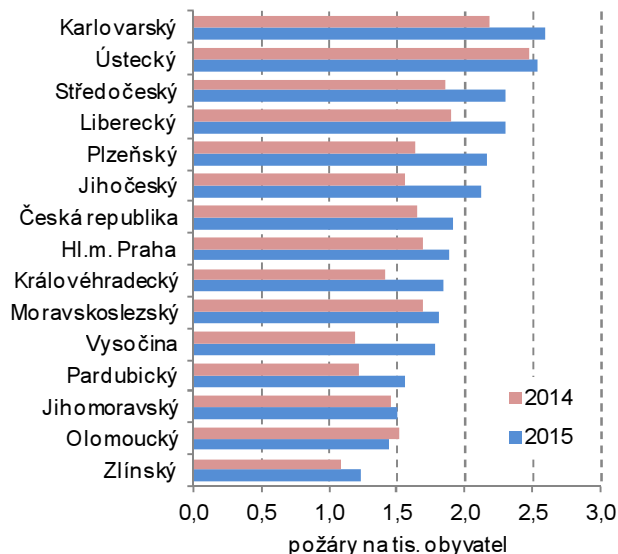
Celkem v kraji v roce 2015 zasahoval Hasičský záchranný sbor u 723 požárů, to je o 83 požárů více než v předchozím roce. I přes meziroční zvýšení počtu požárů, zde bylo mezi kraji nejméně požárů (v roce 2014 třetí nejmenší počet). Celková přímá škoda v kraji dosáhla ve sledovaném roce 96,3 mil. Kč a byla mezi kraji třetí nejvyšší. Průměrná přímá škoda na jeden požár tedy činila 133,2 tis. Kč a tato hodnota byla mezi kraji třetí nejvyšší. Nejnižší průměrná hodnota na jeden požár byla v roce 2015 vykázána v Moravskoslezském kraji (63,6 tis. Kč). Uchráněné hodnoty ve Zlínském kraji dosáhly 702,9 mil. Kč.

Při požárech bylo v hodnoceném roce celkem v kraji usmrceno 5 a zraněno 76 osob.

Graf 2.39 Požáry podle krajů ČR

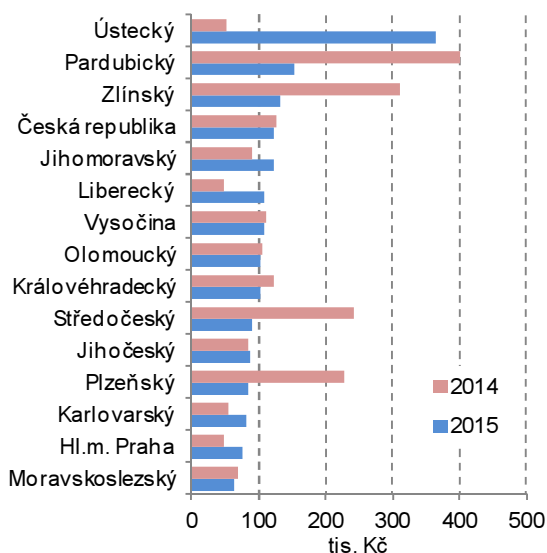
Graf 2.40 Požáry na tisíc obyvatel podle krajů

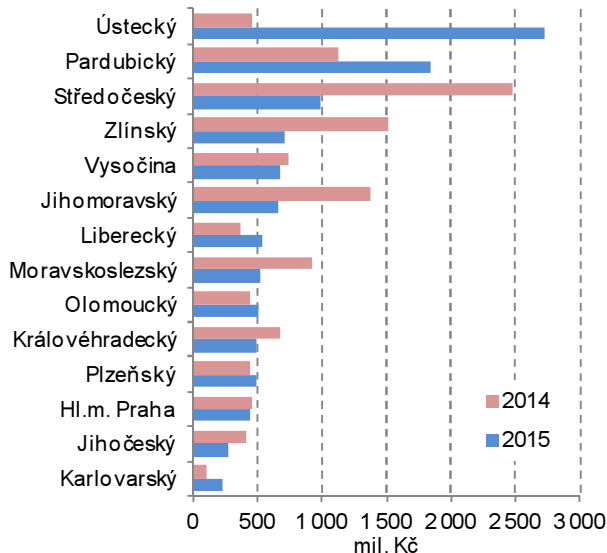
Třetina požárů v kraji se hasila ve zlínském okrese

Ze všech požárů v kraji zasahoval hasičský záchranný sbor ve 239 případech ve zlínském okrese. Nejméně požárů bylo evidováno v okrese Kroměříž (132). Nejvyšší celkové přímé škody způsobené požáry byly zjištěny v okrese Zlín (30,9 mil. Kč). Průměrná přímá škoda na jeden požár byla nejvyšší v okrese Uherské Hradiště (162,4 tis. Kč) a nejnižší v okrese Kroměříž (67,3 tis. Kč). Nejvyšší uchráněné hodnoty byly vyčísleny ve zlínském okrese, a to 402,4 mil. Kč., nejnižší v kroměřížském okrese, a to 12,9 mil. Kč.

Graf 2.41 Přímá škoda na požár podle krajů (tis. Kč)

Graf 2.42 Uchráněné hodnoty podle krajů (mil. Kč)

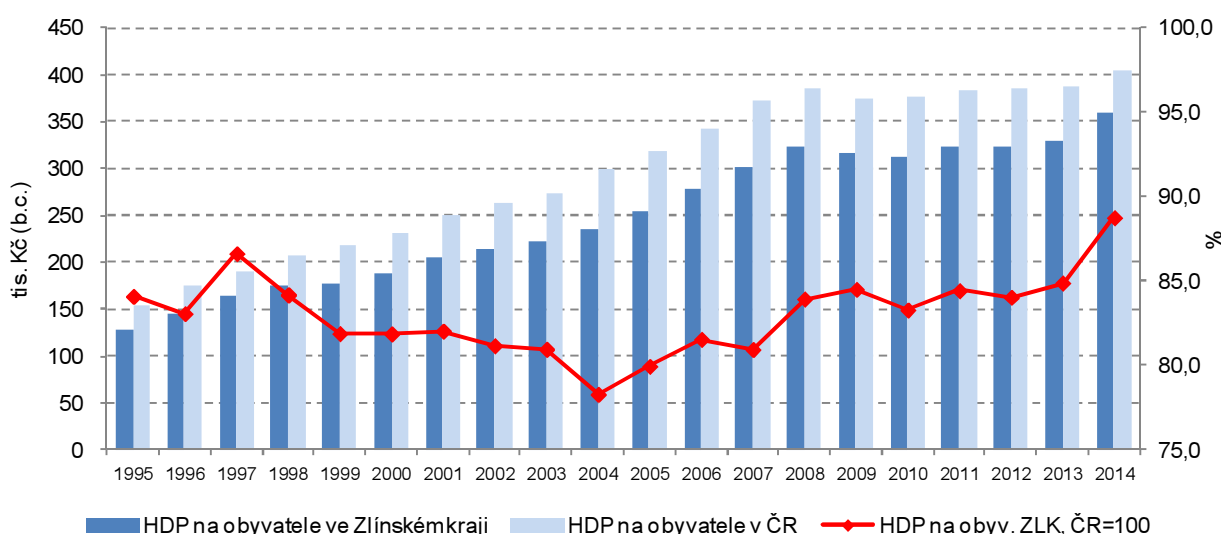

3. Ekonomický vývoj

HDP Zlínského kraje se v roce 2014 meziročně zvýšil o 9,0 %

Ve Zlínském kraji od roku 1995 až do roku 2008 hodnoty HDP každoročně narůstaly. Jeho roční přírůstky nebyly vyrovnané a pohybovaly se od 1,6 % (v roce 1999) do 13,3 % (1996). V roce 2008 byl zaznamenán meziroční přírůstek 7,7 % a HDP činilo 191,1 mld. Kč. V roce 2009 došlo k prvním poklesu HDP o 2,2 % (o 4,2 mld. Kč b.c.) a v následujícím roce 2010 bylo zjištěno také meziroční snížení, a to o 1,0 % (o 2,0 mld. Kč). V roce 2011 vzrostl HDP o 3,2 % (o 5,9 mld. Kč) na 190,8 mld. Kč. V následujícím roce byl zaznamenán mírný meziroční pokles o 0,3 % (o 634 mil. Kč). V roce 2013 došlo ke zvýšení o 1,6 % (o 3,0 mld. Kč). V roce 2014 dosáhl HDP kraje 210,5 mld. Kč a proti předchozímu roku se tak zvýšil o 9,0 % (o 17,3 mld. Kč). Republikový podíl HDP Zlínského kraje se v delším časovém období pohyboval od 4,5 % (2004) po 5,0 % (1997). V roce 2014 se republikový podíl meziročně zvýšil o 0,2 procentního bodu a činil tedy 4,9 %.

Graf 3.1. Hrubý domácí produkt (HDP) na obyvatele ve Zlínském kraji a ČR a jeho podíl na republikovém celku

Hodnota HDP na obyvatele kraje se v roce 2014 meziročně zvýšila o 9,1 %

Hodnota HDP na obyvatele v kraji rostla stejně jako celková hodnota HDP kraje až do roku 2008 kdy dosáhl hodnoty 323,2 tis. Kč. V následujících dvou letech jeho hodnota klesala a v roce 2010 dosáhl 313,1 tis. Kč. Ke zlepšení došlo od roku 2011, kdy HDP na obyvatele Zlínského kraje dosáhl 323,6 tis. Kč (meziroční nárůst o 3,3 %). V dalším roce se zvyšování HDP na obyvatele zastavilo a mírně pokleslo, a to o 0,1 %. V následujícím roce byl zjištěn nárůst o 1,9 % (o 6,1 mld. Kč), který pokračoval i v roce 2014, kdy dosáhl 359,4 tis. Kč a byl tak zaznamenán meziroční nárůst o 9,1 %.

Ve srovnání s ostatními kraji se zlínská hodnota HDP na obyvatele v roce 1995 umístila na 12. místě, tedy měla třetí nejnižší hodnotu mezi kraji. V roce 2009 se posunula o pět příček výš, tedy na 7. pozici, v roce 2013 zůstala na 7. příčce a v roce 2014 poskočila o dvě pozice na páté místo. Nejvyšší přepočtený HDP na obyvatele v roce 2014 byl zachycen v Hlavním městě Praze (829 168 Kč), nejnižší v Karlovarském kraji (276 941 Kč).

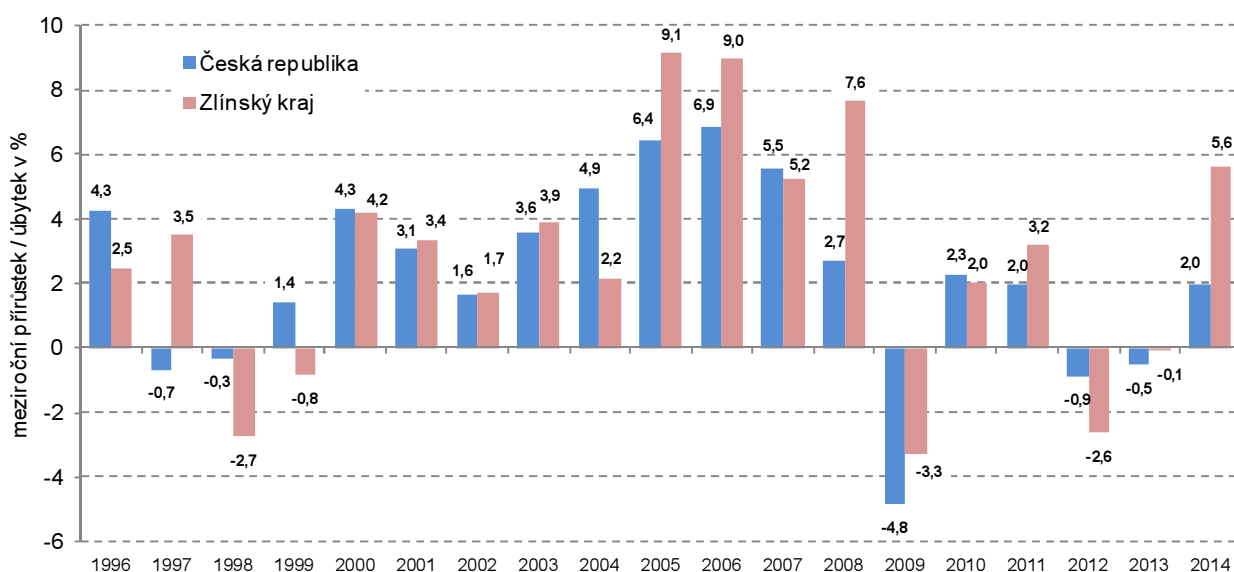
Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla hodnota zlínského HDP na obyvatele po celé zachycené období nižší. V počátečním roce 2009 sledovaného pětiletého období tvořila 84,5 % celorepublikového průměru (rozdíl hodnot činil 57,8 tis. Kč). V roce 2014 byla zlínská hodnota na obyvatele menší o 45,5 tis. Kč a činila tak 88,8 % republikového průměru. Nutno doplnit, že kromě Hlavního města Prahy, nedosáhl žádný kraj republikové hodnoty v celé zachycené řadě.

Také přepočtený HDP na zaměstnance (v Kč b.c.), a to zaměstnance v hlavním pracovním poměru zjišťované podle místa pracoviště, v průběhu pěti let vykázal

změny. V roce 2009 bylo zachyceno meziroční zvýšení 1,2 %, v následujících dvou letech dosáhl nárůst 2,0 % a 1,0 % a v roce 2012 došlo ke snížení HDP na zaměstnance o 2,2 % (o 18,6 tis. Kč). V následujícím roce 2013 bylo opět zaznamenáno zvýšení o 0,5 % (o 4,4 tis. Kč), které pokračovalo i v roce 2014 a dosáhlo 9,3 % (o 77,0 tis. Kč) na 903 387 Kč. Zatímco Zlínský kraj v porovnání s ostatními kraji v roce 2009 stál v pořadí na 6. pozici, v roce 2013 se propadl na 10. místo a v roce 2014 vyskočil zpět na 6. nejvyšší příčku. Ve srovnání s republikovou hodnotou byla zlínská trvale pod její úrovní. V roce 2009 dosáhla 90,2 %, v roce 2013 87,1 % republikové hodnoty a na konci sledovaného období 91,7 %.

Obdobně se zjišťoval i přepočet HDP na zaměstnaného (v Kč b.c.), tedy zaměstnaní celkem, včetně sebezaměstnaných, také zjišťované podle místa pracoviště. Do roku 2011 byly vykazovány meziroční přírůstky. V roce 2009 vzrostl HDP na zaměstnaného o 3,0 %, v roce 2011 o 2,5 % na 724 354 Kč. V následujícím roce 2012 se však zvyšování takřka zastavilo (meziroční zvýšení pouze 314 Kč) a v roce 2013 byl zaznamenán meziroční pokles o 1,9 % (o 13,4 tis. Kč) na 711 224 Kč. V následujícím roce 2014 bylo zjištěno navýšení o 69,6 tis. Kč na zaměstnaného, tedy nárůst o 9,8 %. Mezi kraji se Zlínský kraj v roce 2009 umístil na 7. příčce, v roce 2013 sestoupil o tři příčky na 10. pozici, avšak v roce 2014 s hodnotou 780,8 tis. Kč již vyskočil mezi kraji na 6. místo. Celkově však ani v tomto přepočtu zlínské hodnoty nedosáhly v celé časové řadě celorepublikové hodnoty. V roce 2009 dosahovala zlínská hodnota přepočtu 91,4 % a v roce 2013 88,6 % republikové. V roce 2014, ve kterém byla od republikové o 53,1 tis. Kč nižší, činila 93,6 % celorepublikové hodnoty.

Graf 3.2. Regionální HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)

V roce 2014 vykázal Zlínský kraj nejvyšší meziroční přírůstek HDP ve stálých cenách

V roce 2009 se recese projevila ve všech krajích. Ve všech krajích došlo k meziročnímu poklesu HDP ve s.c., a to v rozmezí od 0,6 % (Plzeňský kraj) po 7,6 % (Moravskoslezský kraj). Zlínský kraj zaznamenal v tomto roce pokles o 3,3 %. V dalším roce meziročně poklesla hodnota HDP jen v Karlovarském (o 1,7 %) a Ústeckém kraji (o 3,2 %). V ostatních krajích se projevily meziroční přírůstky v rozmezí od 1,1 % (Jihočeský kraj) po 5,2 % (Plzeňský kraj). Zlínský kraj v roce 2010 vykázal meziroční zvýšení HDP ve s.c. o 2,0 % a také i v následujícím roce 2011 nárůst o 3,2 %. V roce 2012 se kromě tří krajů (Jihomoravského, Jihočeského a Kraje Vysočina) projevilo snížení, a to od 0,4 % (v Hl. městě Praze a v Libereckém kraji) do 6,8 % (v Pardubickém kraji). Ve Zlínském kraji byl v tomto roce zjištěn meziroční pokles o 2,6 %. V roce 2013 byl nárůst proti předchozímu roku zaznamenán v Jihomoravském, Plzeňském, Pardubickém kraji a také v Hl. městě Praze. U ostatních krajů byl spočítán meziroční pokles regionálního HDP, z toho ve Zlínském kraji o 0,1 %. V roce 2014 se meziroční zvýšení projevilo ve všech krajích, a to nejvíce ve Zlínském

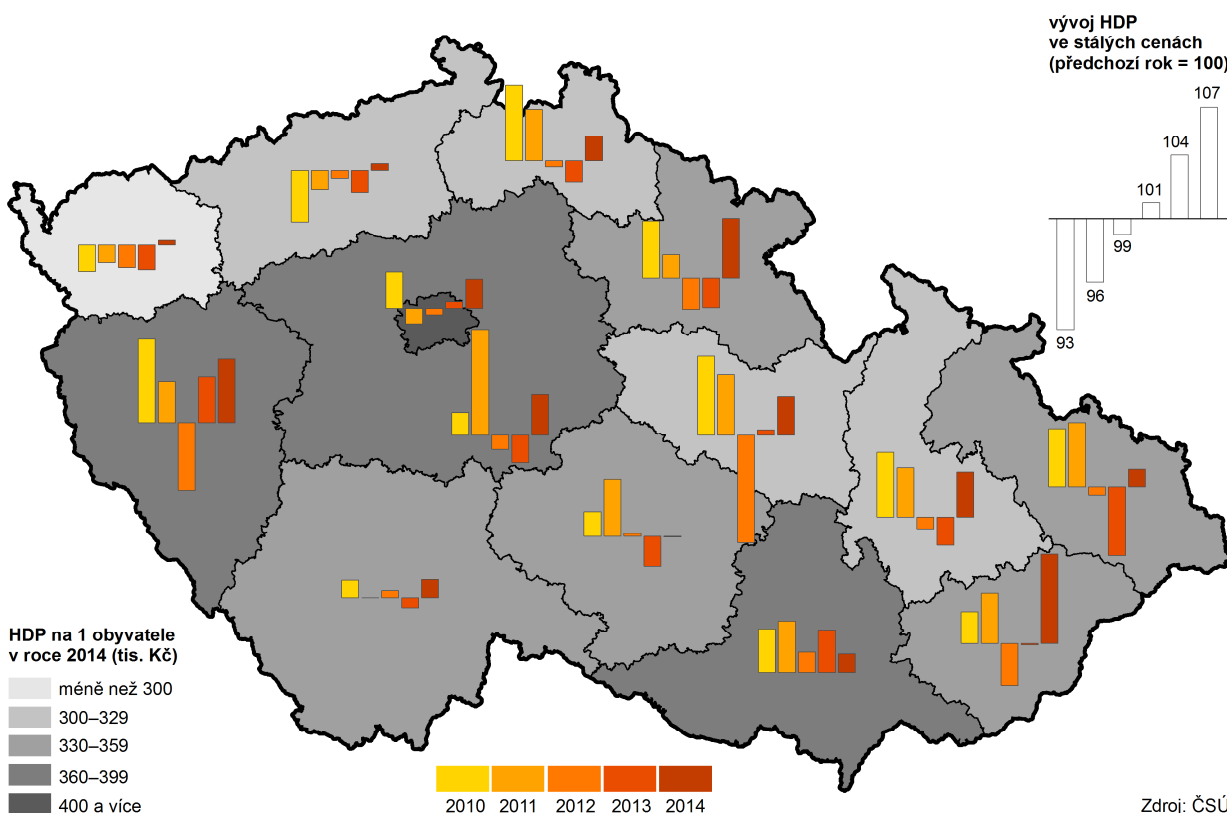
(5,6 %) a nejméně v Kraji Vysočina, který v podstatě zůstal na úrovni předchozího roku.

Celkově v celé republice se HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100) zvýšil v posledním roce sledovaného období o 2,0 %. Z časové řady regionálních HDP ve stálých cenách, kdy rok 2000 = 100, je u Zlínského kraje zřejmé stálé zvyšování indexu. V roce 2009 dosáhl index 145,3. Od roku 2010 se přírůstky zvyšovaly a v roce 2011 index dosáhl hodnoty 153,0 %. V dalších dvou letech se přírůstky zmenšovaly. V roce 2012 dosáhly 48,9 % a v roce 2013 48,8 %. V následujícím roce dosáhlo zvýšení 57,1 %.

V roce 2009 byl zlínský přírůstek proti republikovému vyšší o 11,7 p.b., v roce 2014 o 17,0 p.b.

Podle zveřejněných údajů přepočtu EU28 HDP na obyvatele v PPS, EU28 = 100 (%) lze zlínský vývoj hodnotit pouze nadějně. V roce 2011 (starší roky nejsou metodicky dostupné) kraj svým HDP na obyvatele v PPS dosáhl 70 % průměrného HDP na obyvatele EU28=100 (republiková hodnota dosáhla 83 %) a v posledním roce 2014 75 % (republikový podíl činil 85 %). Přepočtený zlínský HDP na obyvatele v PPS vzrostl z 18 222 PPS v roce 2011 na 20 599 PPS v roce 2014. Podle přepočtu HDP na obyvatele v EUR, EU28 = 100 (%) dosáhl v roce 2011 zlínský podíl 51 % průměrné hodnoty EU28 (republiková hodnota v roce 2011 dosáhla 60 %) a v roce 2014 48 % (republikový podíl činil 54 %). Zlínský HDP na 1 obyvatele v EUR se snížil z 13 161 v roce 2011 na 13 050 EUR v roce 2014.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2010 až 2014

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) v roce 2013 meziročně klesla o 6,2 %

Vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu ve Zlínském kraji měl do roku 2008 vzrůstající trend. THFK v roce 2008 dosáhla 44 811 mil. Kč a v roce 2009 se meziročně propadla o 9,8 % na hodnotu 40 403 mil. Kč. V roce 2010 se opět projevil meziroční přírůstek o 8,4 % a její hodnota dosáhla 43 795 mil. Kč. V roce 2011 THFK vzrostla o 2,0 % na 44 678 mil. Kč. Po poklesu 3,1 % v roce 2012 a 6,2 % v roce 2013 dosáhla konečné výše 40 599 mil. Kč v b.c. Podíl Zlínského kraje na republikové hodnotě tvorby hrubého fixního kapitálu činil v roce 2009 3,8 % a v roce 2013 dosáhl 4,0 %.

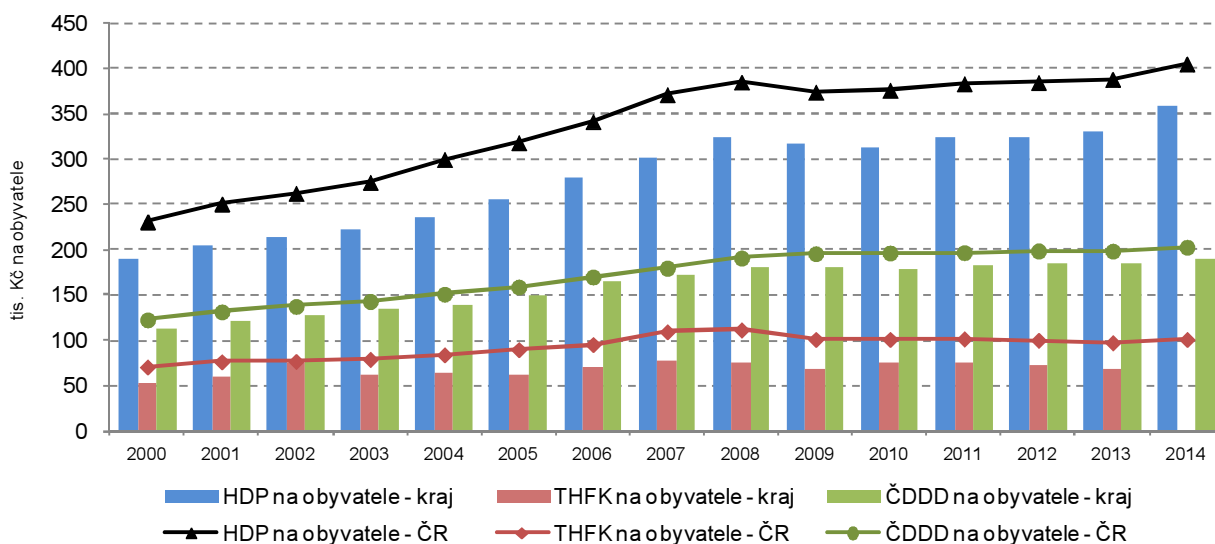
THFK na obyvatele se meziročně snížila o 5,9 %

V přepočtu THFK na obyvatele bylo v kraji v roce 2009 dosaženo 68 329 Kč b.c., což bylo 67,4 % republikové hodnoty. Hodnota zlínské přepočtené THFK na obyvatele se v následujícím roce zvýšila o 8,6 % na 74 171 Kč a tvořila 73,2 % republikového průměru, tedy byla od republikové o 27 187 Kč nižší. V roce 2011 se opět zvýšila, tentokrát o 2,2 %, na 75 777 Kč a podíl celkové republikové hodnoty dosáhl 74,4 %. V následujícím roce 2012 došlo ke snížení o 2,9 % na 73 585 Kč a v roce 2013 se prohloubilo o dalších 5,9 % na 69 211 Kč. Ve srovnání s ostatními kraji se kraj umístil v roce 2009 na 12. pozici, v roce 2012 opět na 12. místě a konci sledovaného období v roce 2013, obsadil 10. příčku. Ve srovnání s republikovým průměrem byla zlínská hodnota ukazatele po celé čtyřleté období vždy nižší a v roce 2013 dosáhla 71,0 % republikové hodnoty (zlínská hodnota byla od republikové o 28,3 tis. Kč nižší).

Podíl THFK na HDP ve Zlínském kraji klesá

V přepočtu hodnot tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK) Zlínského kraje na regionální hrubý domácí produkt (HDP) je zřejmý dlouhodobý klesající trend. V roce 2002 dosáhl tento podíl nejvyšší mimořádné hodnoty, a to 35,6 %, a tato zlínská hodnota byla dokonce o 6,2 procentních bodů vyšší než republiková. V ostatních letech však už byl tento podíl vždy nižší než republikový. V roce 2010 dosáhl tento podíl 23,7 % a v následujících letech klesal až v roce 2013 skončil na 21,0 % (v ČR 25,1 %).

Graf 3.3 Vývoj HDP, THFK, ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji a ČR

*) THFK - tvorba hrubého fixního kapitálu, ČDDD - čistý disponibilní důchod domácností

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v kraji v roce 2014 zaznamenal meziroční 2,8% nárůst

Ve Zlínském kraji byl v počátečním roce sledovaného období 2009 vytvořen čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) v hodnotě 107 102 mil. Kč. V následujícím roce došlo k jeho poklesu o 1,4 % na 105 557 mil. Kč. V roce 2011 a 2012 byl zaznamenán jeho nárůst o 1,7 % a 1,4 %, který byl v roce 2013 vystřídán mírným 0,7 % snížením. Zvýšení bylo zaregistrováno v roce 2014, a to o 2,8 % a zlínský ČDDD dosáhl 111 205 mil. Kč. Dosažené zlínské hodnoty tvořily z celorepublikového ČDDD 5,2 %, pouze v roce 2010 činil podíl 5,1 %.

V přepočtu ČDDD na obyvatele ve Zlínském kraji bylo v roce 2009 dosaženo 181 129 Kč a v posledním roce sledovaného období 189 825 Kč. Tyto dosažené zlínské hodnoty byly po celé období nižší než celorepubliková hodnota. V roce 2009 byla zlínská hodnota menší o 7,5 %, v roce 2013 o 7,2 % a v roce 2014 o 6,5 %. Mezi kraji se svou hodnotou ČDDD na obyvatele Zlínský kraj v roce 2009 umístil na 10. příčce v pořadí, v roce 2013 stejně jako v roce 2014 na 9. pozici.

Hrubá přidaná hodnota v kraji meziročně vzrostla

Hrubá přidaná hodnota (HPH) (rozdíl mezi produkcí a mezispotřebou) ve Zlínském kraji v roce 2010 mírně poklesla (o 1,0 %, o 1,7 mld. Kč) a další 3 roky sledovaného pětiletého období se měnila jen nepatrně. V podstatě jen velice malý nárůst v jednotkách procent (2011, 2013) nebo pokles (2010, 2012), ale na konci období v roce 2014 se zvýšila o 10,0 % (o 17,3 mld. Kč) a dosáhla 190 484 mil. Kč. Tato zlínská hodnota HPH v roce 2014 představovala 4,9 % celorepublikové hodnoty HPH. I přes snížení HPH v letech 2010 a 2012 se Zlínský kraj v roce 2014 zařadil v mezikrajském srovnání na 8. pozici.

V odvětvové struktuře HPH se v kraji nejvíce podílel sekundární sektor

Na HPH Zlínského kraje se v roce 2014 podílel primární sektor 2,56 % (pokles za sledované pětileté období o 0,68 procentních bodů), sekundární 53,12 % (nárůst o 1,79 p.b.) a terciární 44,32 % (zmenšení podílu během pěti let o 2,47 p.b.).

V porovnání velikostí krajských podílů primárního sektoru se Zlínský kraj v roce 2014 zařadil na 10. místo, na kterém byl i v roce 2009. V mezikrajském srovnání změn podílů sektorů mezi koncovými roky sledovaného období, jsou mezi kraji odlišnosti. U primárního sektoru došlo u všech krajů k nárůstu podílu. Bez započítání kraje Hlavního města Prahy (zachycené zvýšení za pět let o 0,08 p.b.) bylo nejmenší zvýšení primárního podílu vypočítáno ve Zlínském kraji (o 0,68 p.b.), naopak nejvýraznější nárůst v Karlovarském kraji (o 2,66 p.b.). U sekundárního sektoru došlo v kraji v průběhu pěti let k jeho posílení (o 1,79 p.b.) a s jeho podílem na HPH kraje zůstal mezi kraji na prvním místě po celé pětileté období. Na počátku období v roce 2009 podíl dosáhl 51,33 % a na jeho konci 53,12 %. Po celé toto období byl zlínský podíl vyšší než celorepublikový, a to v rozmezí od 13,48 p.b. (2011) po 15,16 p.b. (2014). Během hodnoceného pětiletého období poklesl sekundární podíl ve třech krajích, a to v Hlavním městě Praze (o 1,82 p.b.), v Karlovarském (o 1,38 p.b.) a Kraji Vysočina (o 0,11 p.b.). Naopak nejvíce vzrostl sekundární podíl v Královéhradeckém kraji (o 5,00 p.b.). Tento kraj však i po tomto zvětšení sekundárního sektoru zůstal mezi kraji 7. v pořadí. Ve Zlínském kraji byl zachycen 6. nejvyšší nárůst tohoto podílu. U terciárního sektoru se zlínský podíl za pětileté období snížil o 2,47 p.b. a i když byl tento pokles sedmý nejnižší, zůstal mezi kraji v koncových letech sledovaného období s podílem 46,79 % (2009) a 44,32 % (2014) na předposlední pozici, tedy na 13. místě. Menší podíl terciárního podílu byl, jak v roce 2009, tak i 2014, vypočten v Kraji Vysočina. Největší úbytek byl zjištěn v Královéhradeckém kraji (o 6,47 p.b.) a tento kraj se v roce 2014 mezi ostatními zařadil s podílem 48,73 % těsně před Zlínský kraj.

Na HPH Zlínského kraje se výrazně podílela průmyslová odvětví a jejich celkový podíl v průběhu pěti let vzrostl z 43,55 % na 46,91 %. Na hodnotě HPH z průmyslu se nejvíce podílela odvětví zpracovatelského průmyslu, u kterých se podíl z celkové HPH v kraji zvýšil za pět let o 2,71 p.b. na 43,57 % v posledním roce období.

Na hrubé přidané hodnotě kraje se dále velkou měrou podílela odvětví služeb, která po snížení v průběhu pěti let o 2,47 procentního bodu vykazovala v roce 2014 podíl 44,32 %. Nejvýraznějším zástupcem této skupiny byla odvětví skupiny Obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství (15,17 % z celkové HPH kraje v r. 2014), Činnosti v oblasti nemovitostí tvořily 7,64 % HPH kraje a Veřejná správa, vzdělávání a zdravotní a sociální péče 12,27 %.

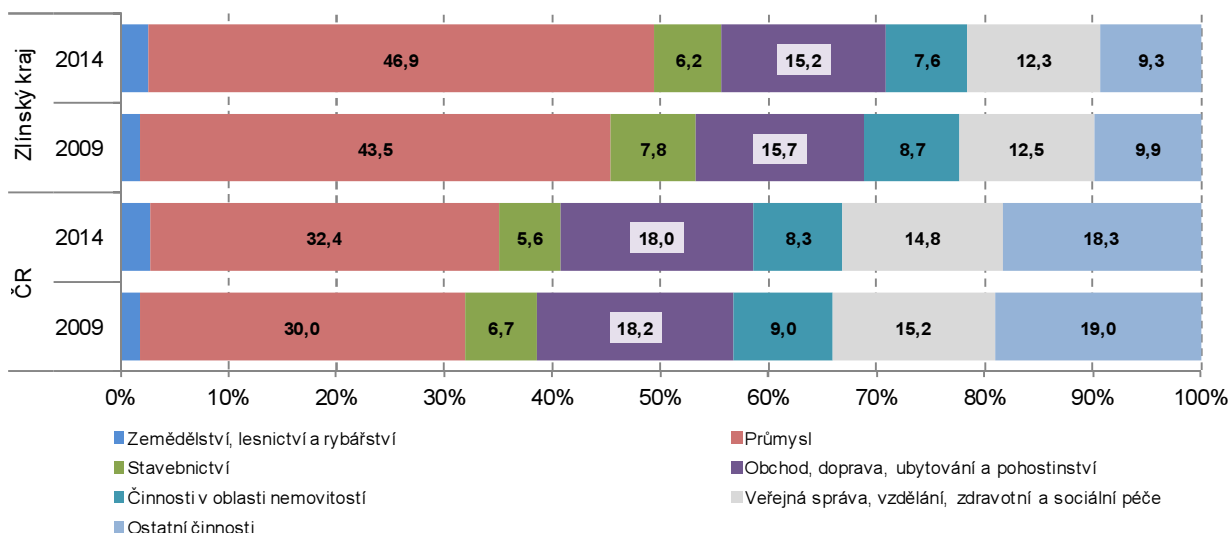
Nárůst podílu průmyslu (sekundární sektor bez stavebnictví) na HPH kraje v roce 2014 za pět let (od roku 2009) byl zjištěn u všech krajů kromě Hlavního města Prahy, kde bylo zaznamenáno zmenšení podílu o 1,42 procentního bodu. U ostatních krajů včetně celé republiky se tento podíl zvětšil. U Zlínského kraje byl zaznamenán šestý nejvyšší nárůst podílu, a to o 3,36 procentního bodu. Přesto, že nárůst podílu nebyl největší, zůstal kraj svým průmyslovým podílem na prvním místě. Ještě v roce 2008 byl Zlínský kraj s podílem z průmyslu na třetím místě za Moravskoslezským krajem a Krajem Vysočinou. Od následujícího roku 2009 až po poslední rok období vykazoval Zlínský kraj nejvyšší průmyslový podíl na hrubé přidané hodnotě.

Největší nárůst podílu HPH z průmyslu za pět let bylo vypočítáno v Královéhradeckém kraji (o 6,94 p.b.) a ten se tak posunul v pomyslném žebříčku podílových hodnot z 9. místa v roce 2009 na 5. příčku v roce 2014. Naopak zmenšení podílu bylo zachyceno jen v Hlavním městě Praze (o 1,42 p.b.) a tento kraj měl po celé pětileté období podíl průmyslu na HPH nejmenší.

Republikový podíl průmyslu během pěti let poklesl o 2,34 p.b. na 32,38 %.

Nezanedbatelný byl také ve Zlínském kraji podíl stavebnictví, který se ve sledovaném pětiletém období snížil o 1,58 p.b. na 6,21 %.

Graf 3.4 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty ve Zlínském kraji a ČR

Na hodnotě HPH ČR se nejvíce podílel terciární sektor

V porovnání vývoje HPH ve sledovaném pětiletém období v republice a ve Zlínském kraji nebyly podstatné rozdíly. U primárního sektoru byl vývoj v podstatě stejný. Ve Zlínském kraji (o 0,68 p.b.) i v republice se primární podíl zvětšil (o 0,89 p.b.). V republice se ve sledovaném období pouze jednou objevil meziroční úbytek podílu (2010). Ve Zlínském kraji se meziroční přírůstky střídaly s úbytky primárního podílu. Sekundární sektor HPH se také ve sledovaném pětiletém období vyvíjel podobně. Ve Zlínském kraji se první dva roky podíl snižoval (až na 50,53 %) a v následujících letech již jen posiloval na konečných 53,12 %. Během pěti let tento podíl v kraji vzrostl o 1,79 p.b. V celé republice se podíl první dva roky zvětšoval (až na 37,05 %), další dva roky klesal (až na 36,87 %) a v posledním roce období vyskočil na 37,96 %. Celkově za celé období se tak republikový podíl zvětšil o 1,19 p.b. Podíl terciárního sektoru se v průběhu daných let snížil jak ve Zlínském kraji (o 2,47 p.b.), tak v celé republice (o 2,08 p.b.). K nejvýraznější změně v republice zde došlo u skupiny Činnosti v oblasti nemovitostí (pokles v ČR o 0,77 p.b.) a dále také u Veřejné správy, vzdělání, zdravotní a sociální péče (o 0,44 p.b.) a u Informačních a komunikačních činností (o 0,39 p.b.). Největší změna terciárního podílu HPH Zlínského kraje byla zachycena také ve skupině Činnosti v oblasti nemovitostí (pokles o 1,11 p.b.), dále pak snížení podílu ve skupině Obchod, doprava, ubytování a pohostinství (o 0,52 p.b.) a Peněžnictví a pojišťovnictví (o 0,33 p.b.).

Na celkové HPH republiky se v roce 2014 podílel primární sektor 2,70 %, sekundární 37,96 % a terciární 59,34 %.

Věda a výzkum:

Meziroční nárůst výdajů o 36,1 %

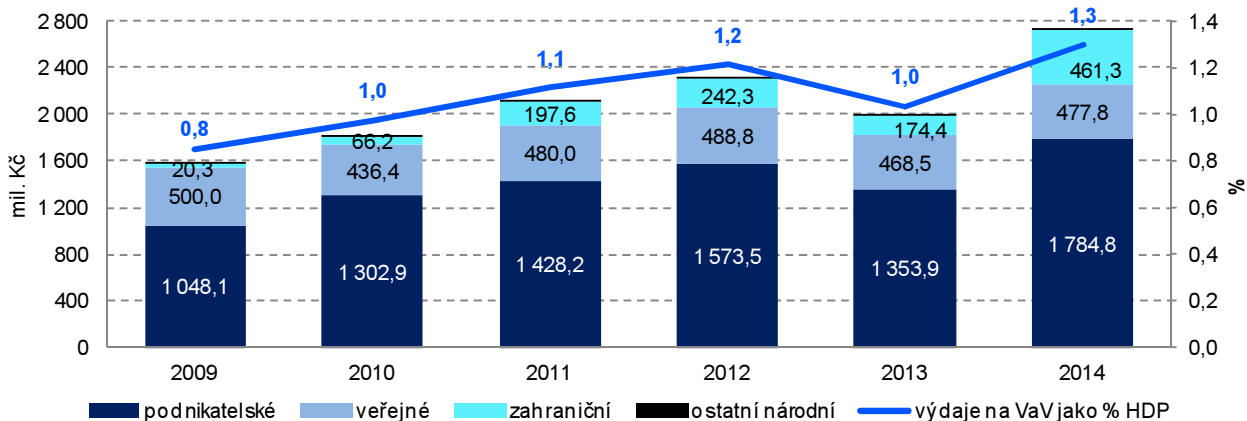
Zatímco na úrovni republiky od roku 2010 výdaje na vědu a výzkum každoročně rostly, v kraji byl růst přerušen v roce 2013, kdy došlo k poklesu o 13,4 %. V následujícím roce se výdaje opět zvýšily a dosáhly 2 725 mil. Kč. Ve vztahu k regionálnímu HDP představovaly v roce 2014 celkové výdaje na vědu a výzkum 1,3 procenta HDP, to je nejvíce za období od roku 2010.

Výdaje realizovány především v podnikatelském sektoru

Na nárůstu výdajů na VaV se podílel především podnikatelský sektor, ve kterém se v roce 2014 vynaložilo 2,0 mld. Kč, tedy tři čtvrtiny z celkových výdajů na vědu a výzkum v kraji. Významně v celém období rostly výdaje ve vysokoškolském sektoru, v roce 2014 představovaly čtvrtinu všech výdajů a dosáhly výše 703,9 mil. Kč. Proti roku 2010 byly pětikrát vyšší

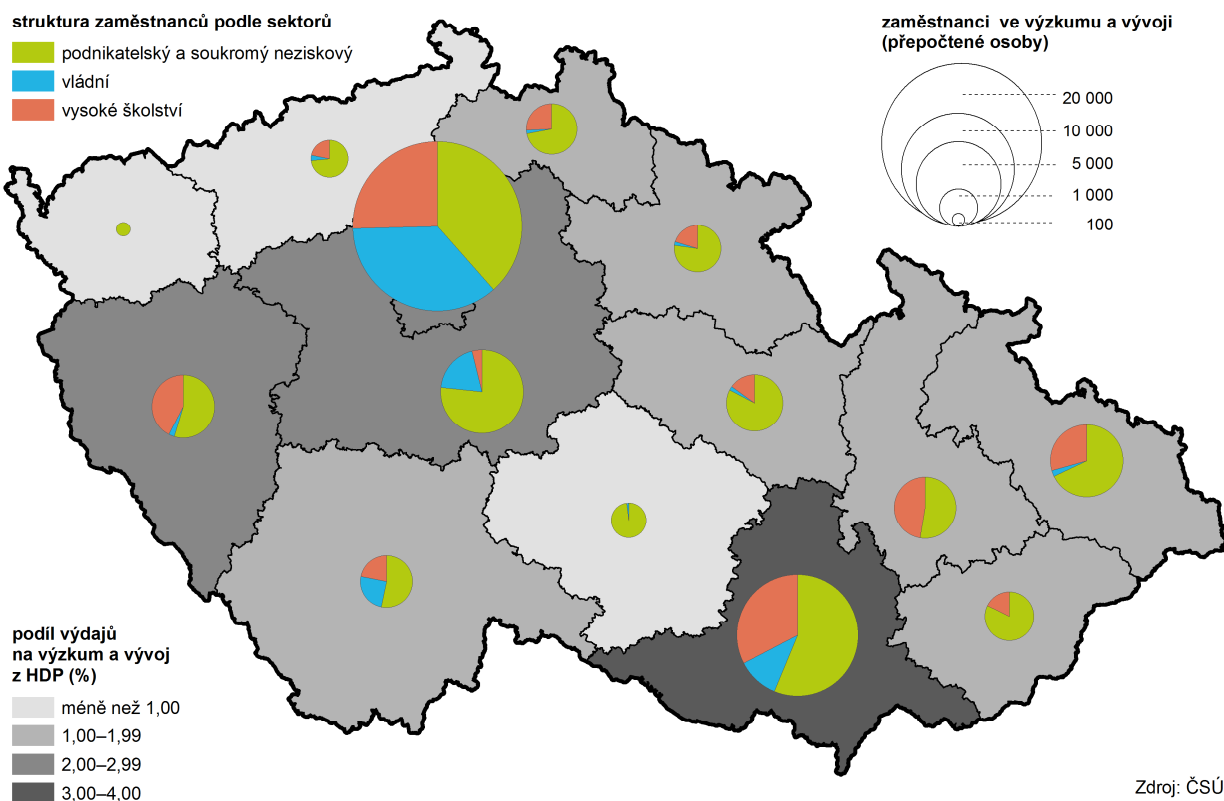
Graf 3.5 Výdaje na VaV podle zdroje jejich financování ve Zlínském kraji

Podnikatelský sektor je rovněž hlavním zdrojem financování

Rozhodujícím zdrojem financování vědy a výzkumu v kraji je podnikatelský sektor, tedy soukromé národní zdroje. V roce 2014 jím byly financovány dvě třetiny z celkového objemu výdajů. Zhruba stejně (17 %) se podílí domácí veřejné i zahraniční veřejné zdroje.

Výzkum a vývoj v krajích v roce 2014

Meziroční pokles zaměstnanců

Růst počtu osob zaměstnaných ve VaV se zastavil v roce 2013 na 1998 (přepočtené osoby), v následujícím roce poklesl o 66. Také u výzkumných pracovníků byl zaznamenán nárůst jejich počtu do roku 2013, v následujícím roce počet stagnoval, dosáhl 1 103 (přepočtených osob). Na republikovém úhrnu se kraj podílí 3 % v případě zaměstnanců i výzkumníků.

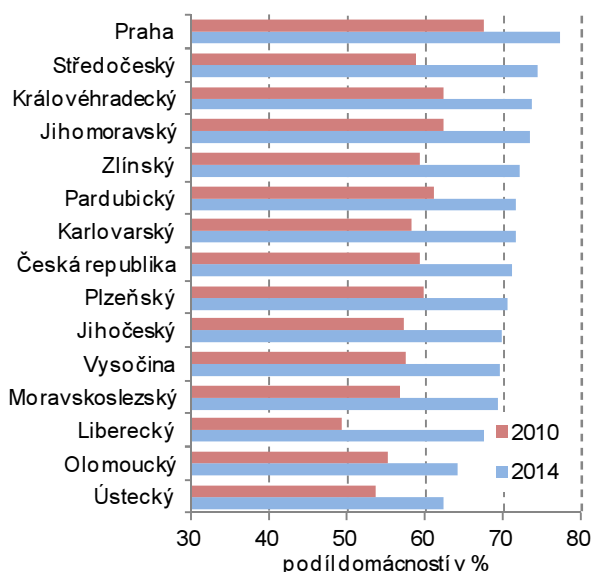
Podíl domácností vybavených počítačem se opět zvýšil

V souvislosti s rozvojem informačních a komunikačních technologií (ICT), mezi které patří například počítač, mobilní telefon a internet, sleduje statistický úřad jejich rozšiřování, způsob a míru jejich využívání. Výběrové šetření o využívání těchto technologií v domácnostech a mezi jednotlivci provádí Český statistický úřad pravidelně jednou ročně. Z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou údaje v krajském členění publikovány jako tříleté klouzavé průměry. Údaj publikovaný v krajském členění např. za rok 2013, je počítán jako vážený aritmetický průměr z dat za roky 2012, 2013 a 2014.

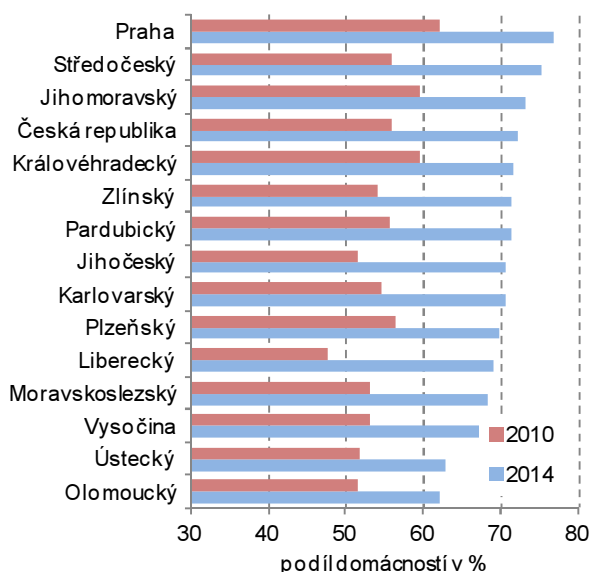
Ve Zlínském kraji, stejně jako v celé republice, se podíl domácností vybavených počítačem, případně počítačem s internetem, neustále zvyšuje. Zatímco v roce 2010 byl v kraji podíl domácností vybavených osobním počítačem 59,2 % a byl tak o 0,1 p.b. nižší než republiková hodnota, v následujících letech se tempo růstu podílu domácností s PC mírně zpomalilo. V roce 2013 podíl dosáhl 69,7 % a byl o 0,4 p.b. nad republikovou hodnotou. V následujícím roce byla zjištěna vybavenost domácností s PC v kraji u 72,1 % a převýšila tak hodnotu za Českou republiku o 0,9 procentních bodů.

Stejně jako rozšiřování počítačů v domácnostech, dochází stále k vyššímu využívání internetu. V roce 2010 bylo z celkového počtu domácností v kraji 54,2 % s připojením k internetu (v ČR 56,0 %), V roce 2014 se rozdíl zlínského a republikového podílu zmenšil. Zlínský podíl dosáhl 71,4 %, zatímco republikový byl o 0,7 p.b. vyšší. Zajímavé je také rozšiřování připojení k vysokorychlostnímu internetu (VRI). Podíl domácností kraje s připojením počítače k VRI vzrostl z 48,8 % v roce 2010 o 20,2 procentního bodu a v roce 2014 tak dosáhl 68,9 % (v ČR se podíl domácností během čtyř let zvýšil o 17,2 p.b. na 68,2 %).

Graf 3.6 Podíl domácností vybavených počítačem podle krajů (%)

Graf 3.7 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k internetu podle krajů (%)

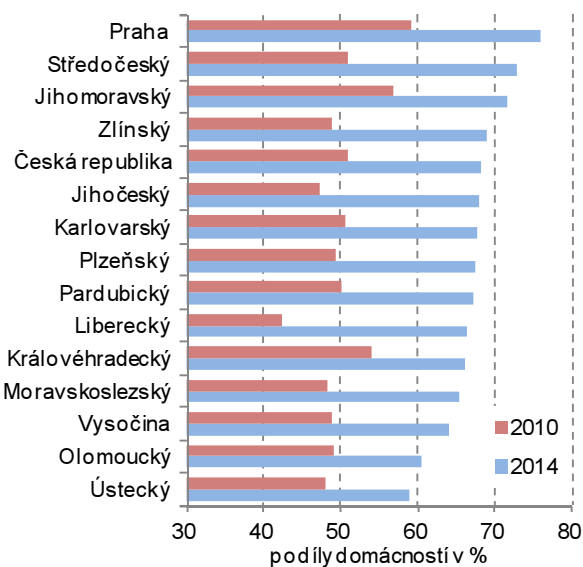

V roce 2014 přes internet nakoupilo 39,9 % obyvatel kraje ve věku 16 a více let.

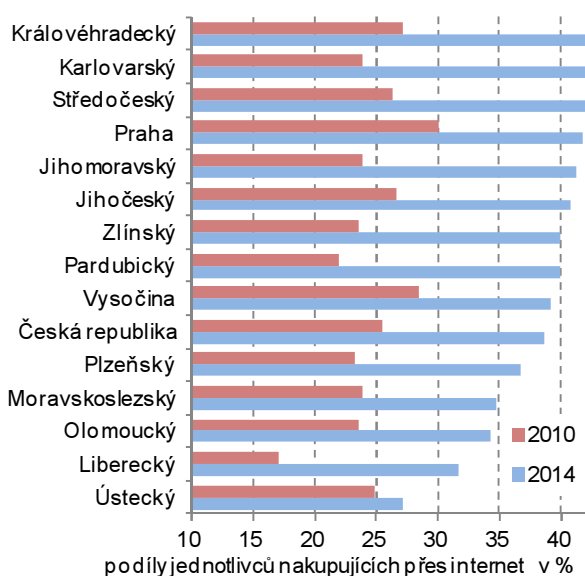
Od počátku sledování v roce 2005 se výrazně zvyšoval počet jednotlivců využívajících možnosti nakupovat přes internet. Již v samém začátku byl největší počet těchto lidí zaznamenán v Hl. městě Praze, kde podíl nakupujících dosáhl takřka 14 %. Nejnižší podíl v tomto roce byl zaznamenán ve Zlínském kraji (3,9 % jednotlivců ve věku 16 let a starších v kraji) a do republikového průměru mu scházelo 1,6 p.b.). V dalších letech se nakupování přes internet více a více využívalo a Zlínský podíl v roce 2010 dosáhl 23,5 % a do republikové hodnoty mu scházela 1,9 p.b. a zároveň byl vyšší než u tří krajů. V roce 2014 hodnotou podílu 39,9 % převýšil republikový podíl o 1,3 procentního bodu a také se dostal mezi kraje celkově na sedmou pozici. Na v pořadí první Královéhradecký kraj ztrácel 4,7 procentního bodu.

Graf 3.8 Podíl domácností vybavených počítačem s připojením k vysokorychlostnímu internetu podle krajů (%)

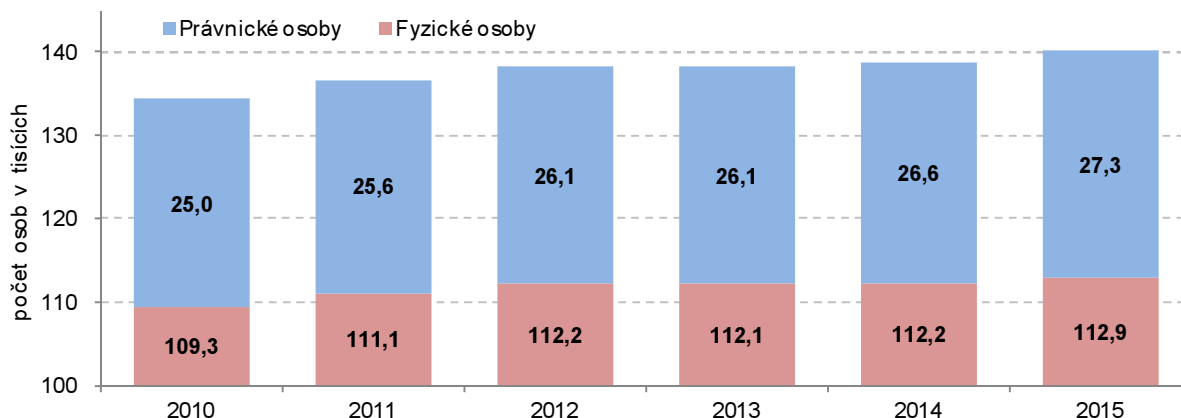
Graf 3.9 Podíly jednotlivců 16 let a starších v kraji nakupujících přes internet (%)

**Organizační statistika:
Počet podnikatelských subjektů se meziročně zvýšil**

Na konci roku 2015 bylo ve statistickém Registru ekonomických subjektů (RES) evidováno celkem 140 175 subjektů se sídlem ve Zlínském kraji. Meziročně se jejich počet zvýšil o 1 343 subjektů (o 1,0 %). Vzhledem ke zpřesnění dat statistického Registru ekonomických subjektů podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky.

Graf 3.10 Fyzické a právnické osoby se sídlem ve Zlínském kraji k 31. 12.

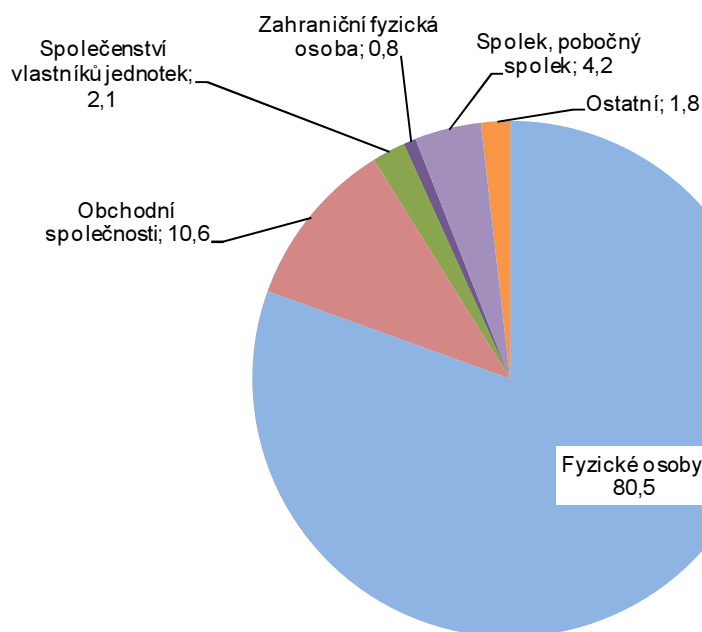

Počet živnostníků se meziročně zvýšil o více jak 2 tisíce

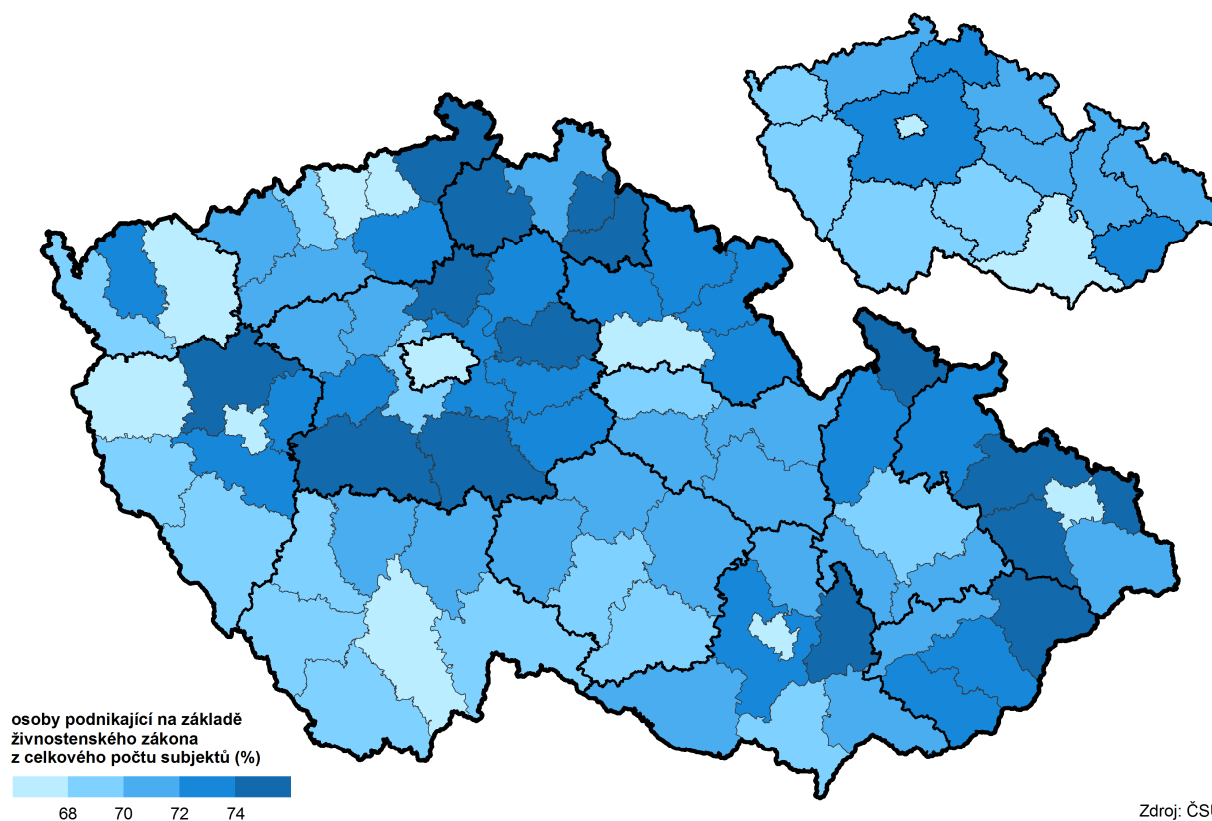
V rozdělení subjektů podle právní formy (PF) připadá největší podíl na fyzické osoby (právní forma 101 až 108). Na konci roku 2015 jejich počet tvořilo 112,9 tis. subjektů, tj. 80,5 % z celkového počtu zlínských subjektů v registru. Z nich bylo 101,8 tisíc živnostníků (72,6 % z celkového počtu subjektů v kraji), zhruba 8,1 tisíc osob ve svobodném povolání (5,8 %) a téměř 3 tis. zemědělských podnikatelů (2,1 %).

Druhou nejpočetnější skupinou tvořily obchodní společnosti. Tato skupina zahrnuje společnosti veřejné obchodní, s ručením omezeným, komanditní, akciové a evropské. Tato skupina měla na konci roku 2015 celkem 14 844 subjektů, tj. 10,6 % z celkového počtu subjektů se sídlem v kraji.

Graf 3.11 Podíly vybraných skupin právních forem na zlínském celku ekonomických subjektů k 31. 12. 2014 (v %)

Podíl živnostníků v okresech a krajích v roce 2015

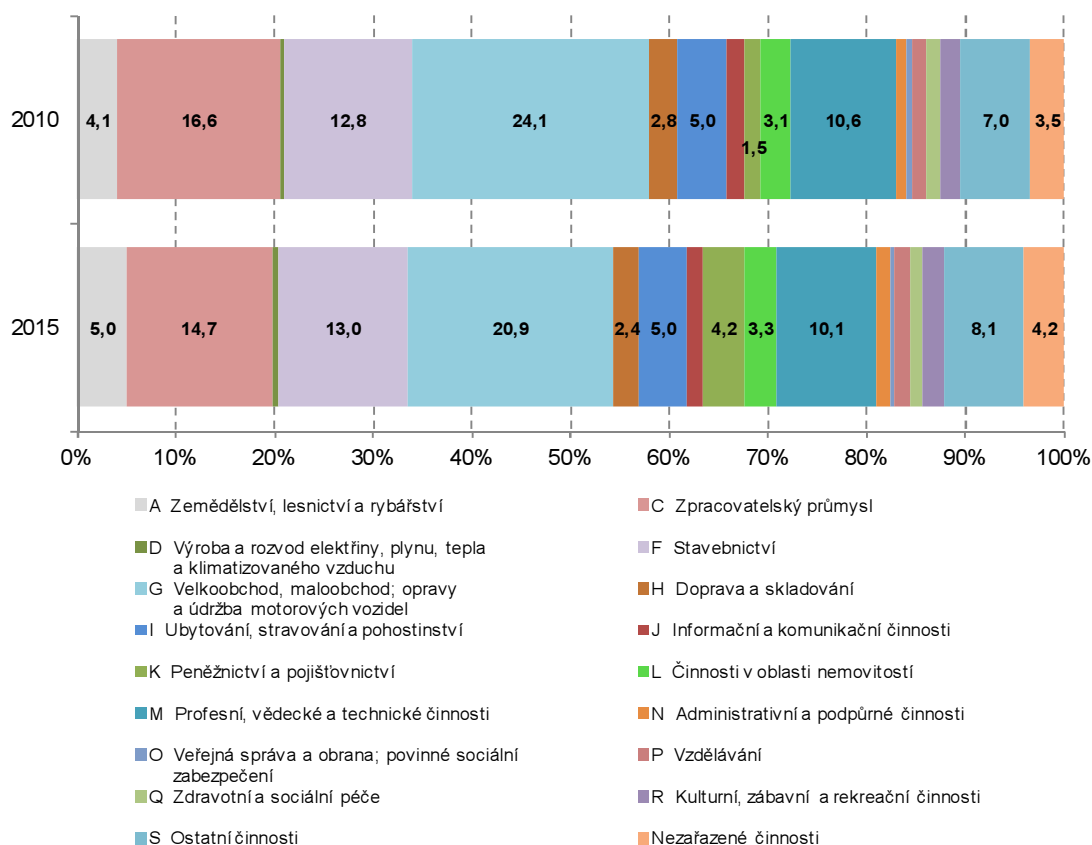

V porovnání s předchozím rokem v registru přibylo celkem 1 343 subjektů (nárůst o 1,0 %). Změny počtu subjektů ve skupinách právních forem byly vzhledem k předchozímu roku nevelké. K nejvýraznější meziroční změně došlo u skupiny fyzických osob, ve které došlo k navýšení o 0,6 % (o 635 osob). V této skupině byl vývoj jednotlivých PF různý. Počet živnostníků (PF 101) se

meziročně zvýšil o 2,3 tis. osob (o 2,4 %) a také takřka o tisíc přibylo zemědělských podnikatelů (PF 107). Naopak počet podnikatelů svobodných povolání (PF 105) poklesl o 2,7 tisíc (o 24,6 %). Další už méně výrazná změna byla zjištěna u druhé nejpočetnější skupiny, tedy u skupiny obchodních společností. Celkem v této skupině během roku přibylo 492 právnických osob (nárůst o 2,7 %). Její zastoupení na celkovém počtu zlínských subjektů se během roku zvýšilo o 0,3 p.b. na 10,6% podíl. V této skupině byl největší pohyb zaznamenán u společností s ručením omezeným (PF 112), jejichž počet vzrostl o 505 subjektů (o 3,8 %). Ke změně došlo také ve skupině spolků (PF 706) a pobočných spolků (PF 736), jejichž počet se za rok zvýšil celkem o 124 subjektů (o 2,2 %). Za zmínku ještě stojí skupina honebních společenstev (PF 761), kterých za rok ubylo (snížení o 4,3 %). V ostatních skupinách právních forem nebo v konkrétních právních formách byly změny nevýrazné.

Graf 3.12 Subjekty se sídlem ve Zlínském kraji podle činnostních skupin CZ-NACE k 31. 12. 2015 v %

Meziročně se zvýšil nejvíce počet jednotek s velko - maloobchodní činností

Z hlediska třídění podle odvětví převažující činnosti CZ-NACE nedošlo v hodnoceném roce 2015 proti předchozím rokům k žádným mimořádným změnám. Stejně jako v předchozím roce se nejvíce podnikatelských subjektů se sídlem ve Zlínském kraji zabývalo velkoobchodem, maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel (20,9 % ze všech registrovaných subjektů se sídlem ve Zlínském kraji v RES), stavebnictvím (13,0 %) a také profesními, vědeckými a technickými činnostmi (10,1 %). Činnostmi zpracovatelského průmyslu se zabývalo celkem 14,7 % subjektů ze zlínského celku. Z podniků zpracovatelského průmyslu se stejně jako v předchozím roce nejvíce subjektů zabývalo výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě výroby strojů a zařízení (31,9 % ze všech registrovaných subjektů s činnostmi zpracovatelského průmyslu). Dále pak zpracováním dřeva, výrobou dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku (12,8 %), výrobou oděvů (10,4 %), opravami a instalacemi strojů a zařízení (8,4 %), výrobou nábytku (5,9 %) a výrobou elektrických zařízení (5,5 %). Nejvýraznější meziroční změny byly zaznamenány u skupiny Zemědělství, lesnictví a rybářství, ve které za rok přibylo celkem 952 subjektů (zvýšení

o 15,8 %). A to zvláště v Rostlinné a živočišné výrobě, myslivosti a souvisejících činnostech, jejichž počet vzrostl o 1 tisíc subjektů (o 19,6 % z celkového počtu subjektů se sídlem ve Zlínském kraji). Výrazný přírůstek byl zaznamenán ve skupině Velko- a maloobchodu, a to o 876 subjektů (o 3,1 %). Zde hlavně v podskupině Velkoobchodu kromě motorových vozidel (zvýšení o 970 subjektů). K výrazné meziroční změně došlo ve skupině Peněžnictví a pojišťovnictví, a to ke snížení počtu celkem o 796 subjektů (o 11,9 %).

Nejvíce meziročně v kraji přibýlo firem, které počet zaměstnanců neuvedly

V členění podle kategorie počtu zaměstnanců bylo v registru ekonomických subjektů na konci roku 2015 evidováno nejvíce těch, které počet zaměstnanců neuváděly (57,0 %) – s meziročním poklesem podílu o 0,4 procentního bodu. Dále pak subjektů, které zaměstnance neměly (33,1 %) – podíl meziročně klesl o 0,2 p.b. Vznik nových firem, stejně jako přesuny firem do jiných velikostních skupin, se projevil i v dalších velikostních kategoriích.

Meziroční nejvýraznější nárůst byl zachycen v podnicích ve velikostní skupině s 10 až 19 pracovníky (o 25 subjektů, tj. o 1,8 %), s 25 až 49 lidmi (o 19 subjektů, tj. o 3,0 %) a se 200 až 249 zaměstnanci (o 8 subjektů, tj. o 30,8 %).

Naopak nejvýraznější pokles byl zaznamenán u skupiny s 1 až 5 zaměstnanci (o 101 subjektů, o 1,1 %) a u podniků s 20 až 24 zaměstnanci (o 35 subjektů, pokles o 10,6 %). Poklesy nebo přírůstky v ostatních početnostních skupinách se pohybovaly pod 5 subjektů.

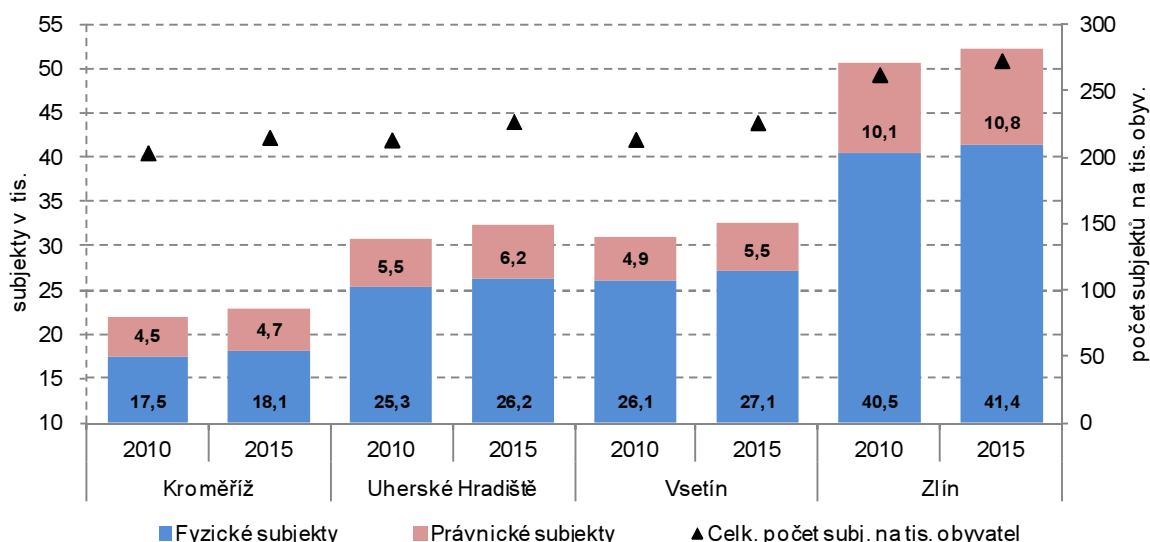
Nejvíce podnikatelských subjektů bylo v okrese Zlín

Z celkového počtu ekonomických subjektů se sídlem ve Zlínském kraji na konci roku 2015 patřilo do okresu Zlín (52 tis. subjektů, tj. 37,4 %), dále pak do okresů Uherské Hradiště (32,5 tis. podniků, tj. 23,2 %), Vsetín (32,6 tis. subjektů, tj. 23,2 %) a nejméně do kroměřížského okresu (22,9 tis. jednotek, tj. 16,3 %).

Stejně jako v kraji, tak i v jednotlivých okresech nejvíce subjektů připadlo na fyzické osoby, z toho bylo nejvíce živnostníků. U právnických osob byla nejpočetnější skupinou obchodní společnosti, u kterých převažovaly společnosti s ručením omezeným.

Během roku 2015 se počet subjektů zvýšil ve všech okresech, nejvíce v okrese Vsetín (o 556 subjektů, tj. o 1,7 %). Dále pak v okresech Uherské Hradiště (o 377 podniků, o 1,2 %), Zlín (o 348 subjektů, o 0,7 %) a Kroměříž (o 62 subjektů, o 0,3 %).

Graf 3.13 Podnikatelské subjekty v okresech Zlínského kraje k 31. 12.

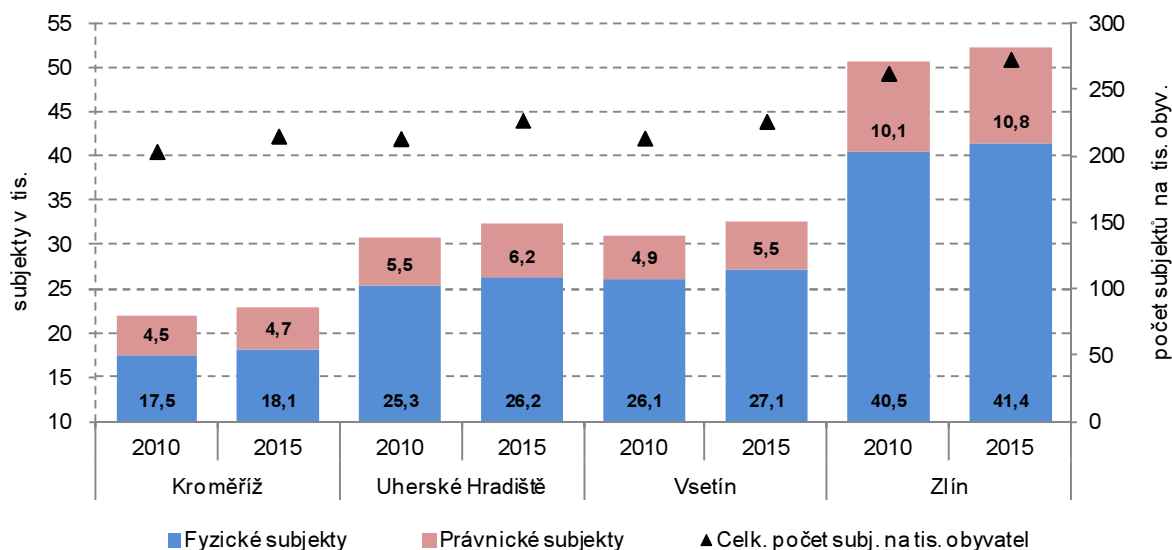

Ve všech okresech kraje se nejvíce subjektů zabývalo velko- a maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel (přibližně 20 %). Druhé nejčastější činnosti byly z okruhu zpracovatelského průmyslu (13 až 16 %), z nichž největší podíl ve všech okresech zahrnovaly činnosti ve skupině Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení. Dále pak

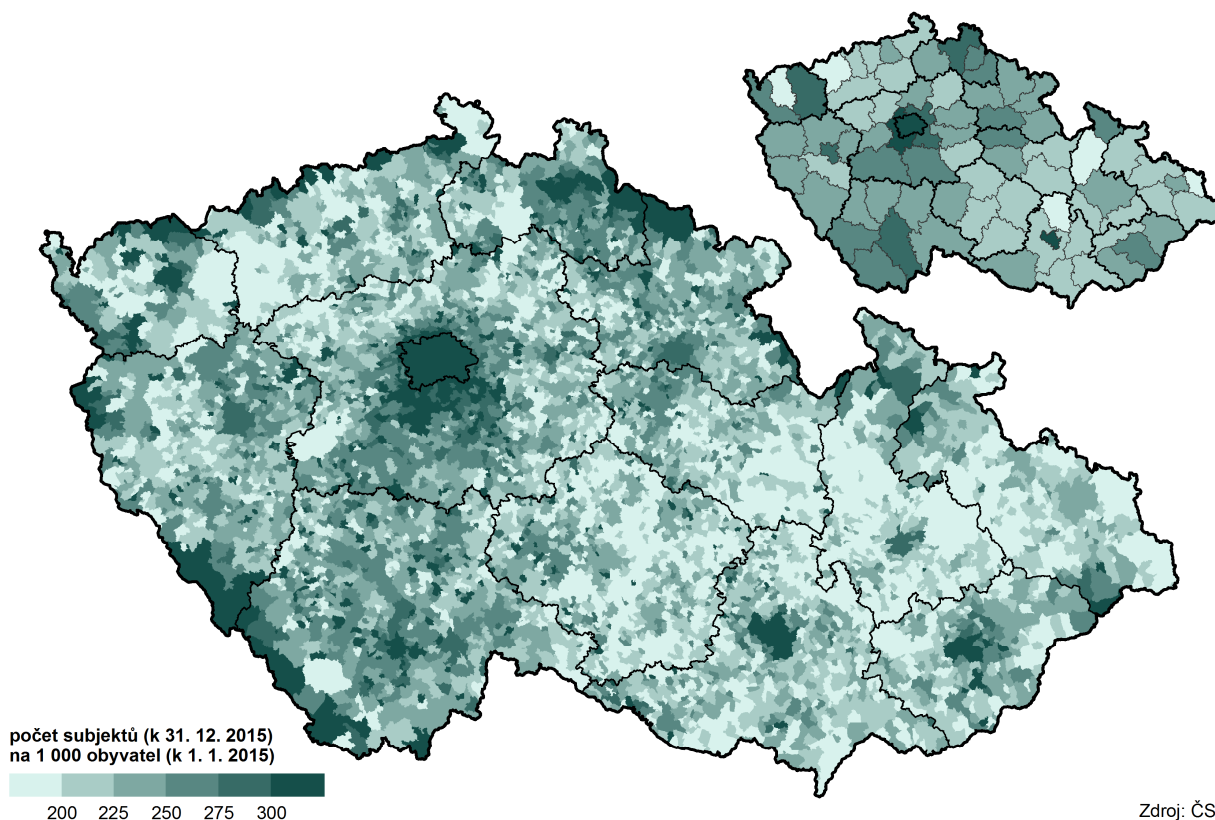
následovaly stavební činnosti (kolem 13 %) a také profesní, vědecké a technické činnosti (9 až 12 %).

Graf 3.14 Subjekty se sídlem ve Zlínském kraji podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností – stav k 31. 12. 2015

Meziroční nárůst počtu podnikatelských subjektů se projevil ve všech správních obvodech obcí s rozšířenou působností. Nejvyšší zvýšení bylo zjištěno v SO ORP Zlín (o 69 subjektů, tj. o 29,6 % subjektů v obvodu). Za ním následovaly obvody Vizovice (o 55 subjektů, tj. o 24,6 %), Uherské Hradiště (o 48 subjektů, o 26,5 %) a Luhačovice (o 46, o 22,1 %). Nejméně meziročně vzrostl počet subjektů ve správním obvodu Bystřice pod Hostýnem (o 37 subjektů, o 18,7 % k celkovému počtu subjektů v obvodu).

Ekonomické subjekty se sídlem v obcích a okresech v roce 2015

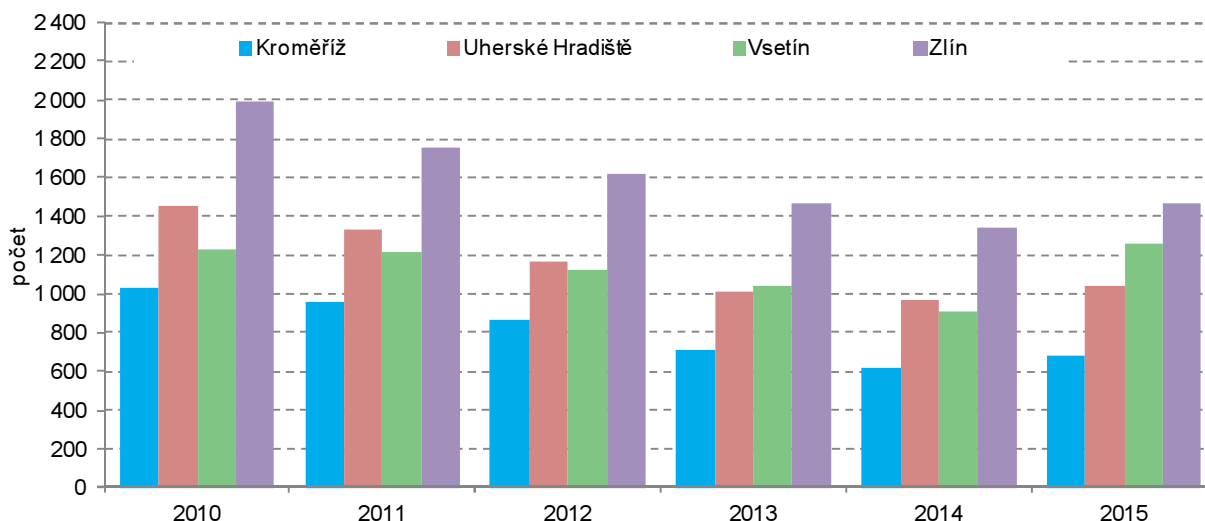
Zdroj: ČSÚ

Počet nově vzniklých podnikatelských subjektů meziročně vzrostl

Proti počátečnímu roku sledovaného pětiletého období počet nově vzniklých subjektů klesl celkem o 1,3 tis., tj. o 22,2 %. Ve srovnání s rokem 2014 se naopak zvýšil o 15,6 % na 4 442. Nejčastější činností nově vzniklých subjektů byl stejně jako v předchozím roce velkoobchod kromě motorových vozidel (16,5 %). Nejvyšší okresní podíl subjektů s touto činností z celkových okresních nově vzniklých subjektů 20,1 % byl zjištěn v okrese Kroměříž. I v ostatních okresech byl podíl z nově vzniklých subjektů s touto činností vysoký (přes 15 %). Druhou nejčastější činností u subjektů vzniklých v roce 2015 byla rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti, a to 15,0 % v kraji a z nich nejvíce ve vsetínském okrese (31,7 %).

Dalšími nejčastějšími činnostmi byla specializovaná stavební činnost (7,8 % v kraji, nejvyšší okresní podíl 9,2 % byl v kroměřížském okrese), výstavba budov (3,2 % v kraji, okresní největší podíl 4,1 % opět zaznamenal kroměřížský okres), ostatní profesní, vědecké a technické činnosti (4,8 % v kraji, největší podíl 6,8 % ve zlínském okrese), činnosti v oblasti nemovitostí (2,6 % v kraji, největší podíl 3,7 % v okrese Zlín), poskytování ostatních osobních služeb (3,9 % v kraji, nejvyšší podíl 5,0 % v okrese Kroměříž) a stravování a pohostinství (4,1 % v kraji, největší podíl 5,3 % ve zlínském okrese). Z oborů zpracovatelského průmyslu šlo především o výrobu kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (4,3 % v kraji, nejvyšší okresní podíl 6,3 % byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště), výroba oděvů (1,9 % v kraji, největší byl vsetínský podíl 2,6 %), výroba potravinářských výrobků (1,4 % v kraji, největší zlínský podíl 1,8 %) a opravy a instalace strojů a zařízení (1,3 % v kraji, uherskohradištský podíl 1,5 % byl největší).

Graf 3.15 Vzniklé subjekty v okresech Zlínského kraje k 31. 12.

Největší podíl v kraji, a to 63,1 %, nově vzniklých subjektů podnikalo podle živnostenského zákona, celkem 17,3 % bylo společností s ručením omezeným a 10,9 % bylo zemědělských podnikatelů. Nejčastěji se jednalo o subjekty, které počet zaměstnanců neuvedlo (49,5 %) nebo zaměstnanec nemělo (43,7 %).

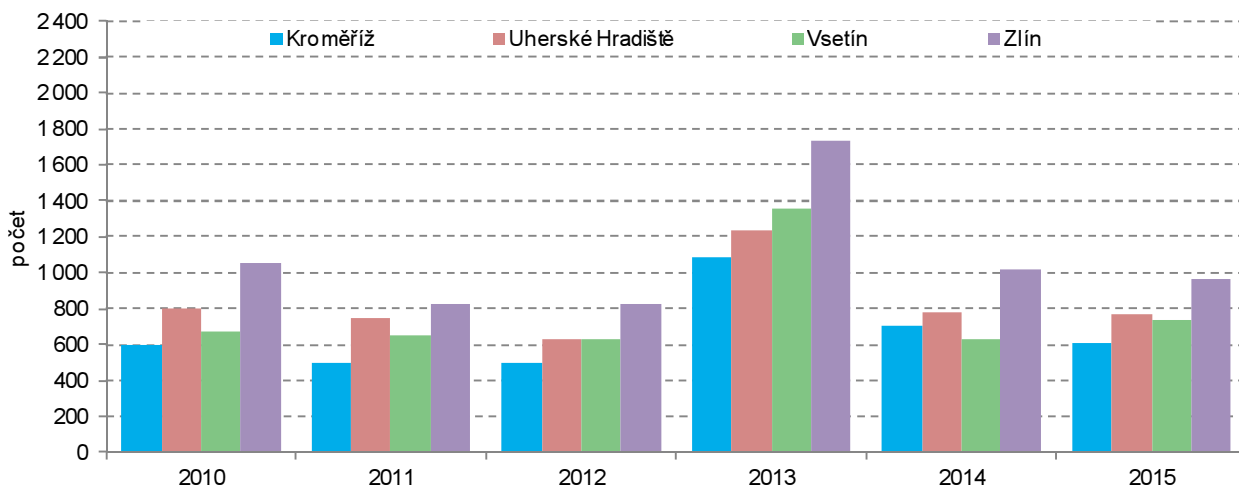
Počet zaniklých subjektů meziročně mírně poklesl

Počty zaniklých subjektů byly v jednotlivých letech rozkolísané. V prvních dvou letech období se počet zaniklých subjektů meziročně snižoval a v roce 2012 dosáhl 2,6 tisíc. V roce 2013 zanikl proti předchozímu roku více jak dvojnásobek subjektů (o 110,1 %, a to na celkových 5 411). V následujícím roce se počet zaniklých subjektů snížil o 42 % na 3 133. V koncovém roce hodnoceného období počet zaniklých subjektů opět poklesl, a to pouze o 1,8 %. Za celé pětileté období se snížil počet zaniklých subjektů o 1,6 % na 3 076.

Největší počet zaniklých subjektů v roce 2015 podnikal podle živnostenského zákona (81,2 %) a dále pak společností s ručením omezeným (8,6 %).

Graf 3.16 Zaniklé subjekty v okresech Zlínského kraje k 31. 12.

Nejčastěji se jednalo o subjekty, které počet zaměstnanců buď neuvedly (75,7 %) a nebo ty, které zaměstnance neměly (21,3 %).

Zaniklé subjekty se nejčastěji zabývaly maloobchodem, kromě motorových vozidel (12,3 % z celkového počtu zaniklých subjektů v kraji, největší okresní podíl z okresních celků 13,7 % byl zjištěn ve zlínském okrese), velkoobchodem kromě motorových vozidel (11,9 % v kraji, největší 15,0% podíl byl v uherskohradištském okrese), specializovanými stavebními činnostmi (9,2 % v kraji, 11,7 % vsetínský okres), výstavbou budov (6,0 % v kraji, 7,8 % v uherskohradištském okrese), stravováním a pohostinstvím (6,7 % v kraji, 7,9 % v okresech Kroměříž a Vsetín), rostlinnou a živočišnou výrobou, myslivostí a souvisejícími činnostmi (3,7 % v kraji, 4,8 % v kroměřížském okrese), ostatními profesními, vědeckými a technickými činnostmi (3,1 % v kraji, 4,5 % v okrese Zlín) a poskytováním ostatních osobních služeb (2,7 % v kraji, 4,1 % okres Kroměříž). Z oborů zpracovatelského průmyslu ukončily svou činnost nejvíce subjekty s výrobou kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (5,2 % v kraji, největší podíl 6,8 % byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště) a se zpracováním dřeva, výrobou dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku (2,2 % v kraji, 3,5 % v okrese Vsetín).

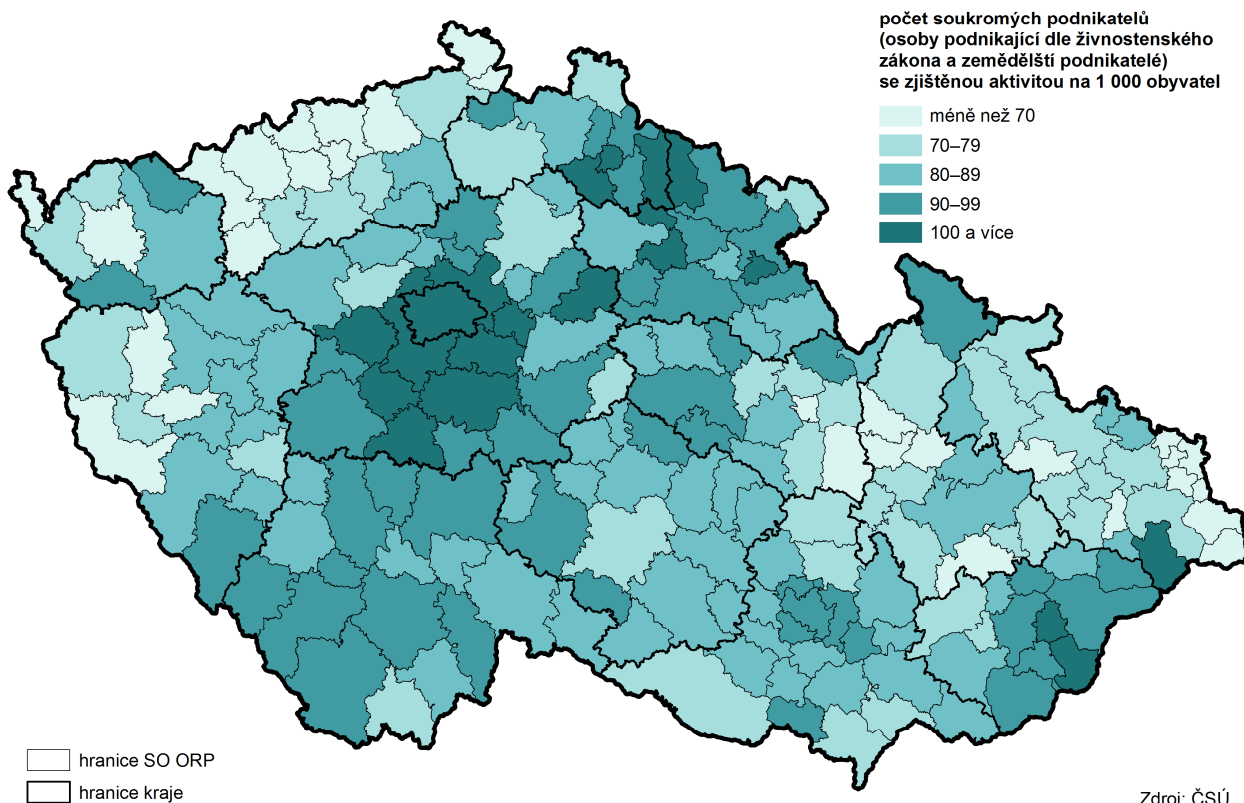
Počet subjektů se zjištěnou aktivitou se meziročně snížil o 0,9 %

Počet subjektů, u kterých byla zjištěná aktivita, činil na konci roku 2015 celkem 72 457, což je 52,2 % z celkového počtu registrovaných subjektů.

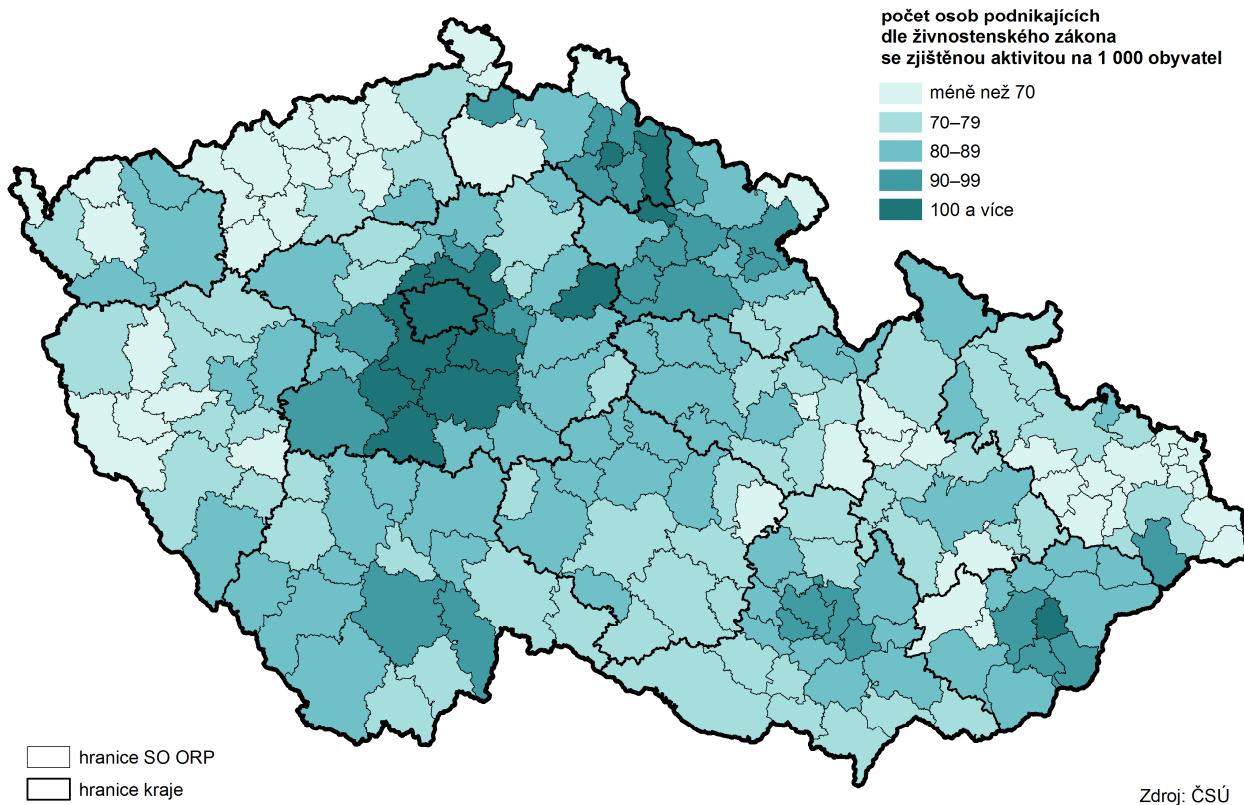
Z celkového počtu aktivních subjektů převažovali fyzické osoby (78,7 %). Z nich největší podíl připadl na živnostníky (68,6 % z celkového počtu aktivních subjektů). Nejvíce z právnických osob (21,3 %) zahrnovala právní forma společností s ručením omezeným, a to celkem 10,7 tisíc, tj. 14,8 % z celkového počtu aktivních subjektů.

Meziročně subjektů se zjištěnou aktivitou ubylo o 0,9 % a jejich podíl z celkového počtu subjektů se sídlem ve Zlínském kraji zaznamenaných v registru ekonomických subjektů se zvětšil o 0,1 procentního bodu. Nejvýraznější meziroční změna byla zachycena u živnostníků (nárůst o 1,6 p.b.), u soukromých zemědělců (zvýšení o 0,9 p.b.) a u svobodných povolání (pokles o 2,2 p.b.). Z právnických osob se nejvíce projevila změna proti předchozímu roku u společností s ručením omezeným, a to nárůstem o 0,5 p.b.

Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2015

Zemědělství:

V roce 2014 opět třetí nejnížší zemědělská produkce v ČR

Produkce zemědělského odvětví reprezentuje celkovou finální produkci zemědělství. Ze semidefinitivních výsledků v roce 2014 vyplývá, že produkce Zlínského kraje vzrostla proti roku 2013 o 5,1 % a proti roku 2010 vzrostla o 39,6 %. Z celkové produkce zemědělství ČR tvořila zlínská produkce v roce 2014 4,3 % a po krajích Karlovarském a Libereckém byla opět třetí nejnížší. Naopak nejvyšší měli v Hlavním městě Praha spolu se Středočeským krajem a v Kraji Vysočina. Na celkové produkci v našem kraji se podílela rostlinná produkce 53,0 %, živočišná 43,3 % a produkce zemědělských služeb 1,7 %.

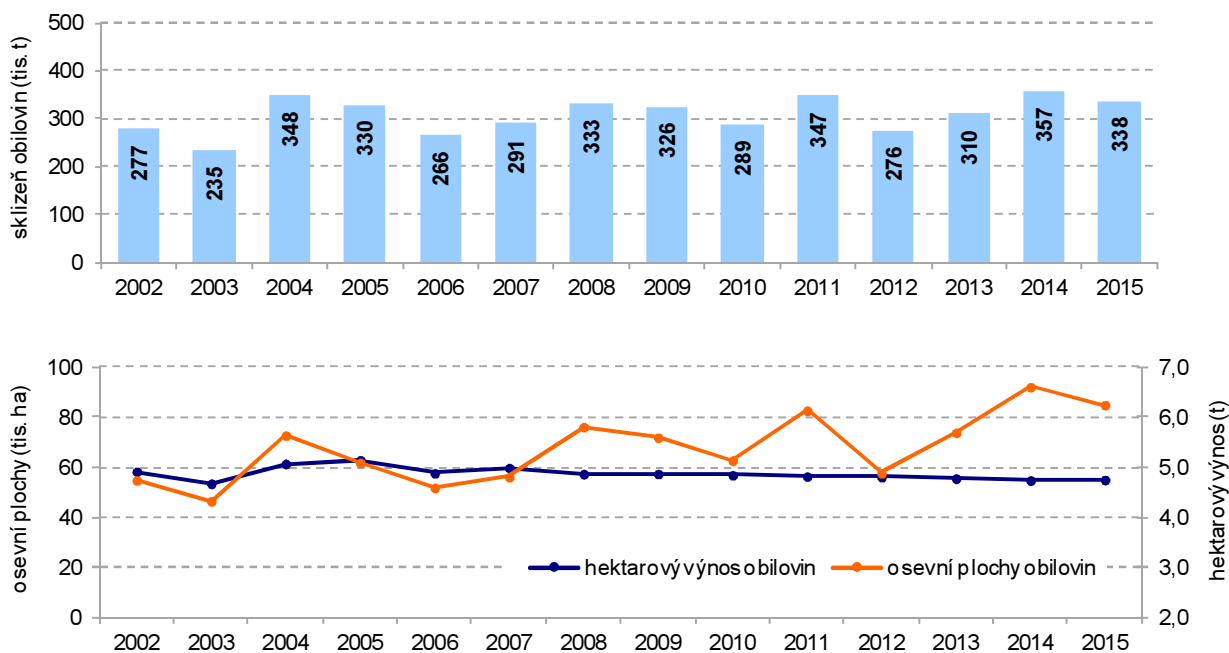
Celkové snížení osevních ploch během pěti let kleslo pouze o 2 %

Pro zemědělství v kraji byl charakteristický trend snižování zemědělské půdy. V roce 2015 její velikost činila 192 739 ha a v celém pětiletém období došlo ke snížení o necelé jedno procento. Orná půda v roce 2015 tvořila 62,9 % a oproti roku 2010 se snížila o 2,0 %. Naopak nezemědělská půda se od počátku sledovaného období zvětšila, a to o necelé jedno procento.

V dlouhodobém horizontu se celkové osevní plochy v kraji snižovaly. Ve sledovaném 5-letém období toto snížení dělalo téměř 2 %. Snížení bylo zaznamenáno u osevních ploch brambor a to o 13,0 %, dále pak u olejnin o 15,2 %, u řepky o 8,4 % a nakonec u obilovin o 3,4 %. Naopak nárůst byl zaznamenán u osevních ploch luskovin a to o 146,0 %, u cukrovky technické o 19,8 % a u pícnin došlo k navýšení o 10,6 %.

Z šetření osevů v roce 2015 bylo ve Zlínském kraji zjištěno, že z jednotlivých skupin plodin patřil největší podíl obilovinám (57,6 %), dále olejninám (17,5 %) a pícninám na orné půdě (19,8 %). Z obilovin největší podíl připadl na pšenici (63,6 %) a z olejnin na řepku (75,3 %).

Graf 3.17 Sklizeň, osevní plochy a hektarový výnos obilovin ve Zlínském kraji

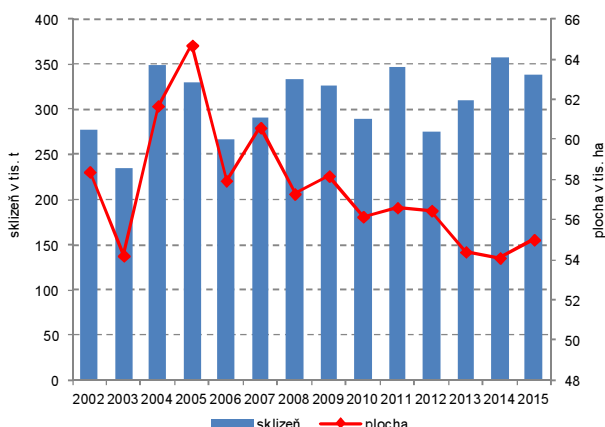

V roce 2015 klesla meziročně sklizeň řepky o 26,7 %

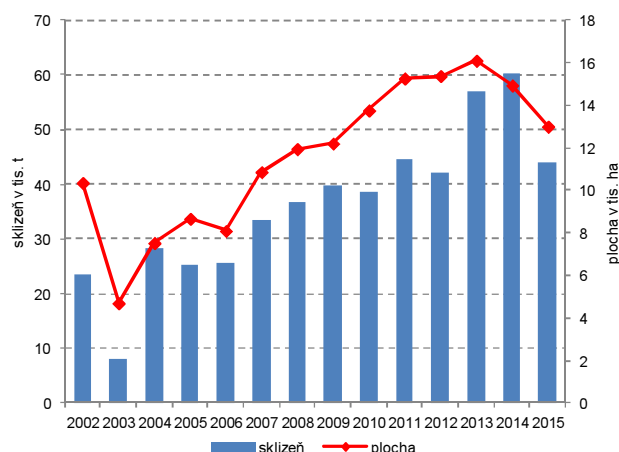
Přestože se osevní plochy obilovin v roce 2015 oproti roku 2010 v kraji mírně snížily, tak došlo k nárůstu sklizeň o 17,0 %. V loňském roce bylo sklizeno 338 tis. t obilí, což je o 20 tis. t obilí méně, než v roce 2014 a o 49 tis. t obilí více než v roce 2010. Výnosy v roce 2015 vzrostly na 6,25 t/ha, což bylo ve sledovaném období o 21,6 % více. Z obilovin v roce 2015 bylo sklizeno nejvíce pšenice, a to 231 tis. t. a její výnos byl v celém pětiletém období druhý nejvyšší (6,59 t/ha). Vloni se velmi dařilo luskovinám. Sklizeny jich bylo 4 897 t, což bylo nejvíce za pět let (nárůst o 309,0 %). Výnos luskovin byl za pětileté období taktéž nejvyšší. V roce 2013 byla nejnížší sklizeň brambor od roku 2000. Od té doby měla mírnou růstovou tendenci. Ovšem ani to nestačilo a za sledované období klesla bezmála o 15,17 %. Výnos brambor klesl pouze o 2,46 %. Do roku 2014 se velmi dařilo řepce, sklizeny bylo o 55,7 % více než v roce 2010 a výnos byl za

celé období nejvyšší (4,03 t/ha). Ovšem v roce 2015 nastal zvrát a sklizeň řepky meziročně klesla o 26,65 % a taktéž klesl výnos na 3,50 t/ha.

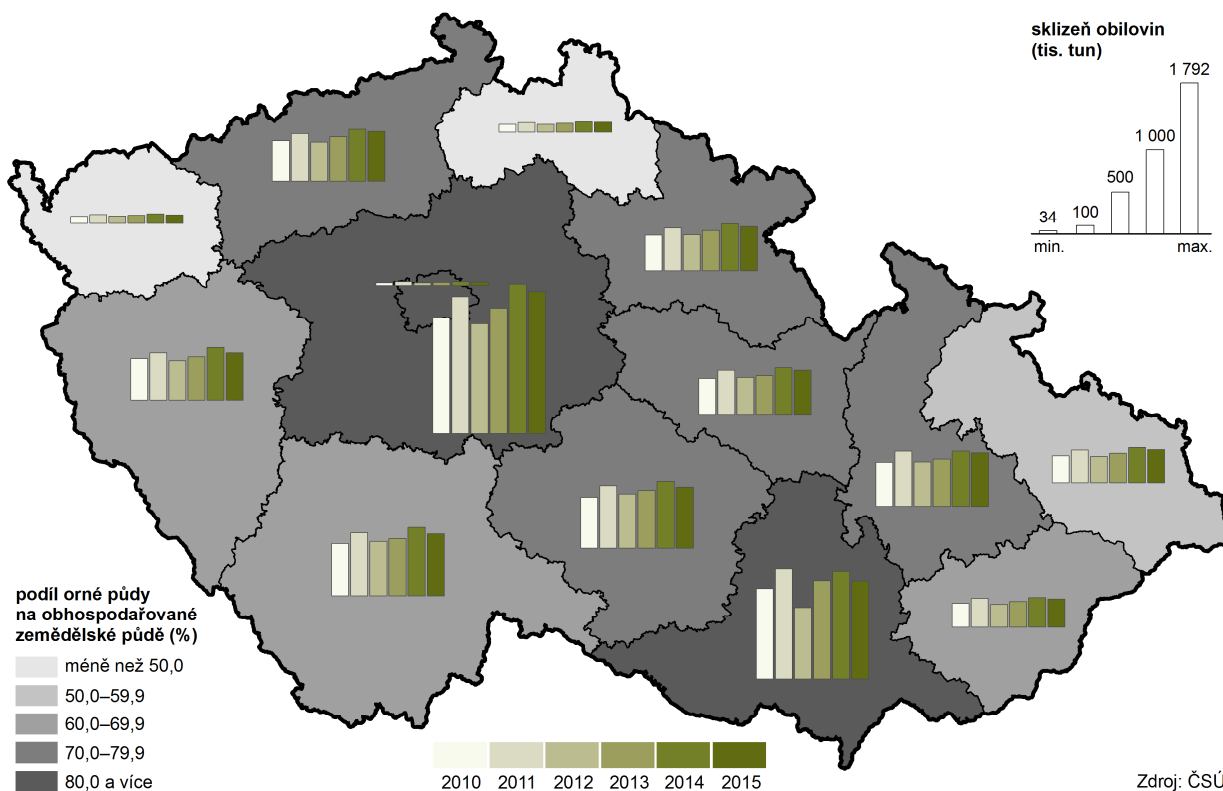
Graf 3.18 Obiloviny celkem

Graf 3.19 Řepka

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2010 až 2015

Nejvýrazněji se během posledních let snižovaly počty drůbeže

Ze soupisů hospodářských zvířat, které jsou prováděny každoročně k 1. 4., vyplývá, že snižování stavů skotů, které bylo v posledních letech, se v roce 2014 zastavilo a začalo růst. Stav skotu byl v roce 2015 nejvyšší. Celkově za pětileté období došlo k nárůstu o 4,3 %. V roce 2015 se v kraji chovalo přes 61 tis. kusů skotu a jeho podíl činil 4,4 % z republikového celku. Stavy krav za toto období vzrostly o 5,7 %. Průměrný stav krav v roce 2015 činil ve Zlínském kraji 27,3 tis. kusů a meziročně se tak zvýšil o 672 kusů (o 2,5 %). Objem vyrobeného mléka se od roku 2010 zvýšil o 15,1 % na 156,9 mil. l. Průměrná denní dojivost v kraji vzrostla na 23,68 l mléka v roce 2015 a kraj tak obsadil první místo mezi kraji v České republice, stejně jako v průměrné roční dojivosti, která činila 8 641,7 l. Vloni se v kraji narodilo celkem 27,6 tis. telat, což bylo o 7,1 % více než v předchozím roce. Odchováno bylo 26,3 tis. telat (nárůst

o 6,6 %). V přepočtu na 100 krav se v kraji narodilo 98,3 telat a bylo tak zaznamenáno meziroční zvýšení o 2,6 %. Nárůst byl zaznamenán také u odchovaných telat na 100 krav, a to o 2,1 % na 93,6 telat.

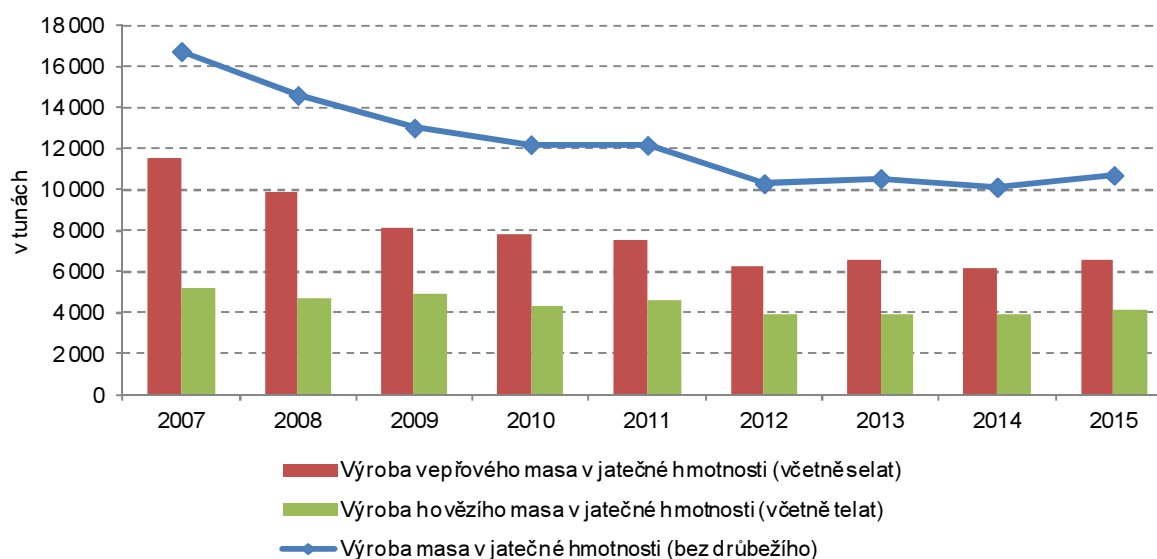
Nejvýrazněji se během posledních let snižovaly počty drůbeže. V roce 2011 byl jejich stav nejnižší. Od roku 2012 se počet drůbeže zvyšoval. Avšak v roce 2015 opět přišel propad a meziročně se jejich stav zmenšil o 34,3 %. Podíl kraje na celkovém stavu drůbeže v celé republice v roce 2015 meziročně klesl o 1,3 procentního bodu a dosáhl 2,4 %. V žebříčku republikových podílů mezi kraji se tak Zlínský kraj posunul z 8. místa v roce 2014 na 10. pozici v loňském roce. Z celkového počtu drůbeže v kraji bylo na konci sledovaného období 32,4 % nosnic, což bylo o 14,3 procentního bodu více než celorepublikový průměr. Snáška konzumních vajec od roku 2009 v kraji neustále klesala (pokles o 30,8 %). V roce 2013 byla nejnižší. Dalším rokem začala stoupat na 43 271 tis. kusů v roce 2015. Během sledovaného období ovšem došlo k poklesu snášky vajec o 14,8 %. Na celorepublikové úrovni se Zlínský kraj podílel 3,2 % a byl to čtvrtý nejnižší podíl mezi kraji.

Stav prasat v roce 2009 byl nejmenší od roku 2000 a dosáhl počtu 54,5 tis. V roce 2010 se stav prasat v kraji sice zvýšil na 75 tisíc, ale v roce 2011 a 2012 byl opět zaznamenán pokles na konečných 59,5 tis. kusů. V roce 2013 došlo k výraznému přírůstku. Ovšem v následujícím roce došlo opět k úbytku, který pokračoval i v roce 2015. K 31. 12. 2015 bylo v kraji 83,5 tis. kusů prasat, což bylo 5,4 % z chovu v celé republice. Ve sledovaném pětiletém období došlo k nárůstu počtu prasat o 10,8 %.

Počty koní a hřibů byly během sledovaných pěti let velmi kolísavé. V roce 2012 byl jejich počet nejvyšší (2 072). V dalších letech docházelo k jejich snižování. V roce 2015 nastal zvrát a došlo k mírnému meziročnímu nárůstu. Na konci roku se tak v kraji chovalo 1 863 koní a hřibů (meziroční zvýšení o 1,4 %). Od roku 2010 došlo navýšení chovu koní o 1,6 %.

Počet ovcí a beranů od roku 2010 až do roku 2013 byl neustále na vzestupu. V roce 2014 došlo k jejich mírnému snížení o 61 kusů tj. o 0,3 %. V loňském roce došlo opět k jejich navýšení (meziroční nárůst o 3,0 %). Republikový podíl ovcí a beranů tak v roce 2015 dosáhl v kraji 9,8 %. Vyšší podíl ovcí a beranů byl v tomto roce zjištěn jen v Jihočeském kraji (podíl 13,2 %) a ve společně hodnocené Praze a Středočeském kraji (11,3 %). Za sledované období byl vypočten přírůstek ovcí a beranů o 17,6 %.

Graf 3.20 Výroba masa ve Zlínském kraji v letech 2007 až 2015

V roce 2015 zaznamenala produkce masa mírné zvýšení

Od roku 2010 do roku 2012 výroba masa v kraji trvale klesala. V roce 2013 zaznamenala mírné zvýšení, ale v dalším roce došlo opět ke snížení. Během pětiletého období došlo k celkovému snížení o 12,1 %. Nejvýraznější, 16,3 %ní propad, byl zaznamenán u vepřového masa.

V produkci masa zaznamenal kraj v roce 2015 mírné meziroční zvýšení (o 5,8 %). Podíl Zlínského kraje na celorepublikové produkci během pěti let vzrostl o 0,1 procentního bodu, a to z 3,5 % v roce 2010 na 3,6 % v roce 2015.

Během roku 2015 bylo v kraji celkem poraženo 17,5 tis. kusů skotu. Proti předchozímu roku to bylo o 1 051 kusů, tj. o 6,4 %, více. Nárůst porážek byl zaznamenán u všech kategorií skotu. Nejvýraznější zvýšení bylo zachyceno u krav (o 8,4 %) a nejnižší u jalovic (6,5 %). K meziročnímu úbytku došlo u telat (o 1,9 %). Zvýšení počtu porážek bylo zaznamenáno i u prasat (o 3,8 tis. kusů, o 5,3 %). K poklesu poražených kusů došlo u ovcí včetně jehňat (o 248 kusů, o 34,5 %). Celkem bylo v kraji za rok 2015 vyprodukováno 4,1 tis. tun hovězího masa (vč. telecího) v jatečné hmotnosti, což v porovnání s předchozím rokem znamená nárůst o 6,5 %. Průměrná živá hmotnost jednoho poraženého kusu skotu v kraji v roce 2015 činila 454,8 kg (republikový průměr poraženého kusu skotu 552,8 kg). Podíl výroby hovězího masa na celkové produkci masa v kraji vzrostl z 38,5 % v roce 2014 na 38,8 % v roce 2015. Podíl Zlínského kraje na republikové produkci hovězího masa se mírně zvýšil, a to z 6,0 % v roce 2014 na 6,1 % v roce 2015.

V loni bylo v kraji poraženo 75,5 tis. kusů prasat (bez prasníc a kanců), což znamená nárůst proti předchozímu roku o 3,8 tis. kusů (o 5,3 %). Celkem bylo vyprodukováno 6,5 tis. tun vepřového masa v jatečné hmotnosti, tj. meziroční zvýšení o 345 t (o 5,6 %). Průměrná živá hmotnost prasete (bez prasníc a kanců) dosáhla 107,9 kg (průměrná živá hmotnost prasete v ČR 114,1 kg). Podíl vyrobeného vepřového masa na celkovém množství masa za celý rok 2015 ve Zlínském kraji se snížil z 61,2 % v roce 2014 na 61,1 %. Zlínský podíl na republikové výrobě vepřového masa se za sledované období zvýšil o 0,3 procentního bodu na 2,9 %.

V průběhu roku 2015 bylo ve Zlínském kraji poraženo 470 ovcí včetně jehňat (meziroční pokles o 34,5 %). Proti minulému roku došlo ve výrobě skopového masa ke snížení o 26,0 %. Zlínský podíl na produkci tohoto masa v republice se meziročně snížil z 6,3 % v roce 2014 na 4,9 % v roce 2015.

Lesnictví:

Těžba dřeva od roku 2010 klesla o 16,4 %

Zlínský kraj měl v roce 2015 zalesněno celkem 157 758 ha půdy, což bylo na stejné úrovni jako v roce 2014 a zařadil se tak na deváté místo mezi kraji. Obnova lesů, tzv. zalesňování, bylo v roce 2015 proti roku 2014 vyšší o 1,2 %. V loňském roce bylo provedeno na ploše 948 ha, což bylo šesté nejmenší zalesnění mezi kraji ČR. Od roku 2010 se snížila obnova lesů o 11,9 %. Loni se zalesňovalo z 52,8 % jehličnany (z toho 84,0 % smrky, 3,6 % borovicemi a 7,6 % jedlemi) a ze 47,2 % listnatými stromy (z 51,0 % buky a 34,7 % duby).

Těžba dřeva od roku 2010 klesla o 16,4 %. V roce 2015 bylo vytěženo 1,0 mil. m³ b.k. dřeva, což je o 5,3 % méně než v předchozím roce. Ze 71,2 % se jednalo o jehličnany (z nichž 89,9 % tvořily smrky). Jen 28,8 % těžby dělaly listnaté stromy, z toho 62,9 % byly buky a 19,6 % duby. Proti roku 2014 stoupla zpracovaná nahodilá těžba o 8,3 %. Z vytěžných 482,6 m³ b.k. připadlo na živelné příčiny 32,8 % a na hmyzové 50,5 %.

Průmysl:

Druhý nejvyšší meziroční nárůst počtu zaměstnanců mezi kraji.

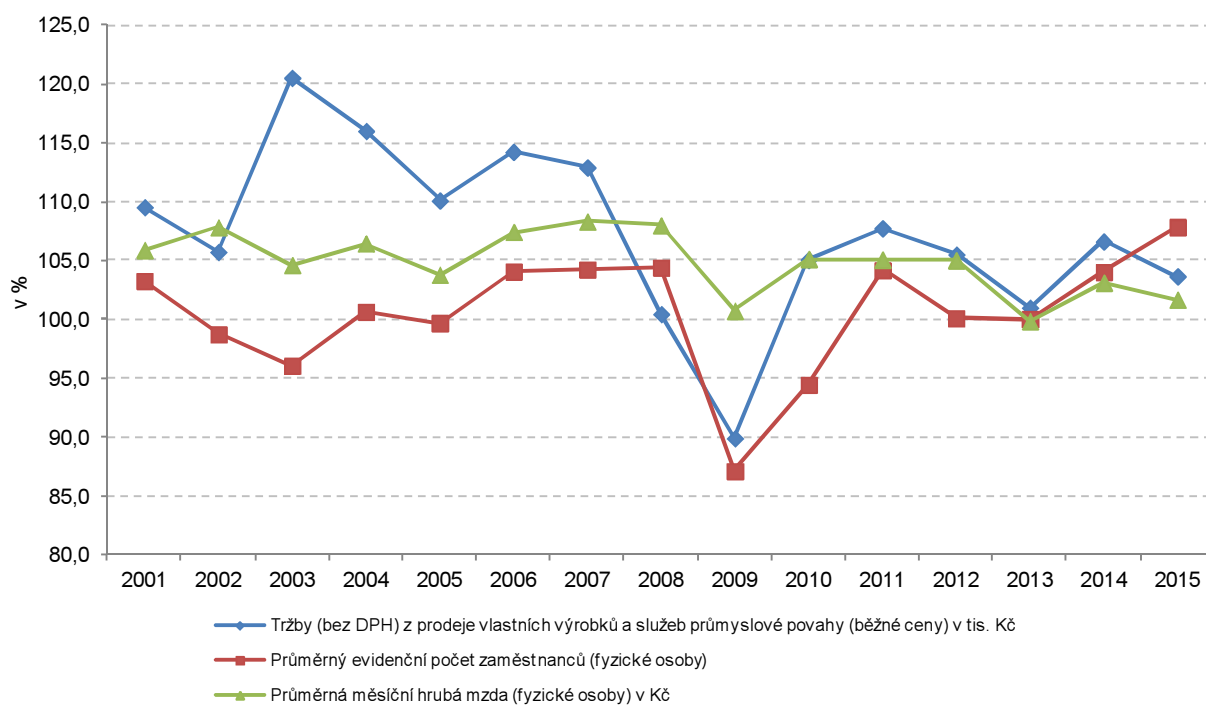
V kraji sídlilo 177 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, což je o 9,1 % více než v roce 2014, a taktéž nejvíce během celého sledovaného období (nárůst o 4,1 %). Průmyslová odvětví v roce 2015 zaměstnávala 52 003 zaměstnanců (průměrný evidenční přepočtený počet), to je proti roku 2010 o 17,1 % více. Do roku 2011 počet zaměstnanců klesal, zlom nastal v roce 2012, kdy začal růst. V roce 2015 pracovalo nejvíce zaměstnanců v průmyslových podnicích za celé sledované období a jejich počet meziročně vzrostl o 7,9 %, což byl druhý nejvyšší nárůst mezi kraji.

Mzdy v průmyslových podnicích meziročně mírně vzrostly

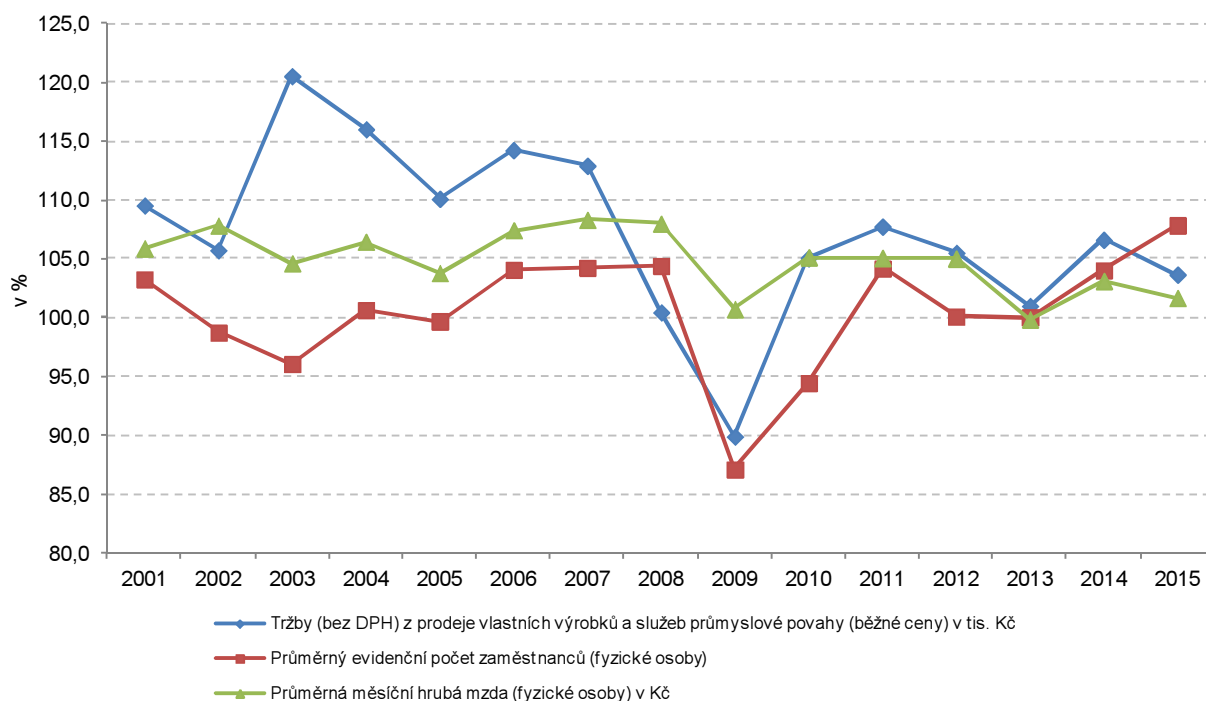
Průměrná hrubá měsíční nominální mzda v těchto podnicích se naopak zvyšovala až do roku 2012. V roce 2013 mírně klesla a v dalších letech se opět začala zvedat. Loni měli v kraji zaměstnanci průmyslových podniků průměrnou mzdu 26 189 Kč (meziroční nárůst o 439 Kč, o 1,7 %). V porovnání s republikovým průměrem mezd byla nižší o 2 733 Kč. Oproti nejvyšší průměrné hrubé měsíční mzdě, kterou měli zaměstnanci sledovaných průmyslových podniků v kraji Hlavní město Praha, byla zlínská o 8 759 Kč nižší. Během celého sledovaného období mzdy ve Zlínském kraji vzrostly o 15,7 %.

Graf 3.21 Indexy meziročního vývoje základních ukazatelů průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem ve Zlínském kraji

Graf 3.22 Indexy meziročního vývoje základních ukazatelů průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci se sídlem ve Zlínském kraji

Nejvyšší tržby za prodej vlastních výrobků a služeb za sledované období

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích od roku 2010 rostly a zvýšily se tak o 27,0 %. V loňském roce přesáhly částku 168 miliard, tím byly nejvyšší za celé sledované období. Oproti předchozímu roku 2014 vzrostly o 3,7 %.

Rostou tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb

Obdobně jako tržby za prodej vlastních výrobků a služeb jsou na tom tržby za přímý vývoz vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy. Od roku 2010 se zvýšily o 28,7 %. V roce 2015 zaznamenaly meziroční nárůst o 4,2 % (v ČR

nárůst o 5,3 %). Přímý vývoz se na tržbách průmyslu kraje podílel 53,0 %, v ČR 61,7 %.

Rostou tržby i mzdy ve zpracovatelském průmyslu

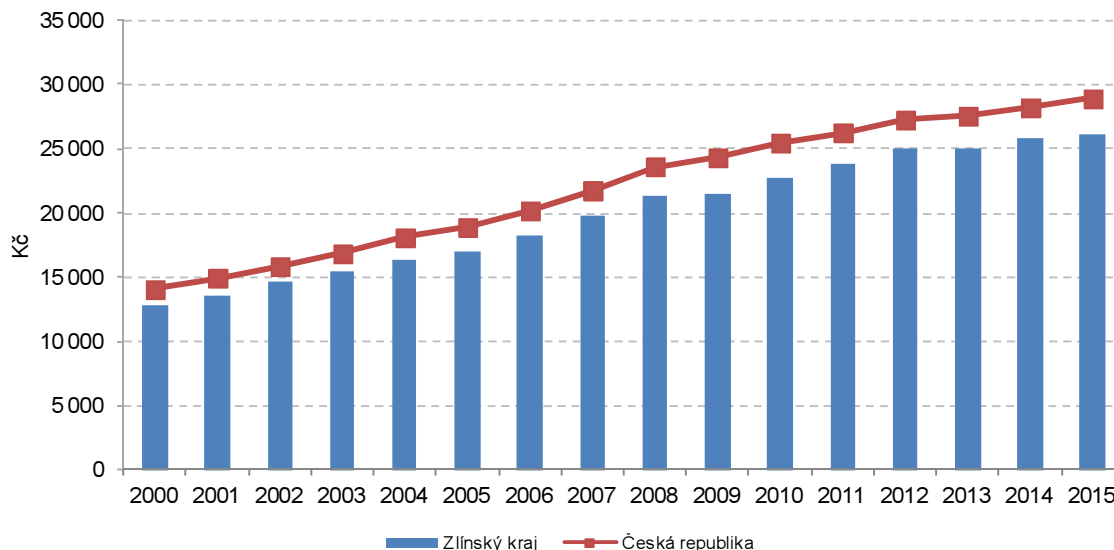
V roce 2015 podnikalo ve zpracovatelském průmyslu 172 podnikajících subjektů, což je o 15 podniků více, než v roce 2014. Jejich tržby činily více jak 166 mil. Kč a proti předešlému roku zaznamenaly nárůst o 3,6 %. K největšímu zvýšení došlo ve výrobě kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení o 21,8 % a dále pak ve výrobě elektrických zařízení o 17,9 %. V odvětvích jako jsou výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení došlo k poklesu tržeb o 51,7 %.

Stejně jak rostly tržby ve zpracovatelském průmyslu, rostly i tržby bez DPH za přímý vývoz zpracovatelského průmyslu. Jejich meziroční nárůst byl zaznamenán o 4,2 %. Nejvíce vzrostly ve výrobě elektrických zařízení o 19,7 % dále pak ve výrobě kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení o 19,2 %. Naopak největší pokles zaznamenala výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 57,7 %).

Podniky ve zpracovatelském průmyslu v roce 2015 zaměstnávaly 51 287 zaměstnanců, což bylo o 8,0 % více než v předešlém roce. Nejvíce vzrostl počet zaměstnanců ve výrobě elektrických zařízení, a to o 27,1 % a dále pak ve výrobě potravinářských výrobků o 17,6 %. Naopak největší pokles počtu zaměstnanců zaznamenala výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (o 22,8 %).

Zaměstnanci ve zpracovatelském průmyslu měli v roce 2015 průměrnou měsíční mzdu 26 151 Kč, která byla ve srovnání s rokem 2014 vyšší o 440 Kč, tj. o 1,7 %. Nejvíce, tj. o 2,9 % vzrostla mzda zaměstnancům ve výrobě potravinářských výrobků a výrobě elektrických zařízení. Naopak nejvíce se snížila mzda zaměstnancům pracujícím ve výrobě počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení, a to o 4,1 %.

Graf 3.23 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v průmyslových podnicích v letech 2000 až 2014 ve Zlínském kraji a ČR

Stavebnictví: Opět došlo ke snížení počtu zaměstnanců

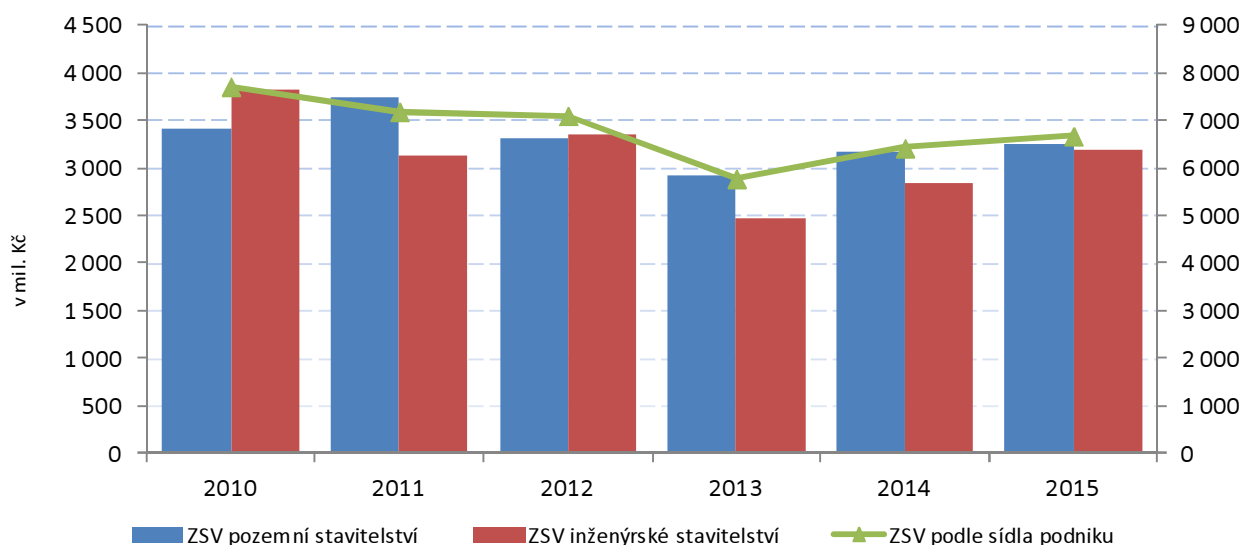
Ve 43 stavebních firmách s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji bylo v roce 2015 zaměstnáno 4 599 osob, což je o 2,7 % méně než v předešlém roce. Jejich počet se během sledovaného období snížil o 15,8 %. Průměrná měsíční mzda ve stavebnictví od roku 2010 měla klesající tendenci a až v roce 2014 opět začala stoupat.

Průměrná mzda během 5 let vzrostla o 7,8 % a v posledním roce dosáhla na 26 548 Kč. Oproti roku 2014 se zvýšila o 3,3 % a byla čtvrtá nejnižší v ČR. Nižší mzdu měli zaměstnanci v kraji Karlovarském, Královéhradeckém, a Moravskoslezském. Od nejnižší mzdy, kterou měli zaměstnanci v kraji

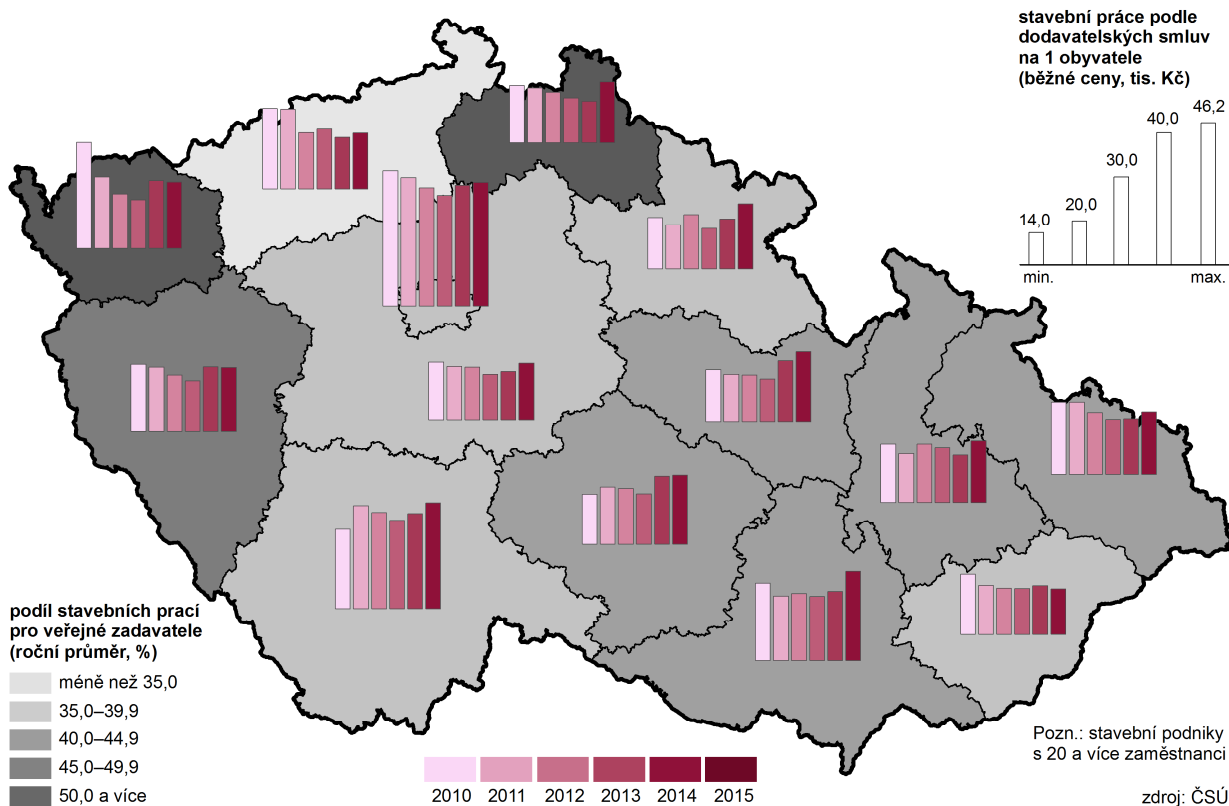

Karlovarském, dostávali zaměstnanci ve Zlínském kraji více o 4 131 Kč. V porovnání s průměrnou republikovou mzdou byli na tom zaměstnanci zlínských podniků hůře o 5 127 Kč.

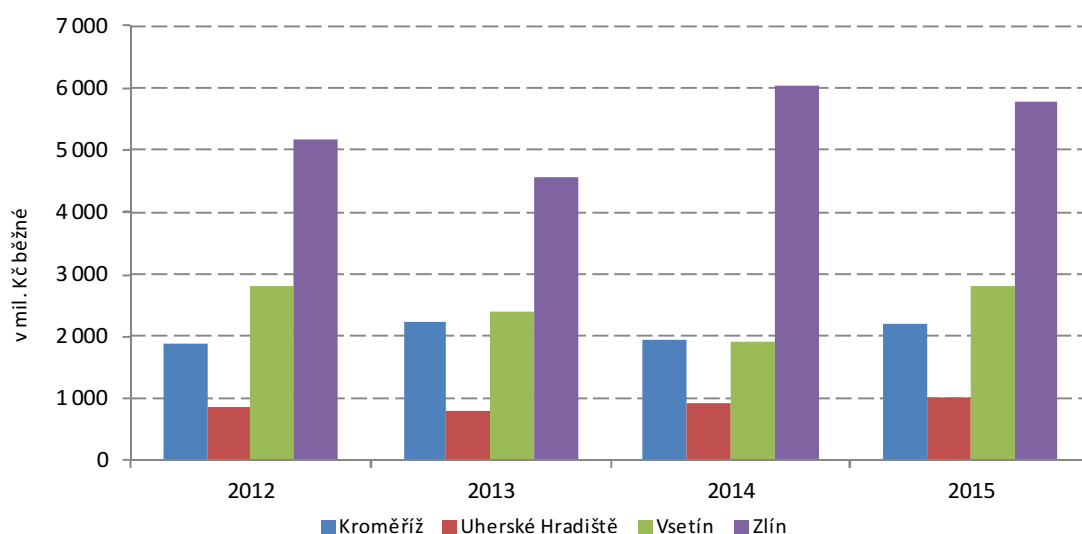
Graf 3.24 Základní stavební výroba (ZSV) podle sídla podniku ve Zlínském kraji v letech 2008 až 2014

Stavební práce podle místa stavby v krajích v letech 2010 až 2015

Graf 3.25 Stavební práce v tuzemsku podle okresu místa stavby v okresech Zlínského kraje v letech 2012 - 2015

Objem základní stavební výroby od roku 2014 opět roste

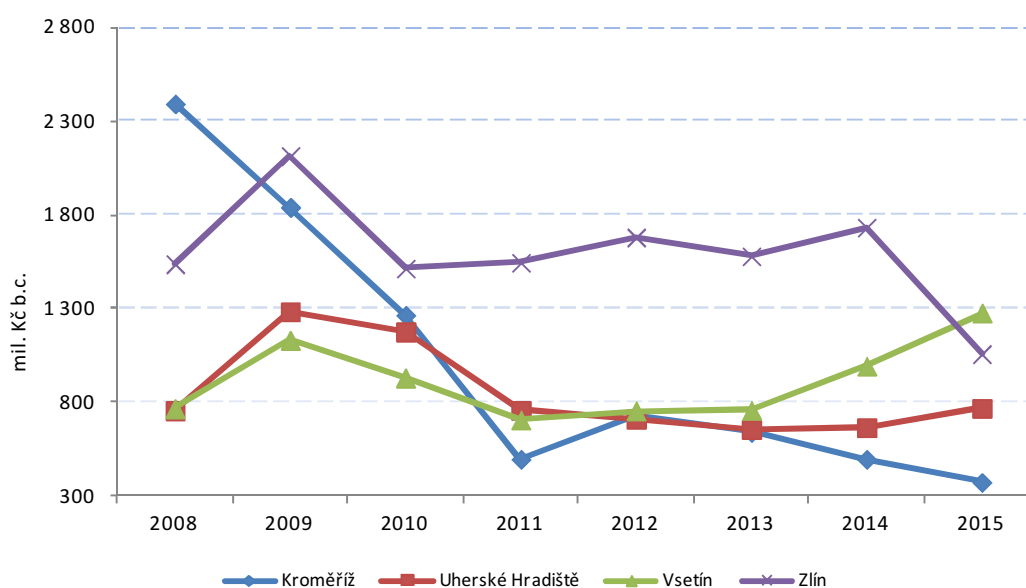
Objem základní stavební výroby (ZSV) měl od počátku sledovaného období klesající tendenci. Teprve v roce 2014 začal růst. V loňském roce meziročně vzrostl o 3,9 %. Pokles za celé sledované období činil 13,5 %. Objem ZSV u pozemního stavitelství v kraji měl stejný trend a během pětiletého období klesl o 4,7 %. V roce 2015 meziročně stoupl o 2,9 %. Naprosto stejnou tendenci měl objem ZSV u inženýrského stavitelství, který během pěti let klesl o 16,7 % a naopak meziročně vzrostl o 12,4 %. V roce 2015 se na objemu ZSV podílel 47,7 %.

Stavební práce podle dodavatelských smluv v tuzemsku podle okresu místa stavby za subjekty s více jak 20 zaměstnanci od roku 2010 měly klesající tendenci do roku 2014, kdy došlo meziročním nárůstem o 5,9 %. V roce 2015 došlo opět k poklesu a to o 6,6 %. Pokles ve sledovaném období činil 24,8 %.

Práce na stavbách začaly stoupat

Na stavbách ve Zlínském kraji byly v roce 2015 provedeny stavební práce v hodnotě 11,8 mld. Kč, což představuje 4,4 % z objemu prací provedených v ČR.

Graf 3.26 Stavební práce pro veřejného zadavatele v okresech Zlínského kraje v letech 2008 – 2015

Nejnižší stavební aktivita mezi kraji

V přepočtu na jednoho obyvatele je stavební aktivita v kraji ve srovnání se všemi ostatními kraji republiky nejnižší. Dlouhodobě nižší objem stavebních prací byl lokalizován v okrese Kroměříž, naopak vyšší stavební aktivitu než je krajský průměr měl okres Vsetín a Zlín.

Objem prací pro veřejné zadavatele v kraji má klesající tendenci

Z objemu provedených stavebních prací v kraji v roce 2014 připadá 29,6 % pro veřejné zadavatele. V průběhu sledovaného období objem těchto prací klesl o 28,8 %. Největší podíl prací pro veřejné zadavatele v letech 2010 – 2015 byl realizován v okrese Zlín. V okrese Kroměříž byl zaznamenán největší propad těchto prací a to o 70,5 %.

Stavební povolení: Od roku 2010 výrazně klesla celková orientační hodnota staveb.

Stavební úřady na území kraje vydaly během roku 2015 celkem 3 604 stavebních povolení v orientační hodnotě staveb 9 534 mil Kč.

Ve srovnání s předchozím rokem počet stavebních povolení klesl o 147 (tj. o 3,9 %) a orientační hodnota staveb se meziročně snížila o 2,9 %. Naopak průměrná hodnota jednoho stavebního povolení vzrostla z 2 616 tis. Kč v roce 2014 na 2 645 tis. Kč v roce 2015. Největší podíl na celkovém počtu stavebních povolení měly stavby – budovy 60,8 %. Podíl staveb na ochranu životního prostředí činil 14,2 % a u ostatních staveb 25,1 %. Na celkovém počtu stavebních povolení na budovy převažoval podíl změn dokončených staveb nad novou výstavbou o 13,7 procentního bodu.

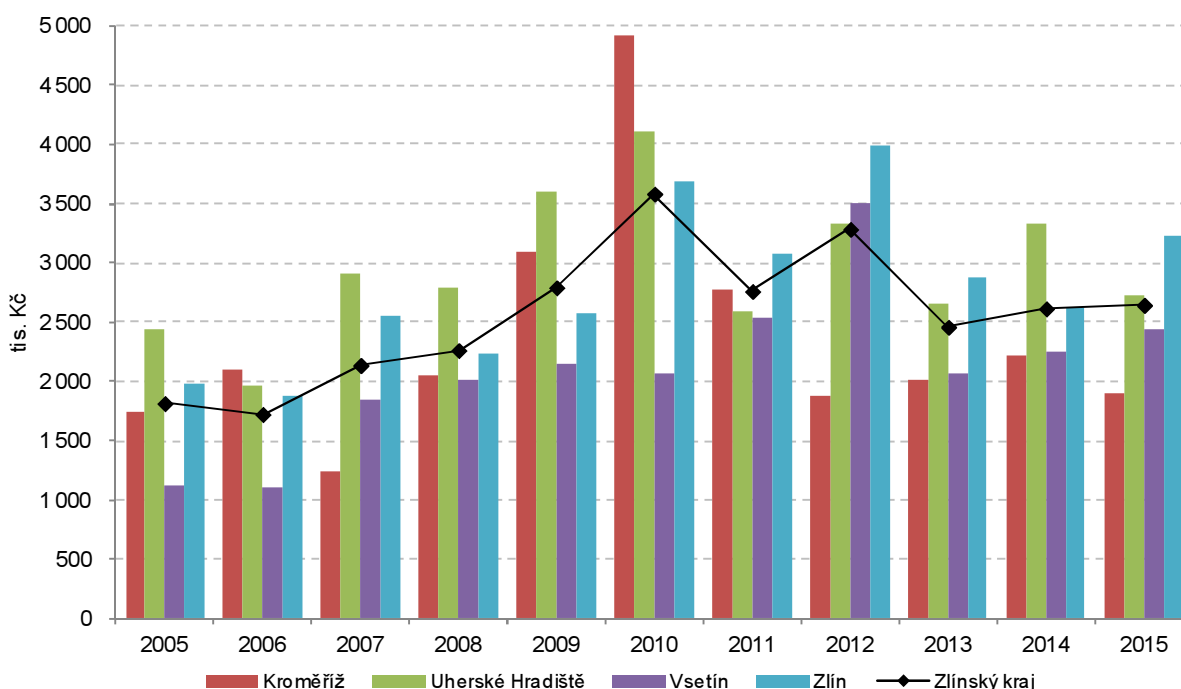
Od roku 2010 počet vydaných stavebních povolení v kraji neustále klesal (pokles o 28,8 %). Stejně tak orientační hodnota staveb, která klesla z 18 140 mil. Kč v roce 2010 na 9 534 mil. Kč v loňském roce (pokles o 47,4 %).

Meziročně vzrostla průměrná hodnota jednoho stavebního povolení

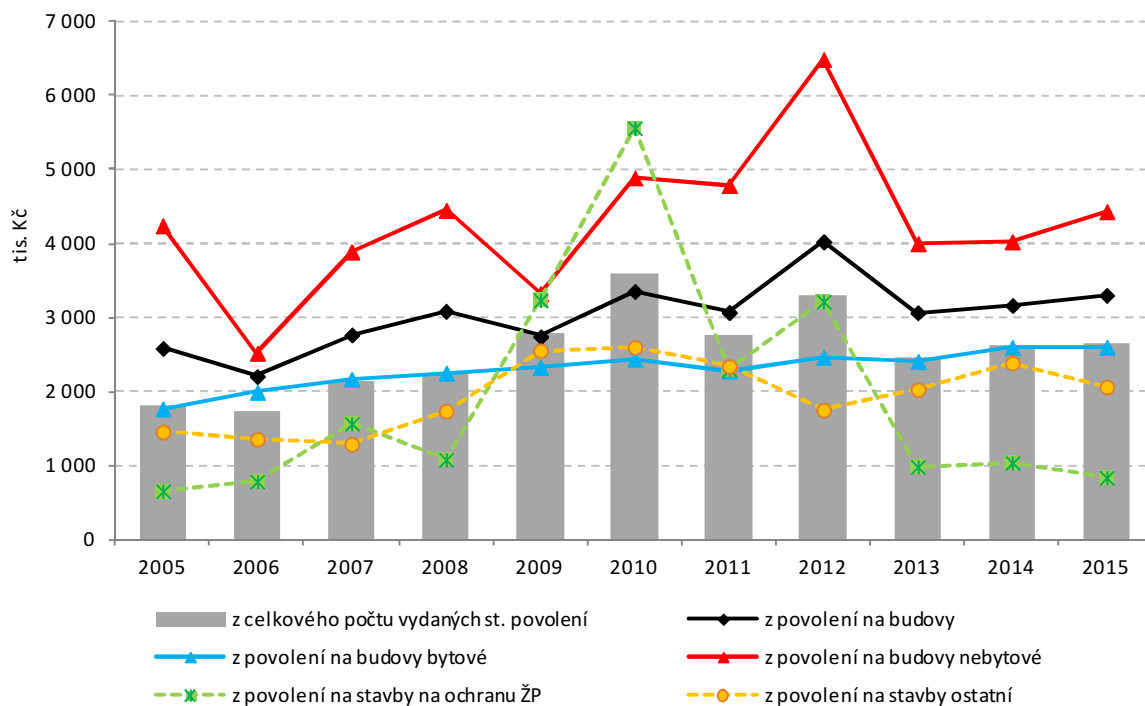
Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení v letech 2010 až 2015 klesla z 3 584 tis. Kč v roce 2010 na 2 645 tis. Kč v roce 2015 (o 26,2 %). Oproti roku 2014 naopak vzrostla o 1,1 %, přesto byla třetí nejnižší ve sledovaném období.

Ve dvou okresech Zlínského kraje byla situace stejná, jako v kraji. K největšímu poklesu došlo v okrese Kroměříž a to o 18,3 % a naopak k největšímu nárůstu došlo v okrese Zlín o 23,0 %.

Graf 3.27 Průměrná hodnota jednoho stavebního povolení ve Zlínském kraji

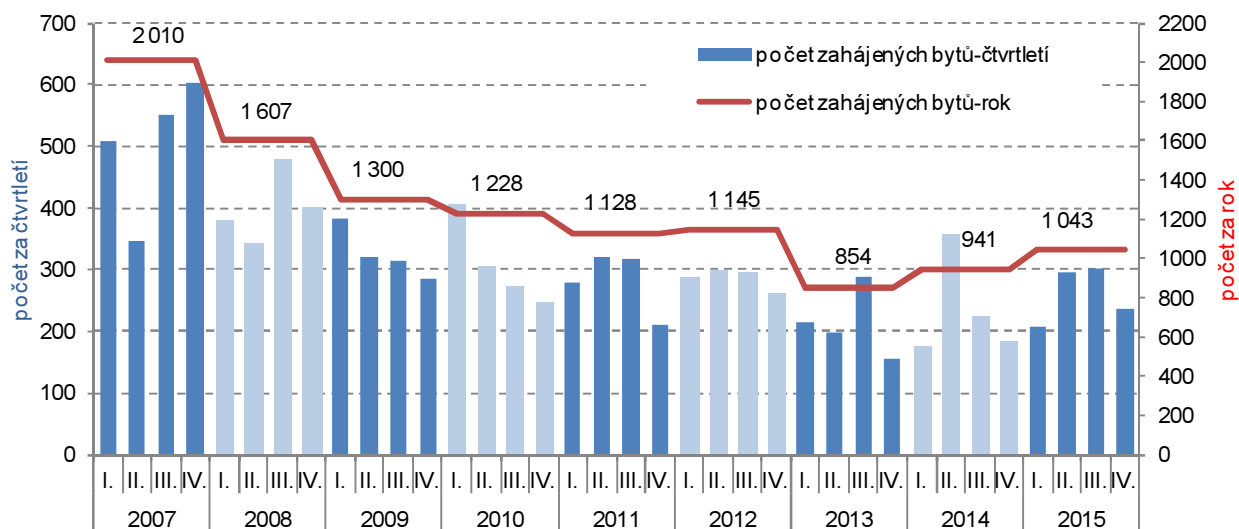
Graf 3.28 Průměrné orientační hodnoty povolených staveb podle druhu ve Zlínském kraji

**Bytová výstavba:
Mírné oživení bytové výstavby**

Po propadu v roce 2013 se v následujících dvou letech počet zahájených i dokončených bytů opět zvyšoval. Přesto je 1 043 zahájených i 934 dokončených bytů v roce 2015 pod úrovní hodnot z let 2010 až 2012. V přepočtu na tis. obyvatel připadlo v roce 2015 v kraji 1,60 dokončených a 1,78 zahájených bytů. Tyto hodnoty jsou pod úrovní republikových dat a v mezikrajském srovnání řadí kraj na 11. a 9. místo v počtu dokončených/zahájených bytů.

Graf 3.29 Počet dokončených bytů ve Zlínském kraji v letech 2007 až 2015

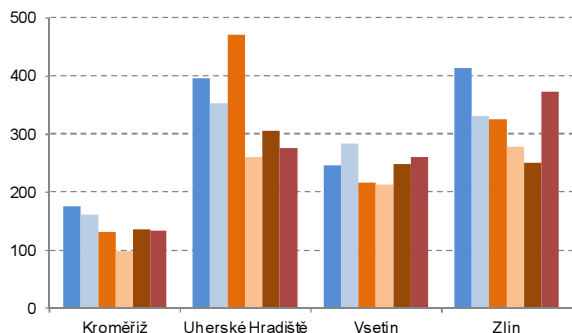

Meziroční nárůst dokončených bytů v bytových domech o 98 jednotek

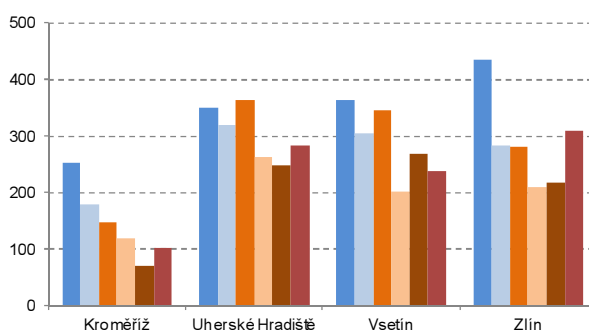
Rozhodující význam má výstavba rodinných domů. V uplynulém roce vzniklo v rodinných domech 649 bytů, tedy 69,5 % z úhrnu dokončených bytů. Další 56 bytů bylo vybudováno v nástavbách a přístavbách k rodinným domům. Výrazný meziroční nárůst byl zaznamenán u výstavby bytových domů, ve kterých bylo dokončeno 135 bytů, z toho 81 v okrese Zlín a 48 v okrese Uherské Hradiště.

Graf 3.30 Zahájené byty podle okresů

Graf 3.31 Dokončené byty podle okresů

Snižuje se průměrná velikost bytů v rodinných domech

Dostavěné byty v rodinných domech v kraji patří prostorově k těm větším, průměrná užitková plocha jednoho bytu se ve sledovaném období pohybovala mezi 141,0 až 151,0 m² a kraj se tak v jednotlivých letech řadil na druhou až třetí pozici mezi kraji. Právě v uplynulém roce došlo k výraznému meziročnímu snížení průměrné užitkové plochy o 9,3 m² na nejnižší hodnotu ve sledovaném období (141,0m²). Také průměrná obytná plocha připadající na jeden byt se meziročně snížila o 6,2 m² a kraj tak průměrem na jeden byt 92,9 m² poprvé za sledované období klesl pod republikový průměr.

...zatímco v bytových domech kolísá

U bytových domů se v roce 2015 zvýšila průměrná užitná plocha bytu na 70,4 m² a obytná plocha na 56,3 m². Jde o meziroční zvýšení o 3,1 a 10,7 m². Nejedná se ale o nejvyšší hodnoty v daném období, ty byly vykázány v roce 2010 (71,9 m² užitné plochy) a v roce 2011 (58,3 m² obytné plochy).

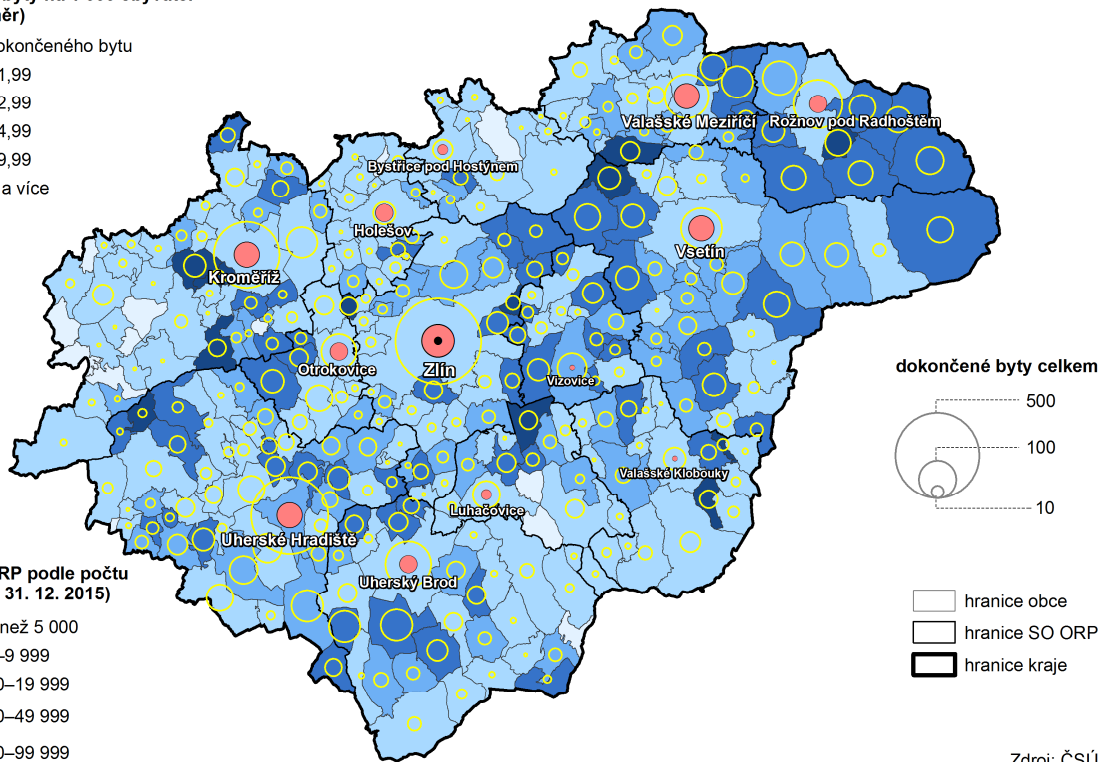
Bytová výstavba v obcích Zlínského kraje v letech 2010 až 2015

dokončené byty na 1 000 obyvatel (roční průměr)

- bez dokončeného bytu
- 0,01–1,99
- 2,00–2,99
- 3,00–4,99
- 5,00–9,99
- 10,00 a více

sídlo SO ORP podle počtu obyvatel (k 31. 12. 2015)

- méně než 5 000
- 5 000–9 999
- 10 000–19 999
- 20 000–49 999
- 50 000–99 999

Zdroj: ČSÚ

Hodnota 1 m² obytné plochy patří mezi podprůměrné

Průměrné investiční náklady na 1m² obytné plochy dokončených bytů v nových rodinných domech byly v roce 2015 v kraji nejvyšší za celé sledované období, a to i přes snížení průměrné obytné plochy na jeden byt. Dosáhly 32 299 Kč a meziročně vzrostly o 1 316 Kč. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem jsou o 1 639 Kč nižší a mezi kraji jsou čtvrté nejnižší. Také u bytových domů patří hodnota 1m² obytné plochy dokončených bytů k podprůměrným.

24 178 Kč za 1 m² je třetí nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání a proti průměru za republiku je o 14 872 Kč nižší.

Plynulost klesá

Z hlediska plynulosti bytové výstavby byl nejpříznivější rok 2012, kdy na 100 zahájených bytů připadlo 99,3 dokončených. Od tohoto roku se převaha zahájených bytů nad dokončenými neustále zvětšovala, až v roce 2015 připadlo 89,5 dokončených bytů na 100 zahájených.

V roce 2015 přibylo 24 bytů v domovech pro seniory

V domovech - penzionech a domovech pro seniory bylo ve sledovaném období dokončeno 58 bytů, z toho 34 v okrese Uherské Hradiště a 20 ve zlínském okrese. V uplynulém roce bylo započato s výstavbou 18 bytů v okrese Vsetín.

Nejvíce dokončených bytů v krajském městě

Více než 8 % z bytů dokončených v kraji v posledních pěti letech připadlo na krajské město (516). Následovala města Uherské Hradiště s 420 byty, Kroměříž (313) a Rožnov pod Radhoštěm (171). V těchto a dalších městech kraje bylo za sledované období dokončeno 45 % z úhrnu dokončených bytů, v ostatních obcích vzniklo 3,4 tis. bytů.

Vysoká intenzita bytové výstavby v některých malých obcích

V přepočtu na obyvatele připadlo v daném období 1,7 dokončených bytů na 1 tis. obyvatel ročně. Ve srovnání s tím se jako vysoká jeví intenzita bytové výstavby přesahující hranici 7 dokončených bytů na tis. obyvatel ročně v obcích Krhová a Vigantice. Těsně pod touto hranicí 7 bytů ročně byly obce Horní Lhota a Jarohněvice. Naproti tomu ve 13 obcích kraje nebyl v daném období dokončen ani jeden byt. S výjimkou obce Lukov se jedná o malé obce, ve kterých počet obyvatel v roce 2015 nedosáhl hranice 500 osob, převážně z kroměřížského okresu.

Cestovní ruch: V roce 2015 došlo k nárůstu počtu návštěvníků Zlínského kraje

Na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné. Zlínský kraj v roce 2015 navštívilo a alespoň jednu noc přenocovalo v hromadných ubytovacích zařízeních celkem 661,1 tisíce hostů. Proti předchozímu roku došlo k přírůstku návštěvníků kraje o 9,6 %. Počet hostů - nerezidentů (ze zahraničí) meziročně vzrostl o 4,4 %, domácích hostů (rezidentů) se zvýšil o 10,6 %. Krajský poměr 83,7 % domácích a 16,3 % cizích hostů v roce 2014 se za rok změnil na 84,4 % hostů domácích a 15,6 % návštěvníků ze zahraničí. Celkový počet přenocování se meziročně zvýšil o 8,6 %. Průměrný počet přenocování hostů v ubytovacích zařízeních klesl z 3,07 na 3,04 v roce 2015.

Počty hromadných ubytovacích zařízení se nezměnily

Počet hromadných ubytovacích zařízení zůstal na stejné úrovni jako v roce 2014, ale počet pokojů klesl o 0,5 %. Stejně tak klesl počet lůžek meziročně o 0,5 %.

Nejvíce kraj navštívili turisté ze Slovenska

Nejvíce zahraničních hostů navštívilo Zlínský kraj ze Slovenska, a to více jak 35 tis. hostů (meziroční zvýšení počtu o 9,6 %). Dále do kraje přicestovalo 14,2 tis. hostů z Německa (oproti roku 2014 zvýšení o 0,1 %) a třetími nejčastějšími návštěvníky kraje byli hosté z Polska (12,3 tis. osob), což bylo zvýšení o 19,0 %. Za nimi se pak řadili turisté z Rakouska (5,6 tis. osob), z Itálie (3,2 tis. osob) a z Ruska (2,9 tis. osob).

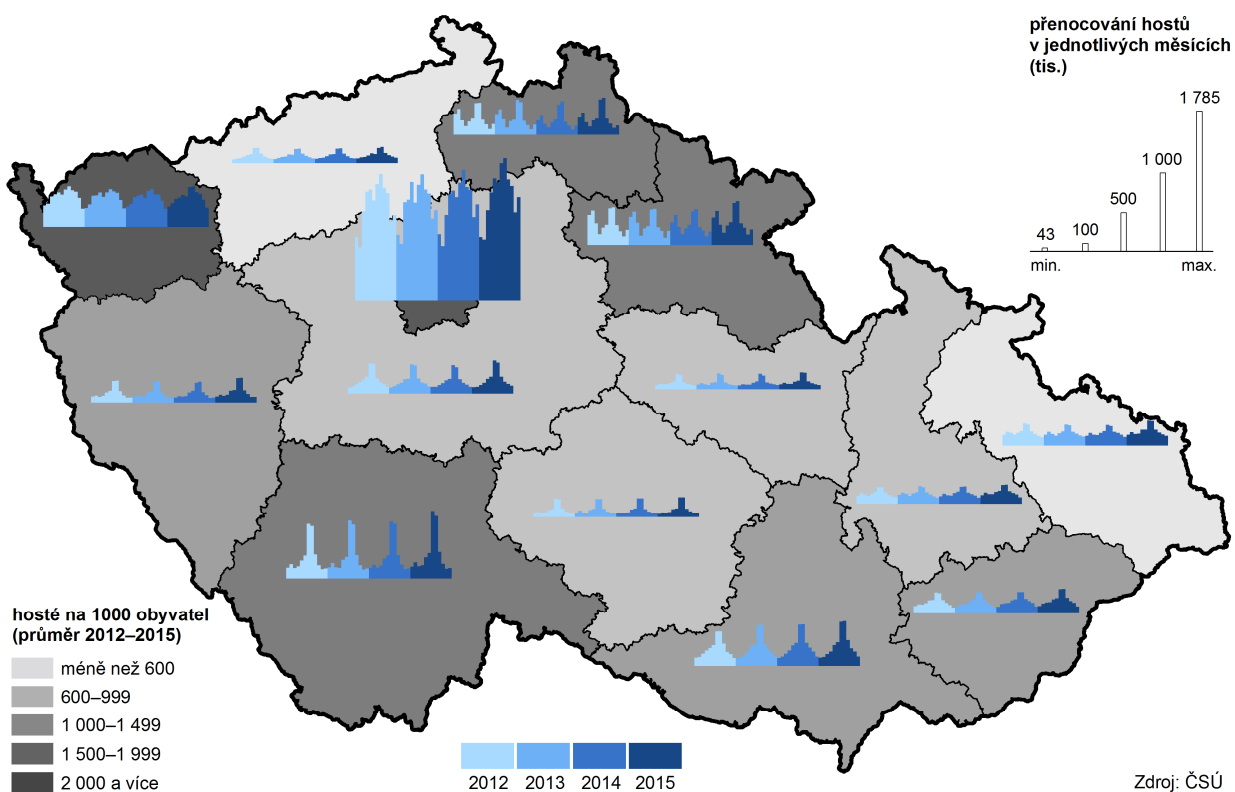
Celkový počet přenocování vzrostl

Celkový počet přenocování meziročně vzrostl o 8,6 %. V roce 2015 v kraji přenocovalo 245 303 cizinců, což bylo o 12 051 cizinců méně než v předchozím roce (pokles o 4,7 %). Průměrná doba pobytu zůstala na stejné úrovni jako v roce 2014 (4,0). Čisté využití lůžek v hotelích a podobných ubytovacích zařízeních meziročně mírně vzrostlo z 30,8 % na 30,9 %.

V roce 2015 zavítalo a využilo služeb v lázních kraje celkem 66 384 návštěvníků. Proti srovnatelnému období minulého roku jich ubylo o 2,6 % (snížení o 1,8 tis. osob). Počty domácích hostů poklesly o 5,2 % (o 2,0 tis. osob). K poklesu došlo i u nerezidentů, a to o 0,6 %. Proti předchozímu roku ale návštěvníci více využili služeb a prodloužili si pobyt v lázních, a tak počet přenocování vzrostl. Celkově se počet přenocování zvýšil o 6,7 %. Domácí hosté meziročně využili v lázeňských zařízeních o 43,0 tis. přenocování více (o 9,0 %) a ze zahraničí o 7,8 tisíc méně (o 16,9 %). Krajský podíl lázeňských hostů celé republiky dosáhl 9,1 %.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 až 2015

4. Životní prostředí

Půdní fond:

Orné půdy ubylo, ostatní plocha se zvětšila

Zlínský kraj patří svou rozlohou mezi malé kraje. Svým pětiprocentním podílem výměry na celkové rozloze republiky obsadil 11. příčku. Menšími jsou jen kraje Karlovarský (4,2% republikový podíl), Liberecký (4,0 %) a Hlavní město Praha (0,6 %).

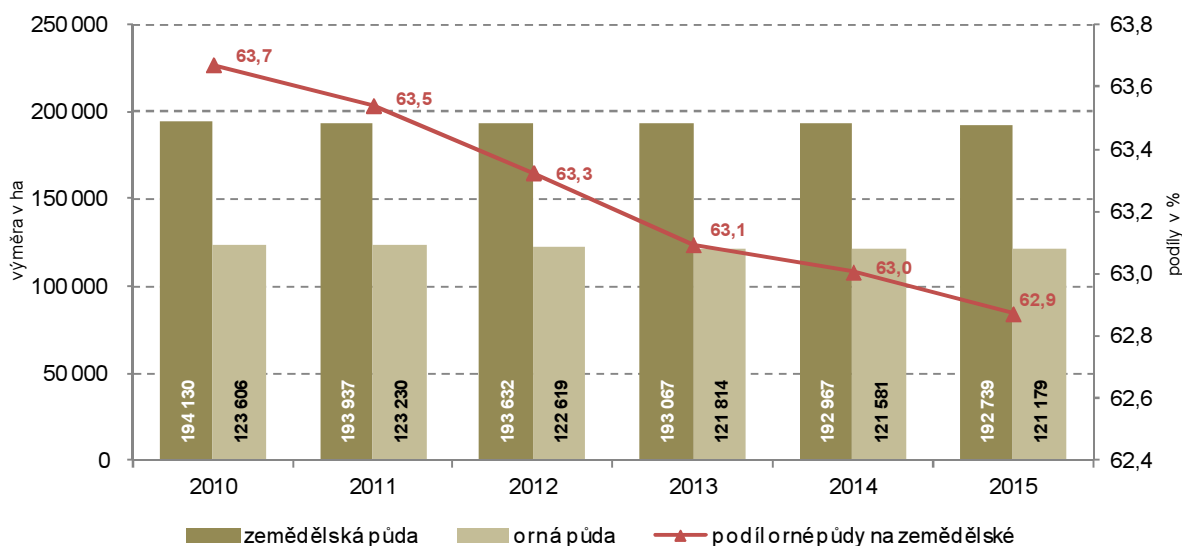
Na celkové výměře půdního fondu Zlínského kraje se na konci roku 2015 podílela zemědělská půda 48,6 % a nezemědělská 51,4 %. Ze zemědělské půdy bylo 62,9 % orné, 29,8 % trvalých travních porostů a 5,2 % zahrad. Z nezemědělské půdy bylo 77,5 % lesních pozemků, 16,4 % ostatních ploch, 3,5 % zastavěných ploch a 2,6 % vodních ploch.

Proti předchozímu roku se zvýšil podíl nezemědělských ploch na úkor zemědělských o 0,1 procentního bodu. Meziroční zmenšení zemědělské půdy činilo 228 ha. Meziroční úbytek ve výměře orné půdy 403 ha byl kompenzován přírůstkem ploch trvalých travních porostů (158 ha) a zahrad (16 ha). Zvětšení nezemědělské půdy o 218 ha se nejvíce projevilo u ostatních ploch (o 150 ha) a dále pak u lesních pozemků (o 57 ha) a vodních ploch (o 17 ha).

Rozlohou největším okresem kraje je okres Vsetín, který zaujímá 28,8 % z celkové výměry kraje. V tomto okrese je také nejvyšší podíl nezemědělské půdy (36,4 %). Největší podíl zemědělské půdy (29,6 % z celkové plochy zemědělské půdy kraje) obhospodařuje okres Uherské Hradiště. Největší část orné půdy v kraji měly na konci sledovaného období okresy Kroměříž (33,8 % podíl z celkové výměry orné půdy v kraji) a Uherské Hradiště (32,7 %), nejméně okres Vsetín (12,6 %). Největší část lesních pozemků kraje (39,3 %) a trvalých travních porostů (39,2 %) je ve vsetínském okrese. Největší podíl ovocných sadů (38,7 %), vinic (99,3 %) a vodních ploch (32,5 %) má okres Uherské Hradiště. Naopak nejmenší plochu nezemědělské půdy (15,4 %), nejméně zastavěných ploch a nádvoří (20,9 %), lesních pozemků (13,8 %) a trvalých travních porostů (7,1 %) lze najít v okrese Kroměříž. V okrese Zlín jsou zastoupeny všechny druhy půdy v porovnání s ostatními okresy celkem rovnoměrně. Pouze zahrad (27,1 %) a zastavěných ploch a nádvoří (29,1 %) má v kraji tento okres největší podíl.

Vzhledem k předchozímu roku ubylo nejvíce zemědělské půdy v okrese Kroměříž (o 94,2 ha). Největší plocha orné půdy ubylo v okrese Zlín (119,7 ha) a Uherské Hradiště (o 104,3 ha). Nezemědělské půdy přibylo ve všech okresech. Nejvíce se zvětšila v kroměřížském okrese (o 91,5 ha), nejméně v uherskohradištském (o 31,1 ha). Z přírůstku nezemědělské půdy největší podíl zaujala ostatní plocha, a to nejvíce v okrese Kroměříž (o 95,9 ha) a také ve vsetínském okrese přibylo nejvíce lesních ploch (o 42,0 ha).

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy ve Zlínském kraji

Od roku 2010, tedy během pěti let, se v kraji celková výměra kraje zmenšila o 23 ha.

Přičemž plocha zemědělské půdy se zmenšila celkem o 1 391 ha. Z toho největší část 460 ha byla z okresu Kroměříž. Ubylo také 2 427 ha orné půdy, z toho největší část patřila do uherskohradištského okresu (812 ha) a dále pak do okresu Zlín (791 ha), Kroměříž (501 ha) a nejméně do okresu Vsetín (324 ha). Naopak se zvětšila výměra trvalých travních porostů v kraji (o 908 ha), a to nejvíce v okrese Uherské Hradiště (o 403 ha) a Zlín (o 369 ha).

Ze zvětšení nezemědělské půdy (o 1 368 ha) patřila největší část 1 007 do ostatních ploch (z toho nejvíce v kroměřížském (412 ha) a zlínském (263 ha) okrese). Zvětšila se také plocha lesních pozemků v kraji, a to celkem o 272 ha. Nejvíce lesů přibýlo v okrese Vsetín (o 142 ha). Vodních ploch z celkového 130ha přírůstků v kraji bylo nejvíce v uherskohradištském okrese (76 ha). Naopak z nezemědělské půdy ubylo v kraji 40 ha zastavěné plochy a nádvoří, nejvíce ve vsetínském okrese (o 43 ha).

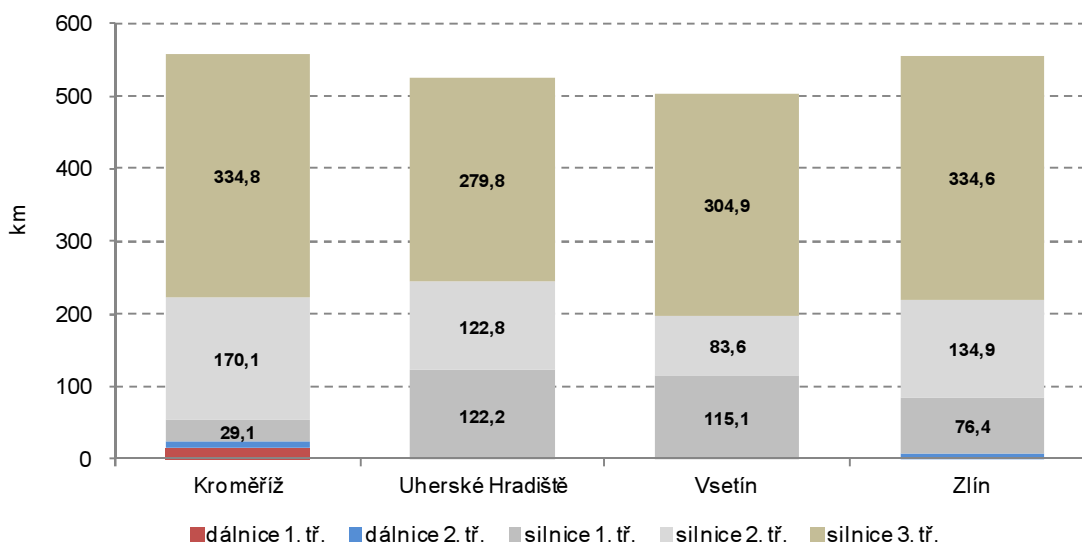
Délka komunikací se v podstatě nezměnila

Na konci roku 2015 měřila v kraji celková délka komunikací 2 141 km, což ke komunikacím v celé republice znamená 3,8% podíl.

Na konci roku 2015 platila už nová kategorizace komunikací a toto nové členění již neumožňuje srovnání s předchozími lety. Dálnice byly rozčleněny na dva typy, a to na 1. a 2. třídu. Byla zrušena kategorie rychlostních silnic a tyto silnice byly nově zařazeny jako dálnice 2. třídy. Dálnice z předchozího členění jsou nyní zařazeny do kategorie dálnic 1. třídy. Celková délka dálnic tak na konci roku 2015 v kraji dosáhla celkem 33,1 km. Dálnic 1. třídy bylo celkem 16,6 km a 2. třídy 16,4 km.

Celková délka silnic byla na konci sledovaného roku 2 108,3 km, z toho 1. třídy 342,8 km, 2. třídy 511,4 km a 3. tř. 1 254,1 km.

Graf 4.2 Kategorie komunikací podle okresů Zlínského kraje na konci roku 2015

Komunikace v jednotlivých okresech nejsou příliš rozdílné.

V každém z okresů je zhruba čtvrtina délky komunikací kraje. Rozdíl ale je v druhu komunikací v jednotlivých okresech. Celých 16,6 km dálnice 1. třídy je v kroměřížském okrese. Dálnice 2. třídy jsou v kroměřížském a zlínském okrese, a to zhruba napůl. Takže z celkové délky dálnic je 73 % v okrese Kroměříž a 27 % v okrese Zlín. Nejvíce kilometrů silnic 1. třídy je postaveno v okrese Uherské Hradiště (122 km), 2. třídy v okrese Kroměříž (170 km) a 3. třídy v okresech Kroměříž a Zlín (shodně 335 km).

Takže v okrese Kroměříž je vystavěno celkem 558 km komunikací, z nichž je 24 km dálnic, 29 km silnic 1. třídy, 170 km druhé a 335 km třetí tř.

V okrese Uherské Hradiště není žádná dálnice a délky silnic podle tříd jsou celkem vyrovnané. A to 122 km silnic 1. tř., 123 km 2. tř. a 280 km 3. třídy.

Ve vsetínském okrese je nejmenší celková délka silnic (504 km). Tady mohou řidiči využít 115 km silnic 1. třídy, 84 km druhé a 305 km třetí třídy. Dálnice zde není.

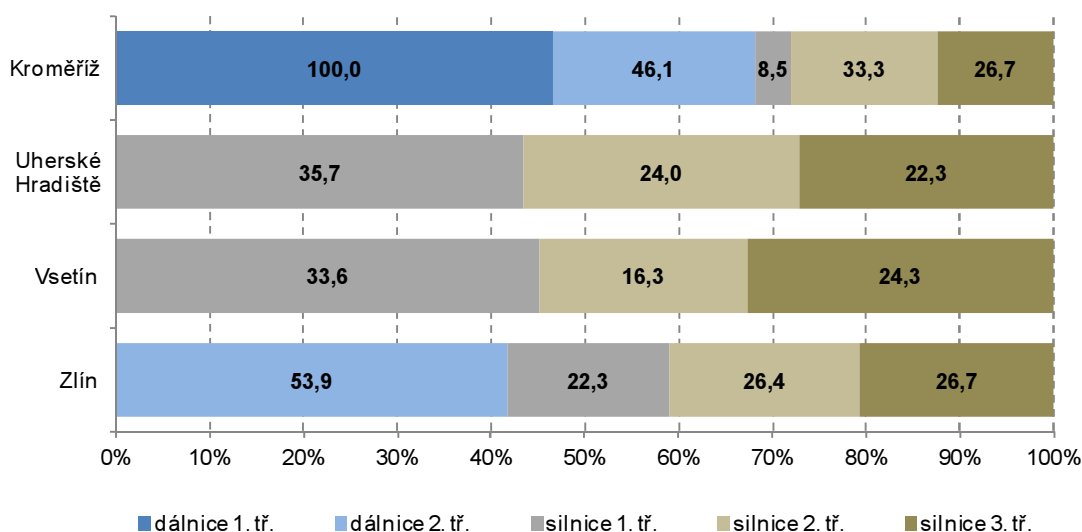
Okres Zlín je protkán 555 km silnic. Z toho je 9 km dálnic 2. třídy a 546 km silnic, v tom 76 km 1. třídy, 135 km druhé a 335 km třetí třídy.

Místní komunikace se na celostátní úrovni nesledují.

Provozní délka železničních tratí se mění minimálně. Během pěti let, tedy od roku 2011, se nezměnila a je dlouhá 358,7 km.

Délka vodních cest zůstala na 35,1 km.

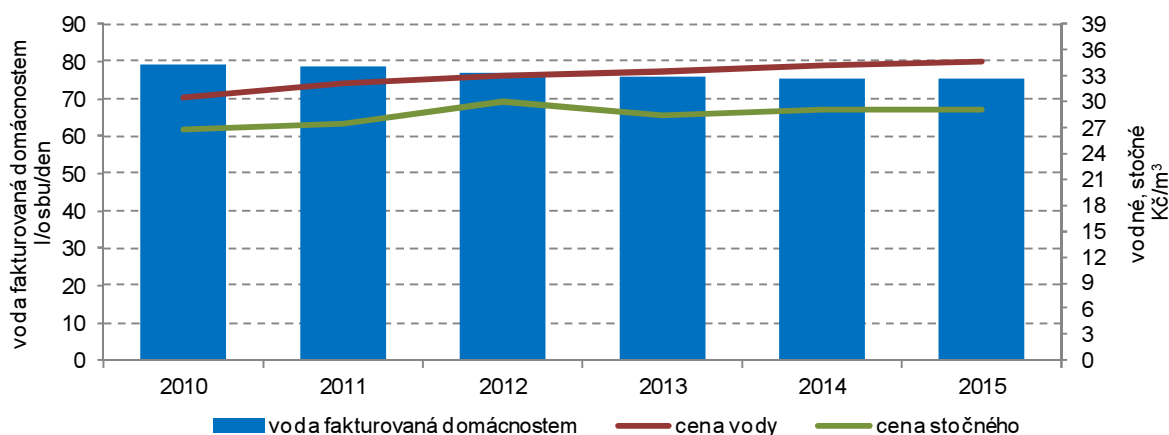
Graf 4.3 Podíly silnic dle kategorií v okresech Zlínského kraje na konci roku 2015

Vodovody a kanalizace: Vodovodní síť se v roce 2015 v kraji rozšířila o 58 km, počet obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů se zvýšil o 3,3 tis. Celková délka vodovodní sítě tak dosáhla 3 978 km a evidováno bylo přes 127,8 tis. vodovodních přípojek. Podíl obyvatel zásobovaných vodou vzrostl na 94,9 %. Ve srovnání s ostatními kraji je tento podíl podprůměrný, řadí kraj na 8. pozici. Počet osazených vodoměrů se zvýšil o 1,8 tis. na 126 781.

Rozšiřuje se vodovodní síť, počet obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů roste .

Graf 4.4 Specifické množství vody fakturované domácnostem (1/osobu/den), cena vody a cena stočného (Kč/m³) ve Zlínském kraji

Spotřeba pitné vody v kraji neustále klesá

Objem vyfakturované pitné vody v roce 2015 dosáhl 22 947 tis. m³, to je o téměř 1,7 tis. m³ méně než v roce 2009. V přepočtu na osobu a den bylo fakturováno 113,2 l, nejnižší množství ze všech krajů. Také množství

fakturované vody domácnostem, tedy 75,6 l na osobu a den bylo v mezikrajském srovnání nejnižší.

Cena vody roste

Cena vody stoupla meziročně v průměru o 0,60 Kč/m³ na 34,70 Kč/m³ (bez DPH) a tím se kraj zařadil na 7. místo mezi kraje. Cena stočného zůstala na úrovni loňského roku, tedy 29,1 Kč za m³. V mezikrajském srovnání jde o pátou nejnižší cenu.

Roste podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci

V domech napojených na kanalizaci bydlí 94,0 % obyvatel kraje a ve srovnání s rokem 2009 je to nárůst o 8,6 proc. bodu. Délka kanalizační sítě vzrostla za stejné období o 239 km na 2 946 km a počet kanalizačních přípojek se zvýšil na 113 483.

Podíl čištěných odpadních vod meziročně vzrostl o 0,4 proc. bodu

Do kanalizace bylo ve sledovaném roce vypuštěno téměř 31,4 mil. m³ odpadních vod, tedy o 314 tis. m³ méně než v roce 2014, zvýšil se však podíl čištěných odpadních vod na 94,4 %. Do vodních toků bylo v roce 2015 vypuštěno 48 098 tis. m³ vody, což je o 4,9 % méně než v roce 2014.

V kraji pouze mechanicko-biologické čističky odpadních vod

Během uplynulého roku přibyla v kraji jedna čistička odpadních vod, celková kapacita všech 106 ČOV v kraji tak vzrostla na 196,8 tis. m³ za den. Z hlediska technologie čištění jsou všechny mechanicko-biologické a zhruba polovina (52,8 %) z nich je uzpůsobena pro další odstraňování dusíku, popř. dusíku a fosforu současně.

Emise:

Snižování emisí hlavních znečišťujících látek v kraji pokračuje

Emisní bilance republiky se od roku 2013 zpracovávají v nové struktuře stacionárních zdrojů, navazující na Přílohu č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb. Sběr a vyhodnocení údajů souhrnné provozní evidence (SPE) bylo provedeno podle náležitostí přílohy č. 11 k vyhlášce č. 415/2012 Sb. Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ) podle platné metodiky.

Podle údajů z registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO) je zřejmé, že se ve Zlínském kraji v posledních čtyřech letech emise znečišťujících látek dále snižovaly.

Ve Zlínském kraji se celkově snížily v průběhu čtyř let všechny čtyři základní sledované druhy emisí. Poklesly emise oxidu siřičitého (o 2,3 %), oxidu dusíku (o 14,0 %), tuhých látek (o 4,2 %) a oxidu uhelnatého (o 14,9 %).

Meziročně v posledním roce sledovaného období ubylo měrných emisí tuhých látek o 5,8 %, oxidu siřičitého o 11,2 %, oxidu dusíku o 1,8 % a oxidu uhelnatého o 14,4 %.

Ve Zlínském kraji v roce 2014 největší podíl emisí tuhých látek vyprodukovaly zdroje REZZO 3 (64,4 %) stejně jako oxidu uhelnatého (73,7 %). Největší podíl emisí oxidu siřičitého (93,1 %) padl na vrub velkým stacionárním zdrojům REZZO 1 a emise oxidu dusíku (53,8 %) spadaly pod mobilní zdroje REZZO 4.

Největšími zdroji znečištění ovzduší v kraji jsou malé zdroje REZZO 3

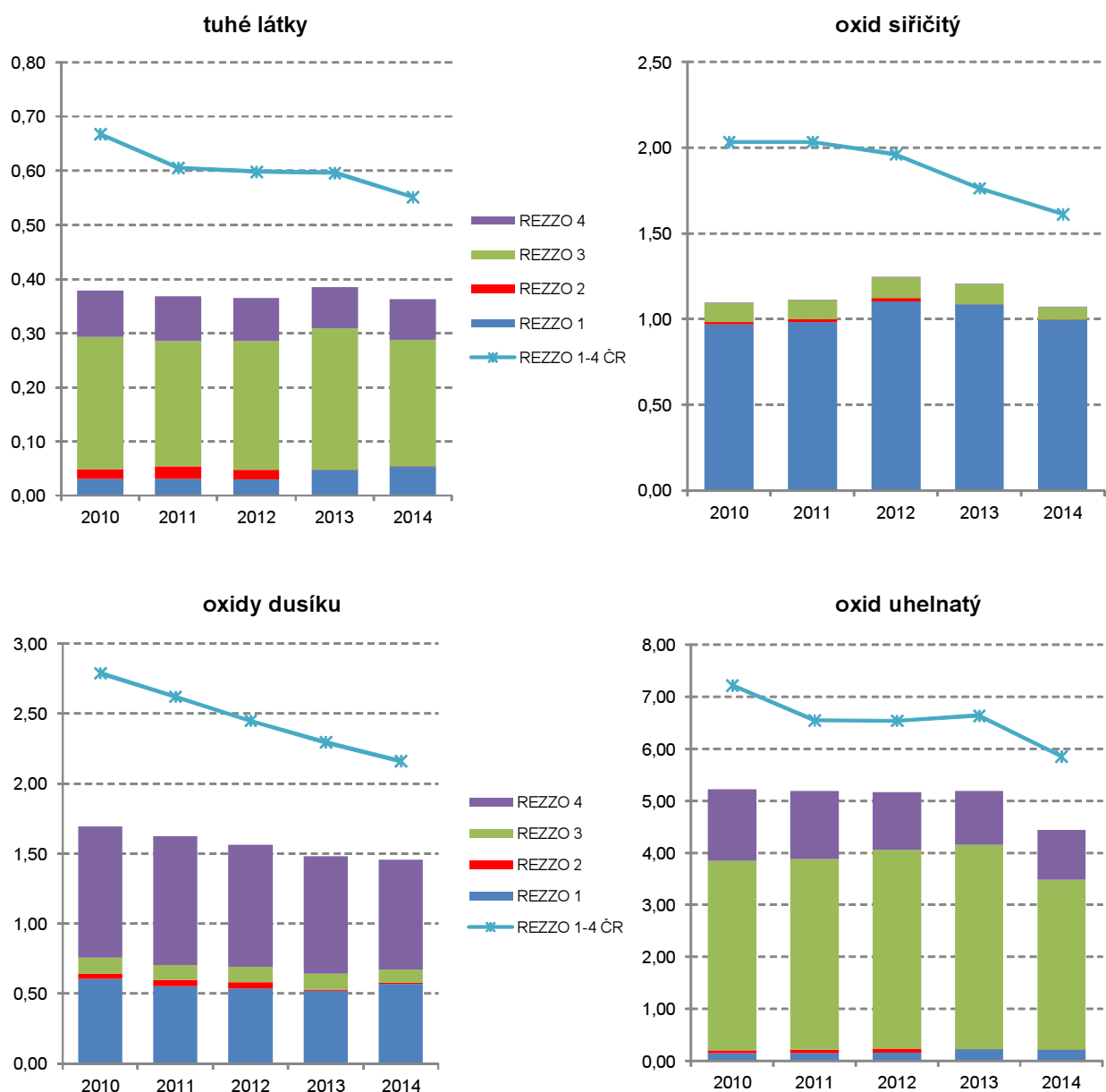
Skupina hromadně sledovaných malých stacionárních zdrojů REZZO 3 zahrnuje modelově vypočítávané emise z lokálního vytápění domácností, emise VOC z plošného použití rozpouštědel a ze skládek odpadů, emise TZL a NH₃ z chovů hospodářských zvířat, emise NH₃ z aplikace minerálních hnojiv, emise TZL z polních prací, ze stavebních činností, skládek odpadů a těžby uhlí.

Znečištění ovzduší způsobené malými zdroji (REZZO 3) v kraji rozhodně nejsou malé. Během celého sledovaného čtyřletého období došlo u malých zdrojů znečištění ke zvýšení krajského podílu emisí oxidu uhelnatého, a to o 3,9 p.b. na 73,7 %. V roce 2014 byl jejich podíl na znečištění tuhými látkami 64,4 % (stejný podíl jako v roce 2010). Zmenšil se podíl znečištění ovzduší oxidem siřičitým 6,7 % (za čtyři roky snížení podílu o 3,2 p.b.) a oxidu dusíku 6,7 % (pokles podílu od začátku hodnoceného období o 0,1 p.b.).

Během celého hodnoceného čtyřletého období došlo u malých stacionárních zdrojů znečištění k poklesu produkce všech druhů emisí. U tuhých látek bylo zachyceno snížení o 4,1 %, u oxidu siřičitého o 34,0 %, oxidu dusíku o 14,8 % a oxidu uhelnatého o 10,2 %.

U malých zdrojů REZZO 3 došlo meziročně ke snížení produkovaných emisí oxidu siřičitého o 38,0 %, oxidu uhelnatého o 16,7 %, oxidu dusíku o 15,5 a také tuhých látek o 10,3 %.

Graf 4.5 Měrné emise základních znečišťujících látek v ovzduší ve Zlínském kraji (v t/km²/rok)
(u tuhých látek včetně emisí TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností, chovů hospodářských zvířat, aplikace minerálních hnojiv a nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel)

Jednotlivě sledované stacionární zdroje REZZO 1 a 2 byly poprvé rozděleny v návaznosti na úvodní text přílohy č. 11 k vyhlášce č. 415/2012 Sb. na zdroje, pro něž platí povinnost úplného ohlášení SPE (REZZO 1), a zdroje využívající zjednodušené ohlášení (REZZO 2 – plynové a olejové kotelny do 5 MW příkonu a čerpací stanice).

Největší podíl emisí oxidu siřičitého pochází od velkých stacionárních zdrojů REZZO 1

Největšími producenty emisí oxidu siřičitého ve Zlínském kraji byly velké stacionární zdroje znečišťování REZZO1. V roce 2014 tvořily na zlínském celku těchto emisí 93,1 %. Proti předchozímu roku byl zaznamenán pokles vyprodukovaných emisí o 8,3 %, ale proti roku 2010 nárůst emisí o 3,0 %. Za čtyři roky se tak jejich podíl na zlínském celku zvýšil o 4,7 procentního bodu.

Tyto velké stacionární zdroje produkovaly výraznou krajskou část emisí oxidu dusíku. Meziročně bylo zachyceno jejich zvýšení o 10,0 %. Za celé čtyřleté období znečištění těmito emisemi pokleslo o 6,1 %. I přes toto snížení produkce za hodnocené období, vzrostl podíl emisí oxidu dusíku na krajském celku z 35,8 % v roce 2010 na 39,1 % v roce 2014.

Emise stacionárních zdrojů REZZO 2 poklesly

Také střední stacionární zdroje znečišťování REZZO2 snížily jak produkci emisí, tak i jejich podíl na krajském celku. Pokles emisí za celé období byl výrazný. Emise tuhých látek se během čtyř let snížily o 99 %, stejně se zmenšily emise oxidu siřičitého. Jejich hodnoty klesly ze setin tun na km² (v roce 2010) na desetitisíciny tun na km² v roce 2014. Emise oxidu dusíku poklesly o 84,4 % a oxidu uhelnatého o 97,1 %. Hodnoty oxidu dusíku se pohybovaly po celé 4 roky v setinách tun na km². Hodnoty oxidu uhelnatého dosahovaly v roce 2010 setin tun na km² a v roce 2014 klesly na tisícinny tun na km².

Také podíly těchto zdrojů na znečištění se snížily. Podíly všech čtyř základních druhů znečištění na krajském celku se v roce 2010 pohybovaly v jednotkách %, v roce 2014 dosahovaly emise oxidu dusíku již jen desetin procent a u ostatních jen setin %.

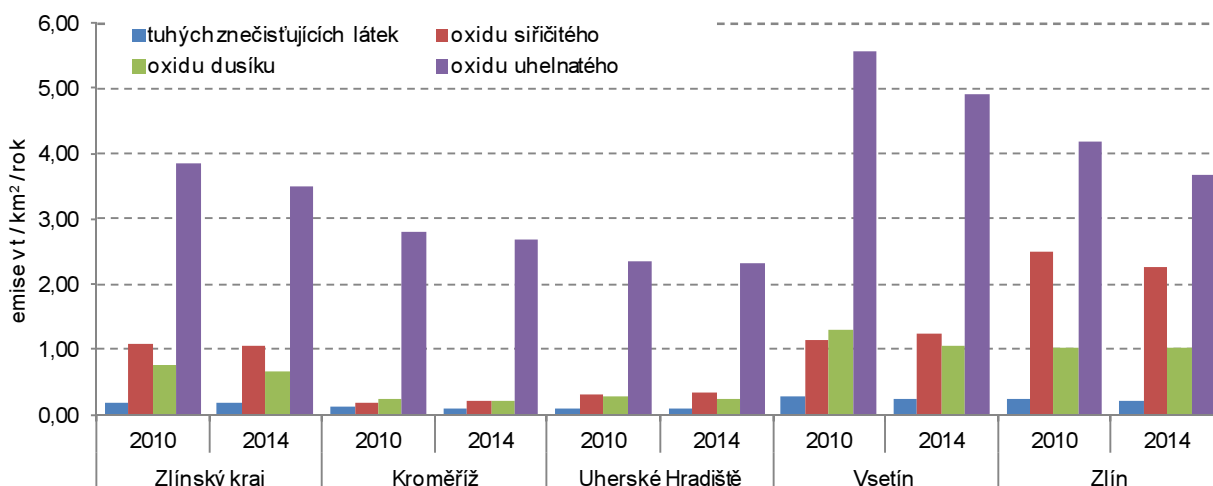
Velkými zdroji znečištění ovzduší v kraji zůstávají mobilní zařízení REZZO 4

Velkou zátěží pro kvalitu ovzduší ve Zlínském kraji byly v hodnoceném čtyřletém období mobilní zdroje znečištění REZZO 4. Bilance mobilních zdrojů zahrnuje emise ze silniční dopravy (včetně emisí TZL z otěrů a emisí VOC z odparů palivového systému benzínových vozidel), železniční, letecké a vodní dopravy a dále emise z nesilničních zdrojů (zemědělské, lesní a stavební stroje, vozidla armády, stavební stroje, údržba zeleně, apod.).

U emisí tvořených tuhými znečišťujícími látkami došlo v průběhu čtyř let ke snížení o 12,4%. Také podíl tuhých látek na emisích v kraji poklesl zhruba o 2,0 procentní body na 20,6 % v roce 2014. I u emisí oxidu dusíku došlo od roku 2010 k poklesu produkce o 16,2 %. Jeho podíl na celku těchto emisí v kraji od počátečního roku sledovaného období klesl z 55,2 % o 1,4 p.b. na 53,8 %. Na znečištění kraje oxidem siřičitým se mobilní zdroje podílely v roce 2014 nepatrně (0,14 %) a jejich produkce během sledovaných let se nezměnila (0,001 t / km² za rok). U emisí z mobilních zdrojů tvořených oxidem uhelnatým došlo během čtyř let ke snížení o 30,7 % a také jejich podíl klesl z 26,4 % v roce 2010 na 21,5 % v roce 2014.

U meziročního vyhodnocování změn hodnot emisí bylo zjištěno zvýšení emisí oxidu siřičitého o 3,0 %. Dosahované hodnoty těchto emisí byly však malé a podíly na krajském celku tak neovlivnily. U ostatních druhů emisí došlo proti předchozímu roku ke snížení. U tuhých látek byl zaznamenán pokles o 1,5 %, oxidu dusíku o 7,0 % a oxidu uhelnatého o 7,3 %.

Graf 4.6 Měrné emise základních znečišťujících látek v ovzduší v okresech Zlínského kraje, bez mobilních zdrojů znečištění REZZO 4 (v t/km²/rok), měrné emise tuhých látek REZZO 3 nezahrnují emise TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností, chovů hospodářských zvířat, aplikace min. hnojiv a nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel.

Nejvíce znečištěné ovzduší bylo zjištěno v okrese Vsetín

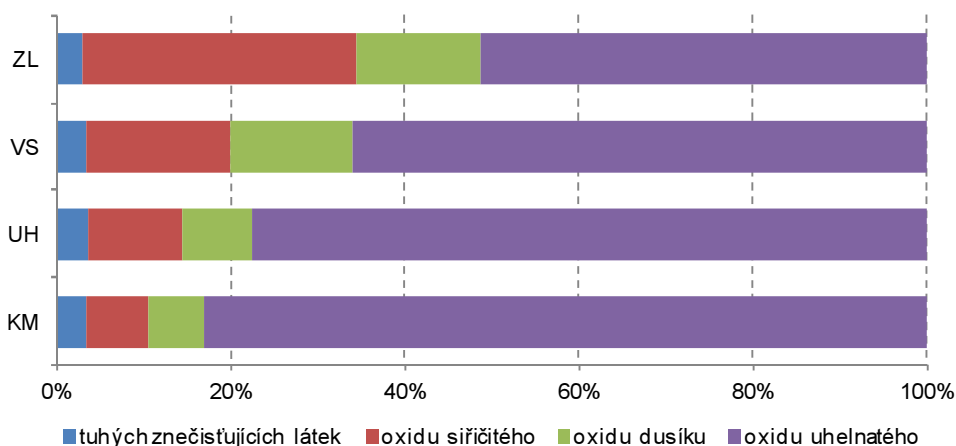
Čistota nebo znečištění ovzduší jednotlivých územních celků je dána jednak rozmístěním stacionárních zdrojů výrazně znečišťujících ovzduší (tedy podniků produkujících emise), dále i umístěním ploch, na kterých jsou skládky paliv, surovin, produktů a odpadů a v neposlední řadě také mobilními zdroji, tedy dopravní zatížeností silničních a železničních „tahů“ v kraji.

Protože novou metodikou nelze zpracovat data za mobilních zdroje REZZO 4 a tuhé látky v REZZO 3 do okresů, je graf 2 zpracován bez těchto údajů.

Z grafu 4.7 je zřejmé, že nejvyšší znečištění emisemi oxidu siřičitého bylo zjištěno ve zlínském okrese (2,25 t/km² v roce 2014, za čtyři roky došlo ke snížení o 9,7 %). Největším producentem ostatních tří základních druhů emisí byl zjištěn okres Vsetín. V roce 2014 zde bylo vyprodukováno 1,05 t/km² emisí oxidu dusíku (za čtyři roky snížení o 18,2 %). Dále v tomto okrese byly naměřeny nejvyšší hodnoty tuhých znečišťujících látek (0,24 t/km² v roce 2014, pokles za celé hodnocené období o 12,8 %) a oxidu uhelnatého (4,90 t/km² v roce 2014, snížení za čtyři roky o 12,0 %).

Během čtyř let se podíly emisí v okresech změnily. V okrese Zlín se podíl oxidu siřičitého zmenšil o 4,6 p.b. na 55,9 %, ale podíl oxidu dusíku se zvětšil o 4,1 p.b. na 40,3 %. Ve vsetínském okrese vzrostl podíl oxidu siřičitého o 2,8 p.b. na 30,5 %. U ostatních druhů emisí se jejich podíl zmenšil, nejvíce u oxidu dusíku, a to o 3,7 p.b. na 41,7 %. V okrese Uherské Hradiště byl zjištěn v roce 2014 nejvýrazněji podíl oxidu uhelnatého (17,1 %) stejně jako v okrese Kroměříž (podíl 19,8 %).

Graf 4.7 Podíly emisí podle druhu v okresech Zlínského kraje v roce 2014

Zlínský kraj patří ke krajům se středně znečištěným ovzduším

Snižování produkce všech emisí znečišťujících ovzduší neprobíhalo ve všech krajích republiky stejným tempem.

Ve všech čtyřech sledovaných druzích emisí znečišťujících ovzduší (REZZO1-4) dosahovaly zjištěné údaje za Zlínský kraj nižších, tedy lepších, hodnot, než činily průměry za celou republiku, a to jak v roce 2010, tak 2014.

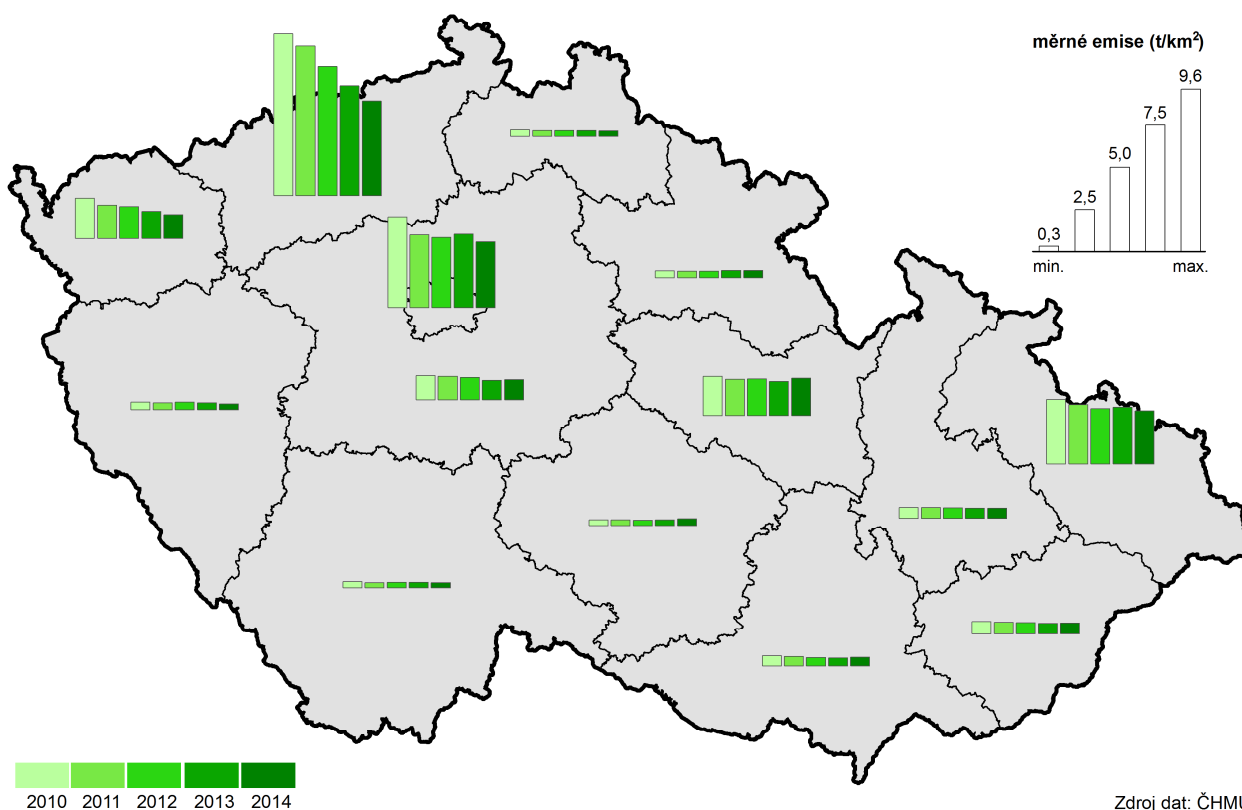
Zlínský kraj se v roce 2014 mezi ostatními umístil v emisích tvořených tuhými znečišťujícími látkami na druhém nejlepším místě (v počátečním roce hodnoceného období 2010 se umístil Zlínský kraj na prvním místě - tedy byla zde naměřena nejnižší hodnota těchto emisí mezi kraji). V produkci emisí oxidu siřičitého obsadil kraj v hodnoceném roce 2014 devátou příčku (7. místo v roce 2010), v emisích oxidu dusíku 6. pozici (stejně jako v roce 2010) a oxidu uhelnatého sedmou příčku (stejně jako v roce 2010).

V hodnocení krajů podle celkového pořadí ve výši hodnot jednotlivých druhů emisí se Zlínský kraj o jedno místo pohoršil a přesunul se tak ze skupiny krajů s dobrým ovzduším (v roce 2010 obsadil celkové šesté místo) do skupiny krajů s průměrně znečištěným ovzduším (v celkovém pořadí se umístil v roce 2014 na sedmém místě). Nejméně znečištěné ovzduší bylo v roce 2010 i 2014 zjištěno v Jihočeském kraji, ve kterém se během čtyř let o jedno místo v pořadí krajů zhoršily emise oxidu uhelnatého a naopak se o jedno místo zlepšily tuhé

emise a v dalších dvou emisích se pozice kraje nezměnila. Naopak největší znečištění ovzduší bylo zaznamenáno v roce 2014 v Moravskoslezském kraji (v roce 2010 poslední a tedy nejhorší pozici v hodnocení emisí obsadil kraj Hlavní město Praha).

Emise oxidů dusíku (REZZO 1–3) v krajích v letech 2010 až 2014

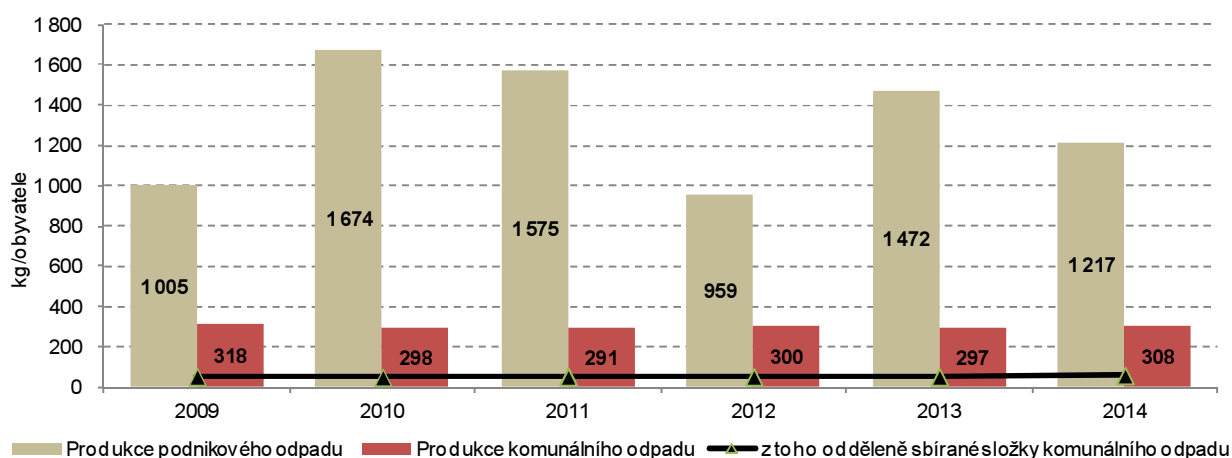

Odpady:

**Meziroční pokles
podnikového odpadu
o 17%**

V roce 2014 se ve Zlínském kraji vyprodukovalo 712,9 tis. tun podnikového odpadu. Proti předcházejícímu roku se produkce odpadu snížila o 17,4 %. V průměru na 1 obyvatele kraje připadlo 1,2 tuny odpadu, to je zhruba o čtvrtinu tuny méně než v roce 2013. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem je to o 790 t na obyvatele méně a v mezikrajském srovnání se kraj touto hodnotou řadí na 9. příčku.

Graf 4.8 Produkce podnikového a komunálního odpadu ve Zlínském kraji (v kg/obyvatele)

Stavební podniky vyprodukovaly od roku 2010 téměř 2 mil. t. odpadu

I přes značně nerovnoměrný vývoj produkce podnikového odpadu patří mezi nejvýznamnější původce odpadů stavební podniky, které v letech 2010 až 2014 vyprodukovaly 47,1 % celkové produkce podnikových odpadů. S podílem 21,0 % se dále řadí odvětví zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi a následuje zpracovatelský průmysl s 20,6 %.

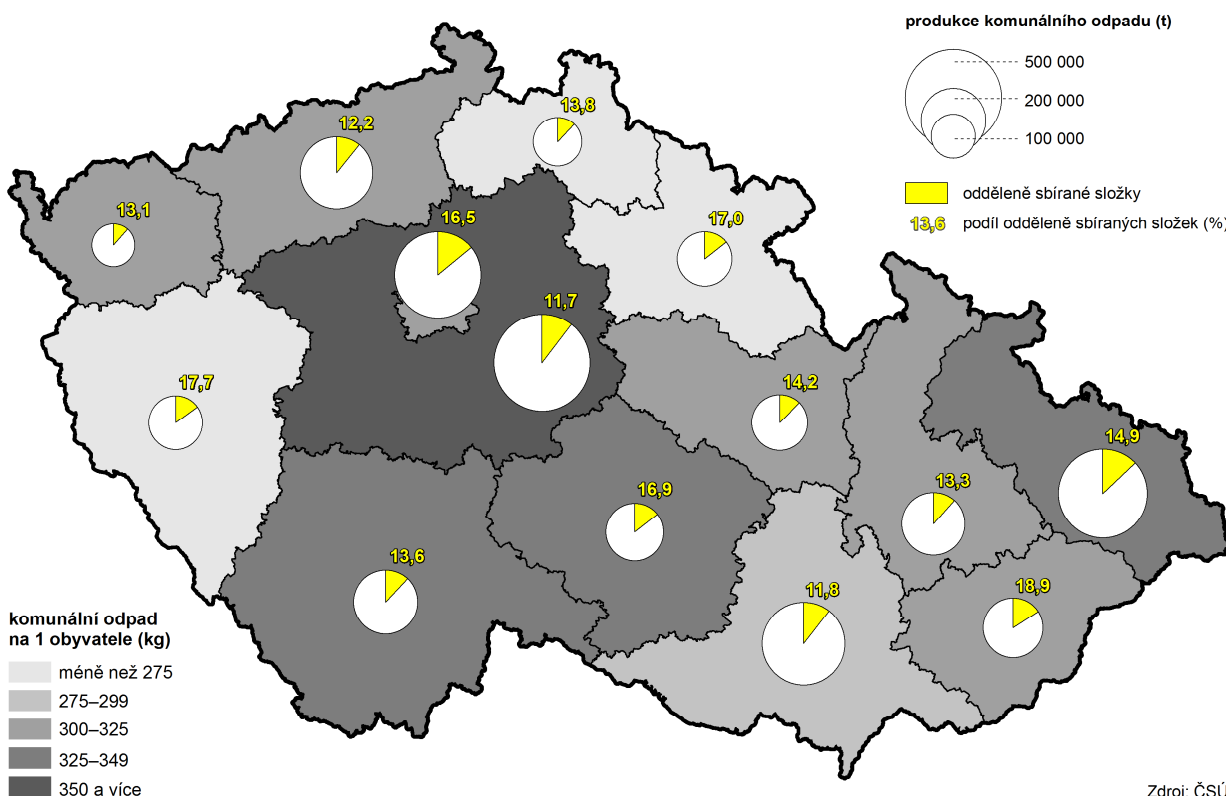
Každý obyvatel Zlínského kraje v roce 2014 v průměru vyprodukoval 308 kg komunálního odpadu

Zatímco produkce podnikového odpadu meziročně klesla, množství komunálního odpadu vzrostlo o 5,9 tisíce tun na 180,3 tis. t. Na jednoho obyvatele tak za rok připadlo 308 kg komunálního odpadu, což je o 11 kg více než v roce 2013 a v porovnání s republikovým průměrem je to o 2 kg méně. Z hlediska struktury stále převládá běžný svoz (odpad z popelnic, z kontejnerů nebo svozových pytlů), i když jeho podíl v celkové produkci komunálního odpadu klesl z 67 % v roce 2010 na 57 % v roce 2014. Také podíl svozu objemného odpadu klesl za stejné období z 14 % na 11 %. Naproti tomu neustále roste podíl odděleně sbíraných složek, v roce 2014 to bylo 19 %. Odděleně sebráno (vytříděno) bylo v roce 2014 na obyvatele 58 kg plastů, papíru, skla a kovů, což je nejvíce mezi kraji.

Využito 40 % z odpadů, se kterým bylo nakládáno

Celkové množství odpadu, se kterým bylo v kraji nakládáno, se v roce 2014 zvýšilo o 11,1 % (o 127 tis. t) na 1 269 tis. tun. Z tohoto množství bylo 508,2 tis. t využito (40 %), 317,4 tis. t odstraněno (25 %) a s 443,7 tis. t odpadu bylo nakládáno ostatními způsoby nakládání (35 %). V rámci využívání odpadů je nejvíce zastoupena recyklace či regenerace, u odstraňování odpadů je to skládkování a ostatní způsoby ukládání v úrovni nebo pod úrovní terénu.

Komunální odpad v krajích v roce 2014

Výdaje na ochranu životního prostředí v roce 2014 stouply

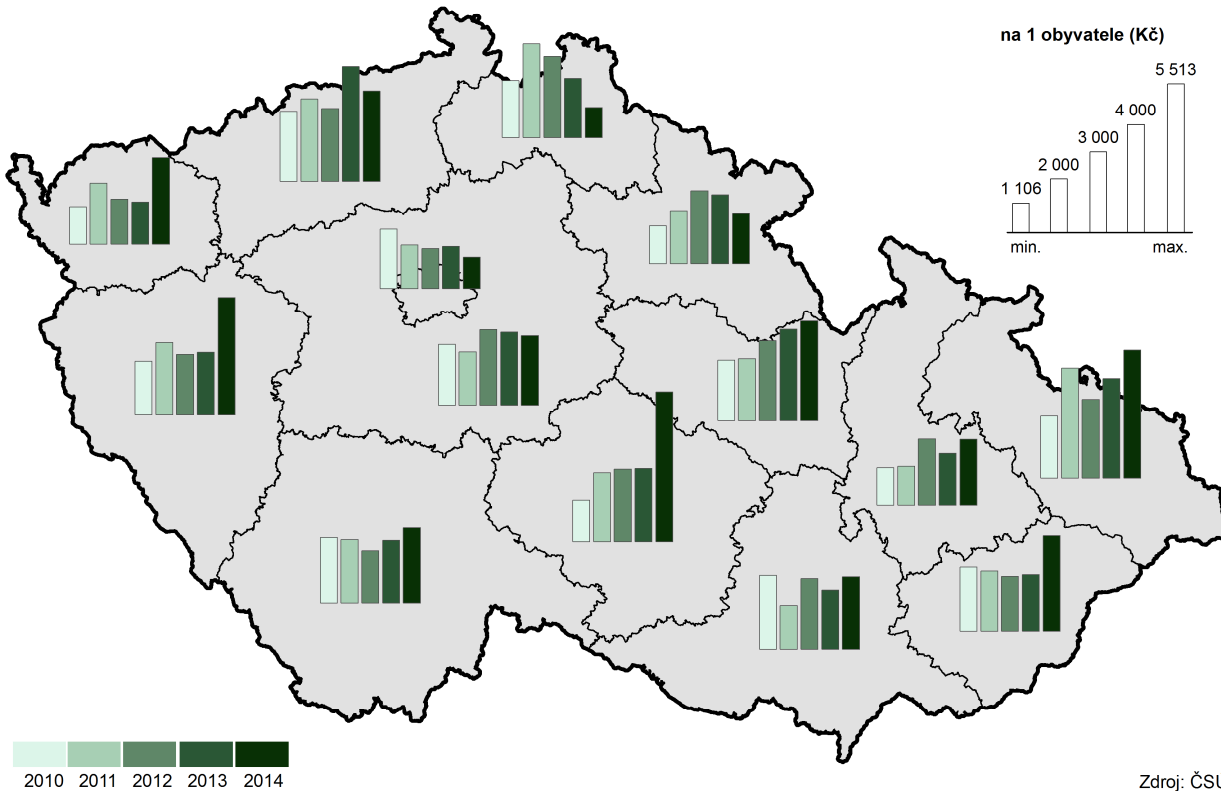
Investiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora ve Zlínském kraji byly v roce 2014 na nejvyšší úrovni od roku 2010 a tvořily 2 045 275 tis. Kč. Meziročně se tím zvýšily o 73,6 %. V rámci investičních aktivit si nejvýznamnější roli udržuje oblast nakládání s odpadními vodami, kam byla v roce 2014 investována více jak 44 % z celkových prostředků. Další významnou aktivitou byly investice v oblasti ochrany ovzduší a klimatu, které tvořily v roce 2014 30,3 %.

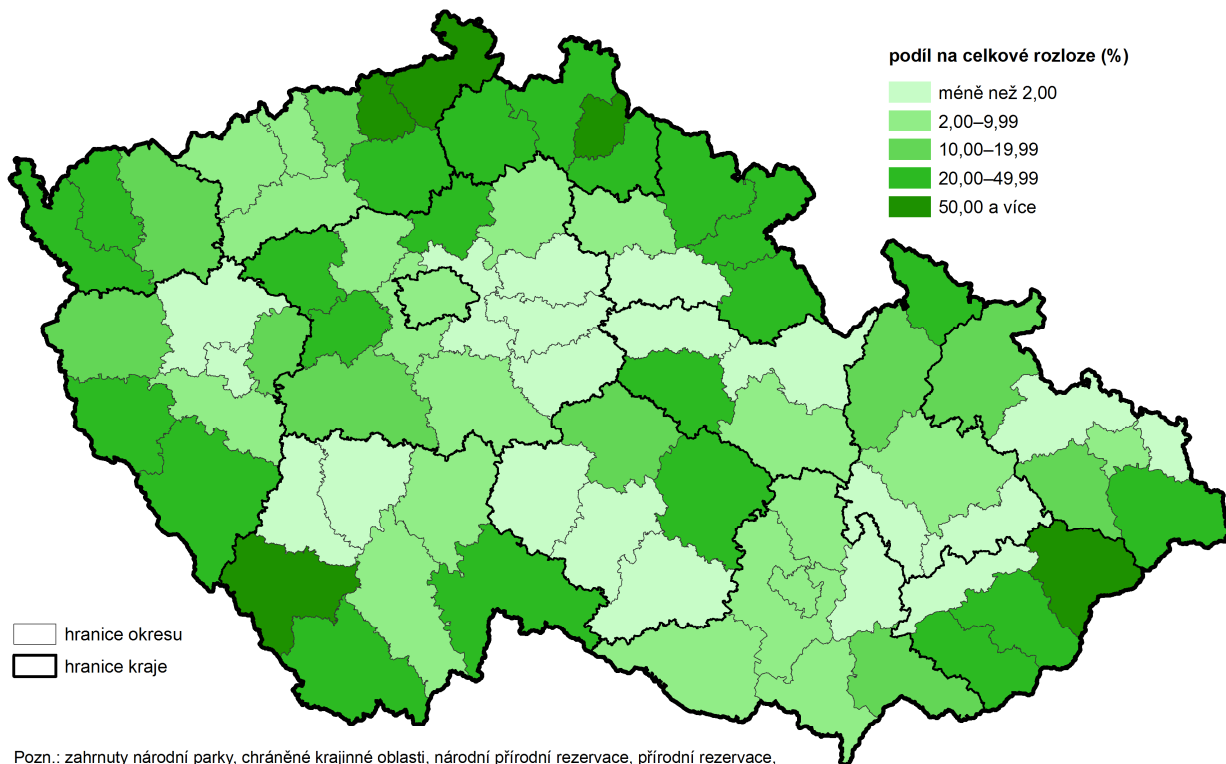
Ve výdajích na ochranu životního prostředí převažují neinvestiční náklady

Objem neinvestičních nákladů investorů se sídlem v kraji v roce 2014 meziročně stoupl o 5,0 %. V celém pětiletém období došlo k mírnému nárůstu a to o 0,5 %. Rozložení podle druhu je v posledních letech v celku stálé. V roce 2014 66,7 % připadlo na nakládání s odpady, 23,5 % na nakládání s odpadními vodami a necelé 1 % na ochranu ovzduší a klimatu.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2010 až 2014

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2015

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

5. Mezikrajské srovnání

Ekonomice se v roce 2015 dařilo, což dokládá nárůst hrubého domácího produktu (HDP) České republiky o víc než 4 % – nejvyšší za posledních osm let. V regionálním pohledu jsou však informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2014 (výsledky za rok 2015 budou zveřejněny v prosinci 2016). Hospodářský vývoj v roce 2014 ukončil období recese, když HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně neklesl v žádném kraji – ve 13 krajích vzrostl a v jednom kraji stagnoval. Takto příznivý meziroční vývoj z hlediska všech krajů byl naposledy zjištěn v roce 2007. V letech 2008–2013 pak regionální HDP v s. c. každým rokem klesal minimálně ve dvou krajích. Jednotlivé kraje zaznamenaly v tomto období meziroční pokles HDP nejčastěji třikrát. Pouze jednou (v roce 2009) HDP poklesl v Jihomoravském kraji. Naopak vleklé hospodářské problémy měly Karlovarský a Ústecký kraj, ve kterých HDP v s. c. klesal po celé období 2008–2013, respektive v letech 2009–2013.

Populace stárne ve všech krajích, lidé se dožívají vyššího věku

Demografický vývoj v jednotlivých krajích sdílel v letech 2010–2015 řadu společných rysů. V celém státě populace stárla, což dokumentoval rostoucí průměrný věk obyvatel. Zvýšil se podíl dětí i seniorů, vzrostl průměrný věk snoubenců při prvním sňatku a podíl dětí narozených mimo manželství. Ve srovnání mezních let uvedeného časového intervalu klesl ve všech krajích počet narozených dětí i počet rozvodů, naopak vzrostl absolutní počet zemřelých. S ohledem na celospolečenský vývoj, životní styl nebo pokroky v medicíně se neustále zvyšovala střední délka života. Naděje dožití mužů i žen díky tomu vzrostla ve všech krajích.

Od roku 2010 je nejlidnatějším územím kraj Středočeský

I přes výše uvedené společné demografické tendence lze vysledovat mnoho územních disparit, z nichž některé si udržely déletrvající platnost. Vysoká různorodost byla v mezikrajském srovnání zachována u počtu obyvatel a hustoty zalidnění. Výměrou největšími kraji České republiky zůstaly kraje Středočeský a Jihočeský, nejmenším krajem je Hlavní město Praha. Od vzniku současné podoby krajů (k 1. 1. 2000) se jejich vnější hranice měnily minimálně, proto se pořadí krajů podle katastrální výměry nezměnilo. Poslední úpravy hranic krajů proběhly k 1. lednu 2016 v souvislosti s redukcí vojenských újezdů.

Dynamičtější vývoj byl ve sledovaném období zaznamenán v počtu obyvatel a s tím spojené hustotě zalidnění. Až do roku 2008 byl nejlidnatějším kraj Moravskoslezský, v roce 2009 Praha a od roku 2010 žije nejvíce obyvatel v kraji Středočeském. Především díky výrazné migrační vlně se populace Středočeského kraje v letech 2000–2015 zvětšila o 209,0 tis. osob. Druhý nejvyšší přírůstek obyvatel (114,4 tis.) příslušel druhému nejlidnatějšimu kraji Hlavnímu městu Praze, a to opět zásluhou vysokých počtů přistěhovaných. Třetí nejlidnatější kraj Moravskoslezský charakterizoval trend opačný. Od roku 2000 přišel o nejvíce obyvatel ze všech krajů (o 46,9 tis. osob). Převažující populační úbytek byl v letech 2000–2015 vykázan v šesti ze čtrnácti krajů, přičemž k nejvýraznějšímu úbytku došlo na východě republiky. Dlouhodobý pokles počtu obyvatel charakterizoval také nejzápadnější a nejméně lidnatý kraj Karlovarský, především vlivem zvýšeného počtu vystěhovaných po roce 2008.

Jihočeský kraj má mezi kraji nejnižší hustotu zalidnění

Nejvyšší hustota zalidnění, 2 555 obyvatel na km², náležela Hlavnímu městu Praze, kde druhý nejvyšší počet obyvatel žije na nejmenší ploše. Hustota obyvatel v Praze byla více než jedenáctkrát vyšší než u druhého v pořadí - kraje Moravskoslezského. Celorepublikový průměr 134 obyvatel km² překonaly ještě kraje Jihomoravský, Ústecký, Zlínský a Liberecký. Odlišnou sídelní strukturu charakterizuje především rozlehlý kraj Jihočeský s hustotou 64 obyvatel na km², v jehož příhraničí se nachází řídko osídlená část Šumavy.

Nejvyšší úbytek obyvatel stěhováním je dlouhodobě v kraji Moravskoslezském

Dlouhodobou převahu živě narozených nad zemřelými vykazovala od roku 2000 trojice krajů Liberecký, Středočeský a Hl. m. Praha. Od roku 2010 se k nim přiřadily kraje Jihomoravský, Kraj Vysočina, Pardubický a Jihočeský. Opačný jev byl typický především pro kraj Moravskoslezský a Zlínský, pro které je převaha živě narozených nad zemřelými spíše ojedinělá. Dlouhodobou stálost si uchovávají i základní migrační proudy. Suverénně nejvyšší kladné saldo stěhování měl v relativním pohledu v letech 2000–2015 kraj Středočeský, s odstupem následovaný Prahou a dále krajem Plzeňským. Trvale kladné migrační saldo si od roku 2000 držel vedle Středočeského kraje pouze kraj Jihočeský. Opačný trend nastal v kraji Moravskoslezském. Déletrvající převaha

vystěhovaných nad přistěhovanými je dále typická pro kraje Karlovarský, Olomoucký, Zlínský a Kraj Vysočina.

V roce 2015 poprvé převážily počty osob starších 65 let nad počty dětí do 15 let ve všech krajích

Ke změně věkového složení a stárnutí populace docházelo ve všech krajích České republiky. Zatímco v roce 2000 byla nejmladší populace Karlovarského kraje s průměrným věkem 37,7 let, o 15 let později byli v průměru nejmladší obyvatelé Středočeského kraje s věkem 40,8 let. Jelikož stěhování je častější u mladší generace, nejvyšší růst průměrného věku vykázaly kraje s vysokým migračním úbytkem. Naopak velmi pozvolné bylo stárnutí populace v Praze a Středočeském kraji. Hlavní město v roce 2013 ztratilo pozici věkově nejstaršího kraje, kterou do té doby zastávalo, v roce 2015 bylo dokonce pátým nejmladším mezi 14 kraji. Nejstarším krajem byl v letech 2013–2015 kraj Královéhradecký. V roce 2000 měly všechny kraje (s výjimkou Hlavního města Prahy) více dětí do 15 let než osob ve věku 65 a více let. Stárnutím populace kraje postupně přišly o převahu dětí nad seniory, jako poslední ji zaznamenal Středočeský kraj v roce 2014 a v roce 2015 již bylo ve všech krajích více seniorů než dětí.

Nejvyšší úmrtnost v Moravskoslezském a Ústeckém kraji

Dlouhodobě nejvyšší úmrtnost obyvatel charakterizuje území s vysokým zastoupením těžebního průmyslu a výrazným znečištěním ovzduší, tj. kraj Moravskoslezský a Ústecký (shodně 11,2 zemřelých na 1 000 obyvatel). Za touto dvojicí se v roce 2015 řadil kraj Olomoucký a Plzeňský. Úmrtnost je kromě věkové struktury, struktury zaměstnanosti a kvality životního prostředí ovlivňována širokou škálou faktorů – od genetických po kvalitu a dostupnost zdravotní péče. Také proto dosahuje horších výsledků nejen pohraničí, ale i odlehlejší oblasti (tzv. vnitřní periferie). Nejpříznivější úmrtnostní poměry naopak vykazuje většina velkých měst a jejich zázemí. Z pohledu krajů byla nejnižší úmrtnost v roce 2015 zaznamenána v Hlavním městě Praze (9,8 zemřelých na 1 000 obyvatel).

Nejvyšší naděje dožití je v Praze

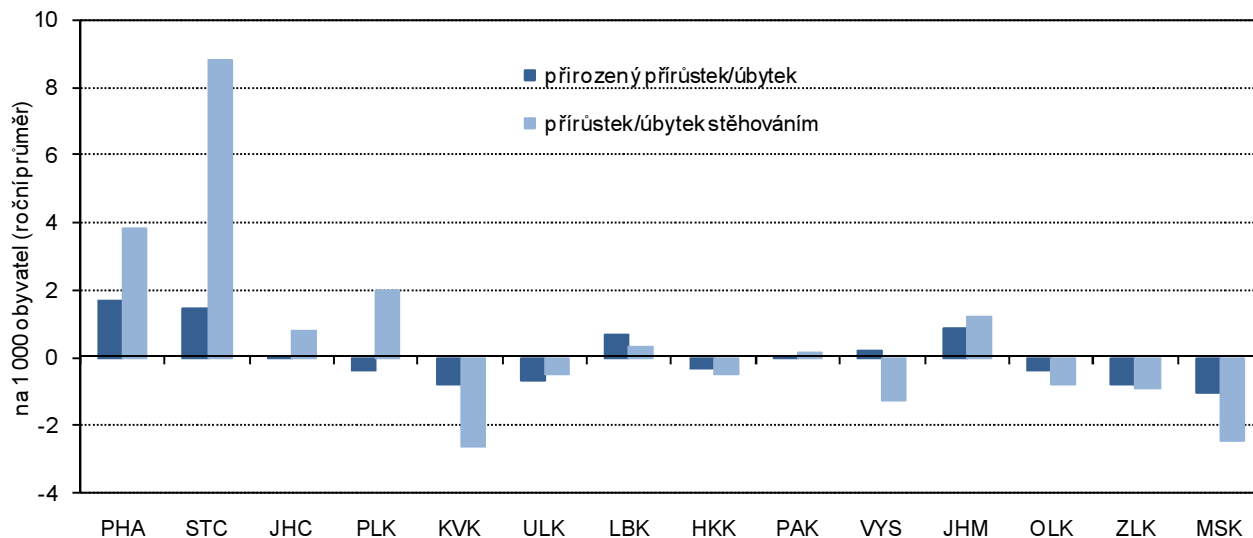
Zlepšování úmrtnostních poměrů se dlouhodobě promítá i do rostoucí naděje dožití. Nejvyšší naději dožití měly v letech 2010–2015 děti narozené v Praze, kde naděje dožití chlapce narozeného v letech 2014–2015 činila 77,7 let a dívky 82,6 let. Na opačném pólu se umístil kraj Ústecký, naděje dožití zde u chlapců činila 73,9 let a u dívek 79,6 let. Od roku 2010 vzrostla střední délka života ve všech krajích. Nejvyšší růst byl u mužů zaznamenán v kraji Zlínském a u žen v kraji Olomouckém.

Podíl cizinců vzrostl ve všech krajích, nejvíc jich žije v Praze

Zastoupení cizinců v populaci se od roku 2011 postupně mírně zvyšuje, v roce 2015 se meziročně zvýšilo ve všech krajích. Jejich nejvyšší podíl byl v Praze (13,5 %), kde mezi roky 2010 a 2015 vzrostl počet cizinců o téměř 23 tis. osob. V ostatních krajích se v roce 2015 pohyboval podíl cizinců od 6,4 % v kraji Karlovarském po 1,5 % v kraji Zlínském. Z celkového počtu 464,7 tis. cizinců v České republice jich nejvíce žilo v Praze (36,9 %).

Graf 5.1 Změny počtu obyvatel v krajích v letech 2010 až 2015

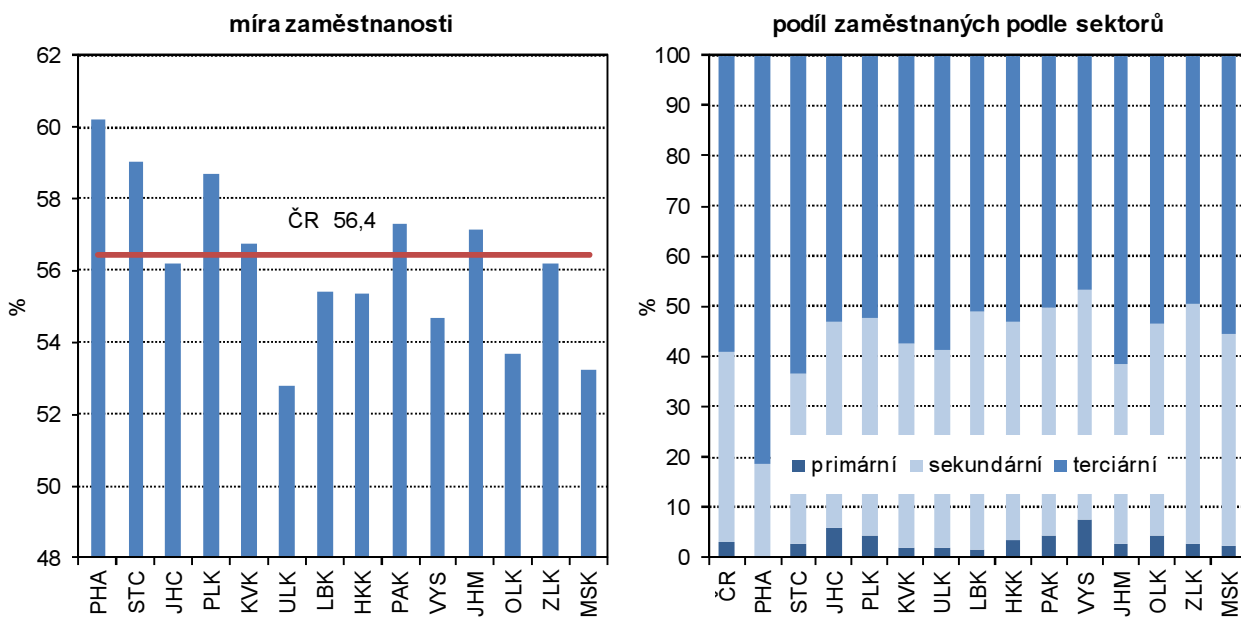
Zaměstnanost roste od roku 2011, nejrychlejší tempo růstu v roce 2015

Růst ekonomiky zlepšoval situaci na trhu práce. Zaměstnanost rostla v posledních pěti letech; v roce 2015 bylo tempo růstu nejrychlejší. Hodnoty ukazatele v krajích přitom odrážejí vedle demografického vývoje také ekonomickou kondici podniků na území jednotlivých regionů. V roce 2015 byla nejvyšší zaměstnanost v Hl. městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší v regionech na severu Čech a Moravy (v Ústeckém a Moravskoslezském kraji). Zaměstnanost rostla proti roku 2014 meziročně nejrychleji ve čtyřech krajích (Plzeňský, Karlovarský, Olomoucký a Zlínský) shodně o 1,5 procentního bodu; ve dvou krajích (Hl. městě Praze a Kraji Vysočina) došlo k meziročnímu poklesu.

Největší rozdíly v zaměstnanosti mezi pohlavími v kraji Libereckém

Zaměstnanost mužů a žen se od sebe logicky liší ve vazbě na mateřství a větší zapojení žen do výchovy dětí. U obou pohlaví byla nejvyšší zaměstnanost v Hlavním městě Praze; u mužů se přes meziroční pokles přiblížila k hodnotě 70 %, u žen se přehoupla přes 50% hranici. Největší rozdíl v zaměstnanosti obou pohlaví byl zaznamenán v Libereckém kraji, v roce 2015 činil 19 procentních bodů.

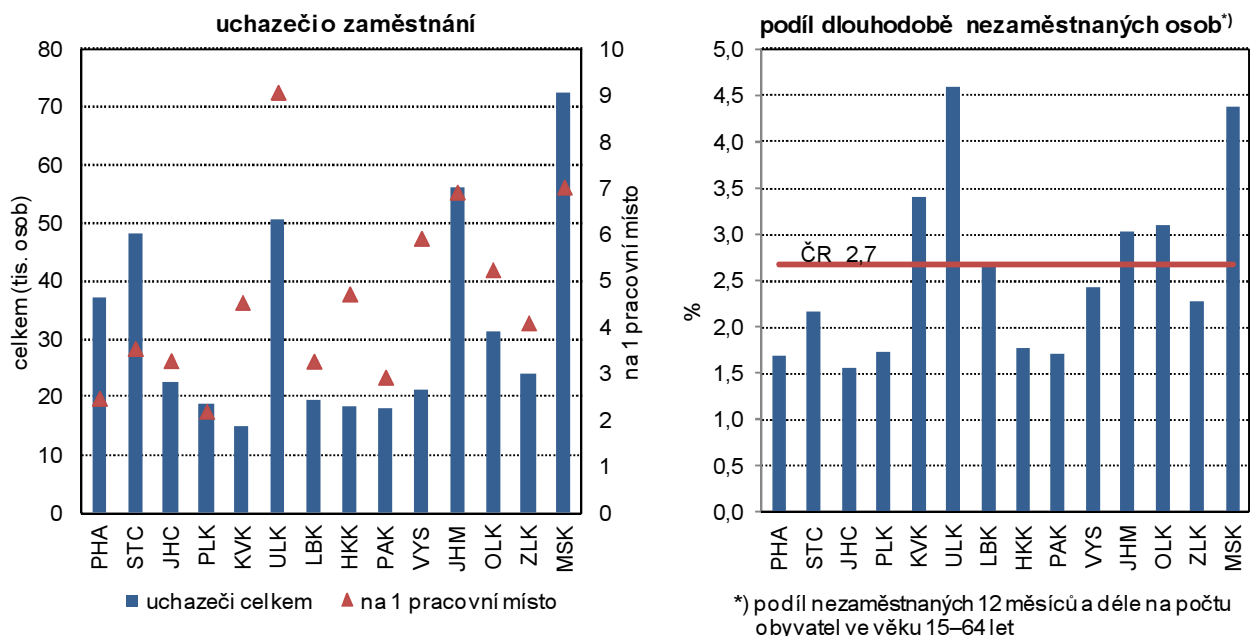
Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a zaměstnanost podle sektorů v krajích v roce 2015

Dlouhodobý růst zaměstnanosti v sektoru služeb	V současnosti je nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti sektor služeb (terciární sektor). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste a dlouhodobě se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích značně liší. Více než 80 % zaměstnaných v tomto sektoru má Hlavní město Praha, naopak v Kraji Vysočina a ve Zlínském kraji je ve službách zaměstnána necelá polovina z celkového počtu zaměstnaných osob v kraji.
Oživení zaměstnanosti v sektoru průmyslu a stavebnictví	V posledních letech se zvýšila zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví. Zatímco po roce 2008 došlo v tomto sektoru k výraznému útlumu, v posledních dvou letech je vidět oživení. Meziroční nárůst počtu zaměstnaných v sekundárním sektoru proti roku 2014 se nejvíc projevil v Královéhradeckém kraji, kde zaměstnanost meziročně stoupla o 3,9 %, v dalších dvou krajích (Karlovarském a Jihočeském) byl nárůst více než 3%.
Nejvíc volných pracovních míst v Hlavním městě Praze a Středočeském kraji	Svižný růst ekonomiky se kladně promítl i do nezaměstnanosti. Zatímco na sklonku roku 2014 nabízely úřady práce 59 tis. volných pracovních míst, o dvanáct měsíců později to bylo téměř 103 tis. volných pozic. Nejvíc jich bylo k dispozici v Hl. městě Praze a ve Středočeském kraji, tedy v regionech s nižší nezaměstnaností. Tento nesoulad mezi nabídkou volných pracovních míst a počty uchazečů o zaměstnání má vedle regionálního rozměru i aspekt kvalifikační.
Nezaměstnanost klesala ve všech krajích, u mužů rychleji než u žen	Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2009 rostl (s víceméně pravidelnými cyklickými výkyvy) a kulminoval počátkem roku 2014, kdy se nezaměstnanost vyšplhala k 8,6 %. V průběhu celého roku 2015 se podíl nezaměstnaných snižoval, nejnižší úroveň byla na podzim (v říjnu a listopadu shodně 5,9 %), mírný nárůst nastal v závěru roku. Proti konci roku 2014 se nezaměstnanost snížila o 1,2 procentního bodu, pokles podílu nezaměstnaných mužů byl rychlejší než u žen.
Největší meziroční pokles nezaměstnanosti v Olomouckém a Ústeckém kraji	<p>Ve všech krajích došlo k meziročnímu snížení podílu nezaměstnaných, nejvýraznější pokles byl v krajích Olomouckém a Ústeckém; obdobný vývoj nezaměstnanosti byl zaznamenán u obou pohlaví. Navzdory příznivému vývoji se nezaměstnanost v Ústeckém a Moravskoslezském kraji pohybovala na sklonku roku 2015 výrazně přes 8 %. Podíl nezaměstnaných mužů byl nejvyšší v kraji Moravskoslezském (8,7 %) a žen v kraji Ústeckém (9,3 %).</p> <p>Dobrým signálem je úbytek uchazečů, kteří hledají své místo na trhu práce déle než jeden rok. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob meziročně klesl ve všech krajích, nejvíc v kraji Olomouckém a Ústeckém.</p>

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2015

Příjmy domácností se postupně zvyšují, ale rozdíly mezi kraji zůstávají

Z výsledků výběrového šetření o sociální a ekonomické situaci domácností Životní podmínky 2015 vyplývá, že čistý peněžní příjem domácností na osobu vzrostl v posledním zjišťovaném roce (2014) oproti roku předchozímu v průměru o 4,4 tis. Kč, pouze v Kraji Vysočina došlo meziročně k poklesu příjmů. Nejvýraznější (více než desetiprocentní) nárůst zaznamenaly příjmy v kraji Karlovarském, v peněžním vyjádření to představuje vzestup o více než 14 tis. Kč na osobu za rok. Peněžní příjmy domácností v krajích se výrazně liší v závislosti na ekonomické situaci v regionu. Nejlépe jsou na tom domácnosti v Hl. městě Praze a naopak nejnižší čisté příjmy měly domácnosti v kraji Moravskoslezském.

Oživení růstu mezd v posledních dvou letech

Stoupající poptávka po pracovní síle se projevila i v oblasti mezd. Jejich relativně rychlý růst se po roce 2008 značně zpomalil a až v posledních dvou letech je znát oživení. Tempo růstu mezd v roce 2015 bylo nejrychlejší za posledních sedm let a v průběhu roku se zrychlilo (z 1,6 % v 1. čtvrtletí na 3,3 % v závěru roku).

Mzdy v Praze o téměř 30 % vyšší oproti ostatním krajům

Podle předběžných výsledků roku 2015 rostly meziročně mzdy v průměru o 2,7 %, nejrychleji pak v Karlovarském a Jihočeském kraji (o 4,4, resp. 4,2 %), nejpomaleji v Hl. městě Praze (o 1,2 %). Diference mezi kraji zůstávají zachovány, i když náskok Hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší průměrné mzdy v roce 2015 byly vypláceny v Hl. městě Praze (33 852 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (22 750 Kč) byly o 11 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd avšak rozdíl mezi nimi nebyl tak výrazný (necelých 7 tisíc korun).

Starobní důchody mužů jsou o pětinu vyšší než důchody žen

Výše starobních důchodů vzrostla v roce 2015 meziročně o 2,5 % a tempo růstu bylo nejrychlejší za poslední čtyři roky. Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším průměrným starobním důchodem vypláceným v Hlavním městě Praze a v Olomouckém kraji byl 10% a v čase se nemění. Obdobně rozdíl v důchodech mezi oběma pohlavími je stálý, muži pobírají dlouhodobě o více než pětinu vyšší důchod než ženy. V jednotlivých krajích se rozdíly mezi pohlavími ve vyplácených starobních důchodech pohybují od 18 % v Hlavním městě Praze po téměř 32 % v kraji Moravskoslezském.

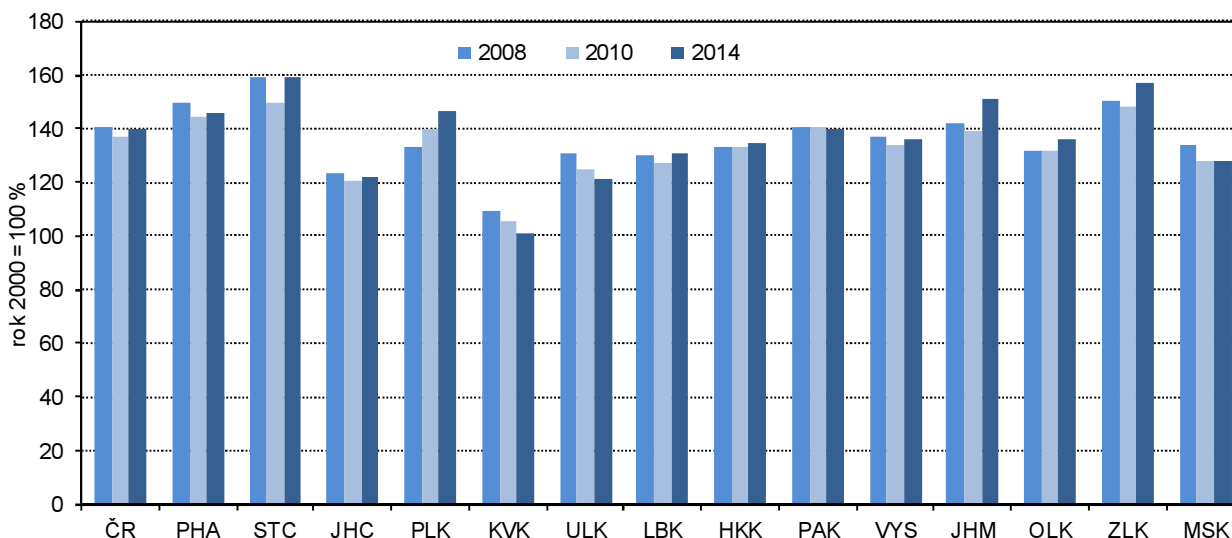
Tempo růstu podílu příjemců předčasných důchodů zpomalilo

I když se ekonomice v roce 2015 dařilo, podíl příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů dále rostl. Tempo růstu se ale výrazně zpomalilo a bylo čtyřikrát nižší než v roce 2011. Nejvyšší podíl předčasných důchodů má Kraj Vysočina (31,1 %); v tomto kraji spolu s Jihočeským, Pardubickým a Olomouckým rostl podíl předčasných důchodů meziročně nejrychleji. Z hlediska pohlaví převažuje ve všech krajích podíl předčasných důchodů mužů. Největší rozdíl v roce 2015 byl v kraji Olomouckém, kde předčasný důchod pobíralo 32 % starobních důchodců - mužů a 25 % starobních důchodkyň - žen..

HDP v roce 2014 nepřekonal v polovině krajů předkrizový rok 2008

Z hlediska hospodářského vývoje po období recese došlo v roce 2014 již prakticky ve všech krajích k oživení ekonomiky, pouze v jednom kraji HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) stagnoval. Tento pozitivní vývoj však v celé polovině krajů nestačil k dosažení hodnot předkrizového roku 2008. To platí i pro výkonnost české ekonomiky, která se nad úroveň roku 2008 dostala až v roce 2015. Mezi kraji nejpříznivější vývoj a největší nárůst HDP v s. c. ve srovnání s rokem 2008 dosáhly kraje Plzeňský, Jihomoravský a Zlínský. Naopak nejvíc se za rokem 2008 opožďují Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 5.4 Regionální HDP ve srovnatelných cenách v letech 2008, 2010 a 2014 podle krajů

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty klesal po roce 2010 podíl stavebnictví a služeb

Do vývoje HDP se promítají změny ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH). Na rozdíl od dlouhodobých trendů se v letech 2010 až 2014 ve všech krajích zvyšoval podíl primárního sektoru a s výjimkou Prahy klesal podíl terciéru. Ze sekundárního sektoru se ve všech krajích snížilo zastoupení stavebnictví a zvýšilo zastoupení zpracovatelského průmyslu. Váha zpracovatelského průmyslu nejvíce vzrostla v krajích Moravskoslezském, Královéhradeckém, Ústeckém, Kraji Vysočina a Středočeském kraji.

Nejvyšší ekonomickou výkonnost má Hlavní město Praha

Krajem s nejvyšší ekonomickou výkonností je Hlavní město Praha, které má mezi kraji výlučné postavení i vysokým podílem terciárního sektoru na HPH (84 %). HDP Prahy v přepočtu na obyvatele překračuje již od roku 2001 dvojnásobek republikového průměru a v posledních osmi letech je trojnásobný v porovnání s nejméně úspěšným Karlovarským krajem. Ani ostatní kraje republikový průměr nedosahují, nejvíc se mu přibližuje Jihomoravský kraj.

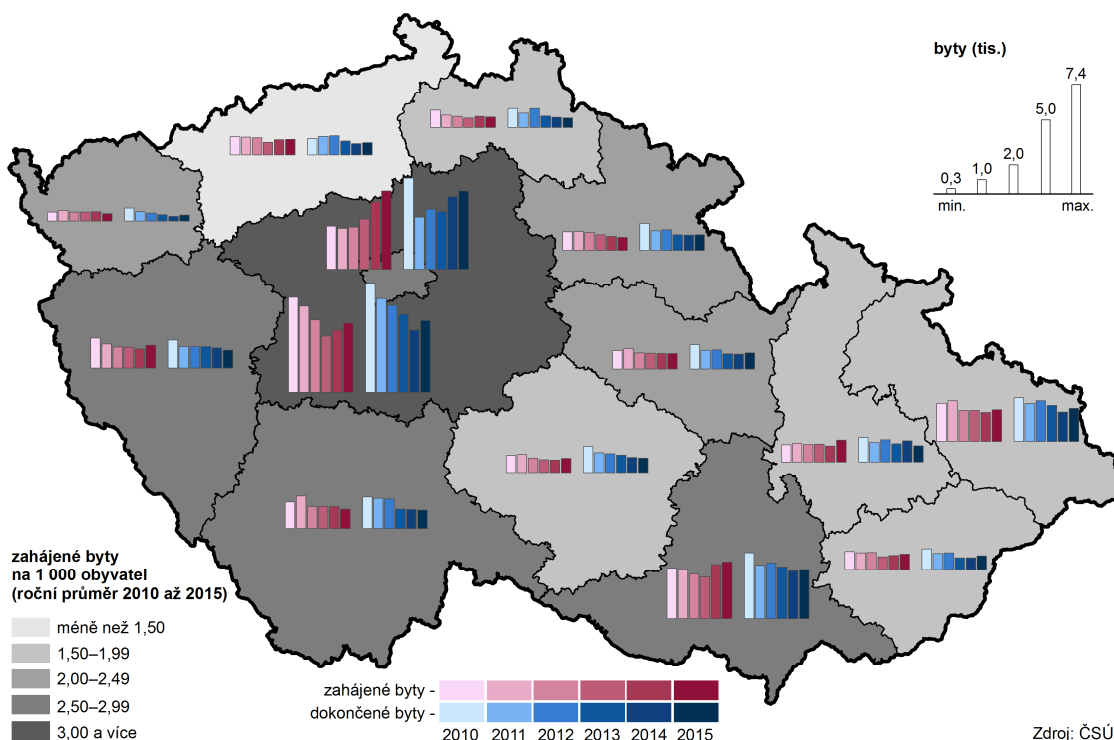
Zemědělská produkce v roce 2014 nejvyšší v historii ve všech krajích kromě

Zemědělská produkce roku 2014 v b. c. byla ve všech krajích kromě Jihomoravského historicky nejvyšší. Tomuto výsledku napomohla rekordní sklizeň většiny plodin. Výsledek Jihomoravského kraje, který je naším největším pěstitelem vinné révy, ovlivnila horší úroda hroznů. V mezikrajském

Jihomoravského	srovnání měl v letech 2012 až 2014 nejvyšší zemědělskou produkci na hektar zemědělské půdy Pardubický kraj, který patří k největším producentům jatečné drůbeže, a naopak nejnižší produkci mají dlouhodobě kraje Karlovarský a Liberecký.
V roce 2015 výsledky sklizně horší, v chovu skotu lepší	Sklizeň roku 2015 sice nepřekonal rekordní rok 2014, ale produkce obilovin a řepky byla relativně vysoká. Suché a teplé počasí v průběhu vegetace však nepříznivě poznamenalo sklizeň brambor a píce. V živočišné výrobě se v roce 2015 zvýšila meziročně výroba mléka, jatečného skotu a drůbeže, naopak klesla snáška vajec a výroba jatečných prasat. Jak se tyto změny společně s cenovým vývojem projeví na hodnotě zemědělské produkce za rok 2015, bude zveřejněno koncem roku 2016.
Již dva roky se zvyšuje zaměstnanost v průmyslu. Roste podíl tržeb za přímý vývoz	Výsledky průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci jsou v roce 2015 příznivé. Tržby z průmyslové činnosti vzrostly, zvýšila se orientace na přímý vývoz. Největší podíl tržeb za přímý vývoz (nad 70 %) mají kraje Středočeský, Jihočeský, Královéhradecký, Pardubický a Kraj Vysočina. Naopak nejméně je na exportu závislé Hlavní město Praha (podíl 40 %) a Ústecký kraj (42 %). Zaměstnanost ve velkých průmyslových firmách ČR se meziročně již dva roky zvyšuje, vzrostla ve většině krajů (kromě Hlavního města Prahy a Karlovarského kraje), nejvíc v krajích Olomouckém a Zlínském. Dlouhodobě největší počet osob zaměstnává „velký“ průmysl v Moravskoslezském kraji; v roce 2015 celkem 107 tis. osob.
Stavební produkce se po letech restrikcí druhým rokem zvyšuje	Stavebnictví prošlo v letech 2009–2013 kritickým obdobím snižování výroby, kdy se během pěti let objem stavebních prací provedených podniky s 20 a více zaměstnanci v tuzemsku propadl o třetinu. V roce 2014 došlo k obratu ve vývoji a produkce stavebnictví se již druhým rokem zvyšuje. Vyrůstá objem prací provedených pro soukromé zadavatele; ještě rychleji rostou práce pro veřejného zadavatele. V roce 2015 v ČR tvořily 41 % celkového objemu stavebních prací. Nejvyšší podíl veřejných zakázek měl v roce 2015 Kraj Vysočina (téměř 54 %), nadpoloviční podíl měly i kraje Jihomoravský, Liberecký a Olomoucký. Naopak nejnižší podíl veřejných zakázek mělo Hlavní město Praha (29 %) a Ústecký kraj (33 %).
V přepočtu na obyvatele se nejvíc staví v Praze a v Jihočeském kraji, nejméně ve Zlínském kraji	Objem stavebních prací provedených na území kraje v roce 2015 meziročně vzrostl ve všech krajích s výjimkou Plzeňského, Karlovarského a Zlínského. V intenzitě výstavby je v období 2010–2015 mezi kraji premiantem Hl. m. Praha, která je o 78 % nad republikovým průměrem, za ní v pořadí je kraj Jihočeský (nad průměrem o 38 %) a těsně nadprůměrné jsou Jihomoravský a Karlovarský kraj (ten vlivem výstavby v roce 2010). Ostatní kraje již mají podprůměrnou intenzitu výstavby; nejnižší je ve Zlínském kraji – 72 % republikového průměru.

Bytová výstavba v krajích v letech 2010 až 2015

Počet zahájených bytů se od roku 2014 zvyšuje

Oživení ekonomiky v roce 2014 přineslo i rozvoj bytové výstavby. Po roce 2013, kdy byla celostátně zahájena výstavba nejmenšího počtu bytů od roku 2000, se jejich počty začaly zvyšovat. S ročním posunem totéž platí pro dokončené byty: jejich počet dosáhl svého dna v roce 2014 a v roce 2015 již počty rostly. V regionálním členění počet zahájených a dokončených bytů v roce 2015 vzrostl v devíti krajích.

Nejvyšší intenzitu bytové výstavby má Praha a Středočeský kraj a nejnižší Ústecký kraj

V letech 2010–2013 měl nejvyšší intenzitu zahájené i dokončené bytové výstavby Středočeský kraj, který byl v roce 2014 odsunut Hl. městem Prahou na druhé místo. Také v roce 2015 mělo nejvyšší intenzitu výstavby bytů Hl. město Praha – 4,1 zahájených i dokončených bytů na 1 000 obyvatel. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Ve všech krajích vzrostl počet hostů ubytovaných v HUZ, čtyři kraje měly nižší počet přenocování cizinců

Růst ekonomiky a vyšší zaměstnanost patřily v roce 2015 k faktorům, které přispěly ke zvýšení počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) cestovního ruchu. Všechny kraje zaznamenaly zvýšený zájem jak domácí, tak zahraniční klientely, pouze v Kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji se počet zahraničních hostů snížil. Ve všech krajích vzrostl rovněž celkový počet přenocování hostů. Přitom ve čtyřech krajích (Karlovarském, Zlínském, Jihomoravském a Kraji Vysočina) se o tento nárůst zasloužila tuzemská klientela, která eliminovala úbytek počtu nocí zahraničních hostů.

Nejvíce hostů, zejména z ciziny, přijíždí do Prahy, v přepočtu přenocování na obyvatele vede Karlovarský kraj

Dominantní postavení v cestovním ruchu má Hlavní město Praha, které láká zejména cizince. Na celorepublikové návštěvnosti cizinců se podílí ze dvou třetin, na počtu tuzemských hostů z desetiny. V roce 2015 se v HUZ Prahy ubytovalo 6,6 mil. návštěvníků. Na 1 tis. obyvatel připadá v Praze 12,6 tis. noclehů v HUZ. Tato hodnota však v rámci krajů nepředstavuje maximum. Největší počet přenocování v přepočtu na 1 tis. obyvatel má jistě i díky lázeňství Karlovarský kraj (15,5 tis. přenocování). S odstupem za nimi následují kraje známé svými rekreačními oblastmi – Královéhradecký (6,6 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel), Liberecký a Jihočeský kraj (5,9 a 5,7 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel).

**Úbytek orné půdy
ve prospěch trvalých
travních porostů a lesní
půdy...**

V posledních letech lze ve všech krajích sledovat úbytek orné půdy, a to převážně ve prospěch trvalých travních porostů a lesních pozemků. Orné půdy (v porovnání let 2015 a 2000) nejvíce ubylo v Libereckém kraji (téměř o 10 %). Druhou příčku obsadil kraj Karlovarský (pokles o 8 %), třetí příčka pak patřila Hlavnímu městu Praze (snížení o 7,7 %). Nejmenší pokles byl zaznamenán ve Středočeském kraji. Nejvyšší podíl orné půdy na orné půdě ČR v roce 2015 měl kraj Středočeský – 18,4 %, za ním následuje kraj Jihomoravský s podílem na orné půdě ČR 11,8 % a Kraj Vysočina (10,6 %).

**...nárůst zastavěných
ploch a nádvoří.**

Z dlouhodobého hlediska došlo ve více než polovině krajů ČR k nárůstu zastavěných ploch a nádvoří, nejvíce v kraji Jihočeském (o více než 4 % proti roku 2010).

**Rozšiřování ploch
ekologického
zemědělství ve všech
krajích**

V posledních letech je také zřetelný vliv ekologického zemědělství, které je moderní formou obhospodařování půdy bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a umělých látek. V roce 2015 byl v mezikrajském srovnání největší podíl na ekologicky obhospodařované půdě v ČR zaznamenán v Jihočeském kraji, a to 15 %; naopak nejmenší podíl vykazoval kraj Pardubický (2,8 %), za ním následovaly kraje Jihomoravský a Středočeský (po 4 %).

**Růst podílu obyvatel
zásobovaných vodou
z veřejných vodovodů**

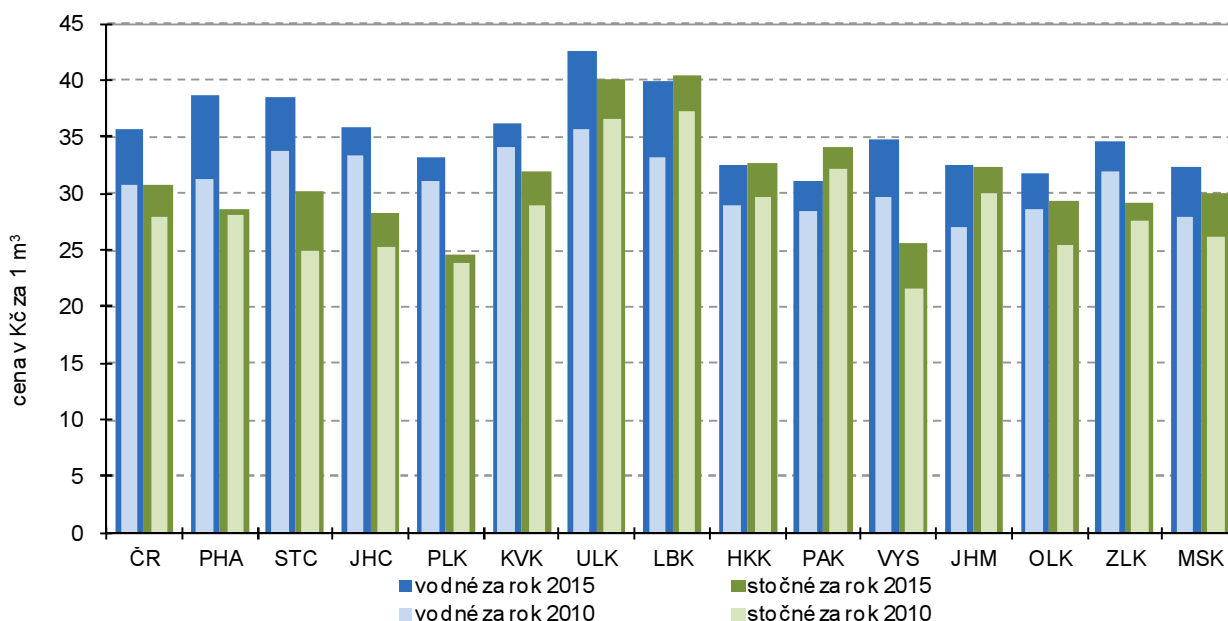
Dlouhodobě se v České republice zvyšuje i podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejného vodovodu. Stoprocentní pokrytí obyvatel zásobovaných vodou z veřejných zdrojů vykazaly v roce 2015 Hlavní město Praha a Karlovarský kraj. Ve srovnání let 2010 a 2015 stoupl podíl obyvatel zásobovaných vodou ve všech krajích ČR kromě Jihočeského kraje, kde došlo k poklesu o 0,3 procentního bodu.

**Dlouhodobě nejdražší
voda je v Ústeckém
kraji**

V České republice dlouhodobě klesala výroba i spotřeba vody, v roce 2015 se pokles zastavil. Cena vody (bez DPH) však neustále roste; nejdražší voda je v Ústeckém kraji. V roce 2015 zaplatili obyvatelé Ústeckého kraje v průměru za 1 m³ fakturované pitné vody 42,50 Kč, zatímco v celé České republice 35,60 Kč, proti průměru republiky byla tak jednotková cena vody v roce 2015 v Ústeckém kraji vyšší o 6,90 Kč. Nejméně za vodu v loňském roce platili v Pardubickém kraji (31 Kč za 1 m³).

V roce 2015 spotřebovaly nejvíce vody domácnosti v Hl. m. Praze (více než 106 litrů na osobu a den), naproti tomu ve Zlínském kraji byla denní spotřeba vody na obyvatele nižší než 76 litrů.

Graf 5.5 Průměrná cena za vodné a stočné podle krajů v letech 2010 a 2015

Postupné snižování měrných emisí, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají

V posledních letech dochází v České republice k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, ať již stacionárních zdrojů (REZZO 1–3) nebo mobilních zdrojů (REZZO 4). Z územního hlediska však i nadále zůstávají nejhůře postižena území, která jsou nejbližší stacionárním zdrojům znečištění. Z krajů jsou na tom dlouhodobě vlivem emisí ze stacionárních zdrojů znečištění nejhůře kraje Ústecký a Moravskoslezský. Při zohlednění mobilních zdrojů se k oběma krajům přiřadilo i Hlavní město Praha a kraj Středočeský.

Produkce komunálního odpadu na obyvatele poklesla pouze v šesti krajích ČR

Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele v porovnání let 2010 a 2014 klesla v šesti krajích České republiky, nejvíce pak ve Středočeském kraji, a to téměř o 62 kg. Ve zbylých osmi krajích byl zaznamenán nárůst, přičemž nejvíce se produkce komunálního odpadu v porovnaném období zvýšila v Kraji Vysočina – o 28 kg na jednoho obyvatele. V meziročním srovnání let 2013 a 2014 poklesla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele celkem ve čtyřech krajích, a to ve Středočeském a Ústeckém kraji, v Hlavním městě Praze a v Královéhradeckém kraji.

Růst objemu investic na ochranu životního prostředí v 11 krajích republiky

Objem investic na ochranu životního prostředí podle místa investice v meziročním srovnání let 2010 a 2014 vzrostl celkem v jedenácti krajích ČR (nejvíce v Kraji Vysočina), naopak pokles investic byl zaznamenán v Hlavním městě Praze, Libereckém a Královéhradeckém kraji. Nejvíce prostředků na jednoho obyvatele bylo v roce 2014 investováno v Kraji Vysočina (5 513 Kč), Moravskoslezském (4 718 Kč) a Plzeňském kraji (4 344 Kč).

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí vzrostly ve všech krajích kromě Ústeckého

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí zjišťované podle sídla investora vzrostly v porovnání let 2010 a 2014 ve všech krajích České republiky s výjimkou Ústeckého, kde došlo ke snížení neinvestičních výdajů o více jak polovinu. Na 1 obyvatele bylo v roce 2014 nejvíce neinvestičních výdajů (podle sídla investora) vynaloženo v Hlavním městě Praze (11 tis. Kč), pětikrát méně bylo investováno v Kraji Vysočina.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
2012	0,0	1,4	1,3	0,2	-0,4	-0,8	-0,9	0,5	-0,6	-0,0	-0,1	0,5	-0,6	-1,0	-1,1
2013	-0,2	1,4	1,0	-0,4	-1,0	-1,2	-1,5	0,3	-0,8	-0,6	-0,4	0,7	-0,8	-1,3	-1,4
2014	0,4	2,0	1,7	0,0	-0,2	-1,3	-0,7	0,2	-0,2	0,6	0,9	1,2	-0,1	-0,9	-0,9
2015	-0,0	1,9	1,2	-0,5	-0,8	-1,8	-1,1	0,3	-0,5	-0,3	0,3	0,6	-0,8	-0,8	-1,4
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (‰)															
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
2012	1,0	2,7	8,4	0,5	2,1	-3,9	-0,6	-0,5	-1,0	0,1	-1,3	1,5	-1,0	-1,3	-2,2
2013	-0,1	-4,3	7,1	0,5	2,3	-3,5	-0,5	-0,2	-1,0	-0,3	-1,5	0,6	-1,2	-1,1	-2,5
2014	2,1	10,7	8,2	0,9	3,0	-2,1	-0,7	0,3	-0,4	0,2	-1,5	1,2	-0,9	-0,9	-2,5
2015	1,5	4,8	7,6	1,4	3,4	-3,1	-0,3	1,5	0,2	-0,2	-1,2	1,3	-0,8	-0,2	-2,2
Živě narození mimo manželství (%)															
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
2012	43,4	37,4	40,5	43,7	45,9	58,7	58,0	48,4	43,8	41,6	37,7	38,4	45,1	35,6	47,7
2013	45,0	38,7	42,2	45,7	46,4	60,7	59,3	49,8	47,1	44,3	38,9	39,6	45,7	37,4	49,8
2014	46,7	40,6	44,3	48,4	49,1	61,6	61,1	52,0	47,9	45,3	41,3	41,4	47,8	39,1	50,4
2015	47,8	41,2	45,7	48,3	49,4	62,6	62,3	53,7	49,7	47,2	42,2	43,1	48,2	40,6	52,2
Index stáří k 31. 12. (%)															
2010 ¹⁾	107,6	129,2	94,6	106,2	113,4	99,9	92,1	96,8	112,8	106,7	109,0	113,4	109,6	114,5	105,4
2011	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
2012	113,3	129,2	97,4	113,2	119,2	108,7	100,8	105,2	120,5	113,1	116,2	118,4	116,5	121,1	112,5
2013	115,7	128,3	98,8	116,0	121,8	113,4	105,1	109,1	123,6	116,1	119,6	120,2	119,5	123,6	116,0
2014	117,4	125,8	99,6	118,4	123,8	117,5	108,5	112,5	126,4	118,3	122,1	121,2	122,1	126,3	118,9
2015	119,0	123,8	100,5	120,4	125,3	121,9	111,7	115,8	129,3	120,6	124,2	122,0	123,9	128,6	121,5
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté období															
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
2012	74,8	77,0	74,9	75,1	75,2	74,0	73,0	75,3	75,6	74,9	75,6	75,2	74,3	74,4	73,3
2013	75,1	77,3	75,2	75,4	75,5	74,1	73,0	75,1	75,9	75,3	75,9	75,4	74,4	74,8	73,8
2014	75,5	77,5	75,7	75,8	76,0	74,1	73,6	75,1	76,2	76,1	76,2	76,0	74,9	75,1	74,1
2015	75,8	77,7	76,2	75,6	76,2	74,4	73,9	75,7	76,6	76,3	76,7	76,3	75,3	75,4	74,2
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté období															
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
2012	80,8	81,8	80,6	81,0	80,8	79,7	79,0	80,8	81,5	80,7	81,2	81,7	81,0	81,4	79,7
2013	81,0	82,1	80,9	80,9	80,9	80,0	79,0	80,9	81,6	81,1	81,7	81,9	81,1	81,6	80,0
2014	81,4	82,5	81,3	81,2	81,3	80,3	79,3	81,5	81,8	81,6	82,4	82,0	81,9	81,5	80,6
2015	81,6	82,6	81,4	81,5	81,4	80,3	79,6	81,4	81,9	82,1	82,3	82,2	82,0	81,8	80,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2012	4,1	13,1	4,4	2,3	4,2	6,1	3,7	3,8	2,4	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9
2013	4,2	13,0	4,4	2,4	4,4	6,3	3,8	3,8	2,4	2,2	1,5	3,2	1,6	1,4	1,9
2014	4,3	13,2	4,6	2,4	4,5	6,3	3,9	3,9	2,4	2,2	1,5	3,3	1,6	1,4	2,0
2015	4,4	13,5	4,6	2,6	4,7	6,4	4,0	4,1	2,5	2,3	1,6	3,4	1,6	1,5	2,0

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
2012	54,5	60,0	57,6	54,5	56,6	53,7	50,7	52,2	53,7	54,0	53,2	53,9	52,9	53,3	51,8
2013	55,2	60,2	57,6	54,6	57,3	55,0	52,2	52,9	53,7	55,0	54,3	55,8	51,2	55,0	52,1
2014	55,7	60,6	57,9	55,6	57,2	55,2	52,7	54,2	54,6	56,3	55,0	55,9	52,2	54,7	52,8
2015	56,4	60,2	59,0	56,2	58,7	56,8	52,8	55,4	55,4	57,3	54,7	57,1	53,7	56,2	53,2
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2010	7,4	3,6	6,1	6,4	6,6	8,9	10,2	8,1	6,3	7,5	8,1	8,5	9,1	7,9	9,0
2011	6,8	3,6	5,6	5,8	5,7	8,0	9,8	7,3	5,7	6,5	7,2	7,6	8,3	7,0	8,3
2012	7,4	4,2	6,1	6,4	5,9	8,5	10,5	7,7	6,5	7,0	7,6	8,1	8,9	7,8	9,2
2013	8,2	5,1	6,9	7,1	6,4	9,3	11,5	8,5	7,3	7,4	8,1	8,9	9,8	8,3	10,5
2014	7,5	5,0	6,4	6,2	5,7	8,2	10,7	7,7	6,4	6,2	7,4	8,2	8,8	7,4	9,8
2015	6,2	4,2	5,4	5,1	4,6	7,1	8,9	6,4	5,0	5,1	6,2	7,0	7,0	6,0	8,6
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. (%)²⁾ (MPSV)															
2010	2,4	0,8	1,7	1,5	1,9	3,3	4,1	2,8	1,5	2,2	2,5	2,8	3,1	2,8	3,6
2011	2,5	0,9	1,9	1,7	1,9	3,3	4,3	2,8	1,6	2,2	2,6	2,9	3,3	2,7	3,7
2012	2,7	1,1	2,1	1,8	1,9	3,3	4,6	2,9	1,9	2,2	2,6	3,0	3,5	2,7	3,8
2013	3,3	1,8	2,6	2,3	2,4	4,0	5,5	3,5	2,5	2,7	3,1	3,7	4,1	3,3	4,9
2014	3,4	2,0	2,7	2,2	2,2	4,1	5,6	3,4	2,5	2,4	3,1	3,7	4,1	3,0	5,1
2015	2,7	1,7	2,2	1,6	1,7	3,4	4,6	2,7	1,8	1,7	2,4	3,0	3,1	2,3	4,4
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	196,6	264,9	216,1	185,8	194,9	173,8	174,0	185,1	189,7	180,7	185,0	193,3	174,6	178,8	176,4
2011	197,0	262,0	214,9	187,6	196,7	176,3	175,8	182,6	188,7	183,0	188,5	191,1	178,1	182,1	178,6
2012	198,9	260,1	218,5	188,3	201,4	174,5	173,6	183,7	192,6	188,6	189,2	195,5	180,7	185,1	179,6
2013	198,6	260,9	213,9	186,7	203,4	177,4	173,6	184,0	192,9	187,2	190,8	199,0	177,9	184,4	178,4
2014	202,9	264,1	216,6	193,7	205,1	181,8	174,7	189,2	198,1	193,8	195,3	203,2	183,2	189,8	184,0
2015
Medián mezd (Kč)³⁾ (MPSV, MF)															
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011	21 782	27 162	22 447	20 303	21 554	19 183	20 533	21 017	20 266	20 527	20 378	21 127	20 717	20 153	21 383
2012	21 997	27 182	22 576	20 455	21 752	19 327	20 999	21 672	20 958	20 598	20 644	21 447	20 594	20 036	21 838
2013	22 266	27 410	22 874	20 898	21 999	20 274	21 385	21 993	21 134	20 740	21 194	21 840	20 836	20 576	21 958
2014	22 844	27 750	23 579	21 675	23 175	20 690	21 686	22 772	21 750	21 413	21 757	22 392	21 651	21 094	22 377
2015	23 726	28 677	24 582	22 697	24 135	21 747	22 644	23 946	22 521	22 283	22 600	23 328	21 918	21 770	23 116
Průměrný měsíční starobní důchod sólo (Kč)⁴⁾ (MPSV)															
2010	10 138	10 855	10 198	10 024	10 088	9 944	10 057	10 064	10 009	9 913	9 853	10 016	9 837	9 910	10 218
2011	10 567	11 304	10 643	10 459	10 520	10 349	10 476	10 489	10 444	10 337	10 285	10 443	10 253	10 333	10 642
2012	10 793	11 560	10 882	10 680	10 740	10 554	10 697	10 708	10 667	10 557	10 504	10 662	10 465	10 555	10 868
2013	10 985	11 767	11 087	10 872	10 933	10 725	10 881	10 900	10 854	10 745	10 695	10 845	10 644	10 748	11 058
2014	11 090	11 878	11 207	10 985	11 038	10 817	10 979	11 005	10 955	10 853	10 804	10 950	10 744	10 852	11 157
2015	11 363	12 172	11 499	11 260	11 308	11 064	11 240	11 269	11 221	11 123	11 079	11 218	11 009	11 122	11 428
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%)⁵⁾ (ČSSZ)															
2010	19,1	10,6	16,5	19,3	22,4	21,0	22,0	17,7	18,9	22,6	24,5	17,9	20,7	19,6	22,6
2011	21,6	11,7	18,9	22,2	24,9	24,0	24,5	20,5	21,7	25,6	27,1	20,3	23,8	22,4	25,2
2012	22,5	12,2	19,7	23,3	25,8	24,9	25,4	21,4	22,8	26,6	28,3	21,2	24,9	23,5	26,2
2013	23,3	12,6	20,4	24,2	26,7	25,8	26,2	22,3	23,8	27,6	29,3	22,0	25,9	24,5	27,2
2014	24,1	13,0	21,0	25,2	27,4	26,5	27,0	23,1	24,8	28,7	30,3	22,7	26,9	25,4	28,2
2015	24,8	13,2	21,5	25,9	27,9	27,2	27,5	23,8	25,5	29,5	31,1	23,3	27,8	26,1	28,9

¹⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let v evidenci úřadu práce na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

³⁾ od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁴⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu; data za prosinec

⁵⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; data za prosinec

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt (HDP) na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	375,9	811,8	333,7	317,1	346,5	269,2	298,6	287,1	327,4	308,8	300,5	353,2	285,6	313,1	311,6
2011	383,2	808,5	345,6	319,6	353,5	272,8	301,4	293,6	330,3	320,2	315,8	361,1	296,1	323,6	328,4
2012	384,6	803,6	348,3	326,1	345,4	271,0	301,7	298,7	331,9	305,1	322,6	370,5	299,3	323,3	331,3
2013	387,9	807,5	347,2	331,5	361,5	270,9	300,9	300,6	333,7	312,2	326,2	385,6	299,5	329,3	323,1
2014	404,8	829,2	369,3	343,8	384,1	276,9	309,6	315,2	356,0	327,5	335,0	397,2	314,5	359,4	337,7
2015
Vývoj HDP - předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny, %)															
2010	102,3	102,3	101,4	101,1	105,2	98,3	96,8	104,7	103,6	104,9	101,6	102,8	104,1	102,0	103,7
2011	102,0	99,0	106,6	100,0	102,6	98,9	98,8	103,2	101,5	103,8	103,6	103,2	103,1	103,2	104,0
2012	99,1	99,6	99,1	100,5	95,7	98,6	99,5	99,6	98,0	93,2	100,2	101,3	99,3	97,4	99,5
2013	99,5	100,4	98,3	99,4	102,9	98,5	98,6	98,7	98,1	100,3	98,1	102,7	98,2	99,9	95,7
2014	102,0	101,8	102,6	101,1	104,0	100,3	100,4	101,6	103,8	102,4	100,0	101,2	102,8	105,6	101,1
2015
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy (tis. Kč)															
2010	29,2	33,4	26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7	
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012	34,7	40,7	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,1	38,2	37,3	33,7	34,3	30,3	
2013	36,4	42,1	31,5	32,8	18,0	30,8	23,7	38,9	42,8	40,3	42,7	35,5	36,5	31,1	
2014 ¹⁾	39,0	44,1	32,7	36,6	21,9	33,7	24,9	43,2	49,1	43,6	41,1	38,8	38,5	34,8	
2015	
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve velkých průmyslových podnicích²⁾ (tis. fyzických osob)															
2010	749,7	73,9	90,9	41,5	50,5	20,7	52,5	40,1	37,1	41,8	44,1	63,2	40,6	44,4	108,6
2011	775,2	80,1	86,4	43,6	53,0	20,3	52,9	40,2	40,4	43,2	47,1	70,0	41,2	46,3	110,4
2012	776,0	82,2	88,5	44,3	54,0	19,6	52,2	40,4	39,8	43,1	46,4	67,7	40,0	46,3	111,5
2013	767,8	77,9	89,5	45,5	55,3	19,5	49,5	40,4	43,0	43,1	47,0	65,3	39,1	46,3	106,3
2014	782,7	78,9	92,1	45,6	57,6	19,5	50,4	41,7	43,9	44,8	47,3	67,1	40,9	48,2	104,7
2015	806,9	77,5	95,3	47,3	59,7	19,2	52,6	43,4	45,3	46,3	48,1	68,9	44,2	52,0	107,0
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
2012	22,7	40,6	18,0	33,1	19,4	18,7	19,2	17,3	18,6	15,9	19,2	22,9	20,0	16,0	21,3
2013	20,9	38,0	15,5	30,4	17,5	16,7	20,3	15,3	14,0	14,5	17,4	22,0	18,7	15,8	19,0
2014	22,6	41,4	16,5	32,8	22,3	23,2	17,5	14,2	17,1	20,9	23,3	23,7	16,3	16,8	19,3
2015	25,4	42,4	19,4	36,5	22,1	22,7	19,0	20,8	22,4	24,0	23,8	30,6	21,0	15,7	21,6
Dokončené byty na 1 000 obyvatel															
2010	3,5	4,9	5,9	3,4	3,3	2,8	1,3	2,9	3,3	3,2	3,4	3,9	2,6	2,4	2,3
2011	2,7	2,8	5,0	3,2	2,5	2,1	1,5	2,2	2,4	2,5	2,6	3,1	2,0	1,8	2,0
2012	2,8	3,2	4,6	3,1	2,5	1,8	1,5	2,9	2,5	2,5	2,5	3,2	2,3	1,9	2,2
2013	2,4	3,1	4,1	2,1	2,5	1,4	1,1	1,8	1,9	2,0	2,3	3,0	1,9	1,4	2,0
2014	2,3	3,9	3,2	2,0	2,4	1,1	0,9	1,6	1,9	1,9	2,0	2,8	2,2	1,4	1,6
2015	2,4	4,1	3,7	2,0	2,1	1,4	1,0	1,4	1,9	2,1	2,0	2,8	1,7	1,6	1,8
Počet přenocování hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních³⁾ na 1 000 obyvatel															
2010	3 509	9 684	1 343	4 252	2 420	13 715	1 049	5 021	5 654	1 859	1 655	1 765	2 207	2 656	1 393
2011	3 643	10 459	1 414	4 178	2 328	14 402	1 193	4 907	5 577	1 839	1 839	1 877	2 320	2 598	1 467
2012	4 118	11 613	1 645	4 956	2 681	15 792	1 404	5 854	6 089	2 008	2 285	2 242	2 476	2 959	1 641
2013	4 120	11 773	1 593	5 010	2 565	15 226	1 431	5 823	5 813	2 008	2 312	2 429	2 552	3 027	1 591
2014	4 081	11 790	1 502	5 074	2 552	15 015	1 440	5 092	5 565	1 981	2 256	2 539	2 512	3 160	1 595
2015	4 467	12 608	1 677	5 718	2 983	15 468	1 596	5 859	6 571	2 286	2 358	2 619	2 801	3 438	1 835

¹⁾ semidefinitivní výsledky

²⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem na území kraje

³⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²)															
2010	2,0	2,7	2,0	0,9	0,9	2,8	10,8	0,6	1,2	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2011	2,0	1,0	2,0	0,8	0,9	2,6	11,5	0,4	1,1	2,7	0,3	0,4	0,7	1,1	4,0
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,8
2013	1,8	1,0	1,9	0,8	0,9	2,9	7,8	0,5	1,0	2,7	0,3	0,3	0,7	1,2	3,7
2014	1,6	0,5	1,8	0,7	0,9	2,9	6,9	0,4	0,9	2,6	0,3	0,3	0,7	1,1	3,5
2015
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²)															
2010	2,8	17,2	2,9	1,1	1,3	3,0	10,6	1,1	1,4	3,4	1,4	2,0	1,7	1,7	5,1
2011	2,6	15,1	2,7	1,1	1,2	2,6	9,8	1,1	1,4	3,2	1,4	1,9	1,7	1,6	4,7
2012	2,5	13,8	2,6	1,0	1,2	2,5	8,5	1,0	1,3	3,1	1,3	1,8	1,6	1,6	4,4
2013	2,3	13,4	2,4	1,0	1,2	2,2	7,4	1,0	1,4	3,0	1,3	1,7	1,6	1,5	4,5
2014	2,2	12,7	2,3	0,9	1,0	2,0	6,4	1,0	1,3	3,1	1,3	1,7	1,5	1,5	4,2
2015
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	1 942	5 676	1 195	1 799	1 850	556	1 737	656	904	710	643	2 014	848	1 674	2 126
2011	1 898	4 646	1 478	1 554	1 727	579	1 937	1 058	717	768	769	1 902	967	1 575	2 529
2012	1 897	4 827	1 478	1 899	1 627	538	1 766	1 116	681	827	733	1 934	1 117	959	2 499
2013	1 915	5 029	1 565	1 611	1 694	661	1 529	1 148	730	847	798	1 923	1 163	1 472	2 269
2014	1 923	5 023	1 344	1 765	2 253	517	1 615	1 017	770	1 352	1 013	1 901	1 018	1 217	2 145
2015
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013	307	303	372	315	231	289	327	265	275	299	318	288	308	297	317
2014	310	301	355	325	252	307	318	271	272	303	329	295	312	308	325
2015
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013	13,9	16,8	10,9	14,0	17,8	13,1	10,7	14,6	17,1	14,1	16,9	10,9	12,0	17,4	14,9
2014	14,3	16,5	11,7	13,6	17,7	13,1	12,2	13,8	17,0	14,2	16,9	11,8	13,3	18,9	14,9
2015
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
2014	87,3	106,0	82,9	84,7	87,3	83,0	90,3	86,9	77,6	75,7	77,7	91,5	82,5	75,7	88,9
2015	87,9	106,0	83,5	85,4	87,6	83,4	89,1	86,5	79,9	77,8	79,3	92,4	82,2	75,6	90,8
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013	2 576	1 549	2 687	2 303	2 322	1 558	4 198	2 173	2 536	3 363	2 687	2 174	1 902	2 080	3 676
2014	2 983	1 154	2 562	2 757	4 344	3 171	3 296	1 106	1 839	3 673	5 513	2 665	2 418	3 504	4 718
2015

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj Zlínského kraje v letech 2000–2015

	Měřící jednotka	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
OBYVATELSTVO									
Obyvatelstvo ¹⁾	osoby	597 890	594 060	593 130	591 866	590 706	590 142	589 839	590 780
v tom ve věku: 0–14 let		98 808	96 167	93 608	90 844	88 576	86 595	84 493	83 323
15–64 let		417 132	415 899	416 765	417 441	417 433	417 475	417 721	418 108
65 a více let		81 950	81 994	82 757	83 581	84 697	86 072	87 625	89 349
Průměrný věk ¹⁾	roky	38,4	38,7	39,0	39,3	39,6	39,9	40,2	40,4
Sňatky		2 980	2 797	2 877	2 496	2 731	2 804	2 706	2 966
Rozvody		1 290	1 485	1 435	1 584	1 532	1 420	1 618	1 536
Živě narození	osoby	5 290	5 171	5 195	5 147	5 217	5 670	5 612	6 059
Zemřelí	osoby	6 172	6 016	5 855	6 345	5 978	6 265	5 926	5 869
Přistěhovalí	osoby	2 967	3 463	4 216	4 348	3 972	3 510	3 528	4 441
Vystěhovalí	osoby	2 534	3 581	4 486	4 414	4 371	3 479	3 517	3 690
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-882	-845	-660	-1 198	-761	-595	-314	190
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	433	-118	-270	-66	-399	31	11	751
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-449	-963	-930	-1 264	-1 160	-564	-303	941
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	113	122	128	134	139	150	164	173
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	292,0	290,1	286,0	290,6	288,8	290,0	294,7	299,0
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	205,9	206,9	212,7	210,0	212,7	213,1	209,8	207,9
Míra ekonomické aktivity	%	58,6	58,4	57,4	58,0	57,6	57,6	58,4	59,0
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾	osoby	23 935	24 841	29 759	31 621	31 606	29 505	25 601	20 171
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾	%	6,6	5,6	4,4
Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾	Kč	6 139	6 645	6 669	6 909	7 094	7 557	7 991	8 541
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	3,0	3,1	3,2	3,2	3,2	3,3	3,3	3,6
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	osoby								
mateřských škol		16 916	16 569	16 735	16 872	16 857	16 592	16 732	16 849
základních škol		66 570	64 641	62 254	59 611	57 052	54 302	51 816	49 683
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		275	281	294	33 813	33 937	33 653	33 427	32 942
vysokých škol ³⁾		.	4 044	4 575	5 680	6 548	7 705	8 983	10 182
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel		21,6	20,8	21,1	18,6	18,0	17,2	16,8	18,4
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	113 121	122 341	126 341	131 702	138 733	150 304	164 361	177 344
předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)	%	104,2	103,4	101,7	103,9	102,2	109,1	109,0	105,2
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	.	685	1 236	905	787	1 571	1 646	1 721
Registované ekonomické subjekty ¹⁾		115 147	119 055	122 912	128 095	128 679	129 217	130 477	131 995
Zemědělská produkce	mil. Kč	.	.	.	4 270	5 240	4 592	4 177	5 014
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾	fyz. os.	48 321	49 912	49 294	47 365	47 691	47 560	49 510	51 629
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾	mil. Kč	9 186	8 003	8 356	9 455	9 800	10 238	11 853	11 904
Dokončené byty		1 880	1 590	1 550	1 380	1 494	1 706	1 138	1 661
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	osoby	464 245	443 704	474 026	520 872	522 425	488 766	508 557	532 482
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda ¹⁾	ha	196 204	196 080	195 946	195 836	195 685	195 495	195 327	195 173
z toho orná půda		127 122	126 764	126 608	126 317	126 082	125 798	125 644	125 372
Nezemědělská půda ¹⁾	ha	200 201	200 309	200 445	200 550	200 692	200 854	201 027	201 185
z toho: lesní pozemky		156 927	156 986	157 010	157 030	157 112	157 186	157 260	157 320
zastavěné plochy a nádvoří		7 243	7 254	7 238	7 219	7 217	7 218	7 214	7 223
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	91,1	88,7	86,9	84,7	87,6	85,6	83,7	83,9
Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.	kg	.	323	291	283	285	271	288	287
Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	.	2 001	1 356	1 268	1 327	1 321	1 355	1 728

¹⁾ stav k 31. 12.

²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

³⁾ studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji k 31. 12.

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji; průměrný evidenční počet zaměstnanců

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Měřicí jednotka	
OBYVATELSTVO									
591 412	591 042	590 361	⁶⁾ 589 030	587 693	586 299	585 261	584 676	osoby	Obyvatelstvo ¹⁾
82 609	82 375	82 751	⁶⁾ 83 903	84 163	84 554	84 963	85 652		v tom ve věku: 0–14 let
417 291	415 061	411 904	⁶⁾ 406 257	401 633	397 208	393 025	388 916		15–64 let
91 512	93 606	95 706	⁶⁾ 98 870	101 897	104 537	107 273	110 108		65 a více let
40,7	40,9	41,2	⁶⁾ 41,4	41,7	42,0	42,2	42,5	roky	Průměrný věk ¹⁾
2 710	2 568	2 564	2 404	2 420	2 383	2 482	2 696		Sňatky
1 593	1 461	1 472	1 415	1 327	1 381	1 277	1 323		Rozvody
6 261	6 076	6 106	5 570	5 493	5 585	5 599	5 847	osoby	Živě narození
6 002	6 109	6 061	6 171	6 093	6 354	6 120	6 290	osoby	Zemřelí
3 842	3 222	3 102	2 869	2 788	3 100	3 241	3 583	osoby	Přistěhovalí
3 469	3 559	3 828	3 325	3 525	3 725	3 758	3 725	osoby	Vystěhovalí
259	-33	45	-601	-600	-769	-521	-443	osoby	Přirozený přírůstek/úbytek
373	-337	-726	-456	-737	-625	-517	-142	osoby	Přírůstek/úbytek stěhováním
632	-370	-681	-1 057	-1 337	-1 394	-1 038	-585	osoby	Celkový přírůstek/úbytek
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
180	181	179	182	185	184	190		tis. Kč	Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
294,7	290,9	288,5	290,2	290,1	296,3	291,9	294,5	tis. osob	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
214,1	218,1	219,3	215,6	214,0	206,1	208,8	204,8	tis. osob	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
57,9	57,2	56,8	57,4	57,5	59,0	58,3	59,0	%	Míra ekonomické aktivity
20 048	33 836	33 386	29 418	32 100	33 978	29 439	23 874	osoby	Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce ¹⁾
4,5	8,0	7,9	7,0	7,8	8,3	7,4	6,0	%	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾
9 430	9 833	9 910	10 333	10 555	10 748	10 852	11 122	Kč	Prům. měsíční starobní důchod sólo ²⁾
3,6	3,7	3,7	3,9	3,9	3,9	4,0		osoby	Lékaři na 1 000 obyvatel
17 397	18 326	18 936	19 592	19 989	20 384	20 330	20 278	osoby	Děti, žáci a studenti k 30. 9. mateřských škol
47 852	46 457	45 816	45 791	46 183	46 938	48 123	48 866		základních škol
32 303	31 647	30 039	28 101	25 993	24 403	23 695	23 547		středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
10 934	11 929	11 497	10 756	10 438	9 781	9 135	8 731		vysokých škol ³⁾
17,6	17,0	16,0	15,6	15,1	15,7	15,0	13,6		Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
191 064	186 856	184 895	190 805	190 171	193 194	210 520		mil. Kč	Hrubý domácí produkt
107,6	96,7	102,0	103,2	97,4	99,9	105,6		%	předchozí rok=100 (srovnatel. ceny)
1 633	1 583	1 809	2 109	2 313	2 003	2 725		mil. Kč	Výdaje na výzkum a vývoj celkem
134 373	131 870	134 374	136 725	138 269 ⁷⁾	138 197	138 832	140 175		Registrované ekonom. subjekty ¹⁾
5 043	4 127	4 239	4 979	5 284	5 639 ⁸⁾	5 926		mil. Kč	Zemědělská produkce
53 916	46 988	44 396	46 253	46 307	46 332	48 210	52 003	fyz. os.	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁴⁾
13 054	12 333	12 210	9 991	9 399	9 285	9 832	9 186	mil. Kč	Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁵⁾
1 326	1 894	1 403	1 090	1 137	792	806	934		Dokončené byty
497 452	448 222	462 676	469 335 ⁹⁾	571 719	603 301	603 414	661 149	osoby	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
194 778	194 564	194 130	193 937	193 632	193 067	192 967	192 739	ha	Zemědělská půda ¹⁾
124 966	124 396	123 606	123 230	122 619	121 814	121 581	121 179		z toho orná půda
201 579	201 791	202 185	202 383	202 679	203 233	203 335	203 553	ha	Nezemědělská půda ¹⁾
157 411	157 454	157 486	157 560	157 628	157 690	157 701	157 758		z toho: lesní pozemky
7 217	7 211	7 213	7 208	7 189	7 178	7 179	7 173		zastavěné plochy a nádvoří
81,6	79,6	79,0	78,5	76,8	76,2	75,7	75,6	litr/den	Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
283	318	298	291	300	297	308		kg	Produkce komunál. odpadu na 1 obyv.
1 279	2 348	2 357	2 207	2 007	2 080	3 504		Kč	Pořízené investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele

⁶⁾ údaje od roku 2011 navazují na výsledky SLDB 2011 podle místa trvalého pobytu

⁷⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky

⁸⁾ semidefinitivní výsledky

⁹⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Obyvatelstvo k 31. 12.	osoby	⁴⁾ 590 087	589 030	587 693	586 299	585 261	584 676
v tom: muži		⁴⁾ 288 489	287 961	287 350	286 789	286 361	286 156
ženy		⁴⁾ 301 598	301 069	300 343	299 510	298 900	298 520
z toho cizinci (bez azylantů)		8 032	8 009	7 968	8 003	8 106	8 538
Sňatky	počet	2 564	2 404	2 420	2 383	2 482	2 696
Rozvody	počet	1 472	1 415	1 327	1 381	1 277	1 323
Rozvody na 100 sňatků	počet	57,4	58,9	54,8	58,0	51,5	49,1
Živě narození	osoby	6 106	5 570	5 493	5 585	5 599	5 847
z toho mimo manželství	%	31,9	32,8	35,6	37,4	39,1	40,6
Úhrnná plodnost ¹⁾	počet	1,414	1,335	1,345	1,401	1,431	1,530
Potraty	počet	1 903	1 833	1 798	1 803	1 919	1 822
z toho umělá přerušeni těhotenství		1 012	1 005	958	948	957	870
Potraty na 100 narozených	počet	31,1	32,8	32,6	32,2	34,1	31,1
Zemřelí	osoby	6 061	6 171	6 093	6 354	6 120	6 290
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		3 276	3 196	3 237	3 266	2 993	3 097
novotvary		1 414	1 503	1 378	1 403	1 523	1 445
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	45	-601	-600	-769	-521	-443
Přistěhovalí	osoby	3 102	2 869	2 788	3 100	3 241	3 583
z toho z ciziny		512	425	427	507	617	739
Vystěhovalí	osoby	3 828	3 325	3 525	3 725	3 758	3 725
z toho do ciziny		592	236	375	491	418	364
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-726	-456	-737	-625	-517	-142
z toho s cizinou		-80	189	52	16	199	375
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-681	-1 057	-1 337	-1 394	-1 038	-585
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	10,3	9,4	9,3	9,5	9,6	10,0
zemřelí	‰	10,3	10,5	10,4	10,8	10,4	10,8
přirozený přírůstek/úbytek	‰	0,1	-1,0	-1,0	-1,3	-0,9	-0,8
přistěhovalí	‰	5,3	4,9	4,7	5,3	5,5	6,1
vystěhovalí	‰	6,5	5,6	6,0	6,4	6,4	6,4
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	-1,2	-0,8	-1,3	-1,1	-0,9	-0,2
celkový přírůstek/úbytek	‰	-1,2	-1,8	-2,3	-2,4	-1,8	-1,0
Mrtvorozenost	‰	2,0	2,0	3,4	3,6	4,4	2,9
Kojenecká úmrtnost	‰	3,3	3,2	2,5	3,9	3,8	3,6
Novorozenecká úmrtnost	‰	2,3	1,6	1,3	3,0	3,0	2,7
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku:							
0–14 let	osoby	⁴⁾ 83 668	83 903	84 163	84 554	84 963	85 652
%	%	⁴⁾ 14,2	14,2	14,3	14,4	14,5	14,6
15–64 let	osoby	⁴⁾ 410 659	406 257	401 633	397 208	393 025	388 916
%	%	⁴⁾ 69,6	69,0	68,3	67,7	67,2	66,5
65 a více let	osoby	⁴⁾ 95 760	98 870	101 897	104 537	107 273	110 108
%	%	⁴⁾ 16,2	16,8	17,3	17,8	18,3	18,8
Průměrný věk k 31. 12.	roky	⁴⁾ 41,2	41,4	41,7	42,0	42,2	42,5
v tom: muži		⁴⁾ 39,4	39,7	40,0	40,3	40,5	40,8
ženy		⁴⁾ 42,8	43,1	43,4	43,6	43,9	44,1
Index stáří ²⁾	%	⁴⁾ 114,5	117,8	121,1	123,6	126,3	128,6
Index ekonomického zatížení ³⁾	%	⁴⁾ 43,7	45,0	46,3	47,6	48,9	50,3
Naděje dožití při narození (dvouleté období)	roky						
muži		73,5	73,7	74,4	74,8	75,1	75,4
ženy		80,9	81,3	81,4	81,6	81,5	81,8
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté období)	roky						
muži		15,0	15,1	15,4	15,6	15,7	15,8
ženy		18,8	19,2	19,3	19,5	19,6	19,7

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁴⁾ stav k 1. 1. 2011

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	507,9	505,8	504,1	502,3	500,7	499,3
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	18,4	17,7	16,5	16,1	15,0	14,8
střední bez maturity	%	37,4	38,8	38,2	38,3	38,4	38,3
střední s maturitou	%	32,3	31,4	32,3	32,1	31,8	30,9
vysokoškolské ¹⁾	%	11,8	12,1	13,0	13,6	14,8	15,9
Pracovní síla (ekonomicky aktivní obyvatelstvo)	tis. osob	288,5	290,2	290,1	296,3	291,9	294,5
v tom: zaměstnaní v NH		264,0	268,1	268,8	276,1	274,1	280,6
z toho ženy		113,4	115,1	115,3	119,5	119,5	124,2
nezaměstnaní		24,5	22,2	21,3	20,2	17,8	13,9
z toho ženy		12,9	11,5	11,6	10,3	9,6	7,6
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo ve věku 15 a více	tis. osob	219,3	215,6	214,0	206,1	208,8	204,8
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	3,1	3,1	2,8	2,6	2,3	2,7
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	44,7	48,4	46,4	47,0	48,4	47,9
terciární (služby)	%	52,1	48,6	50,8	50,4	49,3	49,3
v zaměstnání:							
zaměstnanci ²⁾	%	83,0	82,6	84,3	82,9	82,4	86,0
zaměstnavatelé	%	3,2	3,2	3,2	3,3	3,9	2,6
pracující na vlastní účet	%	13,4	14,0	12,0	13,0	13,2	11,0
Míra ekonomické aktivity	%	56,8	57,4	57,5	59,0	58,3	59,0
v tom: muži		66,1	66,7	66,9	68,4	67,1	67,2
ženy		48,1	48,6	48,8	50,1	50,0	51,2
Míra zaměstnanosti	%	52,0	53,0	53,3	55,0	54,7	56,2
v tom: muži		61,4	62,4	62,9	64,4	63,8	64,6
ženy		43,2	44,2	44,3	46,1	46,3	48,3
Obecná míra nezaměstnanosti	%	8,5	7,6	7,4	6,8	6,1	4,7
v tom: muži		7,2	6,5	6,0	5,9	5,0	3,9
ženy		10,2	9,1	9,1	7,9	7,5	5,7
NEZAMĚSTANOST k 31. 12.							
(MPSV, evidence úřadů práce)							
Uchazeči o zaměstnání	osoby	33 386	29 418	32 100	33 978	29 439	23 874
z toho: ženy		15 668	14 297	15 404	15 900	14 266	11 737
absolventi škol a mladiství		2 193	2 280	2 309	2 608	1 741	1 405
osoby se zdravotním postižením		5 166	4 579	4 270	4 133	3 861	3 590
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		10 443	7 774	6 697	6 657	7 037	6 638
dosažitelní		32 596	28 445	31 567	33 149	28 935	23 286
v tom podle věku:							
do 19 let		1 084	1 083	1 224	1 110	804	663
20–24 let		4 345	4 094	4 526	4 600	3 399	2 456
25–34 let		7 657	6 542	6 958	7 309	6 027	4 691
35–44 let		7 198	6 419	7 081	7 794	6 963	5 581
45–54 let		7 781	6 955	7 188	7 495	6 681	5 490
55 a více let		5 321	4 325	5 123	5 670	5 565	4 993
průměrný věk	roky	39,9	39,5	38,9	39,6	41,1	41,9
v tom podle dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		5 866	5 256	5 566	5 988	5 258	4 488
střední bez maturity		16 443	14 060	15 791	16 482	13 993	10 995
střední s maturitou		8 873	7 959	8 342	8 804	7 839	6 295
vyšší odborné vč. nástavbového		220	213	247	290	260	212
vysokoškolské		1 984	1 930	2 154	2 414	2 089	1 884
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		5 062	4 099	3 102	4 462	3 878	3 237
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		7 747	8 519	8 276	10 724	9 394	7 695
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		8 965	7 449	7 747	10 705	8 388	6 368
nekvalifikovaní (třída 9)		7 394	6 502	5 846	7 366	6 947	6 039

¹⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

²⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
z toho podle délky evidence:							
	osoby						
do 3 měsíců		10 737	8 684	9 526	9 110	8 259	7 499
3–6 měsíců		5 537	5 250	6 023	5 798	4 675	3 965
6–12 měsíců		5 528	4 461	5 585	6 073	4 659	3 547
od 1 roku do 2 let		6 585	4 609	4 571	5 896	4 453	2 791
více než 2 roky		4 999	6 414	6 395	7 101	7 393	6 072
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 402	5 236	5 593	5 947	5 623	5 819
Podíl nezaměstnaných osob ³⁾	%	7,91	7,00	7,82	8,34	7,36	5,98
v tom: muži		8,35	7,12	8,01	8,78	7,48	5,98
ženy		7,47	6,88	7,62	7,88	7,24	5,98
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob ⁴⁾	%	2,8	2,7	2,7	3,3	3,0	2,3
Volná pracovní místa	počet	1 245	1 590	1 269	2 217	2 749	5 810
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	26,8	18,5	25,3	15,3	10,7	4,1
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	105 557	107 376	108 881	108 152	111 205	.
na 1 obyvatele	Kč	178 771	182 118	185 078	184 373	189 825	.
průměr ČR = 100	%	90,9	92,4	93,1	92,8	93,5	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁵⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	23 219	22 461	22 517	23 117	23 755	24 554
v tom: muži		26 068	25 073	25 120	25 859	26 644	27 501
ženy		19 393	19 057	19 095	19 556	20 117	20 874
Medián mezd	Kč	20 666	20 153	20 036	20 576	21 094	21 770
v tom: muži		22 472	22 161	21 753	22 498	23 263	24 086
ženy		17 788	17 350	17 519	17 990	18 362	19 044
ŠKOLSTVÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		18 936	19 592	19 989	20 384	20 330	20 278
základních škol		45 816	45 791	46 183	46 938	48 123	48 866
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		30 039	28 101	25 993	24 403	23 695	23 547
vyšších odborných škol (denní studium)		1 029	957	936	924	843	709
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		23 230	22 761	22 102	21 138	19 806	18 715
s místem výuky v kraji		11 497	10 756	10 438	9 781	9 135	8 731
z toho v prezenčním studiu	%	63,0	62,0	62,0	62,3	61,0	58,6
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	3 201	3 502	2 932	2 880	2 613	2 281
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 197	2 277	2 282	2 284	2 351	.
z toho v nestátních zařízeních		2 146	2 226	2 226	2 231	2 296	.
na 1 000 obyvatel		3,7	3,9	3,9	3,9	4,0	.
Nemocnice							
lůžka	počet	3 051	3 051	2 849	2 598	2 562	.
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	114,7	112,5	115,1	113,9	113,3	.
průměrná ošetrovací doba	dny	6,8	6,7	6,5	6,3	6,2	.
využití lůžek	dny	254,8	249,7	252,0	271,8	273,6	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	4,634	4,383	4,108	4,412	4,403	4,894
Průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti	kalendář. dny	54,8	55,3	55,7	53,8	55,5	50,3
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)⁶⁾							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	v tis.	773,5	658,1	614,9	612,6	598,7	576,3
z toho přidavek na dítě		380,3	347,8	325,5	320,6	305,8	285,3

³⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výdělku) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁶⁾ data do roku 2012 podle výplatního místa, od roku 2013 podle místa trvalého bydliště příjemce

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	2 115	1 844	1 789	1 832	1 780	1 749
z toho přídavek na dítě		234	212	198	195	186	174
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 581	3 128	3 041	3 124	3 039	2 991
ZÁŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory	počet	2 842	2 768	2 769	2 800	2 681	2 625
Lůžka v domovech se zvláštním režimem	počet	429	585	656	718	854	1 012
Lůžka v domovech pro osoby se zdravotním postižením	počet	1 193	1 181	1 155	1 134	1 096	1 081
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (MPSV, ČSSZ; stav v prosinci)							
Příjemci starobního důchodu celkem ⁷⁾	počet	130 532	135 190	135 205	134 932	135 582	136 904
z toho: ženy		83 169	85 653	85 439	84 995	85 147	85 689
Příjemci starobního důchodu sólo (bez souběhu)	počet	93 510	97 911	97 871	97 655	98 305	99 852
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{7) 8)}	počet	25 587	30 302	31 765	33 012	34 403	35 670
z toho ženy		14 862	17 393	18 209	18 922	19 746	20 519
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	19,6	22,4	23,5	24,5	25,4	26,1
v tom: muži		22,6	26,1	27,2	28,2	29,1	29,6
ženy		17,9	20,3	21,3	22,3	23,2	23,9
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ⁹⁾	Kč	9 910	10 333	10 555	10 748	10 852	11 122
v tom: muži		10 970	11 435	11 679	11 887	11 999	12 292
ženy		9 026	9 412	9 609	9 781	9 872	10 119
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ⁹⁾ na mzdovém mediánu	%	48,0	51,3	52,7	52,2	51,4	51,1
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 283 583	1 256 416	999 475	1 039 295	1 134 186	1 270 322
z toho dávky:							
nemocenské		967 878	908 857	680 766	709 106	808 619	911 526
peněžitá pomoc v mateřství		293 330	311 135	283 116	286 151	280 100	302 690
ošetřovné		22 299	36 315	35 423	43 892	45 245	55 884
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Zjištěné trestné činy	počet	9 430	9 227	8 887	9 197	8 807	7 964
na 1 000 obyvatel		16,0	15,6	15,1	15,7	15,0	13,6
Objasněné trestné činy	počet	4 885	5 211	4 841	4 997	5 067	4 702
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	40	38	31	35	33	41

⁷⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

⁸⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁹⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	184 895	190 805	190 171	193 194	210 520	.
předchozí rok=100 (srovnatelné ceny)	%	102,0	103,2	97,4	99,9	105,6	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	313 138	323 620	323 256	329 349	359 354	.
průměr ČR = 100	%	83,3	84,4	84,1	84,9	88,8	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	706 553	724 354	724 668	711 224	780 843	.
průměr ČR = 100	%	90,4	90,8	90,8	88,6	93,6	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	167 555	172 502	171 182	173 226	190 484	.
v tom sektory: primární	%	1,7	2,5	2,4	2,6	2,6	.
sekundární	%	51,2	50,5	50,6	51,1	53,1	.
terciární	%	47,1	47,0	47,0	46,3	44,3	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	43 795,0	44 678,0	43 290,0	40 599,0	.	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	74 171	75 777	73 585	69 211	.	.
průměr ČR = 100	%	73,2	74,4	73,5	71,0	.	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	261 686	263 414	262 425	271 636	269 606	.
z toho zaměstnanci		222 146	226 994	231 347	233 775	233 034	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	28 095	29 165	30 037	30 019	31 069	.
v tom: přímé náklady		20 361	21 126	21 858	21 723	22 509	.
sociální požitky		270	265	258	264	271	.
sociální náklady a výdaje		7 304	7 594	7 738	7 858	8 084	.
personální náklady a výdaje		209	225	213	219	267	.
daně a dotace		-49	-45	-30	-45	-63	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	1 809	2 109	2 313	2 003	2 725	.
z toho: mzdové		803	867	990	959	1 039	.
financované z veřejných zdrojů ČR		436	480	489	469	478	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	1 785	1 874	1 968	1 998	1 932	.
z toho výzkumní pracovníci		832	853	969	1 100	1 103	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Domácnosti mající: osobní počítač	%	59,2	62,9	63,6	69,7	72,1	.
přístup k internetu	%	54,2	59,9	61,6	67,7	71,4	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ³⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	134 374	136 725	138 269	138 197	138 832	140 175
z toho fyzické osoby		109 338	111 124	112 174	112 091 ⁹⁾	112 247	113 978
z toho živnostníci		102 140	103 163	103 062	97 535	99 444	101 782
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		72 808	75 598	77 018	74 501	73 096	72 457
z toho fyzické osoby		57 637	59 479	59 558	57 089 ⁹⁾	57 288	57 000
z toho živnostníci		52 079	53 123	52 597	47 883	48 970	49 723
Vzniklé subjekty	počet	5 711	5 268	4 768	4 233	3 842	4 442
z toho fyzické osoby		4 307	4 109	3 645	3 223 ⁹⁾	3 005	3 453
z toho živnostníci		3 758	3 694	3 529	2 873	2 759	2 801
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce	mil. Kč	4 239	4 979	5 284	5 639 ¹⁰⁾	5 926	.
z toho: rostlinná produkce		2 262	2 774	2 839	3 002 ¹⁰⁾	3 143	.
živočišná produkce		1 827	2 013	2 231	2 417 ¹⁰⁾	2 565	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	155 396	154 051	153 447	154 379	154 289	153 648
z toho orná		98 619	97 453	97 723	96 581	96 456	97 067
Sklizeň: obilovin	t	288 556	347 431	275 983	309 926	357 412	337 663
brambor	t	7 387	8 310	6 976	5 830	6 213	6 266
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	58 962	59 153	59 135	58 303	60 328	61 484
prasata	počet	75 345	67 431	59 483	115 699	112 339	83 508
drůbež	počet	627 638	351 172	514 078	763 190	776 343	510 135

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA 2010 (Evropský systém účtů 2010)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2013 je vypočten z dat roku 2012, 2013 a 2014)

³⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje před rokem 2013 plně srovnatelné.

⁹⁾ od roku 2014 včetně zahraničních fyzických osob

¹⁰⁾ semidefinitivní výsledky

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Výroba jatečného skotu	t ž.hm.	6 959	7 323	7 088	6 561	6 830	7 176
Výroba jatečných prasat	t ž.hm.	13 003	12 059	17 370	21 076	18 325	15 571
Výroba jatečné drůbeže	t ž.hm.	8 571	8 281	8 995	8 820	8 552	8 879
Výroba mléka	tis. l	136 351	143 831	144 528	144 616	152 188	156 880
Snáška konzumních vajec	tis. ks	50 767	47 206	39 012	37 435	39 026	43 271
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 076	1 325	1 165	1 164	937	948
Těžba dřeva	m ³ b. k.	1 253 111	1 160 939	1 162 440	1 105 956	1 095 174	1 047 535
z toho nahodilá živelní		337 830	105 842	132 598	142 415	312 056	158 399
PRŮMYSL⁴⁾							
Průměrný počet podniků	počet	170	172	170	165	162	177
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy	mil. Kč	132 821	143 141	151 068	152 608	162 747	168 741
na 1 zaměstnance	tis. Kč	2 992	3 095	3 262	3 294	3 376	3 245
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	44 396	46 253	46 307	46 332	48 210	52 003
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	22 640	23 795	24 996	24 966	25 750	26 189
ENERGETIKA (ERÚ)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	568	738	745	745	547	688
podíl na ČR	%	0,7	0,8	0,9	0,9	0,6	0,8
Spotřeba elektřiny ⁵⁾	GWh	2 815	3 002	2 946	3 053	2 657	3 046
podíl na ČR	%	4,0	4,3	4,2	4,3	4,7	5,4
Spotřeba elektřiny ⁵⁾ v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 543	1 442	1 471	1 500	1 464	1 496
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁶⁾	počet	50	46	47	43	43	43
Základní stavební výroba ⁶⁾	mil. Kč	7 704	7 177	7 091	5 768	6 413	6 664
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 411	1 390	1 341	1 214	1 357	1 449
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁶⁾	fyz. os.	5 459	5 163	5 287	4 750	4 727	4 599
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁶⁾	Kč	24 627	24 521	24 449	24 198	25 693	26 548
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁷⁾	mil. Kč	12 210	9 991	9 399	9 285	9 832	9 186
z toho pro veřejné zadavatele		4 888	3 510	3 875	3 636	3 892	3 481
VYDANÁ STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	18 140	13 788	14 678	9 900	9 814	9 534
z toho: budov (bytových a nebytových)		9 315	8 921	10 292	7 045	6 870	7 235
na ochranu životního prostředí		5 410	1 794	2 274	617	652	432
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	3 584	2 763	3 287	2 461	2 616	2 645
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	1 228	1 128	1 145	854	941	1 043
z toho v nových rodinných domech		752	849	726	671	640	654
Dokončené byty	počet	1 403	1 090	1 137	792	806	934
z toho v nových rodinných domech		997	838	831	606	629	649
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	31 952	32 922	32 947	32 261	31 984	33 299
v novém bytovém domě	Kč	36 953	41 083	45 392	26 449	32 208	24 178
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily včetně dodávkových k 31. 12.	počet	223 588	228 189	234 176	235 202	240 132	251 128
CESTOVNÍ RUCH⁸⁾							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) k 31. 12.	počet	348	351	469	463	445	445
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	20 884	21 826	26 929	26 037	25 767	25 651
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	osoby	462 676	469 335	571 719	603 301	603 414	661 149
z toho ze zahraničí		57 939	64 723	96 688	108 707	98 520	102 891
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	4,4	4,3	4,0	3,9	4,1	4,0
z toho hostů ze zahraničí		3,8	3,6	3,7	3,6	3,6	3,4

⁴⁾ podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁵⁾ od roku 2014 spotřeba elektřiny v hodnotě netto, do roku 2013 v hodnotě brutto

⁶⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁷⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁸⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti; údaje před rokem 2012 nejsou srovnatelné

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele za Zlínský kraj – životní prostředí

	Měřicí jednotk	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	194 130	193 937	193 632	193 067	192 967	192 739
z toho: orná půda		123 606	123 230	122 619	121 814	121 581	121 179
zahrady a ovocné sady		12 938	12 987	12 985	13 031	13 039	13 049
trvalé travní porosty		56 600	56 733	57 043	57 226	57 350	57 508
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	202 185	202 383	202 679	203 233	203 335	203 553
z toho: lesní pozemky		157 486	157 560	157 628	157 690	157 701	157 758
zastavěné plochy a nádvoří		7 213	7 208	7 189	7 178	7 179	7 173
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	79,0	78,5	76,8	76,2	75,7	75,6
Čistírný odpadních vod (ČOV)	počet	93	97	100	102	105	106
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	85,6	90,0	90,4	92,1	93,6	94,0
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		75,7	79,8	80,8	82,5	83,7	84,6
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	93,4	94,4	95,0	95,8	94,0	94,4
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	182 376	193 574	193 733	194 618	196 670	196 790
Produkce kalů z ČOV	t sušiny	15 457	16 540	10 835	10 851	10 961	11 742
OVZDUŠÍ (ČHMÚ)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	0,38	0,37	0,36	0,39	0,36	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,29	0,29	0,29	0,31	0,29	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,09	0,08	0,08	0,08	0,07	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	1,09	1,11	1,24	1,20	1,07	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1-3)		1,09	1,11	1,24	1,20	1,07	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	1,69	1,62	1,56	1,48	1,46	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		0,76	0,70	0,69	0,64	0,67	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,93	0,92	0,87	0,84	0,78	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	5,22	5,19	5,17	5,19	4,44	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1-3)		3,85	3,88	4,06	4,16	3,49	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,38	1,31	1,12	1,03	0,95	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu celkem ¹⁾	t	988 573	928 434	564 415	863 538	712 867	.
z toho: zpracovatelský průmysl	t	163 366	144 229	166 470	168 184	192 918	.
zásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a sanacemi	t	99 386	153 316	161 107	216 743	221 236	.
stavebnictví	t	613 689	535 415	149 910	390 738	220 535	.
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 674	1 575	959	1 472	1 217	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	298	291	300	297	308	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	16,5	18,3	17,2	17,4	18,9	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	49	53	52	52	58	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 357	2 207	2 007	2 080	3 504	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 324 905	1 001 264	1 032 272	1 178 390	2 045 275	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	21,7	20,7	19,9	23,8	30,3	.
nakládání s odpadními vodami	%	46,4	42,3	61,9	33,7	44,6	.
nakládání s odpady	%	27,7	28,0	15,0	19,8	19,5	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	2 372 333	2 326 184	2 264 822	2 270 663	2 383 286	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	13,2	7,3	7,4	6,2	6,7	.
nakládání s odpadními vodami	%	19,4	20,4	21,4	22,3	23,5	.
nakládání s odpady	%	63,3	69,2	68,1	68,4	66,7	.

¹⁾ podle sídla podniku

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje v roce 2010 a 2015

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy			
			Kroměříž	Uherské	Vsetín	Zlín
Obyvatelstvo k 31. 12.	2010 ¹⁾	590 087	107 658	144 055	145 249	193 125
	2015	584 676	106 294	142 830	143 722	191 830
z toho cizinci (bez azylantů)	2010	8 032	1 387	2 201	1 325	3 119
	2015	8 538	1 130	2 353	1 604	3 451
v tom ve věku (%)						
0–14 let	2010 ¹⁾	14,2	13,9	14,0	14,6	14,1
	2015	14,6	14,5	14,4	15,0	14,7
15–64 let	2010 ¹⁾	69,6	69,8	69,6	69,7	69,4
	2015	66,5	66,4	66,7	66,6	66,4
65 a více let	2010 ¹⁾	16,2	16,3	16,4	15,7	16,5
	2015	18,8	19,1	19,0	18,4	19,0
Průměrný věk k 31. 12.	2010 ¹⁾	41,2	41,4	41,2	40,7	41,3
	2015	42,5	42,7	42,6	42,0	42,6
Index stáří ²⁾	2010 ¹⁾	114,5	117,6	117,0	107,2	116,5
	2015	128,6	131,4	132,0	122,6	129,1
Index ekonomického zatížení ³⁾	2010 ¹⁾	43,7	43,2	43,6	43,5	44,1
	2015	50,3	50,5	50,0	50,1	50,7
Přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel:	2010	-1,2	0,2	-1,3	-1,6	-1,5
	2015	-1,0	-1,6	-1,1	-2,0	0,2
přirozenou měnou	2010	0,1	0,3	-0,5	0,3	0,2
	2015	-0,8	-1,3	-0,7	-0,7	-0,5
stěhováním	2010	-1,2	-0,1	-0,8	-1,8	-1,7
	2015	-0,2	-0,3	-0,4	-1,4	0,7
Naděje dožití při narození (v období 2011–2015)						
muži			74,3	74,9	74,3	75,6
ženy			81,0	81,5	81,3	82,0
Neumístění uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce celkem k 31. 12.	2010	33 386	6 720	7 675	9 297	9 694
	2015	23 874	5 307	5 060	6 798	6 709
z toho (%):						
ženy	2010	46,9	45,0	47,8	44,4	50,0
	2015	49,2	48,6	51,3	46,0	51,2
absolventi škol a mladiství	2010	6,6	6,8	4,7	7,0	7,4
	2015	5,9	5,6	6,7	5,6	5,8
osoby se zdravotním postižením	2010	15,5	15,3	18,3	13,9	14,9
	2015	15,0	15,3	18,3	13,9	13,5
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2010	31,3	29,6	32,4	30,7	32,1
	2015	27,8	24,4	28,4	28,6	29,3
dosažitelní	2010	97,6	96,7	97,5	97,1	98,9
	2015	97,5	95,3	98,0	98,9	97,6
ve věku 55 a více let	2010	15,9	15,5	15,2	16,3	16,5
	2015	20,9	18,6	21,3	22,0	21,4
evidovaní 12 a více měsíců	2010	34,7	36,7	31,8	37,4	33,0
	2015	37,1	42,4	33,2	37,6	35,4
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁴⁾	2010	7,91	8,58	7,44	8,89	7,15
	2015	5,98	7,15	5,20	7,00	5,14
v tom: muži	2010	8,35	9,33	7,71	9,86	7,12
	2015	5,98	7,20	5,00	7,41	4,94
ženy	2010	7,47	7,82	7,16	7,90	7,19
	2015	5,98	7,10	5,41	6,58	5,35
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁵⁾	2010	2,8	3,3	2,4	3,4	2,4
	2015	2,3	3,2	1,8	2,7	1,9

¹⁾ stav k 1. 1. 2011

²⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let

³⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁴⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

Tab. 4.1 Vybrané ukazatele podle okresů Zlínského kraje v roce 2010 a 2015

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy			
			Kroměříž	Uherské	Vsetín	Zlín
Lékaři na 1 000 obyvatel	2010	3,7	4,0	3,2	3,2	4,4
	2014	4,0	4,3	3,6	3,2	4,7
Průměrné procento dočasně pracovní neschopnosti	2010	4,634	4,423	5,192	4,924	4,194
	2015	4,894	4,588	5,566	5,325	4,340
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu (%) ⁶⁾	2010	19,6	15,1	17,4	24,6	20,0
	2015	26,1	22,2	23,8	31,2	26,1
v tom: muži	2010	22,6	17,9	20,3	28,5	22,5
	2015	29,6	26,4	27,0	35,2	29,0
ženy	2010	17,9	13,6	15,8	22,3	18,5
	2015	23,9	19,8	21,8	28,8	24,3
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2010	16,0	15,4	15,0	18,3	15,3
	2015	13,6	13,8	12,5	14,8	13,4
z toho násilné a mravnostní	2010	1,2	1,5	1,0	1,3	1,1
	2015	1,2	1,3	1,0	1,1	1,3
Dopravní nehody na 1 000 obyvatel	2010	3,0	3,3	3,3	2,4	3,1
	2015	6,3	6,3	6,9	4,9	6,9
Soukromí podnikatelé (živnostníci) celkem na 1 000 obyvatel k 31. 12.	2010	173,0	148,6	164,2	167,8	197,2
	2015	174,1	151,6	164,3	169,0	197,6
z toho:						
se zjištěnou ekonomickou aktivitou	2010	88,3	78,6	86,8	87,2	95,5
	2015	85,0	74,3	83,6	86,0	91,4
subjekty vzniklé v roce	2010	6,4	5,8	6,7	6,1	6,7
	2015	4,8	4,4	4,8	4,8	5,0
Stavební práce dle dodavatelských smluv podle místa stavby ⁷⁾ na 1 obyvatele (tis. Kč)	2010	20,7	26,6	18,0	13,8	24,6
	2015	15,7	9,4	13,1	20,8	17,4
Počet bytů na 1 000 obyvatel:						
zahájených	2010	1 228	176	395	245	412
	2015	1 043	133	277	260	373
dokončených	2010	1 403	254	351	362	436
	2015	934	103	283	238	310
Hromadná ubytovací zařízení:						
lůžka	2012	26 929	3 439	4 018	9 163	10 309
	2015	25 651	3 738	4 130	8 848	8 935
lůžka na 1 000 obyvatel	2012	45,8	32,1	28,0	63,2	53,5
	2015	43,9	35,2	28,9	61,5	46,6
hosté	2012	571 719	58 882	64 192	198 011	250 634
	2015	661 149	69 291	90 444 ⁹⁾	244 187	257 227
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):						
orná půda	2010	31,2	52,1	40,9	13,7	25,2
	2015	30,6	51,5	40,1	13,4	24,4
zastavěné plochy a nádvoří	2010	1,8	1,9	2,0	1,4	2,0
	2015	1,8	1,9	2,0	1,4	2,0
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1–3):						
tuhých znečišťujících látek ⁸⁾	2010	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2
	2014	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
oxidu siřičitého	2010	1,1	0,2	0,3	1,1	2,5
	2014	1,1	0,2	0,3	1,2	2,2
oxidů dusíku	2010	0,8	0,2	0,3	1,3	1,0
	2014	0,7	0,2	0,2	1,1	1,0
oxidu uhelnatého	2010	3,8	2,8	2,3	5,6	4,2
	2014	3,5	2,7	2,3	4,9	3,7

⁶⁾ data za prosinec; starobní důchod vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁷⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci

⁸⁾ nezahrnují emise TZL, NH₃ a VOC ze stavebních činností, chovů hosp. zvířat, aplikace min. hnojiv a nesledovaných zdrojů použití rozpouštědel

⁹⁾ hodnota s nižší, omezenou spolehlivostí

